

skandia:

Skandia Årsredovisning 2013

I Skandia ingår bland annat moderbolaget Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandia Liv), Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandia AB), Skandia Fonder AB samt Skandiabanken Aktiebolag (publ) (Skandia-banken) med filial i Norge. Utöver nämnda verksamheter ingår också en dansk verksamhet och Skandia Liv Fastigheter AB som äger Diligentia AB med flera fastighetsägande dotterbolag.

Den 1 januari 2014 fördes all verksamhet i Skandia Liv över till det nybildade bolaget Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (Skandia Öms). Skandia Liv har därefter absorberats upp i Skandia Öms genom fusion. Vi kommer i denna årsredovisning skriva om Skandia Liv som ett fortfarande verksamt bolag. Fusionen innebär att Skandia Liv har upplösts varför bolaget, formellt sett, inte behöver avge en årsredovisning. Eftersom fusionen är en del av ombildningen av Skandia Liv till ett ömsesidigt bolag, det vill säga avsikten är bara ett byte av associationsform, önskar dock Skandia avge en årsredovisning avseende Skandia Livs verksamhet under 2013.

VILL DU FÅ MER INFORMATION ELLER KOMMA I KONTAKT MED SKANDIA?

- gå in på skandia.se eller ring:
Skandia kundservice 0771-55 55 00
- du kan också skriva till oss:
Skandia
106 55 Stockholm

Innehåll

Årets siffror i korthet	3
Året i sammandrag	4
Vd har ordet	5
Vårt erbjudande	6
Vår omvärld	7
Hållbarhet	8
Ombildningen	10
Förvaltningsberättelse	11
FEMÅRSÖVERSIKT, KONCERNEN	20
FEMÅRSÖVERSIKT, MODERBOLAGET	21
FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION	22

Finansiella rapporter	23
RESULTATANALYS	24
RESULTATRÄKNING	26
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT	28
BALANSRÄKNING	29
RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL	31
KASSAFLÖDESANALYS	34
NOTER	36
Bolagsstyrningsrapport	95
STYRELSE	100
LEDNING	102
Underskrifter	106
Revisionsberättelse	107
Ordlista	109

Skandia är en av Sveriges största, oberoende och kundstyrda bank- och försäkringskoncerner.

Vi har gett människor ekonomisk trygghet i mer än 150 år och har en stark tradition av pionjärande, produktutveckling och samhällsengagemang.

Vi skapar rikare liv för människor med hjälp av lösningar inom sparande, pension, ekonomisk trygghet och vardagsekonomi, och genom att underlätta för dem att fatta kloka beslut om sin ekonomi.

Vi har 2,5 miljoner kunder i Sverige, Norge och Danmark, ett förvaltad kapital på drygt 470 miljarder kronor och 2 500 anställda.

Årets siffror i korthet

Totalavkastning 6,7 %

Skandia Livs totalavkastning uppgick till 6,7 (7,3) procent.

Kollektiv konsolideringsgrad 110 %

Skandia Livs konsolideringsgrad uppgick vid utgången av 2013 till 110 (108) procent.

Förvaltad kapital 324 miljarder kronor

Skandia Livs förvaltade kapital uppgick till 324 (309) miljarder kronor.

Återbäringsränta 5 %

Skandia Livs återbäringsränta gäller sedan den 1 maj 2013.

Solvensgrad 164 %

Skandia Livs solvensgrad uppgick vid utgången av 2013 till 164 (150) procent.

Inbetalda premier 15,2 miljarder kronor

De inbetalda premierna i Skandia Liv uppgick till 15,2 (13,9) miljarder kronor.

Året i sammandrag

- Totalavkastningen för Skandia Livs traditionella förvaltning blev 6,7 (7,3) procent under 2013 vilket ger 8,5 procent i genomsnitt för de senaste fem åren. Det som främst bidragit är ett mycket bra år på aktiemarknaderna, samtidigt som stigande långa obligationsräntor har dragit ner avkastningen. Även investeringar i alternativa tillgångar och fastigheter har bidragit positivt till utvecklingen.
- Premieinkomsten för traditionell förvaltning ökade kraftigt under det fjärde kvartalet och landade för helåret på 15,2 (13,9) miljarder.
- Den viktade nyförsäljningen för sparförsäkringar uppgick till 5 029 (5 091) MSEK, varav den svenska försäljningen av traditionellt förvaltd försäkring stod för 2 558 (2 602) MSEK och den svenska försäljningen av fond- och depåförsäkring stod för 1 700 (1 688) MSEK.
- Skandia Livs nyckeltal har ytterligare förstärkts under året. Solvensgraden uppgick per den 31 december till 164 (150) procent och den kollektiva konsolideringsgraden vid samma datum till 110 (108) procent.
- Från och med den 1 maj höjde Skandia Liv den ordinarie återbäringsräntan på kundernas traditionellt förvaltd försäkringskapital från 3 procent till 5 procent.
- Skandiabanken har visat en positiv tillväxttakt under året, framförallt i Norge. Utlåningen till allmänheten, som domineras av bolån, ökade under året med 33 procent till 78 (58) miljarder. Skandiabanken är därmed på väg mot det långsiktiga målet att bli en dubbelt så stor bank till år 2018. Under året har dessutom banken placerat sig i topp gällande kundnöjdhet samt vunnit pris för årets mobilbank.
- För fjärde året i rad ökar andelen nöjda kunder, från 67 till 69 i Nöjd kundindex. Även Nöjd företagsindex ökar till 66 (60) vilket innebär en kraftig ökning av andelen nöjda företagskunder.
- Skandia har under året vunnit utmärkelsen Årets uppstickare, i Privata Affärers tävling Årets bank, för vårt fullsortiment och våra smarta verktyg som hjälper kunderna att få ett helhetsgrepp om ekonomin.

Vd har ordet

Det känns fantastiskt bra att kunna berätta att vi sedan årsskiftet 2013/2014 är en kundstyrd bank- och försäkringskoncern! Vi har lämnat aktiebolagsformen bakom oss och är nu ett ömsesidigt, eller som vi föredrar att kalla det, kundstyrt bolag.

Varför går Skandia mot strömmen och väljer den ömsesidiga bolagsformen? Det var ett självklart val för vår långsiktiga verksamhet med i många fall 30-40-åriga kundrelationer. Kunderna, som också är våra ägare, vill att vi tänker och agerar långsiktigt. Målet är givetvis att skapa så mycket värde som möjligt för våra kunder men istället för att enbart fokusera på kortsiktiga vinster väljer vi att skapa mer värde genom att tänka längre och ha fokus på långsiktiga investeringar. Precis som tidigare stannar vinsten som uppstår i livbolaget hos kunderna, inga externa aktieägare skär emellan.

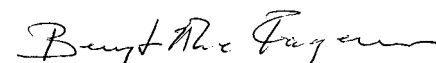
Vi menar dessutom att ömsesidigheten är den modernaste bolagsformen som finns. Att kunder går samman för att uppnå ett gemensamt mål, i vårt fall trygghet och hög avkastning, känns innovativt och inte minst kundvänligt. Med moderna tekniska lösningar skapar vi nya möjligheter för styrning och inflytande för våra ägare och kunder.

Den kundstyrda bolagsformen innebär att Skandia med början 2014 kommer att styras av ett fullmägtigt som är valt av våra kunder. Det innebär att det formella kundinflytandet ökar, men våra ambitioner är högre än så. Successivt kommer vi att öka möjligheten att påverka även vår löpande verksamhet genom att i ännu större utsträckning ta till oss och agera utifrån kundernas synpunkter och idéer.

Vi kommer att satsa hårt på transparens och öppenhet. Redan nu redovisar vi våra rådgivararvoden i kundmötet och har avskaffat rörlig ersättning. Vi är övertygade om att ett modernt bank- och försäkringsbolag måste vara transparent för att vinna kundernas förtroende, vilket vi strävar mot.

Parallellt med utbildningsarbetet har Skandia under 2013 fortsatt framgångsresan som svensk oberoende bank- och försäkringskoncern med verkligt starka finanser. De senaste 5 åren har Skandias genomsnittliga totalavkastning i livportföljen varit 8,5 procent per år, vilket placerar oss bland de bästa i branschen. Andelen risktillgångar i portföljen var vid årsskiftet historiskt höga 60 procent, vilket ger goda utsikter till hög avkastning också i framtiden. Vi har dessutom bland de bästa boräntorna på marknaden och under året har vi även höjt återbäringsräntan för kunder som valt traditionell livförvaltning.

Vi vet att våra kunder uppskattar vår lättillgängliga bank och vi är stolta över att ha utsetts till Sveriges mobilbank för andra året i rad. Vi arbetar hårt för att ännu fler av våra kunder ska upptäcka vår vassa och innovativa bank samt värdet av det långsiktiga Skandia!

Bengt-Åke Fagerman
Koncernchef Skandia

Vårt erbjudande

Skandia erbjuder försäkringar med traditionell förvaltning och fondförvaltning, gruppförsäkringar, olika riskförsäkringar till exempel vid sjukdom och dödsfall, privatvårdsförsäkringar samt en rad olika banktjänster. Vi har produkter som har en stor betydelse för individers och familjers ekonomiska trygghet, idag och i framtiden. Enkelhet och tillgänglighet är därför viktigt, vid sidan av bra produkter, tydlig information och god rådgivning.

TRADITIONELL FÖRVALTNING

Livförsäkringar kan göra verklig skillnad i människors liv. Att spara i traditionell förvaltning ska därför vara tryggt och enkelt. Vi placerar pengarna och ger en garanti för kundens framtida utbetalningar. Det är en förvaltningsform med låga kostnader, som samtidigt ger möjlighet till god avkastning. Traditionell förvaltning innebär att kunden är garanterad ett visst belopp när försäkringen förfaller till utbetalning och det är den garantin som skiljer traditionell livförvaltning från många andra sparformer. Tryggheten ligger i att kunden inte får mindre än det som garanterats. Eftersom vi dessutom drivs enligt ömsesidiga principer så fördelas hela överskottet till våra kunder vilket kan ge en ännu bättre avkastning.

BANKTJÄNSTER

Vår bank är en fullsortimentsbank med ett konkurrenskraftigt erbjudande till privatmarknaden. Förutom produkter såsom aktie- och fondhandel erbjuder banken bolån till konkurrenskraftig ränta. Inlåningen i banken sker genom både transaktionskonton och högräntekonton där Skandias försäkringskunder erbjuds ett särskilt utbetalningskonto med förmånliga villkor. Vår prisbelönta internetbank erbjuder även en rad olika verktyg som ger stöd till att planera privatekonomin.

FONDFÖRVALTNING

Fond- och depåförvaltning erbjuds både i vår bank och inom försäkringslösningar. Vårt fonderbjudande bygger på att det ska vara enkelt att placera i fonder av god kvalitet och variation på en global marknad. Vi erbjuder i olika depålösningar upp till 770 fonder i Sverige och över 470 i Norge. För våra fondförsäkringssparare har ett hundratal av dessa genom analys och kvalitetssäkring valts ut som rekommenderade alternativ på vår svenska och danska plattform. Det innebär att vi väljer först, sedan väljer kunden. För de kunder som vill ha ännu mer hjälp finns även fonder anpassade till rätt risknivå vilket innebär att man helt slipper att göra ett eget aktivt val.

FÖRSÄKRINGAR I SVÅRA LIVSSITUATIONER

Vi erbjuder också ekonomisk trygghet vid olycka eller sjukdom, genom sjuk- och olycksfallsförsäkringar samt privatvårdsförsäkringar. Försäkringarna täcker både de omedelbara ekonomiska behoven i samband med att en person drabbas samt skapar en ekonomisk trygghet på längre sikt. Vår sjukförsäkring utmärker sig genom att vara en sjuk- och vårdförsäkring i ett. Ett dödsfall betyder ofta stora förändringar och kostnader för de efterlevande. Då kan en livförsäkring ge de efterlevande möjlighet att klara en förändrad ekonomisk verklighet som att till exempel ensam stå för boendekostnaden.

Vår omvärld

Under 2013 fick vi allt fler tecken på att den globala konjunkturen gradvis repade sig efter flera år av kräftgång. Den amerikanska ekonomin har förbättrats i stadig takt och återhämtningen sker på relativt bred front. I euroområdet verkar den segdragna recessionen ha brutits och Japan har fått en skjuts av kraftiga finans- och penningpolitiska stimulanser och effekterna av dessa beräknas hålla i sig även under 2014. Det var framförallt de utvecklade länderna som uppvisade en förbättring under det senaste året. Många tillväxtekonomier bromsade däremot in tyngda av både cykliska och strukturella faktorer. Flera framåtblickande indikatorer visar dock att den globala konjunkturen fortsätter att stärkas det kommande året.

Återhämtningen har dock hittills varit trögare än i en normal konjunkturcykel, vilket beror på att en del av de underliggande problemen med stora skulder som utlöste de senaste årens finans- och skuldkriser fortfarande finns kvar. Trots att det har funnits risker som riskerat sätta krokben för återhämtningen har den globala konjunkturen stabiliserats. De värsta fallgroparna har kunnat undvikas och oron för okontrollerade dominoeffekter som starkt präglade tidigare år lyste med sin frånvaro under 2013.

För att stötta konjunkturen har de stora centralbankerna i USA, Europa och Japan fortsatt med massiva penningpolitiska stimulanser och det kan konstateras att även om stimulanserna inte gett full utväxling på den ekonomiska tillväxten har det bidragit till att smörja de finansiella marknaderna med mycket likviditet. Fortsatt låga styrrentor och god riskapitet har därmed gjort att kapital sökt sig till mer riskfyllda tillgångar som aktier och obligationer med kreditrisk, vilket lett till fallande riskpremier på de finansiella marknaderna. Exempelvis har ränteskillnaderna mellan företags- och statsobligationer krympt och är nu nästan lika låga som de var innan finanskrisen bröt ut. Aktiemarknaderna har utvecklats mycket starkt framförallt i USA, Japan och Sverige medan tillväxtmarknadsbörserna inte har gynnats i samma utsträckning. Förutom att tillväxten i dessa ekonomier varit lite av en besvikelse har de även påverkats av att den amerikanska centralbanken börjat lätta på sina stimulanser genom att minska sina obligationsköp.

I Sverige var BNP-tillväxten under 2013 som helhet medioker. Det är framförallt svag industriproduktion och export som tyngt ekonomin till följd av knackig efterfrågan från omvärlden. Inflationen har också varit överraskande låg, vilket fick Riksbanken att sänka reporäntan till 0,75 procent i slutet av 2013. Den inhemska efterfrågan har däremot varit förhållandevis god och drivs av starka, välmående hushåll. Det syns också i fortsatt ökning av krediter till hushållen och stigande bostadspriser. Fortsatt låga räntor och en expansiv valbudget med ytterligare skattesänkningar kommer fortsätta att ge bränsle till hushållen det kommande året. En global återhämtning borde också gynna exporten. Sammantaget ser möjligheten för svensk tillväxt god ut inför 2014.

För Skandia märktes 2013 års utveckling i en ökad efterfrågan på fond- och depåsparande drivet av en stark börsutveckling. Trots en stundtals turbulent utveckling under året har flertalet av världens ledande börser uppvisat en värdestegring på 20 procent eller mer när 2013 summeras. Under maj månad höjde vi återbäringsräntan för traditionellt livsparande till fem procent. Samtidigt började världens börser backa kraftigt till följd av spekulationer om minskade penningpolitiska stimulanser i USA, börsnedgången pågick fram till slutet av juni innan oron lade sig och börserna återigen repade sig. Både höjningen av återbäringsräntan och turbulensen på marknaderna ökade efterfrågan på Skandias traditionella livsparande under andra halvåret då kunderna till större del efterfrågade en säkrare placering med jämn och god avkastning över tid.

I årets NKI (nöjd kundindex) gick Skandiabanken mot strömmen med en ökad kundnöjdhet som uppgick till 75,1 (74,6) samtidigt som de flesta konkurrenterna fick lägre förtroende från kunderna. Detta tillsammans med ett attraktivt bolåneerbjudande gjorde att Skandiabanken kunde ta andelar på den svenska bolånemarknaden.

Sammanfattningsvis karaktäriserades 2013 av en god tillväxt för Skandia och det förvaltade kapitalet ökade med 31 miljarder till 476 miljarder.

Hållbarhet

ANSVARFULLT FÖRETAGANDE

I mer än 150 år har vi gett människor ekonomisk trygghet. Vi har som försäkringsbolag och bank en bred förankring i samhället med omfattande och långsiktiga åtaganden gentemot individer, företag och offentlig sektor. Att verka i det här fältet, på ett sätt som vi kan stå för, ställer höga krav på oss. Vi måste hålla vad vi lovar och förtjäna våra kunder och vår plats i samhället. Det handlar för oss om att skapa ett rikare liv för människor som vill mer och som de flesta vet handlar ett rikt liv om långt mer än bara ekonomi. Det handlar i högsta grad även om hälsa, mänskliga relationer och möjligheten att växa och utvecklas i ett gott samhälle.

Samhällsengagemang har länge spelat stor roll för oss. Vi lägger mycket kraft på ansvarsfrågor och på att bidra till de samhällen vi verkar i. Arbetet har till stor del pågått i det tysta men vi inser samtidigt att en del i vårt ansvar är att vara tydliga med vad vi gör och vilka utmaningar som finns.

BIDRA TILL ATT UTVECKLA SAMHÄLLET

Ombildningen av Skandia Liv är på många sätt en nystart, bland annat i vår ambition att bli en aktiv samhällsbärare och en konstruktiv kraft i samhällsutvecklingen.

Vi kommer som ett kundstyrt bolag få än större anledning att engagera oss i och driva samhälls- och välfärdsfrågor där det ännu saknas fullgoda lösningar. Det bästa och mest effektiva sättet att lösa problem är att se till att de inte växer sig stora eller ens uppstår. Genom att ta fram metoder och verktyg för att implementera ett förebyggande förhållningssätt skapar vi både mänskliga och ekonomiska vinster.

SKANDIAMODELLEN OCH UTANFÖRSKAPETS PRIS

Att förutse och förebygga svåra livskeden kräver långsiktighet och tidiga insatser där någon reagerar på de första varningssignalerna om ohälsa eller att något är fel. Vinsterna med att människor inte hamnar i utanförskap är enorma i både mänskliga och ekonomiska termer, därför arbetar vi både inom den operativa verksamheten och

genom stiftelsen Skandia Idéer för livet med att ta fram metoder som främjar tidiga insatser.

Idéer för livet är en del av vårt sätt att ligga steget före och tänka längre. Vi ser verksamheten som ett sätt att ta ett bredare ansvar genom att identifiera samhällsbehov där det saknas fullgoda lösningar. Vi vill med stiftelsen skapa ett tryggt och socialt hållbart samhälle genom att stärka barn och ungas sociala utveckling och självkänsla samt fånga upp unga i riskzonen. Detta gör vi genom tidiga och förebyggande insatser för barn och unga. Metodik, verktyg och forskningsresultat, framtaget av stiftelsen, används idag av barnavårdscentraler, skolor, fritidshem, föreningar och kommuner. Hittills har ett åttiotial kommuner utbildats i den modell som Idéer för livet har tagit fram för att kunna beräkna vad tidiga satsningar innebär på lång sikt.

Vi erbjuder ett nätverk så att kommunerna kan utbyta erfarenheter och bidra till utvecklingen av sociala investeringar inom offentlig sektor. Ett trettiotal kommuner har hittills inrättat sociala investeringsfonder som skapar ekonomiskt utrymme för att stävja utanförskap. Våra rapporter och verktyg finns att ladda ner på www.utanfor-skapetspris.se.

Stiftelsen stödjer även Eldsjälar som driver projekt för att barn och unga på ett lekfullt sätt ska upptäcka sina egna förmågor och på så vis stärka självkänslan. Genom åren har vi stöttat mer än 3 500 Eldsjälar och projekt med bland annat stipendier, nätverk, utveckling och mentorskap.

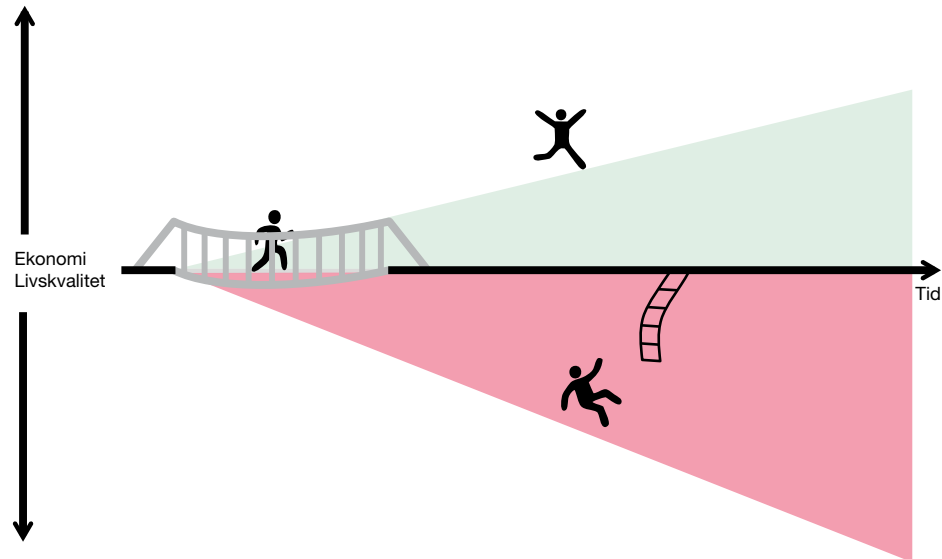
SKAPA HÅLLBARA VÄRDEN

På Skandia jobbar vi hårt för att kunderna ska få bästa möjliga avkastning på sitt spar-kapital och för att avkastningen ska genereras på ett ansvarsfullt sätt. En viktig del i vårt ansvarstagande handlar om hur vi tar etisk och miljömässig hänsyn i våra inves-teringar. Det innebär att vi aktivt försöker påverka innehaven i bolag som inte lever upp till förväntningarna om korrekt hantering av frågor som mänskliga rättigheter, miljö och korrup-tion. Tobaksbolag undviker vi dessutom helt att investera i. En viktig

utgångspunkt i vårt hållbarhetsarbete är att följa FNs standard "Global Compact" för ansvarsfullt företagande. En standard som vi själva har signerat och efterlever.

Vår ägarpolicy syftar till att ge god avkastning åt våra kunder på ett miljömässigt och socialt hållbart sätt. I de svenska bolagen, där Skandia vanligtvis är en stor ägare,

har vi ett etablerat arbetssätt för ägarstyrning. I andra tillgångslag, utländska bolag och bolag där vi är mindre eller indirekta ägare är våra förutsättningar att påverka mer begränsade. Trots det har vi som ambition att verka för ett hållbart värdeskapande i alla våra investeringar. Vi verkar för att bolagen där vi är delägare ska kunna hantera riskerna och möjligheterna med ett hållbart värdeskapande för att långsiktigt vara konkurrenskraftiga. Bolagens styrelser ska arbeta aktivt med relevanta miljö- och etikfrågor, och de ska på ett godtagbart sätt följa internationella konventioner såsom FNs för mänskliga rättigheter. Vår utgångspunkt är att resultatet ska gynna våra kunder i ett långsiktigt värdeskapande. Här samverkar vi även med andra bolag i finansbranschen för att gemensamt skapa medvetenhet bland svenska börsbolag om vikten av ett ansvarsfullt företagande.

Skandiamodellen – att förutse och förebygga skapar mänskliga och ekonomiska vinster

Proaktivt agerande kan motverka utanförskap och ge vinst i både mänskliga och ekonomiska termer.

Passivitet eller reaktivt agerande kan resultera i utanförskap och stora förluster i både livskvalitet och samhällsekonomi.

Ombildningen

SKANDIA LIV BLIR ÖMSESIDIGT I JANUARI 2014

Under 2013 har ett intensivt arbete för att ombilda Skandia Liv till ett ömsesidigt bolag bedrivits. De legala och administrativa konsekvenserna av att byta bolagsform är omfattande. Även kundrelationen påverkas av ömsesidigheten då kunden, utöver att vara kund, nu också är ägare. Det ställer andra och skärpta krav på informations-spridning, vilket i sin tur lett till ett intensifierat förändringsarbete internt på Skandia.

JURIDIK OCH ADMINISTRATION

Förberedelserna kring överföringen av all verksamhet i Skandia Liv till det nybildade bolaget Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (Skandia Öms) vid årsskiftet 2013/14 har pågått under hela 2013. Utöver själva bolagsbildningsarbetet gjordes ett omfattande utredningsarbete som syftade till att säkerställa att Skandia Livs verksamhet och tillgångar fördes över på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Genom beståndsoverlåtelsen överläts Skandia Livs hela bestånd av försäkringar och samtliga kända och okända rättigheter och skyldigheter. Beståndsoverlåtelsen verkställdes den 2 januari 2014, med effekt mellan parterna från den 1 januari 2014, och fusionen verkställdes den 2 januari 2014.

ÄGARSTYRNING OCH RÖSTMODELL

Thulestiftelsen, som fram till den 2 januari 2014 ägde samtliga aktier i Skandia Liv, arbetade i början av 2013 fram en modell för ägarstyrning som i juni fick klartecken från Finansinspektionen. Arbetet fokuserades på att hitta en röstmodell som säkerställer såväl kundinflytande och representativitet som genomförandekraft och stabil styrning.

Förenklat kan man säga att Skandia Öms kommer att styras av ett kundvalt fullmäktige om högst 24 personer. Ledamöterna väljs i årliga val, där cirka en tredjedel av platserna ställs till förfogande per valomgång. I centrum står kompetens och lämplighet för uppdraget och en sammansättning som tar hänsyn till företagets olika

intressegrupper. Fullmäktige blir Skandia Öms högsta beslutande organ som i sin tur väljer styrelse. Under en övergångsperiod, 2014-2015, tillämpas en övergångslösning där styrelseledamöterna i Thulestiftelsen är en del av fullmäktige.

Kunderna i Skandia Öms har möjlighet att nominera kandidater till fullmäktige. Endast försäkringstagare och försäkrade i nämnda bolag som är oberoende i förhållande till koncernen kan ingå i fullmäktige. Valberedningen, som tillsätts av fullmäktige, består bland annat av representanter från såväl företags- som privatkundssegmenten. Dessa granskar föreslagna kandidater till fullmäktige och gör ett urval som presenteras på valsedel som distribueras till alla röstberättigade kunder. I urvalsprocessen beaktar valberedningen bland annat kandidaternas erfarenhet av bolagsstyrning och representativitet. Kunderna kan därefter rösta på de kandidater som de känner mest förtroende för. Val till fullmäktige kommer att ske under tiden 15 april - 15 maj 2014.

Kunder i Skandia Öms med ett sparande har tio röster medan kunder med enbart riskförsäkring, till exempel barn- eller olycksfall, har en röst till förfogande. På så sätt får kunder med en långsiktig placeringshorisont fler röster. Den 12 juni 2014 kommer Skandia Öms att arrangera sin första ordinarie bolagsstämma. Omedelbart efter stämman tillträder de nya fullmäktigeledamöterna.

INFORMELL STYRNING

Utöver den formella styrningen via fullmäktige önskar Skandia öka dialogen med kunderna även avseende den löpande verksamheten. Det kan handla om allt från kontakt via Facebook, bloggar eller kundpaneler till personliga möten för att ta till sig synpunkter och inhämta idéer. Dessa processer utarbetas steg för steg, där en första satsning på transparensarbete inleds under 2014.

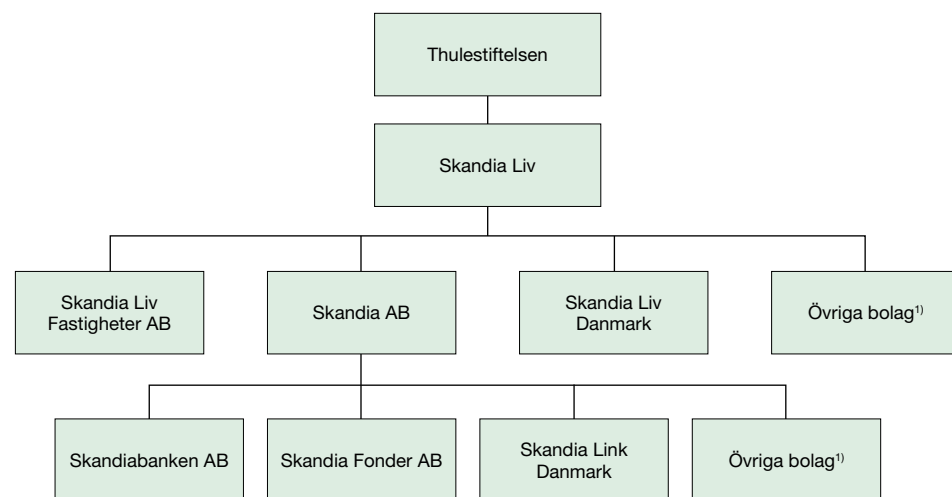
I och med den framgångsrika ombildningen av Skandia Liv till ett ömsesidigt och kundstyrt bolag finns nu ännu bättre förutsättningar att skapa ett långsiktigt hållbart och högavkastande Skandia med kunden i centrum.

Förvaltningsberättelse

INLEDNING

Den 2 januari 2014 fusionerades Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ) upp i Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt genom en absorption av helägt dotterbolag. Fusionen innebär att Skandia Liv har upplösts varför bolaget, formellt sett, inte behöver avge en årsredovisning. Eftersom fusionen är en del av ombildningen av Skandia Liv till ett ömsesidigt bolag, det vill säga avsikten är bara ett byte av associationsform, önskar dock Skandia avge en årsredovisning avseende Skandia Livs verksamhet under 2013. Detta innebär dock att denna årsredovisning inte är en formell årsredovisning i enlighet med lag om årsredovisning i försäkringsföretag. Årsredovisningen uppfyller dock i alla andra delar lagens krav.

Legal struktur per 20131231

¹) Se not 53.

Styrelsen och verkställande direktören för Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt avger härmed årsredovisning för Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandia Liv) organisationsnummer 502019-6365, avseende 2013, bolagets 141:e verksamhetsår. Styrelsen har sitt säte i Stockholm.

ORGANISATION OCH VERKSAMHET

Skandia Liv är ett helägt dotterbolag till Thulestiftelsen. Verksamheten bedrivs enligt ömsesidiga principer vilket innebär att ingen vinst delas ut till ägaren.

I Skandia ingår moderbolaget Skandia Liv, Skandia AB med fondförsäkring- och riskverksamhet, ett fondbolag (Skandia Fonder AB) samt en bank med verksamhet i både Sverige och Norge (Skandiabanken). I Skandia ingår också en dansk verksamhet som erbjuder både liv- och fondförsäkring. Kombinationen ger Skandia unika förutsättningar att skapa relevanta och prisvärda erbjudanden kring trygghet, sparande och hälsa. Utöver nämnda verksamheter ingår också Skandia Liv Fastigheter AB som äger Diligenta AB med flera fastighetsägande dotterbolag. Samtliga dotterbolag i Skandia är helägda och får dela ut vinst.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET

RÖRELSEÖVERLÅTELSE

Skandia Livs förvärv av Skandia AB, under år 2012, leder till betydande kostnads- och intäktssynergier. Som ett led i förverkligandet av dessa synergier och för att skapa en effektivt integrerad organisation, har vid ingången av 2013 större delen av den administrativa verksamheten och därmed personalen i Skandia AB flyttats över till Skandia Liv. Även den IT-verksamhet, inklusive personal, som tidigare har bedrivits i Skandia ABs helägda dotterbolag, Skandia Informationsteknologi AB, har överförts till Skandia Liv. I samband med detta har Skandia Liv tagit över alla skyldigheter och

rättigheter som arbetsgivare för de anställda, inkluderande allt historiskt pensionsansvar i Skandia AB och Skandia Informationsteknologi AB. Balansposter tillhörande dessa överlåtelser är överförda till bokfört värde varvid inget realisationsresultat har uppkommit. Den nya organisationen innebär att driften av Skandia AB, genom outsourcing, så långt som möjligt hanteras av centrala funktioner i Skandia Liv.

SKANDIA INVESTMENT MANAGEMENT – SKANDIAS NYA INTERNA KAPITALFÖRVALTARE

Den 1 maj 2013 startade Skandia Investment Management AB (SIM) sin verksamhet, som initialt främst består av att sköta förvaltningen av drygt hälften av Skandia Livs placeringstillgångar. I SIM ligger också arrangörskapet för Skandias strukturerade produkter och på sikt ska även en andrahandsmarknad för dessa erbjudas. Skapandet av nya sparprodukter var en av möjligheterna som Skandia Liv lyfte fram vid förvärvet av Skandia AB. Affären gör det möjligt att använda de unika styrkorna i Skandias livportfölj som en bas för utvecklandet av innovativa sparlösningar utanför försäkringskalet.

SIMs fokus blir initialt att utveckla sparlösningar i fondform, som bygger på svårtillgängliga delar av livportföljen. Det kan exempelvis handla om fastigheter, krediter, private equity, råvaror och infrastruktur. Såväl existerande som potentiella kunder, framförallt institutioner, har visat intresse för dessa unika tillgångar utan försäkringskalet.

ÅTERBÄRINGSRÄNTAN

Från och med den 1 maj 2013 höjde Skandia Liv återbäringsräntan från 3 procent till 5 procent.

SKANDIA FORTSÄTTER SOM RISKFÖRSÄKRINGSGIVARE FÖR FTP-PLANEN

Skandia Liv har, efter upphandling, fortsatt fått uppdraget att teckna riskförsäkringarna i FTP-planen som är tjänstepensionsplanen för anställda i försäkringsbranschen. I FTP-planen ingår den avgiftsbestämda FTP 1 och den förmånsbestämda FTP 2. Det innebär att Skandia Liv från den 1 januari 2014 bland annat försäkrar det obligato-

riska och förstärkta familjeskyddet i FTP 1 och FTP 2 liksom sjukpension och premiebefrielse i FTP 1.

NYA REGLER DISKONTERINGSRÄNTA

Från och med den 31 december 2013 gäller Finansinspektionens nya föreskrift om diskonteringsränta för Försäkringsföretag, FFFS 2013:23. Den nya diskonteringsräntan baseras på aktuella swapräntenoteringar med avdrag för kreditrisk istället för ett genomsnitt mellan statsobligationer och säkerställda bostadsobligationer från tidigare föreskrift. Marknadsräntan gäller fullt ut på löptider upp till 10 år, därefter övergår man med successivt lägre vikter för marknadsräntan till en långsiktigt förväntad ränta som gäller fullt ut efter 20 års löptid. Den nya diskonteringsräntan, som är en anpassning till kommande Solvens 2-regelverk (Solvens 2), leder till lägre räntekänslighet vid värdering av kassaflöden med långa löptider. Per den 31 december 2013 ger den nya räntemodellen cirka 8 miljarder högre försäkringsteknisk avsättning i jämförelse med tidigare modell.

EMITTERING AV SÄKERSTÄLLDA OBLIGATIONER

Under 2013 har Skandiabanken färdigställt sitt program för att emittera obligationer och under hösten har säkerställda obligationer emitterats i både Sverige och Norge som komplement till certifikat och MTN.

EKONOMISK ÖVERSIKT

Premieutvecklingen under 2013 har varit fortsatt positiv. Inbetalda premier uppgick till 35,2 (32,4) miljarder kronor för hela koncernen, varav 15,2 (13,9) miljarder kronor avser Skandia Liv. Ökningen är främst driven av en ökad försäljning i Skandia Liv samt i den danska fondförsäkringsrörelsen.

Koncernens resultat efter skatt uppgick per den 31 december 2013 till 27 559 (14 068) MSEK. Resultatet har främst påverkats av en positiv kapitalavkastning, vilket bidragit med 18 378 (20 375) MSEK samt en förändring av andra försäkringstekniska avsättningar med 11 789 (-4 954) MSEK som en följd av stigande marknadsräntor. Kapitalavkastning kommenteras under avsnittet Kapitalförvaltning.

Balansomslutningen i koncernen uppgår till 615 195 (558 079) MSEK. Ökningen

förklaras främst av ett ökat värde av placeringstillgångarna i liv- och fondverksamheten samt ökad utlåning till allmänheten i framförallt Norge.

Nedan följer en kortfattad ekonomisk översikt för de olika verksamheterna i Skandia.

SKANDIA LIV

Resultatet efter skatt uppgick per den 31 december 2013 till 28 333 (15 801) MSEK. Resultatet har framförallt påverkats av en positiv kapitalavkastning, vilket bidragit med 19 285 (22 405) MSEK samt en förändring av andra försäkringstekniska avsättningar med 9 360 (-4 783) MSEK. Kapitalavkastningen inkluderar utdelningar från Skandia AB om 1 900 MSEK, Skandia Liv Fastigheter AB om 1 700 MSEK och Skandia Livsforsikring A/S om 174 MSEK. Ytterligare kommentarer finns under avsnittet Kapitalförvaltning samt i not 53. Upplösningen av de försäkringstekniska avsättningarna förklaras främst av ökande marknadsräntor.

Premieinkomsten netto uppgick till 15 165 (13 851) MSEK där både engångspremier och löpande premier visar ett högre utfall än föregående år. Försäkringsrörelsens driftskostnader uppgick till 1 559 (1 626) MSEK. Minskningen består till största delen av lägre provisioner och minskade hyreskostnader.

I balansräkningen uppgick värdet av placeringstillgångarna till 324 023 (309 651) MSEK per den 31 december 2013. Tillgångarna kommenteras i avsnittet Kapitalförvaltning. Den största posten på skuldsidan är de försäkringstekniska avsättningarna som uppgick till 195 671 (205 066) MSEK per den 31 december 2013. Minskningen i jämförelse med föregående år beror till största delen på att marknadsräntorna har ökat.

SKANDIA AB

Resultatet efter skatt uppgick per den 31 december 2013 till 1 096 (1 071) MSEK. Det tekniska resultatet har försämrats och uppgår till 1 144 (1 239) MSEK. Den negativa utvecklingen är hänförlig till ett sämre resultat inom skadeförsäkringsrörelsen, vilken uppvisar ett tekniskt resultat efter avgiven återförsäkring om -37 (75) MSEK. Det försämrade resultatet förklaras av högre utbetalda försäkringsersättningar samt högre avsättningar på grund av negativ skadeutveckling både vad gäller frekvens och

belopp. Vidare har en metodförändring för reservsättning av en produktgren genomförts med negativ påverkan på resultatet. Livförsäkringsrörelsen visar ett förbättrat tekniskt resultat uppgående till 1 181 (1 164) MSEK. Intäkter från investeringsavtal samt övriga tekniska intäkter har ökat genom den positiva utvecklingen på värdet av placeringstillgångar där försäkringstagarna bär placeringsrisk. En ökning som delvis motverkas av högre driftskostnader.

Balansomslutningen uppgår per den 31 december 2013 till 140 334 (126 516) MSEK. Ökningen beror på högre fondvärde jämfört med föregående år, där placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk uppgår till 126 793 (111 450) MSEK och således har ökat med 15 343 MSEK. Förändringen förklaras främst av marknadens positiva utveckling. Detta påverkar, på motsvarande sätt, försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk, 126 821 (111 492) MSEK.

SKANDIABANKEN

Resultatet efter skatt uppgick per den 31 december 2013 till 327 (303) MSEK. Rörelseresultatet före skatt minskade med 121 MSEK och uppgick därmed till 298 (419) MSEK. Resultatutvecklingen har varit god i den norska verksamheten efter en stadig volymtillväxt medan resultatet i den svenska verksamheten är pressat av låga räntemarginaler. 2012 ingick en realisationsvinst på 94 MSEK från avyttringen av Skandia Fonder AB till moderbolaget Skandia i rörelseresultatet.

Inlåningsvolymerna från allmänheten uppgick till 75 677 (77 365) MSEK, minskningen kommer till lika delar från den norska och svenska verksamheten. Under 2013 har Skandiabanken fortsatt sitt arbete med att diversifiera sina finansieringskällor genom emittering av säkerställda obligationer. Vid utgången av 2013 har Skandiabanken emitterade värdepapper till ett värde av 16 864 MSEK. Skandiabanken har sedan 2011 ett långfristigt och kortfristigt kreditbetyg på A3 samt P-2 med stabila utsikter från kreditvärderingsinstitutet Moody's.

De tidsbundna förlagslånen om 300 MSEK från Skandia AB till Skandiabanken har lösts och återbetalats till Skandia AB. I samband med det mottog Skandiabanken ett kapitaltillskott om 300 MSEK från Skandia AB. Skandiabanken har erhållit ytterligare ett kapitaltillskott om 300 MSEK under hösten 2013 från Skandia AB.

FASTIGHETSKONCERNEN

Resultatet efter skatt uppgick under 2013 till 1 855 (1 998) MSEK. Hyresintäkter uppgick till 2 142 (2 099) MSEK, driftsnetto till 1 311 (1 269) MSEK och värdeförändringar fastigheter till 1 535 (876) MSEK. Under året har 2 (3) fastigheter köpts och 1 (16) fastighet sålts. Värdeförändringarna är högre jämfört med 2012 på grund av en värdeutveckling driven främst av högre marknadshyresnivåer, färdigställda projekt samt fortsatt stegring av bostadsrättspriser.

SKANDIA DANMARK

Resultatet efter skatt för den traditionella livförsäkringsverksamheten i Danmark uppgick per den 31 december 2013 till -233 (-34) MSEK. Det försämrade resultatet förklaras av ökade avsättningar som en följd av nya antaganden om förväntad livstid samt ett negativt ränteresultat på grund av en minskning av de räntebärande tillgångarna. Dessutom har det gjorts en nedskrivning av uppskjuten skattefordran på 91 MSEK som en följd av skärpta skatteregler och sänkta förväntningar om framtida överskott.

Resultat efter skatt för fondförsäkringsverksamheten i Danmark uppgick per den 31 december 2013 till 6 (25) MSEK. Den negativa resultatutvecklingen beror till stor del på ökade avsättningar som en följd av nya livstidsantaganden.

Resultatet efter skatt för kapitalförvaltningsbolaget uppgick per den 31 december 2013 till 19 (15) MSEK. Den positiva förändringen förklaras av en ökning av förvaltat kapital.

SKANDIA FONDER

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 22 (27) MSEK per den 31 december 2013. Det lägre resultatet förklaras främst av omförhandling av vissa avtal vilket har inneburit en viss fördyring. Fondernas nettoflöden för året uppgick till 1 143 (-10 335) MSEK. I perioder med stigande börskurser får fondbolaget normalt stora utflöden från räntefonder. Fondernas totala bruttoförmögenhet uppgick per den sista december till 61 350 (52 003) MSEK. Interna innehav i bolagets egna fonder, där Skandia Selected tillsammans med Skalafonderna står för en övervägande del av innehaven, uppgick till 3 989 (2 199) MSEK vilket ger en nettoförmögenhet på 57 361 (49 804) MSEK.

ÖVRIGA BOLAG

Resultatet efter skatt för Skandia Försäljning AB uppgick per den 31 december 2013 till -24 (-23) MSEK. Försäljningsutvecklingen under året har framförallt ökat inom engångsbetalad försäkring, medan försäljningen av den seriebetalda försäkringen inte ökat i samma omfattning, vilket till stor del är orsaken till det negativa resultatet. Under året har aktieägartillskott erhållits om 35 (25) MSEK och balansomslutningen uppgick till 189 (196) MSEK.

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt för Skandia Investment Management AB (SIM) uppgick till -0,3 (-0,2) MSEK per den 31 december 2013. Intäkterna drivs främst av provisionsintäkter hänförliga till diskretionär portföljförvaltning och administration inom bolagets koncerninterna förvaltningsmandat samt av intäkter från området strukturerade placeringar. Balansomslutningen uppgick per den 31 december 2013 till 109 (10) MSEK. Ökningen består i huvudsak av ett aktieägartillskott om 80 MSEK från Skandia Liv som utbetalades i januari 2013.

Resultatet efter skatt för Skandikon Administration AB och Skandikon Pensionsadministration AB uppgick per den 31 december 2013 till 2 (-0,5) MSEK. Rörelse-resultatet uppgick till 5 (3) MSEK. Den positiva resultatutvecklingen beror huvudsakligen på att intäkterna ökade med 18 procent och kostnaderna med enbart 3 procent. Omsättningen uppgick till 103 (87) MSEK och ökningen förklaras av flera nya större uppdrag. Balansomslutningen uppgick per den 31 december 2013 till 80 (71) MSEK. Ökningen beror främst på ökade kundfordringar.

KOLLEKTIV KONSOLIDERINGSGRAD OCH SOLVENS

KOLLEKTIV KONSOLIDERINGSGRAD

Skandia Livs kollektiva konsolideringsgrad per den 31 december 2013 uppgick till 110 (108) procent. Den kollektiva konsolideringsgraden visar, för försäkringar med inslag av sparande, värdet av tillgångar i förhållande till värdet av garanterade åtaganden och preliminärt fördelat överskott på försäkringsavtalen. Genom att anpassa återbäringsräntan, som fördelar eventuellt överskott till kunderna, är målsättningen för Skandia Liv att hålla den kollektiva konsolideringsgraden inom intervallet 95-115 procent. Hur denna anpassning går till regleras i bolagets konsolideringspolicy, som finns tillgänglig på skandia.se.

SOLVENSGRAD

Solvensgraden är ett mått på värdet av tillgångarna i förhållande till de garanterade åtagandena till försäkringstagarna. Skandia Livs solvensgrad uppgick till 164 (150) procent per den 31 december 2013. Solvenskvoten visar hur stort solvenskapitalet är i förhållande till försäkringsrörelselagens lägsta tillåtna marginal, den så kallade solvensmarginalen. Solvenskvoten uppgick till 14 (11), vilket innebär att solvenskapitalet är 14 gånger så stort som det minimikapital lagen kräver.

KAPITALFÖRVALTNING

Målet för kapitalförvaltningen är att, inom ramen för styrelsens riktlinjer, åstadkomma högsta möjliga avkastning under förutsättningen att spararnas garanterade ränta med stor säkerhet infrias. Målet ska gälla för den genomsnittliga avkastningen över en längre period. Under perioden 2004-2013 har Skandia Livs genomsnittliga totalavkastning varit 6,3 procent per år och per den 31 december 2013 uppgick årets totalavkastning på placeringstillgångarna till 6,7 (7,3) procent.

Ett mycket gott år på aktiemarknaderna, tillväxtmarknader undantaget, har varit gynnsamt för portföljen. Stigande långa obligationsräntor har dragit ned avkastningen. Skandia Livs investeringar i alternativa tillgångar och fastigheter har under 2013, med undantag för råvaror, också bidragit positivt till utvecklingen.

Vid utgången av 2013 uppgick Skandia Livs förvaltade kapital till ett värde av 323 804 (308 511) MSEK. Den långsiktiga tillgångsfördelningen är avgörande för den framtida avkastningen. Skandia Liv har under en följd av år arbetat med att skapa en bättre balans i den strategiska tillgångsallokeringen där ledstjärnan är att skapa en robust portfölj i syfte att få en bättre riskspridning och på det sättet minska risken i portföljen, men också att på sikt höja avkastningen. Målsättningen är att försöka minska beroendet av aktier i Sverige, Europa och Nordamerika. Tanken är vidare att tillföra portföljen kompletterande risktillgångar som har en avvikande avkastningsprofil. Arbetet med detta har fortlöpt under 2013 och har lett till investeringar i nord-europeiska krediter med rörlig ränta. De stigande obligationsräntorna och den goda avkastningen har ökat styrkan i Skandia Livs balansräkning och andelen riskfyllda tillgångar har ökat något under året.

Placeringarnas känslighet för ränteförändringar har minskats under 2013. Skandia Liv har valt en valutastrategi där utländska tillgångar inte automatiskt valutasäkras för att på så sätt öka riskspridningen. Den svenska kronan är, enligt Skandia Livs syn, rimligt värderad jämfört med flertalet utländska valutor.

TOTALAVKASTNING, SKANDIA LIV

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
8,8 %	13,7 %	9,1 %	4,4 %	-13,4 %	16,4 %	9,4 %	3,2 %	7,3 %	6,7 %

TOTALAVKASTNINGSTABELL, MODERBOLAGET¹⁾

	Marknadsvärde (MSEK)		Andelar (%)		Totalavkastning (%)	
	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Nominella obligationer	89 805	85 053	27,7	27,6	1,3	4,5
Svenska realobligationer	5 349	5 350	1,7	1,7	-5,2	1,2
Svenska aktier	31 300	26 968	9,7	8,7	27,6	18,3
Utländska aktier	68 086	62 821	21,0	20,4	15,2	11,6
Fastigheter	32 322	29 715	10,0	9,6	9,4	7,6
Onoterade bolag	24 853	22 222	7,7	7,2	10,5	7,0
Alternativa investeringar	17 557	19 586	5,4	6,3	-4,3	1,7
Affärsstrategiska tillgångar ²⁾	25 612	25 397	7,9	8,2	8,7	7,0
Övrigt	28 920	31 399	8,9	10,3	—	—
Totalt	323 804	308 511	100 %	100 %	6,7	7,3

¹⁾ Totalavkastningstabellen är upprättad i enlighet med Svensk försäkrings rekommendationer.

Se vidare Svensk försäkrings "Totalavkastningstabell - Rekommendation för årlig rapportering av totalavkastning".

²⁾ Avser Skandia Livs dotterbolag till verkligt värde exklusive Skandia Liv Fastigheter AB.

RISKER OCH RISKHANTERING

Skandias verksamhet ger upphov till ett brett spektrum av risker, främst marknadsrisk och försäkringsrisk inom Skandia Liv respektive Skandia AB samt kreditrisk inom Skandiabanken. Skandias risktagande sker primärt i moderbolaget Skandia Liv som står för den största delen av koncernens risk, knappt 90 procent, mätt i form av kapitalkrav.

Solvenssituationen för Skandia är fortsatt god, det vill säga gruppen är finansiellt stark. Per sista december 2013 uppfyllde Skandia Liv och reglerade dotterbolag i

koncernen alla legala och tillsynsbaserade kapitalkrav med god marginal. Eftersom Skandiabanken är inne i en expansiv fas med ökade bolånevolymer ökar kapitalbehovet successivt. Under 2013 har Skandiabanken fått kapitaltillskott för att hålla den planerade expansionstakten.

För att stödja Skandias vision ska Skandia, genom ett affärsmässigt och kontrollerat risktagande, "maximera" värden för försäkringstagarna i form av försäkringsskydd och en långsiktigt god avkastning på sparandet, givet vissa restriktioner. Detta förutsätter att Skandia har ett ändamålsenligt system för riskhantering. De risker Skandia exponeras för delas in i följande kategorier: försäkringsrisk, marknadsrisk, kredit- och motpartsrisk, likviditetsrisk, operativ risk, affärsrisk och strategisk risk. Mer utförlig information om Skandias riskhanteringssystem, risker och hur respektive riskkategori hanteras och kontrolleras lämnas i not 2.

Inom regelverksområdet pågår ett antal större förändringar som i varierande grad påverkar eller kan komma att påverka Skandia. Dessa omfattar bland annat nya regler för tjänstepensionsverksamhet, Solvens 2 för försäkringsbolag samt förändrade kapitaltäckningsregler för kreditinstitut och värdepappersföretag.

Arbete med nya regler för tjänstepensionsinstitut sker både inom EU, det så kallade IORP II, och inom Sverige i form av en utredning avseende nya regler för tjänstepensionsinstitut. Arbetet omfattar förändrade regler avseende företagsstyrning och transparens samt en översyn av kapitalkrav och solvensregler. I värsta fall skulle förändringar inom tjänstepensionsinstitutsområdet kunna leda till krav på strukturförändringar inom Skandia. Skandia bevakar därför löpande utvecklingen och analyserar eventuella konsekvenser för koncernen.

EU-kommissionen, Europeiska rådet och Europaparlamentet har kommit överens om att Solvens 2 ska tillämpas från den 1 januari 2016, med en förväntad övergångsperiod på fyra år. Syftet med Solvens 2 är bland annat att stärka försäkringstagarnas skydd, till exempel genom att införa riskbaserade kapitalkrav som ska spegla ett försäkringsföretags faktiska riskprofil. Det kommande regelverket förväntas innebära högre kapitalkrav för branschen än dagens regelverk.

Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten har beslutat om riktlinjer för hur förberedelsen inför Solvens 2 ska gå till. Riktlinjerna tillämpas från den 1 januari 2014 fram till Solvens 2 börjar gälla och ska säkerställa en mer enhetlig, riskbaserad

och framåtblickande tillsyn inom EU. Finansinspektionen kommer via sin tillsyn verka för att försäkringsföretagen förbereder sig inför det kommande Solvens 2. Under förberedelseperioden fortsätter nuvarande nationella regelverk att gälla.

Skandia mäter och styr idag solvensrisken baserat på en intern kapitalmodell. Den interna kapitalmodellen kommer över tiden att anpassas till Solvens 2 så att den uppfyller kommande regelverkskrav. Per den sista december 2013 uppfyllde Skandia det interna kapitalkravet med god marginal.

En intern kapitalmodell ger oss bättre förutsättningar att förstå och styra riskerna i verksamheten. Att utveckla en intern kapitalmodell innebär samtidigt att kraven på precision och tillförlitlighet i modellen blir höga. Finansinspektionen granskar därför modellen för att säkerställa att kraven uppfylls. För Skandia sker detta i form av en förhandsgranskningsprocess. Att delta i en förhandsgranskning är frivilligt för bolagen. Skandia bedömer att det är bra att delta för att i god tid säkerställa att modellen uppfyller de höga krav som ställs.

Basel 3/CRD4, en ny kapitaltäckningsförordning och ett nytt direktiv för kreditinstitut och värdepappersföretag, kommer att gälla från och med den 1 januari 2014. Den nödvändiga svenska lagstiftningen kommer dock inte att kunna vara på plats förrän tidigast halvårsskiftet 2014. Under första halvåret 2014 kommer således både de nuvarande och kommande direktiven att vara gällande.

Skandiabanken har under året arbetat med ett Basel 3-projekt i syfte att säkerställa implementeringen. Per den sista december 2013 uppfyllde Skandiabanken kapitalkraven enligt båda Basel 2 och Basel 3. Utöver detta har Finansinspektionen beslutat om nya föreskrifter gällande styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut som träder i kraft den 1 april 2014, samt har på remiss nya föreskrifter om hantering av operativa risker.

TVISTER

Skandia är inblandad i ett antal tvister vars omfattning är att betrakta som normal med hänsyn till den bedrivna verksamheten. De flesta avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka bolagets finansiella ställning. I de fall det rör större belopp görs en bedömning av det sannolika ekonomiska utfallet och behovet av en eventuell avsättning.

MILJÖ

Respekt för miljön är en självklar del i vårt hållbarhetsarbete och för ett ansvarsfullt företagande. Våra interna riktlinjer anger att Skandia ska arbeta aktivt för att minska den direkta och indirekta negativa påverkan på miljön vilket vi gör genom att:

- minimera resursförbrukningen samt återanvända och återvinna material,
- ta miljöhänsyn vid inköp av varor och tjänster,
- stärka miljömedvetenheten internt,
- tillämpa miljöhänsyn på våra produkter och processer.

Genom att utnyttja tekniska lösningar och förbättra våra interna processer kan Skandia ge bättre service till kunderna och samtidigt göra miljönytta. Under 2013 gjorde Skandia en riskanalys av befintliga leverantörer ur ett hållbarhetsperspektiv där vi ställde frågor om mänskliga rättigheter, korruption, miljöhänsyn och jämställdhet med mera. Vi har även tagit fram en leverantörskod under året med utgångspunkt i våra egna policyer samt vedertagna internationella normer och riktlinjer. Skandia Livs dotterbolag – Diligentia – äger, förvaltar och utvecklar fastigheter på ett sätt som bidrar till ett bättre samhälle. Under 2013 certifierades bolaget enligt miljöstandarden ISO 14001. En viktig del är därmed på plats för det fortsatta hållbarhetsarbetet.

Miljöklassning av fastigheter och stadsmiljöer är en viktig del av Diligentias hållbarhetsarbete. Inom Diligentia klassas och certifieras alla omfattande ny-, till- och ombyggnader enligt Miljöbyggnad eller BREEAM (internationellt miljöklassningssystem). När Diligentia bygger om kontorsfastigheten på Sveavägen 44 i Stockholm blir den BREEAM Excellent-certifierad och har vunnit Sweden Green Building Award. I Malmö utvecklar Diligentia den hållbara stadsdelen Masthusen i Västra hamnen; den första hela stadsdelen i Norden att klassas enligt BREEAM Communities.

Skandias arbete med ansvarsfullt företagande rapporteras årligen i vår hållbarhetsredovisning som innehåller en beskrivning av koncernens genomförda arbete och ambitioner framöver samt relevanta nyckeltal. Redovisningen följer GRIs standard för hållbarhetsrapportering i syfte att berätta om vårt arbete på ett transparent sätt och med fokus på det som är väsentligt för Skandias kunder och andra intressenter. GRI står för "Global Reporting Initiative" och är en standard för att redovisa företagets resultat när det gäller det sociala och det miljömässiga ansvarstagandet.

Skandia bedriver ingen tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt Miljöbalken.

VÅRA MEDARBETARE

SKANDIAS MEDARBETARE I KORTHET

Under 2013 var medelantalet anställda i koncernen 2 510 (2 429) personer, varav 51 (51) procent kvinnor. Andelen kvinnliga chefer uppgick till 42 (42) procent och medelåldern för samtliga medarbetare var 42 (41) år. Personalomsättningen har minskat i jämförelse med föregående år och uppgick vid årets slut till 9,0 (10,9) procent.

I Skandia Liv var medelantalet anställda 1 264 (233) personer, varav 55 (46) procent kvinnor. Den kraftiga ökningen av antalet anställda är ett resultat av den organisationsförändring som genomfördes vid ingången av 2013, se mer under Väsentliga händelser under året. Andelen kvinnliga chefer uppgick till 49 (43) procent och medelåldern för samtliga medarbetare var 44 (45) år. Personalomsättningen har minskat i jämförelse med föregående år och uppgick vid årets slut till 8,4 (11,4) procent.

VÅR KULTUR

Skandia är en koncern som bygger på långsiktiga relationer med såväl kunder som medarbetare. På samma sätt som vi vill skapa ett rikare liv för våra kunder, har vi en övertygelse om att vi som bolag tillsammans med våra ledare och medarbetare kan skapa förutsättningar för ett rikare arbetsliv. I Skandia prioriterar vi kompetensutveckling, delaktighet genom mål- och utvecklingssamtal samt vidareutveckling av vår företagskultur, friska medarbetare och balans mellan arbete och fritid. En ytterligare dimension är den möjlighet som vi i Skandia sedan länge erbjuder våra medarbetare – att på arbetstid aktivt bidra till ett bättre samhälle genom att arbeta som ambassadör inom ramen för Idéer för livet.

Skandia har de senaste åren bedrivit ett framgångsrikt värdegrundsarbete som resulterat i fem värderingar - kunden först, värdeskapande, ansvar, innovativa samt framgång tillsammans. Värderingarna diskuteras och följs upp regelbundet på olika nivåer i bolaget bland annat genom teamkontrakt som tydliggör förväntade beteenden.

ETT KOMPETENSINTENSIVT FÖRETAG

Vi verkar i en bransch där kunskap är vår konkurrenskraft och där den regelstyrda marknaden ställer krav på hög kompetens. Ambitionen att vara en ledande aktör kräver kontinuerlig utveckling av chefer och medarbetare.

Vår kultur bygger på engagemang, vilja att lära sig nya saker och förmåga att kunna ta ansvar för att uppnå företagets och sina personliga mål. Vissa utbildningar är obligatoriska för alla medarbetare eller riktade målgrupper. Skandia säkerställer och erbjuder kompetensutveckling i olika former, såväl internt som externt. Vi arbetar strukturerat med kompetensutveckling vid introduktionen, inom nuvarande roll samt för att kunna ta sig an nya roller. Utöver program, utbildningar och seminarier främjas lärande i det vardagliga arbetet och stöds via mentorskap, coaching och nätverk liksom utveckling via intern rekrytering.

Skandia har under 2013 inlett en satsning på ledarskap. För att tydliggöra våra förväntningar på Skandias chefer har en chefsprofil baserad på värdegrunden tagits fram. Ett skraddarsytt ledarskapsprogram för nya chefer har genomförts och ytterligare ledarskapsprogram är under utveckling. Ett annat exempel riktat till våra medarbetare är framtagandet av ett program med syfte att öka den generella kunskapen om Skandias affär och produkter.

Under 2013 har Skandia inlett ett arbete med att kartlägga kritiska kompetenser. I detta arbete har fem teman identifierats och åtgärder för att på sikt stänga gapen har inletts.

ETT FRISKARE SKANDIA

På Skandia är vi övertygade om att vår framgång vilar på att våra medarbetare är friska, motiverade och känner delaktighet i Skandias vision och målsättningar. Våra medarbetares hälsa, men också vår organisations förmåga att generera resultat och utvecklas, är beroende av en god arbetsmiljö. Detta karaktäriseras av ett gott ledarskap, delaktighet, måltydighet och proaktiva friskvårdsinsatser. Av den anledningen har vi under året tillhandahållit insatser och skapat förutsättningar för individ, team och organisation.

Vi vill inspirera fler att gå från ord till handling i att skapa sig ett friskare liv. Under 2013 har vi lagt ner betydande insatser inom området hälsa. Vi har genom olika

inspirationsföreläsningar på temat friskvård ökat kunskapen hos våra medarbetare om vikten av att själv ta ansvar för sin hälsa och livsstil genom enkla förändringar i vardagen. Vi har även genomfört en utbildning om alkohol och droger för samtliga chefer i Skandia och därmed ökat kunskapen om hur vi kan förebygga och agera vid den typen av problematik.

Ett viktigt förebyggande verktyg för oss är vår medarbetarundersökning (Quality Work Competence) där vi sedan 2003 årligen följer upp förändringskraften i verksamheten ner på gruppnivå. Tack vare en långsiktighet i att använda samma verktyg har både medarbetare och chefer lärt sig verktyget väl vilket i sin tur bidrar till en ökad förmåga att ta resultatet vidare och genomföra konkreta förbättringar från år till år. 2013 års resultat visar mycket glädjande en förbättring på samtliga underliggande index. Skandia som helhet befinner sig på en resultatnivå som visar att vi som bolag har en god prestationsnivå, 74,9 (73,4). Det innebär att vi ligger över det riktvärde (70) som karaktäriserar ett företag med förändringskraft. 2013 kan vi se synbara förbättringar kring målkvalitet och de positiva förflyttningar vi har gjort inom området kultur tack vare en målmedveten satsning på teamkontrakt.

RÖRLIG ERSÄTTNING OCH RESULTATANDELSSTIFTELSE

Under 2013 har Skandia tagit bort rörlig ersättning till de anställda med undantag för provision till våra finansiella rådgivare. Inom Skandia finns en resultatandelsstiftelse (Skandianen). Skandialeddningen är inte berättigad till utfall i resultatandelsstiftelsen.

För ytterligare detaljer kring ersättningar och förmåner se not 52.

HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

OMBILDNINGEN AV SKANDIA LIV

Den 1 januari 2014 överfördes med verkan mellan bolagen hela verksamheten i Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ) till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt genom en beståndsöverlåtelse. Den fick verkan även mot försäkringstagarna den 2 januari 2014 och följdes samma dag av en fusion av Skandia Liv in i Skandia Öms. Skandia Liv har därmed omvandlats till ett ömsesidigt livförsäkringsbolag som ägs direkt av försäkringstagarna. Dessa utövar styrning över bolaget genom att nominera och utse ledamöter till Skandias fullmäktige som är det högsta beslutande organet

i Skandia. Fullmäktige utser i sin tur Skandias styrelse. Skandias första ordinarie bolagsstämma kommer att hållas den 12 juni 2014.

För mer information avseende ombildningen se sidan 10.

OMSTRUKTURERING I KONCERNEN

En omstrukturering genomfördes i Skandia den 2 januari 2014 då Skandia ABs dotterbolag Skandia Link Livsforsikring A/S samt intressebolagen Skandia Asset Management Fondsmæglerselskab A/S och Skandia A/S, samtliga med säte i Danmark, såldes till moderbolaget Skandia Öms. Försäljningen verkställdes till ett totalt bokfört värde om 745 MSEK. Från den 1 april 2014 kommer rådgivningsverksamheten inom Skandia Försäljning AB att upphöra och flyttas över till moderbolaget Skandia Öms.

ÅTERBÄRINGSRÄNTAN

Den 1 januari 2014 höjde Skandia Liv den ordinarie återbäringsräntan på kundernas traditionellt förvaltade försäkringskapital från 5 procent till 6 procent.

NYTT BOLAG I LUXEMBURG

I januari 2014 etablerades ett nytt Luxemburgbaserat bolag (Thule Fund S.A., SICAV-SIF) som ägs av Skandia Fonder. Huvudsyftet med bolaget är att starta alternativa investeringsfonder, så kallade AIF fonder.

NYA REDOVISNINGSGREGLER FRÅN 2014

Den 1 januari 2014 har tre nya IFRS redovisningsstandarder trätt i kraft, IFRS 10 Koncernredovisning, IFRS 11 Samarbetsarrangemang och IFRS 12 Upplýsningar om andelar i andra företag.

IFRS 10 inriktar sig på när och hur ett ägarföretag ska upprätta koncernredovisning. Ikraftträdandet av IFRS 10 innebär att Skandia från och med den 1 januari 2014 slutar att konsolidera de fondföretag i vilka Skandia genom fondförsäkringsavtal eller liknande ägt mer än 50 procent av andelarna. Detta med anledning av att Skandias ägande i dessa fonder innehas i egenskap av agent för kundens räkning; bestämmande inflytande anses därmed inte föreligga. Som en effekt av detta försvinner posterna Tillgångar och Skulder i konsoliderade fonder från balansräkningen. Föränd-

ringen gäller retroaktivt och får ingen effekt på Eget kapital utan innebär endast en minskning av balansomslutningen med cirka 10,7 miljarder. Det innehav som finns via fondförsäkringsavtal eller liknande kommer även fortsättningsvis att redovisas som Placeringsstillgångar för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisk och därtill hörande Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk. Standarden har inga övriga effekter på Skandia.

IFRS 12 ska tillämpas för företag som innehar andelar i dotterbolag, samarbetsarrangemang, intresseföretag eller strukturerade företag. IFRS 12 innebär utökade upplýsningar. IFRS 11 har ingen påverkan på Skandia.

För ytterligare information avseende ovanstående förändringar se not 1.

FÖRVÄNTAD FRAMTIDA UTVECKLING

Den globala konjunkturen håller gradvis på att repa sig. Ökad optimism syns i exempelvis framåtblickande barometerar för industrin i de flesta regioner och tillväxten väntas ta bättre fart under 2014 ledd från framförallt USA. Den amerikanska centralbanken Fed har också inlett en försiktig nedtrappning av sina obligationsköp. Detta är ett konjunkturellt styrkebesked. Även om Fed har börjat lätta på sina stimulanser, bedömer vi att styrräntan ligger kvar på noll länge än. I Europa kommer ECB däremot behöva trycka på den penningpolitiska gasen ännu lite hårdare. I Sverige räknar vi med att fortsatt låg inflation gör så att Riksbanken ligger kvar på 0,75 procent resten av 2014. Allt bättre konjunkturutsikter och fortsatt god riskaptit talar för att kapital kommer att fortsätta att söka sig till mer riskfyllda tillgångar, vilket talar för fortsatt stöd för börserna ännu ett tag.

Den svenska sparmarknaden förväntas fortsätta visa en tillväxt runt 6 % över tid. På tjänstepensionsmarknaden är Skandia en av de ledande aktörerna med ett mycket brett erbjudande inom bland annat tjänstepension, och det ligger i Skandias strategiska inriktning att säkerställa att vi alltid erbjuder våra kunder ett prisvärt och brett produktutbud. Denna position ska Skandia även fortsättningsvis bibehålla med ett heltäckande produktutbud och en bra service.

På privatmarknaden är ambitionen att växa ytterligare med ett vässat erbjudande som kombinerar bank och försäkring som löser en större del av kundens behov och stärker våra kundrelationer.

FEMÅRSÖVERSIKT, KONCERNEN¹⁾

RESULTAT, MSEK	2013	2012	2011	2010	2009
Premieintäkt, skadeförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	1 039	756	—	—	—
Premieinkomst, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	16 068	15 851	15 084	13 862	12 566
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	18 388	20 374	9 468	26 201	42 151
Försäkringsersättningar, skadeförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	-866	-523	—	—	—
Försäkringsersättningar, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	-15 992	-14 081	-13 968	-12 235	-12 024
Återbäring och rabatter	-168	11	89	279	272
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	30 045	15 865	-23 602	25 138	63 526
Årets resultat	27 559	14 068	-26 611	22 682	61 304
Ekonomisk ställning, MSEK					
Placeringstillgångar ²⁾	324 955	311 160	321 718	311 113	300 013
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken	145 133	124 611	—	—	—
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	205 612	217 785	215 067	183 292	184 614
Konsolideringskapital	133 919	108 179	102 617	131 267	112 953
-varav redovisat eget kapital ³⁾	119 438	97 546	92 606	124 756	109 015
-varav uppskjuten skatt ³⁾	3 681	3 545	3 025	2 880	2 275
-varav övertärd i placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken	3 355	517	—	—	—
-varav övertärd i placeringstillgångar - placeringar i koncernföretag	7 445	6 571	6 986	3 631	1 663
Kollektivt konsolideringskapital	28 351	21 569	11 861	21 127	11 443
Kapitalbas för försäkringsgruppen ⁴⁾	100 068	78 985	85 289	121 087	106 550
-varav avdrag för immateriella poster	27	39	34	43	59
Kapitalbas för det finansiella konglomeratet	104 895	83 429	—	—	—
-varav avdrag för immateriella poster	122	39	—	—	—
Erforderlig solvensmarginal för försäkringsgruppen ⁵⁾	10 520	10 853	8 663	7 424	7 494
Erforderligt kapitalkrav för det finansiella konglomeratet	13 444	13 377	—	—	—
Nyckeltal, procent					
Skadeförsäkringsrörelsen					
Skadeprocent ⁶⁾	83	69	—	—	—
Driftskostnadsprocent ⁶⁾	23	27	—	—	—
Totalkostnadsprocent ⁷⁾	106	95	—	—	—
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent ⁸⁾	0,69	0,56	0,52	0,52	0,62
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning ⁹⁾	3,9	4,3	3,2	3,1	3,6
Totalavkastning ⁹⁾	6,7	7,3	3,2	9,4	16,4
Ekonomisk ställning					
Kollektivt konsolideringsgrad ¹⁰⁾	110	108	104	108	104
Solvensgrad	164	150	146	174	164
Bankverksamhet					
Kreditförlustnivå ¹¹⁾	0,06	0,01	—	—	—
Kapitaltäckningsgrad	13,5	14,2	—	—	—
Primärkapitalrelation	10,9	10,2	—	—	—

¹⁾ Skandia AB-koncernen ingår fr.o.m. 2012 års siffror men inte i siffrorna för åren 2009-2011.

²⁾ Värderade till verkligt värde.

³⁾ 2012 års siffra är justerad jämfört med årsredovisningen på grund av ändrad redovisningsprincip, se not 56.

⁴⁾ Enligt sammanläggnings- och avräkningsmetoden.

⁵⁾ Försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkter netto.

⁶⁾ Försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter netto.

⁷⁾ Försäkringsersättningar samt försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter netto.

⁸⁾ Driftskostnader och skaderegleringskostnader i förhållande till placeringstillgångar, kassa och bank.

⁹⁾ Se not 57.

¹⁰⁾ Enligt retrospektivmetoden.

¹¹⁾ Kreditförlustnivå i procent av ingående balans för utlåning till allmänheten.

FEMÅRSÖVERSIKT, MODERBOLAGET

RESULTAT, MSEK	2013	2012	2011	2010	2009
Premieinkomst, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	15 165	13 851	13 264	11 808	10 797
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	19 285	22 405	6 221	22 617	39 452
Försäkringsersättningar, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	-12 871	-11 747	-11 810	-11 365	-11 362
Återbäring och rabatter	-168	11	89	279	272
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	29 212	18 111	-26 216	22 557	62 212
Årets resultat	28 333	15 801	-28 806	20 205	59 935
Ekonomisk ställning, MSEK					
Placeringstillgångar ¹⁾	331 522	316 478	307 639	297 095	284 573
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	195 671	205 066	201 027	169 209	170 677
Konsolideringskapital	125 113	102 069	92 950	125 680	109 764
-varav redovisat eget kapital	117 307	95 177	85 822	120 136	106 700
-varav obeskattade reserver	67	86	39	1 645	1 235
-varav uppskjuten skatt	295	235	103	268	166
-varav övervärde i placeringstillgångar - placeringar i koncernföretag	7 445	6 571	6 986	3 631	1 663
Kollektivt konsolideringskapital	28 351	21 569	11 861	21 127	11 443
Kapitalbas ²⁾	117 672	95 498	85 861	121 780	107 934
-varav avdrag för immateriella poster	–	–	–	–	–
Erforderlig solvensmarginal	8 408	8 807	8 663	7 424	7 494
Nyckeltal, procent					
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent ³⁾	0,51	0,57	0,52	0,52	0,62
Förvaltningskostnadsprocent inklusive kapitalförvaltningskostnader	0,58	0,63	0,59	0,60	0,72
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning ⁴⁾	3,9	4,3	3,2	3,1	3,6
Totalavkastning ⁴⁾	6,7	7,3	3,2	9,4	16,4
Ekonomisk ställning					
Kollektivt konsolideringsgrad ⁵⁾	110	108	104	108	104
Solvensgrad	164	150	146	174	164
Driftskostnadsprocent	10,3	11,7	11,7	12,9	15,0

¹⁾ Värderade till verkligt värde.

²⁾ Enligt sammanläggnings- och avräkningsmetoden.

³⁾ Driftskostnader och skaderegleringskostnader i förhållande till placeringstillgångar, kassa och bank.

⁴⁾ Se not 57.

⁵⁾ Enligt retrospektivmetoden.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets resultat i moderbolaget Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ) 28 333 MSEK överföres till konsolideringsfonden för respektive försäkringsgren enligt följande:

KONSOLIDERINGSFOND	MSEK
Förmånsbestämd försäkring	396
Avgiftsbestämd traditionell försäkring	16 256
Tjänsteanknuten sjukförsäkring och premiebefrielseförsäkring	219
Individuell traditionell livförsäkring	10 255
Uppsägbar sjuk- och olycksfallsförsäkring samt premiebefrielseförsäkring	631
Gruppliv- och tjänstegrupplivförsäkring	78
Uppsägbar sjuk- och olycksfallsförsäkring	479
Mottagen återförsäkring	19
Totalt	28 333

Styrelsen föreslår bolagsstämman att bemyndiga styrelsen att med avseende på verksamhetsåret 2014 – i enlighet med Skandia Livs principer för överskottshantering och löpande beaktande av bolagets solvens – använda upp till 8,0 miljarder kronor för slutlig tilldelning i samband med pensionsutbetalningar, överföring av försäkringskapital (flytt) och återköp med mera.

Innehåll räkenskaper

Finansiella rapporter

Resultatanalys för moderbolaget	24
Resultaträkning	26
Rapport över totalresultat	28
Balansräkning	29
Rapport över förändringar i eget kapital, koncernen	31
Rapport över förändringar i eget kapital, moderbolaget	33
Kassaflödesanalys	34

Noter

1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper	36
2 Risker och riskhantering	44

NOTER TILL RESULTATRÄKNING

3 Premieinkomst, livförsäkringsrörelsen	52
4 Kapitalavkastning intäkter, teknisk redovisning	52
5 Orealiserade vinster på placeringstillgångar, teknisk redovisning	52
6 Utbetalda försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring	53
7 Återbäring och rabatter	53
8 Driftskostnader	53
9 Kapitalavkastning kostnader, teknisk redovisning	54
10 Orealiserade förluster på placeringstillgångar, teknisk redovisning	54
11 Övriga tekniska intäkter och kostnader	54
12 Kapitalavkastning intäkter, icke-teknisk redovisning	54
13 Orealiserade vinster på placeringstillgångar, icke-teknisk redovisning	54
14 Kapitalavkastning kostnader, icke-teknisk redovisning	55
15 Orealiserade förluster på placeringstillgångar, icke-teknisk redovisning	55
16 Resultat från Bankverksamhet, före bokslutsdispositioner	55
17 Resultat övriga rörelsedrivande enheter, före bokslutsdispositioner	56
18 Övriga intäkter och kostnader	56
19 Skatt	57
20 Nettoresultat per kategori placeringstillgångar samt övriga finansiella tillgångar och skulder	58

NOTER TILL BALANSRÄKNING

21 Immateriella tillgångar	59
22 Förvaltningsfastigheter	61
23 Placeringar i koncernföretag och intressebolag	62
24 Aktier och andelar	63

25 Obligationer och andra räntebärande värdepapper	63
26 Alternativa placeringar	64
27 Derivatinstrument	64
28 Tillgångar för villkorad återbäring	65
29 Fondförsäkringstillgångar	65
30 Tillgångar i Bankverksamhet	65
31 Övriga fordringar	67
32 Avsättning för skatter	67
33 Materiella tillgångar	68
34 Förutbetalda anskaffningskostnader	69
35 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	69
36 Eget kapital	69
37 Obeskattade reserver	69
38 Ej intjänade premier och kvardröjande risker före avgiven återförsäkring	69
39 Livförsäkringsavsättning före avgiven återförsäkring	70
40 Avsättning för oreglerade skador före avgiven återförsäkring	70
41 Villkorad återbäring	71
42 Fondförsäkringsåtaganden	71
43 Övriga avsättningar	72
44 Skulder i bankverksamhet	72
45 Skulder avseende direkt försäkring	72
46 Övriga skulder	73
47 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	73
48 Poster inom linjen	73
49 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden	74
50 Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal	82

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

51 Leasing	84
52 Medelantal anställda samt löner och ersättningar	84
53 Upplysningar närstående	89
54 Avsättning för pensioner	91
55 Händelser efter balansdagen	92
56 Effekter av ändrad redovisningsprincip	93
57 Avstämning avkastning i totalavkastningstabell mot finansiella rapporter	93
58 Förvärv av Skandia AB	94

Resultatanalys för moderbolaget

		Direktförsäkring i Sverige								
		Tjänstepensionsförsäkring				Övrig livförsäkring				
MSEK	Totalt	Förmåns- bestämd försäkring ¹⁾	Avgifts- bestämd traditionell försäkring	Tjänste- anknuten sjukförsäkring och premie- befrielse- försäkring	Individuell traditionell livförsäkring	Uppsägbar sjuk- och olycksfalls- försäkring samt premie- befrielse- försäkring	Gruppliv- och tjänste- gruppliv- försäkring	Uppsägbar sjuk- och olycksfalls- försäkring	Mottagen återförsäkring	
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring) ²⁾	15 165	216	9 844	715	3 633	320	337	84	16	
Kapitalavkastning, intäkter	18 111	312	9 922	1 144	5 813	683	81	142	14	
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	12 354	224	7 224	293	4 188	295	61	66	3	
Övriga tekniska intäkter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring) ³⁾	-12 871	-189	-6 606	-990	-4 916	-223	-217	275	-5	
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	9 360	69	3 796	-409	5 955	-42	-11	2	0	
Återbäring	-168	0	0	-101	0	-7	-60	0	0	
Driftskostnader	-1 559	-18	-870	-118	-402	-75	-51	-19	-6	
Kapitalavkastning, kostnader	-4 354	-80	-2 529	-104	-1 490	-105	-22	-23	-1	
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-6 826	-125	-3 964	-163	-2 336	-165	-34	-37	-2	
Övriga tekniska kostnader	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	29 212	409	16 817	267	10 445	681	84	490	19	
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	29 212	409	16 817	267	10 445	681	84	490	19	
Bokslutsdispositioner	-41	—	—	-13	0	-23	-1	-4	0	
Resultat före skatt	29 171	409	16 817	254	10 445	658	83	486	19	
Aktuell skatt	-777	-13	-561	-5	-190	-5	-1	-2	0	
Uppskjuten skatt	-61	—	—	-30	—	-22	-4	-5	0	
Årets resultat	28 333	396	16 256	219	10 255	631	78	479	19	

MSEK	Direktförsäkring i Sverige								
	Total	Tjänstepensionsförsäkring			Övrig livförsäkring				Mottagen återförsäkring
		Förmånsbestämd försäkring ¹⁾	Avgiftsbestämd traditionell försäkring	Tjänsteanknuten sjukförsäkring och premiefrielseförsäkring	Individuell traditionell livförsäkring	Opppsägbar sjuk- och olycksfallsförsäkring samt premiefrielseförsäkring	Gruppliv- och tjänstegrupplivförsäkring	Uppsägbar sjuk- och olycksfallsförsäkring	
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)									
Livförsäkringsavsättning	190 102	3 961	120 420	434	64 927	180	173	7	0
Avsättning för oreglerade skador	5 569	0	17	2 907	46	2 196	41	346	16
	195 671	3 961	120 437	3 341	64 973	2 376	214	353	16
Försäkringstekniska avsättningar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)									
Villkorad återbäring	285	—	285	—	—	—	—	—	—
	285	—	285	—	—	—	—	—	—
Totalt återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalt återbäringsmedel före årets resultat	88 973	1 357	45 283	3 986	32 021	3 979	1 293	983	71
Livförsäkringsavsättning	3 928	3 928							
Konsolideringsfond efter årets resultat	1 743	1 743							
NOTER TILL RESULTATANALYS FÖR MODERBOLAGET									
²⁾ Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)									
Premieinkomst	15 178	216	9 844	723	3 640	318	337	84	16
Premier för avgiven återförsäkring	-13	—	—	-8	-7	2	0	0	0
	15 165	216	9 844	715	3 633	320	337	84	16
³⁾ Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)									
Utbetalda försäkringsersättningar									
a) Före avgiven återförsäkring	-12 826	-189	-6 605	-484	-4 923	-345	-216	-62	-2
b) Återförsäkrars andel (-)	5	—	—	0	5	—	—	—	—
Förändring i Avsättning för oreglerade skador									
a) Före avgiven återförsäkring	-50	—	-1	-507	3	122	-1	337	-3
b) Återförsäkrars andel (-)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	-12 871	-189	-6 606	-991	-4 915	-223	-217	275	-5

Resultaträkning

	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2013 jan - dec	2012 jan - dec ¹⁾	2013 jan - dec	2012 jan - dec
MSEK					
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN					
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)					
Premieinkomst		1 093	566	—	—
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-54	190	—	—
		1 039	756	—	—
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		26	25	—	—
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)					
Utbetalda försäkringsersättningar		-786	-527	—	—
Förändring i Avsättning för oreglerade skador		-80	4	—	—
Driftskostnader	8	-236	-200	—	—
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		-37	58	—	—
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN					
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)					
Premieinkomst	3	16 216	16 019	15 178	13 865
Premier för avgiven återförsäkring		-148	-168	-13	-14
		16 068	15 851	15 165	13 851
Kapitalavkastning, intäkter	4	16 284	13 900 ²⁾	18 111	16 323
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5	14 235	12 151 ²⁾	12 354	11 587
Intäkter från investeringsavtal		1 041	760	—	—
Övriga tekniska intäkter	11	2 008	1 034	0	1

	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2013 jan - dec	2012 jan - dec ¹⁾	2013 jan - dec	2012 jan - dec
MSEK					
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)					
Utbetalda försäkringsersättningar					
Före avgiven återförsäkring	6	-15 948	-14 802	-12 821	-12 433
Återförsäkrarens andel		60	10	—	—
Förändring i Avsättning för oreglerade skador					
Före avgiven återförsäkring		-171	598	-50	686
Återförsäkrarens andel		67	113	—	—
		-15 992	-14 081	-12 871	-11 747
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)					
Livförsäkringsavsättning					
Före avgiven återförsäkring		11 824	-4 310	9 444	-4 740
Återförsäkrarens andel		49	53	—	—
Försäkringsteknisk avsättning för vilka försäkrings- tagaren bär risk					
Villkorad återbäring		-84	-43	-84	-43
Övriga försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)		0	-654	—	—
		11 789	-4 954	9 360	-4 783
Återbäring och rabatter	7	-168	11	-168	11
Driftskostnader	8	-3 026	-3 008	-1 559	-1 626
Kapitalavkastning, kostnader	9	-5 158	-5 446	-4 354	-4 660
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	10	-6 999	-411 ²⁾	-6 826	-845
Övriga tekniska kostnader	11	0	0	0	-1
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		30 082	15 807	29 212	18 111

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2013 jan - dec	2012 jan - dec ¹⁾	2013 jan - dec	2012 jan - dec
ICKE-TEKNISK REDOVISNING					
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-37	58	—	—
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		30 082	15 807	29 212	18 111
Kapitalavkastning intäkter	12	196	179	—	—
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	13	—	130	—	—
Kapitalavkastning kostnader	14	-147	-128	—	—
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	15	-33	—	—	—
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-26	-26	—	—
Resultat från bankverksamhet	16	298	243	—	—
Resultat övriga rörelsedrivande enheter	17	16	-9	—	—
Övriga intäkter	18	0	144	—	—
Övriga kostnader	18	-1 438	-1 433	—	—
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		28 911	14 965	29 212	18 111
Bokslutsdispositioner					
Koncernbidrag		—	—	-60	-1 069
Avsättning till periodiseringsfond		—	—	19	-46
Resultat före skatt		28 911	14 965	29 171	16 996
Avkastningsskatt och kupongskatt	19	-1 100	-1 048	-774	-1 034
Skatt på årets resultat	19	-252	151	-64	-161
ÅRETS RESULTAT		27 559	14 068	28 333	15 801
Årets resultat hänförligt till					
- försäkringstagarna		27 531	14 026	28 333	15 801
- minoritetsintressen		28	42	—	—

¹⁾ Resultatet från förvärvad verksamhet i Skandia AB-koncernen ingår fr.o.m. den 22 mars 2012.

²⁾ Föregående års siffra för Byggnader och mark har justerats mellan Kapitalavkastning och Orealiserat resultat.

FÖRKLARINGAR TILL RESULTATRÄKNINGEN

I det tekniska resultatet för skadeförsäkring och livförsäkring ingår resultatet från Skandia Liv, Skandia AB och den danska försäkringsverksamheten.

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat är resultatet från Skandia ABs grupp- och privatvårdsaffär före skatt.

Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring) är summan av de premier som betalades in under 2013 minskad med premier för avgiven återförsäkring. I posten inkluderas även förskottsinsbetalda premier med förfallodag 2014, där försäkringsavtal är ingånget.

I **kapitalavkastning, intäkter** ingår hyresintäkter från byggnader och mark, utdelning på aktier och andelar, räntointäkter med mera, valutavinst netto och realisationsvinst, netto.

Bolagets placeringstillgångar är värderade till verkligt värde. Skillnaden mellan verkligt värde och anskaffningsvärde utgör övervärdet. **Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar** visar årets förändring av övervärdet, exklusive valutaeffekter.

I **Intäkter från investeringsavtal** redovisas de avgifter som tas ut på avtal som identifierats som investeringsavtal i Skandia AB.

Försäkringsersättning (efter avgiven återförsäkring) innefattar utbetalningar till försäkringstagare, driftskostnader som uppkommer i samband med utbetalning och hantering av skador samt förändring av avsättning för oreglerade skador. Förändringen föräns av en uppskattning av kommande utbetalningar för redan inträffade försäkringsfall.

Posten **förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)** består av förändring livförsäkringsavsättning samt förändring villkorad återbäring i Skandia Liv. I förändring livförsäkringsavsättning framgår hur mycket värdet av försäkringstagarnas framtida, garanterade ersättningar har ökat/minskat under året. Villkorad återbäring är förändrad med nettot av tilldelade överskott som ännu inte utnyttjats för premiebetalning och utnyttjade överskott.

Återbäringen, det vill säga upparbetade överskott, betalas vanligtvis ut vid försäkringstidens slut som ett tillägg till de avtalade försäkringsersättningarna. Utbetalningen minskar de vinstmedel som finns i konsolideringsfonden, och påverkar därmed inte årets resultat. I vissa fall kan återbäringen tillfalla försäkringstagaren genom att den används för premiebetalning och den kommer då att få en resultat effekt. Denna post specificeras i not 7.

Begreppet **driftskostnader** innehåller kostnader för bolagens försäljning, affärsutveckling och administration. I posten ingår även återförsäkrarens provisioner och vinstandelar samt förändringar i förutbetalda anskaffningskostnader.

I **kapitalavkastning, kostnader** ingår driftskostnader från byggnader och mark, kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster netto samt realisationsförluster netto.

I den **icke tekniska kapitalavkastningen** redovisas avkastningen på placeringar som inte tillhör försäkrings-tagarna. Den genereras framför allt i Skandias fondförsäkringsbolag

Resultat från bankverksamhet visar resultatet från Skandias bank före skatt.

I **Resultat övriga rörelsedrivande enheter** ingår nettoresultatet från övriga dotterbolag före skatt.

I **Övriga kostnader** återfinns framför allt avskrivningar på de övervärden som förvärvades vid köpet av Skandia AB.

Den **avkastningsskatt** ett livförsäkringsbolag betalar bestäms som en procentsats av skatteunderlaget, vilket är en slags schablonavkastning som räknas fram genom att tillgångarnas marknadsvärde, minskat med finansiella skulder, vid årets början multipliceras med den genomsnittliga statslåneräntan året före räkenskapsåret. För pensionsförsäkring gällde för 2013 en skattesats på 15 procent på schablonavkastningen och för kapitalförsäkring var skattesatsen 30 procent.

Avkastningsskatt gäller inte grupplivförsäkring eller sjuk- och olycksfallsförsäkring, eftersom sådan verksamhet inkomstbeskattas.

Rapport över totalresultat

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2013 jan - dec	2012 jan - dec ¹⁾	2013 jan - dec	2012 jan - dec
ÅRETS RESULTAT, ENLIGT RESULTATRÄKNING	27 559	14 068	28 333	15 801
Övrigt totalresultat				
Poster som inte omklassificeras till årets resultat				
Omvärdering av förmånsbestämda pensioner ²⁾	612	-393	—	—
Skatter hänförligt till omvärdering av förmånsbestämda pensioner ²⁾	-4	31	—	—
Poster som har omklassificerats eller kommer att omklassificeras till årets resultat				
Valutaomräkningseffekt	-76	-85	—	—
Skatter hänförligt till valutaomräkningseffekt	29	—	—	—
Ianspråktagen konsolideringsfond ³⁾	-6 203	-6 446	-6 203	-6 446
Effekt på konsolideringsfonden hänförligt till förvärvet av Skandia AB	—	-1 773	—	—
Värdeförändringar på finansiella tillgångar som kan säljas	-24	23	—	—
Skatter hänförligt till värdeförändringar på finansiella tillgångar som kan säljas	6	-2	—	—
Övrigt totalresultat efter skatt	-5 660	-8 645	-6 203	-6 446
ÅRETS TOTALRESULTAT	21 899	5 423	22 130	9 355
Årets totalresultat hänförligt till				
- försäkringstagarna	21 871	5 381	22 130	9 355
- minoritetsintressen	28	42	—	—

¹⁾ Resultatet från förvärvad verksamhet i Skandia AB-koncernen ingår fr.o.m. den 22 mars 2012.

²⁾ Se not 1, 54 och 56.

³⁾ Ianspråktagen konsolideringsfond visar det utbetalda överskottet på Skandia Livs sparförsäkringar, det vill säga det belopp som betalas ut i tillägg till det som är garanterat.

Balansräkning

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2013-12-31	2012-12-31 ¹⁾	2013-12-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR					
Immateriella tillgångar	21	12 180	13 565	—	—
Placeringstillgångar					
Byggnader och mark/Förvaltningsfastigheter	22	32 954	30 170	—	—
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	23	0	473	45 951	46 476
Andra finansiella placeringstillgångar					
Aktier och andelar	24	113 864	108 317	113 762	108 266
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	25	150 165	153 791	136 625	137 261
Alternativa placeringar	26	6 674	7 527	6 670	7 114
Lån		1 012	7	1 012	6
Derivat	27	1 157	2 422	874	2 075
Återköpstransaktioner		19 129	8 453	19 129	8 453
		324 955	311 160	324 023	309 651
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk					
Tillgångar för villkorad återbäring	28	24 881	18 463	—	—
Fondförsäkringstillgångar	29	120 252	106 148	—	—
		145 133	124 611	—	—
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar					
Livförsäkringsavsättning		567	443	—	—
Avsättning för oreglerade skador		63	55	—	—
		630	498	—	—
Tillgångar i konsoliderade fonder		10 714	9 080	—	—
Tillgångar i bankverksamhet	30	95 003	80 886	—	—

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2013-12-31	2012-12-31 ¹⁾	2013-12-31	2012-12-31
Fordringar					
Fordringar avseende direkt försäkring		131	84	—	—
Fordringar avseende återförsäkring		21	38	2	2
Övriga fordringar	31	3 547	1 156	4 406	1 099
		3 699	1 278	4 408	1 101
Aktuell skattefordran	32	25	299	1	266
Uppskjuten skattefordran	32	1 141	1 062	3	1
Andra tillgångar					
Materiella tillgångar	33	91	103	67	4
Kassa och bank		16 305	10 820	13 113	5 661
		16 396	10 923	13 180	5 665
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					
Upplupna ränte- och hyresintäkter		2 750	2 935	2 590	2 807
Förutbetalda anskaffningskostnader	34	1 020	929	707	754
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	35	1 549	853	64	4
		5 319	4 717	3 361	3 565
TOTALT TILLGÅNGAR		615 195	558 079	344 976	320 249

BALANSRÄKNING

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2013-12-31	2012-12-31 ¹⁾	2013-12-31	2012-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	36				
Aktiekapital (3 000 aktier à nominellt 200 kronor)		1	1	1	1
Konsolideringsfond		87 200	77 602	88 973	79 375
Andra fonder		163	-380 ²⁾	—	—
Balanserade vinstmedel		4 315	6 090 ²⁾	—	—
Årets resultat		27 531	14 026	28 333	15 801
Minoritetsintresse		200	165	—	—
Årets resultat, minoritet		28	42	—	—
		119 438	97 546	117 307	95 177
Obeskattade reserver	37	—	—	67	86
Försäkringstekniska avsättningar					
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	38	297	269	—	—
Livförsäkringsavsättningar	39	198 877	210 527	190 102	199 546
Avsättning för oreglerade skador	40	7 034	7 487	5 569	5 520
Övriga försäkringstekniska avsättningar		34	—	—	—
		206 242	218 283	195 671	205 066
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk					
Villkorad återbäring	41	25 166	18 699	285	235
Fondförsäkringsåtaganden	42	120 262	106 206	—	—
		145 428	124 905	285	235
Andra avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	54	3 931	4 316 ²⁾³⁾	63	23
Avsättning för aktuell skatt	32	27	48	—	—
Avsättning för uppskjuten skatt	32	4 839	4 636 ²⁾	299	235
Övriga avsättningar	43	183	195 ³⁾	—	10
		8 980	9 195	362	268

FÖRKLARINGAR TILL BALANSRÄKNINGEN

Tillgångar

Balansräkningens tillgångssida i ett livförsäkringsbolag innehåller främst placeringstillgångar, vars förvaltning beskrivs på sidan 15.

Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk visar det verkliga värdet på de finansiella tillgångar som tillhör fond- och depåförsäkring.

Eget kapital, avsättningar och skulder

De största posterna på skuldsidan är försäkringstekniska avsättningar och konsolideringsfonden inom eget kapital.

Konsolideringsfonden är bolagets samlade överskott genom åren. Överskottet får endast betalas ut till försäkringstagarna i form av återbäring eller användas för förlusttäckning.

De försäkringstekniska avsättningarna är uppdelade i ej intjänade premier och kvardröjande risker, livförsäkringsavsättning och avsättning för oreglerade skador.

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2013-12-31	2012-12-31 ¹⁾	2013-12-31	2012-12-31
Depåer från återförsäkrare		7	8	—	—
Skulder i bankverksamhet	44	90 956	77 731	—	—
Skulder i konsoliderade fonder		10 714	9 080	—	—
Skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	45	1 278	1 202	926	842
Skulder avseende återförsäkring		12	19	10	11
Derivat	27	728	1 039	645	690
Återköpstransaktioner		27 712	13 812	27 712	13 812
Övriga skulder	46	2 478	3 876	1 769	3 835
		32 208	19 948	31 062	19 190
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	47	1 222	1 383	222	227
TOTALT EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
		615 195	558 079	344 976	320 249
POSTER INOM LINJEN					
Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser		462 497	397 513	269 515	256 602
Övriga ställda panten och därmed jämförliga säkerheter		35 875	22 895	30 531	17 427
Ansvarsförbindelser/Eventualförpliktelser		11	32	—	—
Åtaganden		42 874	40 273	19 982	20 189
		541 257	460 713	320 028	294 218

¹⁾ Förvärvade tillgångar och skulder i Skandia AB-koncernen ingår fr.o.m. den 22 mars 2012.

²⁾ Se not 1, 54 och 56.

³⁾ Omklassificering har gjorts av särskild löneskatt från Övrig avsättning till Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser.

Livförsäkringsavsättningen utgörs av kapitalvärdet av de framtida försäkringsersättningar som garanterats för försäkringstagarna, efter avdrag för kapitalvärdet av framtida avtalade premiebetalningar. Kapitalvärdet beräknas med hänsyn till förväntat utfall för olika försäkringsfall, som till exempel dödlighet och förväntad återstående livslängd samt så kallad grundränta.

Avsättningen för oreglerade skador är en uppskattning av kommande utbetalningar för redan inträffade försäkringsfall. Den innehåller också avsättningar för att täcka driftskostnader i samband med framtida utbetalningar av redan inträffade försäkringsfall.

I Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk redovisas det åtagande Skandia har avseende fond- och depåförsäkring. Det återspeglar det verkliga värdet på de tillgångar som valts i fond- och depåförsäkring. De fördelas på Villkorad återbäring, avseende depåförsäkring, och Fondförsäkringsåtaganden.

Tillgångar i bankverksamheten och Skulder i bankverksamheten visar summan av alla tillgångar respektive skulder i banken.

Rapport över förändringar i eget kapital, koncernen

MSEK	Andra fonder						Årets resultat	Eget kapital hänförligt till försäkrings-tagarna	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt Eget kapital
	Aktieka-pital	Konsolide-ringsfond	Fond för verkligt värde	Förmånsbestämda pensionsplaner	Omräk-nings-reserv	Balanserad vinst				
2012¹⁾										
Ingående balans 2012-01-01	1	114 627	—	—	46	4 392	-26 627	92 439	167	92 606
Justering för förändrad redovisningsprincip förmånsbestämda pensionsplaner ²⁾	—	—	—	—	—	-21	—	-21	—	-21
Uppskjuten skatt förändrad redovisningsprincip förmånsbestämda pensionsplaner ²⁾	—	—	—	—	—	5	—	5	—	5
Justerat ingående kapital 2012-01-01	1	114 627	—	—	46	4 376	-26 627	92 423	167	92 590
Vinstdisposition 2012	—	-28 806	—	—	—	2 179	26 627	—	—	—
Utbetalning till minoritetsägare	—	—	—	—	—	—	—	—	-2	-2
Effekt försäljning Old Mutual Guodian Insurance Company Ltd ³⁾	—	—	—	—	—	-465	—	-465	—	-465
Årets totalresultat										
Årets resultat	—	—	—	—	—	—	14 026	14 026	42	14 068
lansspråktagen konsolideringsfond	—	-8 219	—	—	—	—	—	-8 219	—	-8 219
Omklassificering vid avyttring av finansiella tillgångar som kan säljas till resultaträkning före skatt	—	—	-11	—	—	—	—	-11	—	-11
Orealiserad värdeförändring före skatt finansiella tillgångar som kan säljas	—	—	34	—	—	—	—	34	—	34
Skatter hänförligt till värdeförändringar på finansiella tillgångar som kan säljas	—	—	-2	—	—	—	—	-2	—	-2
Förändring säkring av nettoinvestering i utländsk valuta	—	—	—	—	0	—	—	0	—	0
Förändring omräkningsdifferenser	—	—	—	—	-85	—	—	-85	—	-85
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner ²⁾	—	—	—	-393	—	—	—	-393	—	-393
Skatt hänförligt till omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner ²⁾	—	—	—	31	—	—	—	31	—	31
Övrigt totalresultat efter skatt	—	-8 219	21	-362	-85	—	—	-8 645	—	-8 645
Årets totalresultat	—	-8 219	21	-362	-85	—	14 026	5 381	42	5 423
Utgående balans 2012-12-31	1	77 602	21	-362	-39	6 090	14 026	97 339	207	97 546

¹⁾ Resultatet från förvärvad verksamhet i Skandia AB-koncernen ingår fr.o.m. den 22 mars 2012.

²⁾ Se not 1, 54 och 56.

³⁾ Enligt avtal mellan Skandia Liv och Old Mutual, som en följd av förvärvet av Skandia AB, redovisas en förpliktelse i Skandia Liv på totalt 465 MSEK. Då avtalet, i korthet, innebär att den dag Old Mutual Guodian Insurance Company Ltd säljs av Skandia AB så ska Skandia Liv erlägga ett belopp motsvarande köpeskillingens storlek till Old Mutual. Av denna anledning har Skandia Liv en fordran per den 31 december 2012 på Skandia AB på samma belopp som förpliktelsen uppgick till. Beloppet elimineras direkt mot eget kapital i koncernen. I Skandia AB är Old Mutual Guodian Insurance Company Ltd per den 31 december 2012 bokfört till 465 MSEK och redovisas som aktier i intresseföretag. Samma belopp finns i koncernens balansräkning. Under 2013 slutfördes transaktionen och samtliga förpliktelser reglerades.

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL, KONCERNEN

MSEK	Andra fonder							Eget kapital hänförligt till försäkrings-tagarna	Innehav utan bestämmade inflytande	Totalt Eget kapital
	Aktiekapital	Konsolideringsfond	Fond för verkligt värde	Förmånsbestämda pensionsplaner	Omräkningsreserv	Balanserad vinst	Årets resultat			
2013										
Ingående balans 2013-01-01	1	77 602	21	-362	-39	6 090	14 026	97 339	207	97 546
Vinstdisposition 2013	—	15 801	—	—	—	-1 775	-14 026	—	—	—
Utbetalning till minoritetsägare	—	—	—	—	—	—	—	—	-7	-7
Årets totalresultat										
Årets resultat	—	—	—	—	—	—	27 531	27 531	28	27 559
Anspråktagen konsolideringsfond	—	-6 203	—	—	—	—	—	-6 203	—	-6 203
Omklassificering vid avyttring av finansiella tillgångar som kan säljas till resultaträkning före skatt	—	—	-31	—	—	—	—	-31	—	-31
Orealiserad värdeförändring före skatt finansiella tillgångar som kan säljas	—	—	7	—	—	—	—	7	—	7
Skatter hänförligt till värdeförändringar på finansiella tillgångar som kan säljas	—	—	6	—	—	—	—	6	—	6
Förändring säkring av nettoinvestering i utländsk valuta	—	—	—	—	0	—	—	0	—	0
Förändring omräkningsdifferenser	—	—	—	—	-76	—	—	-76	—	-76
Skatter hänförliga till omräkningsdifferenser	—	—	—	—	29	—	—	29	—	29
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	—	—	—	612	—	—	—	612	—	612
Skatt hänförligt till omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	—	—	—	-4	—	—	—	-4	—	-4
Övrigt totalresultat efter skatt	—	-6 203	-18	608	-47	—	—	-5 660	—	-5 660
Årets totalresultat	—	-6 203	-18	608	-47	—	27 531	21 871	28	21 899
Utgående balans 2013-12-31	1	87 200	3	246	-86	4 315	27 531	119 210	228	119 438

Rapport över förändringar i eget kapital, moderbolaget

MSEK	Aktie- kapital	Konsolide- ringsfond	Årets resultat	Eget kapital hänförligt till försäkrings- tagarna
2012				
Ingående balans 2012-01-01	1	114 627	-28 806	85 822
Vinstdisposition 2012	—	-28 806	28 806	—
Årets totalresultat				
Årets resultat	—	—	15 801	15 801
lanspråktagen konsolideringsfond	—	-6 446	—	-6 446
Övrigt totalresultat efter skatt	—	-6 446	—	-6 446
Årets totalresultat	—	-6 446	15 801	9 355
Utgående balans 2012-12-31	1	79 375	15 801	95 177
2013				
Ingående balans 2013-01-01	1	79 375	15 801	95 177
Vinstdisposition 2013	—	15 801	-15 801	—
Årets totalresultat				
Årets resultat	—	—	28 333	28 333
lanspråktagen konsolideringsfond	—	-6 203	—	-6 203
Övrigt totalresultat efter skatt	—	-6 203	—	-6 203
Årets totalresultat	—	-6 203	28 333	22 130
Utgående balans 2013-12-31	1	88 973	28 333	117 307

Kassaflödesanalys

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2013 jan - dec	2012 jan - dec ¹⁾	2013 jan - dec	2012 jan - dec
Den löpande verksamheten					
Resultat före skatt		28 911	14 965	29 171	16 996
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	1	-19 294	-5 844	-20 298	-8 492
Betald skatt		-992	-1 005	-512	-708
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i tillgångar och skulder		8 625	8 116	8 361	7 796
Finansieringsverksamheten					
Utbetalt från konsolideringsfond		-6 203	-6 446	-6 203	-6 446
Kassaflöde från förändring placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar, där försäkrings-tagaren bär placeringsrisken, netto	2	-58	64	—	—
Förändring av övriga placeringstillgångar som används i rörelsen, netto		8 860	14 582	3 178	14 791
Utlåning till allmänheten		-21 474	-4 080	—	—
Förändring avsättningar för andra risker och avsättningar		-75	0	0	0
Upplåning från allmänheten		17 549	4 104	—	—
Förändring övriga rörelsefordringar och rörelseskulder		-3 006	2 326	-4 009	2 290
Kassaflöde från den löpande verksamheten		4 218	18 666	1 327	18 431
Investeringsverksamheten					
Förändring i koncernföretag/minoritetsandelar	3	-66	-17 364	-115	-23 208
Mottagen utdelning koncernföretag		—	—	3 774	3 688
Likvidreglerade koncernbidrag föregående år (avgiven)		—	—	-1 069	-1 497
Övrigt		-136	-39	-78	-1
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-202	-17 403	2 512	-21 018

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2013 jan - dec	2012 jan - dec ¹⁾	2013 jan - dec	2012 jan - dec
Finansieringsverksamheten					
Återbetalning lån		-17	—	—	—
Betald utdelning		-6	-2	—	—
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-23	-2	—	—
ÅRETS KASSAFLÖDE		3 993	1 261	3 839	-2 587
Förändring i likvida medel²⁾					
Likvida medel vid årets början ³⁾		14 300	13 245	9 361	12 133
Årets kassaflöde		3 993	1 261	3 839	-2 587
Kursdifferens i likvida medel		-128	-206	-87	-185
Likvida medel vid årets slut		18 165	14 300	13 113	9 361

¹⁾ Förvärvat kassaflöde från Skandia AB-koncernen ingår fr.o.m. den 22 mars 2012.

²⁾ Som likvida medel redovisas banktillgodohavanden, clearingfordringar respektive clearingskulder samt dagslån med ursprunglig löptid kortare än tre dagar.

³⁾ Definitionen av likvida medel har ändrats för att även inkludera kortfristiga depåer i moderbolaget. Jämförelsesiffrorna har omarbetats vilket har medfört att likvida medel vid årets början för 2013 och 2012 har ökat med 3 700 MSEK respektive 4 650 MSEK.

NOTER TILL KASSAFLÖDESANALYSEN

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2013 jan - dec	2012 jan - dec ¹⁾	2013 jan - dec	2012 jan - dec
¹⁾ Justering för poster som ej ingår i kassaflödet				
Resultat försäljning koncernföretag	-48	—	—	—
Nedskrivning koncernföretag	—	—	644	407
Kreditförluster	49	22	—	—
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader	-89	150	47	59
Värdeförändringar placeringstillgångar	-11 152	-15 505	-9 841	-13 732
Värdeförändringar utlåning	61	-89	—	—
Av- och nedskrivningar	1 474	1 729	15	1
Förändring förutbetalda avgifter	16	-16	—	—
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	-11 587	3 973	-9 345	4 021
Aktierelaterade ersättningar	—	1	—	—
Avsättning till pensioner enligt IAS19	130	200	—	—
Förändring övriga avsättningar	1	7	—	16
Obeskattade reserver	—	—	-19	46
Ej realiserat valutakursresultat	1 851	3 684	1 915	3 730
Justering för utdelning från koncernföretag	—	—	-3 774	-4 109
Justering för lämnade koncernbidrag	—	—	60	1 069
	-19 294	-5 844	-20 298	-8 492
²⁾ Kassaflöde från förändring placeringstillgångar/ försäkringstekniska avsättningar där försäkringstagaren bär risken, netto				
Förändring försäkringstekniska avsättningar, där försäkringstagaren bär placeringsrisken, netto	5 304	2 981	—	—
Köp och försäljning placeringstillgångar, där försäkringstagaren bär risken, netto	-5 362	-2 917	—	—
	-58	64	—	—

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2013 jan - dec	2012 jan - dec ¹⁾	2013 jan - dec	2012 jan - dec
³⁾ Förändring i koncernföretag/minoritetsandelar				
Förvärv dotterbolag:				
Försäkringsaktiebolaget Skandia				
Köpeskilling	—	-22 592	—	-22 592
Förvärvskostnader	—	—	—	-162
Avgår likvida medel vid förvärvstillfället	—	5 228	—	—
	—	-17 364	—	-22 754
Skandia Investment AB				
Köpeskilling	—	—	—	-10
Skandia Försäljning AB				
Köpeskilling	—	—	—	-22
	—	-17 364	—	-22 786
Kapitaltillskott:				
Skandia Investment AB	—	—	-80	—
Skandia Försäljning AB	—	—	-35	—
Skandia Livsforsikring A A/S	—	—	—	-58
Skandia Livsforsikring A/S	—	—	—	-364
	—	—	-115	-422
Försäljning intressebolag:				
Skandia Guodian Life Insurance Co. Ltd				
Köpeskilling	445	—	—	—
Återbetalning lån Old Mutual Ltd	-445	—	—	—
Avgår likvida medel vid försäljningstillfället	-66	—	—	—
	-66	—	—	—
	-66	-17 364	-115	-23 208
Upplysningar om erhållna och betalda räntor				
Erhållna räntor	8 698	8 197	5 952	7 075
Betalda räntor	1 970	1 663	46	66

Noter

Alla belopp i MSEK om ej annat anges.

1 VÄSENTLIGA REDOVISNINGSG- OCH VÄRDERINGS-PRINCIPER

1. ALLMÄN INFORMATION

Denna årsredovisning och koncernredovisning för Livförsäkringsaktiebolaget Skandia med organisationsnumret 502019-6365 avser perioden 1 januari 2013 - 31 december 2013. Skandia Liv har sitt säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Lindhagensgatan 86, Stockholm. Den 7 april 2014 har denna årsredovisning godkänts för utfärdande av den per 31 december 2013 sittande styrelsen i Skandia Liv. Resultat- och balansräkningen blir föremål för fastställelse på ordinarie bolagsstämma i Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt som skall hållas den 12 juni 2014.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

2. Grund för årsredovisningens upprättande
3. Ändrade redovisningsprinciper
4. Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar och kritiska bedömningar för redovisningsändamål
5. Koncernredovisning
6. Uppställningsform i resultat- och balansräkning
7. Utländsk valuta
8. Immateriella tillgångar
9. Placeringstillgångar
10. Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken
11. Finansiella instrument i bankverksamheten
12. Nedskrivning av tillgångar
13. Försäkringsavtal och finansiella avtal
14. Pensioner för egen personal
15. Andra avsättningar
16. Leasing
17. Obeskattade reserver
18. Skatt
19. Koncernbidrag och aktieägartillskott i juridisk person
20. Eventualförpliktelser
21. Kassafödesanalys

2. GRUND FÖR ÅRSREDOVISNINGENS UPPRÄTTANDE

Årsredovisningen för 2013 har upprättats enligt International Financial Reporting Standards (IFRS). Det innebär att samtliga av EU godkända IFRS och tillhörande uttalanden från IFRS Interpretations Committee har tillämpats. Vidare har även lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrift, FFFS 2008:26 samt RFR 1 "Kompletterande redovisningsnormer för koncerner" tillämpats.

I moderbolaget tillämpas RFR 2 "Redovisning för juridiska personer" från Rådet för finansiell rapportering, så kallad lagbegränsad IFRS, vilket innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas med de tillägg och begränsningar som kommer av svensk lag. De skillnader detta innebär för moderbolaget beskrivs i berörda avsnitt nedan. Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna för både moderbolaget och koncernen presenteras i svenska kronor avrundat till närmaste miljontal. De redovisningsprinciper som redovisas nedan har tillämpats genomgående för alla perioder som presenteras i de finansiella rapporterna.

3. ÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

NYA OCH ÄNDRADE REDOVISNINGSSANDARDER FRÅN IASB FÖR RÅKENSKAPSÅRET 2013

- IAS 1 Utformning finansiella rapporter

I IAS 1 ställs krav på ytterligare upplysningar i Övrigt totalresultat så att poster i Övrigt totalresultat grupperas i två kategorier: a) poster som inte kommer omföras till resultatet och b) poster som kommer omföras till resultatet om vissa kriterier är uppfyllda. Ändringarna i IAS 1 påverkar bara presentationen och upplysningarna i de finansiella rapporterna.

- IAS 19 Ersättningar till anställda

Den största förändringen avser möjligheten att använda den så kallade korridorregeln, det vill säga möjligheten att endast redovisa en andel av aktuariella vinster och förluster som en intäkt eller kostnad, upphör. Omvärderingar i de förmånsbestämda pensionsplanerna ska istället redovisas löpande i Övrigt totalresultat. Den ändrade standarden innebär även att avkastningen på förvaltningstillgångar inte redovisas som tidigare med förväntad avkastning. Istället redovisas en ränteutäkt baserad på diskonteringsräntans storlek vid ingången av året i resultaträkningen. De nya principerna påverkar redovisningen retroaktivt och därför har ingående balans per den 1 januari 2012 räknats om. Vidare har jämförelsesiffrorna i balansräkningen justerats. Jämförelsesiffrorna i resultaträkningen har inte påverkats nämnvärt och har därför inte justerats. Övergången till ny redovisningsprincip har medfört att nettopensionsavsättningen inklusive skatter har ökat med 16 MSEK per den 1 januari 2012. Under helåret 2012 uppstod aktuariella förluster om 362 MSEK inklusive skatter. Detta gav en total negativ inverkan på eget kapital om 378 MSEK inklusive skatter per ingången av 2013. För mer information, se not 56.

- IFRS 13 Verkligt värde

Denna nya standard fastställer ett regelverk för värdering till verkligt värde där så krävs av andra standarder. Standarden är tillämplig vid värdering till verkligt värde av både finansiella och icke-finansiella poster. Verkligt värde definieras som det pris som skulle erhållas vid en försäljning av en tillgång eller den ersättning som skulle erläggas för att överföra en skuld i en normal transaktion mellan marknadsaktörer vid värderingstidpunkten (exit price). IFRS 13 kräver flera kvantitativa och kvalitativa upplysningar om värdering till verkligt värde. Införandet av IFRS 13 har inte i någon väsentlig grad påverkat de redovisade beloppen i de finansiella rapporterna.

Utöver detta har ändringar i IFRS 7 "Finansiella instrument: Upplysningar" medfört ytterligare upplysningar om kvittning av finansiella instrument. Dessa presenteras i not 50.

NYA OCH ÄNDRADE REDOVISNINGSSANDARDER FRÅN IASB FÖR RÅKENSKAPSÅR 2014 ELLER SENARE

IASB har publicerat ett paket om fem standarder avseende koncernredovisning, joint arrangements, intresseföretag samt upplysningar; tre nya standarder IFRS 10, IFRS 11, IFRS 12 samt ändringar i två befintliga standarder, IAS 27 och IAS 28.

- IFRS 10 Koncernredovisning

Standarden ersätter delar av IAS 27 och inriktar sig på när och hur ett ägarföretag ska upprätta koncernredovisning. Syftet med IFRS 10 är att det endast ska finnas en grundföretsättning för konsolidering av samtliga företag oavsett karaktären på investeringsobjektet. Den grundföretsättningen är bestämmande inflytande. Definitionen av bestämmande inflytande innefattar följande tre delkomponenter: a) inflytande över investeringsobjektet, b) exponering för, eller rättigheter till, rörlig avkastning från engagemanget i investeringsobjektet, samt c) möjlighet att nyttja sitt inflytande över investeringsobjektet för att påverka ägarföretagets avkastning. IFRS 10 innehåller detaljerad vägledning om hur ett företag ska tillämpa principen om bestämmande inflytande i ett antal olika situationer, inklusive agentrelationer och innehav av potentiella rösträtter.

FORTS. NOT 1 VÄSENTLIGA REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

• IFRS 11 Samarbetsarrangemang

Standarden ersätter IAS 31 Andelar i Joint Ventures. Den klassificerar "joint arrangements" antingen som "joint operations" eller som "joint ventures". Avgörande för klassificeringen som ett "joint operation" eller ett "joint venture" är parternas rättigheter och förpliktelser enligt avtal. Enligt IFRS 11 ska kapitalandelsmetoden användas för andelar i "joint ventures". Det är därmed inte längre tillåtet att använda klyvningsmetoden.

• IFRS 12 Upplýsingar om andelar i andra företag

Standarden ska tillämpas för företag som innehar andelar i dotterbolag, "joint arrangements", intresseföretag eller "structured entities". IFRS 12 fastställer mål för upplýsingar och specificerar de upplýsingar som ett företag måste lämna som minimum för att uppfylla dessa mål. Företag ska lämna information som hjälper användare av dess finansiella rapporter att bedöma karaktären av och risker hänförliga till innehav i andra enheter samt den påverkan som dessa innehav har på företagets finansiella rapporter.

I november 2012 publicerade IASB ändringar i IFRS 10, IFRS 12 och IAS 27 avseende "investment entities". När ett företag uppfyller definitionen av en "investment entity" ska företaget inte konsolidera sina dotterbolag utan innehaven ska värderas till verkligt värde i enlighet med reglerna i IFRS 9 Finansiella instrument (eller IAS 39 Finansiella Instrument: Redovisning och värdering).

Företagsledningen bedömer att tillämpningen av dessa fem standarder inte får betydande effekt på de redovisade beloppen i de finansiella rapporterna med undantag för att koncernen inte längre kommer att konsolidera de fonder som Skandia Fonder förvaltar. Andelar i dessa fonder som innehas som en del av kundernas placeringar i fond- och depåförsäkring kommer dock fortsätta att redovisas i posten Placeringstillgångar för vilka försäkrings-tagarna bär placeringsrisken. Förändringen innebär att balansomslutningen i koncernen kommer att sjunka med 10 714 MSEK. Standarderna ska börja tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2014 eller senare.

• IFRS 9 Finansiella instrument

IFRS 9 Finansiella instrument introducerar nya krav för klassificering och värdering av finansiella tillgångar och finansiella skulder samt bortbokning av dessa. Ändringen av IFRS 9 utgivet i december 2011 innebär att IFRS 9 ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2015 eller senare. Standarden är dock ännu inte godkänd av EU. I december 2011 ändrades IFRS 7 vilket innebär utökade upplýsningskrav i den period när IFRS 9 tillämpas för första gången.

De huvudsakliga principerna i IFRS 9 beskrivs nedan:

Enligt IFRS 9 ska alla redovisade finansiella tillgångar, som omfattas av IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering, fortsättningsvis värderas till antingen upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde. Finansiella tillgångar som hålls inom en affärsmodell vars syfte är att uppbära de kontrakterade kassaflödena, och instrument som endast har kontrakterade flöden i form av kapitalbelopp och räntor på utestående kapitalbelopp, ska värderas till upplupet anskaffningsvärde vid rapportperiodens slut. Alla andra finansiella tillgångar ska värderas till verkligt värde via resultaträkningen vid rapportperiodens slut. Den mest betydelsefulla påverkan av IFRS 9 vad gäller klassificering och värdering av finansiella skulder är relaterat till förändringar i verkligt värde som beror på förändringar i kreditrisk för en finansiell skuld (klassificerad till verkligt värde via resultaträkningen). Enligt IFRS 9 ska, för finansiella skulder som klassificeras till verkligt värde via resultaträkningen, det belopp av förändring i verkligt värde som beror av förändring i kreditrisk för skulden presenteras i Övrigt totalresultat. Detta gäller givet att redovisningen av effekterna av förändring i skuldens kreditrisk i Övrigt totalresultat inte skapar eller ökar fel av matchningen i redovisningen av resultatet. Förändringar i verkligt värde beroende på skuldens kreditrisk kommer inte att klassificeras om till resultaträkningen efterföljande period. Tidigare, under IAS 39, presenterades hela beloppet av förändring i verkligt värde för en finansiell skuld, klassificerad till verkligt värde via resultaträkningen, i resultaträkningen. Företagsledningens bedömning är att tillämpningen av IFRS 9 kan påverka de redovisade beloppen i de finansiella rapporterna vad gäller koncernens finansiella tillgångar och skulder. Företagsledningen har ännu inte genomfört en detaljerad analys av effekterna vid tillämpning av IFRS 9 och kan därför ännu inte kvantifiera effekterna.

Under första halvåret 2014 förväntas ändringar i IFRS 9. Diskussioner pågår om att införa ytterligare en kategori vid värdering som innebär att man kan fortsätta redovisa värdeförändringar i Övrigt totalresultat. Det kommer även förslag på kompletteringar avseende nedskrivningar som framförallt kommer att påverka Skandiabankens reserveringar avseende utlåning. IFRS 9 kommer under våren också kompletteras med standard för generell säkringsredovisning samt publicera ett förslag för portföljsäkringar. Säkringsredovisningsförslaget påverkar endast Skandiabankens portföljsäkring av ränterisk.

Företagsledningens bedömning är att övriga nya och ändrade standarder och tolkningar inte kommer att få någon väsentlig effekt på koncernens finansiella rapporter den period de tillämpas för första gången.

4. VIKTIGA KÄLLOR TILL OSÄKERHET I UPPSKATTNINGAR OCH KRITISKA BEDÖMNINGAR FÖR REDOVISNINGSSÄNDAMÅL

För att upprätta redovisningen måste ledningen i vissa fall använda sig av uppskattningar och bedömningar. Dessa baseras på tidigare erfarenheter och antaganden som anses vara rättvisande och rimliga. Dessa uppskattningar och bedömningar påverkar redovisade belopp i både balansräkningen och resultaträkningen liksom åtaganden utanför balansräkningen. De viktigaste antagandena om framtiden och källor till osäkerhet som kan påverka de redovisade beloppen för tillgångar och skulder är relaterade till:

- Immateriella tillgångar
- Förvaltningsfastigheter
- Onoterade värdepapper
- Fondinnehav
- Reservering för osäkra lånefordringar
- Finansiella avtal respektive försäkringsavtal
- Försäkringstekniska avsättningar
- Förutbetalda anskaffningskostnader
- Pensioner för egen personal
- Tvister

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Den avskrivningstid som används på de aktiverade anskaffningskostnaderna bygger på antaganden om nyttjandeperiod. Vid bedömningen om en eventuell nedskrivning behöver göras beräknas återvinningsvärdet på investeringen. Detta beräknas med hjälp av olika antaganden och bedömningar som till exempel marknadsförändringar och driftskostnader, se not 21.

FÖRVALTNINGSFASTIGHETER

Vid beräkning av de kassaflöden som används vid värdering av fastigheter görs flera antaganden och bedömningar. De omfattar parametrar som hyres- och kostnadsutveckling, inflation, direktavkastningskrav och kalkylränta. En förändring i någon av dessa parametrar på grund av förändringar i vakansgrad, marknadsvillkor eller liknande påverkar de beräknade kassaflödena och därmed värdet på fastigheterna, se not 22.

ONOTERADE VÄRDEPAPPER

Vid värdering av finansiella instrument som saknar noterade priser på en väl fungerande marknad måste vedertagna värderingsmodeller användas. Dessa bygger på såväl antaganden, om till exempel jämförbarhet, som uppskattningar och marknadsparametrar. Då det inte finns något enskilt antagande som påverkar värderingen av samtliga onoterade innehav får en förändring av ett antagande en mycket begränsad påverkan på resultat- och balansräkning.

FONDINNEHAV

Vid fastställandet av om större fondinnehav ska betraktas som dotter- eller intressebolag, och därmed konsolideras i koncernen, ska möjligheten till inflytande bedömas. Där Skandia Livs bedömning är att något betydande inflytande inte finns redovisas därmed innehaven som ett fondinnehav och inte som dotter- eller intressebolag. Skillnaden i koncernens balans- och resultaträkning om en annan bedömning av inflytande görs och konsolidering sker är immateriell.

RESERVERING FÖR OSÄKRA LÅNEFORDRINGAR

Vid bedömning av värdet på osäkra lånefordringar görs en uppskattning av de framtida kassaflödena med hänsyn till låntagarens återbetalningsförmåga samt uppskattning av det verkliga värdet på eventuella säkerheter. Vid bedömning av lånefordringar som värderas gruppvis, primärt konto- och kortkrediter, privatlån och avbetalning avseende bilkrediter, utgår värdering från historiska utfall på fallissemang.

FORTS. NOT 1 VÄSENTLIGA REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER**FINANSIELLA AVTAL RESPEKTIVE FÖRSÄKRINGSAVTAL**

För att bestämma vad som anses vara ett finansiellt avtal respektive ett försäkringsavtal måste bolaget ta ställning till vad som anses vara en signifikant risk, se nedan under rubrik 13, Försäkringsavtal och finansiella avtal.

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

Värderingen av livförsäkringsavsättningarna innehåller flera bedömningar och antaganden. Antaganden görs om bland annat dödlighet, sjuklighet och avgiftsuttag. De dödlighetsantaganden som tillämpas har sin grund i en branschgemensam undersökning men har anpassats till Skandia utifrån koncernens erfarenheter. Avgiftsantaganden innebär en bedömning av framtida kostnadsutveckling samt framtida tillväxt på kapitalet och löptid. Dessa antaganden bygger på bolagets erfarenheter. För känslighetsanalys se vidare i not 2.

FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

Vid fastställandet av i vilken takt de förutbetalda anskaffningskostnaderna ska kostnadsföras görs antagande om förväntad återköps- eller dödsfallsfrekvens. Dessutom påverkar bedömningen av avgiftsuttaget på både traditionella livförsäkringar och fondförsäkringar bedömningen av eventuellt nedskrivningsbehov av balansposten.

PENSIONER FÖR EGEN PERSONAL

Vid beräkning av Skandias pensionsskuld, på koncernnivå enligt IAS 19, görs antaganden om främst löneutveckling, inflation, avkastning och diskonteringsränta men även anställningstid och dödlighet. Den absolut viktigaste faktorn är diskonteringsräntan som baseras på bostadsobligationsräntan. Övriga antaganden sätts utifrån förväntad långsiktig utveckling. Se vidare i not 54.

TVISTER

Inom ramen för den normala affärsverksamheten har Skandia ett antal tvister. De flesta avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka bolagets finansiella ställning. I de fall det rör större belopp görs en bedömning av det sannolika ekonomiska utfallet och behovet av en eventuell avsättning.

5. KONCERNREDOVISNING

I koncernredovisningen ingår moderbolaget och de dotterbolag i vilka moderbolaget har ett bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande innebär rätten att utforma finansiella och operativa strategier för att få ekonomiska fördelar. Vid bedömning av detta beaktas om moderbolaget direkt eller indirekt innehar mer än hälften av rösterna för samtliga aktier/andelar. Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden. Dotterbolagens identifierbara tillgångar och skulder värderas vid anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Om anskaffningskostnaden är större än nettotillgångarnas verkliga värde redovisas skillnaden som goodwill. Om anskaffningskostnaden är lägre bokförs mellanskillnaden mot resultatet. Resultatet från verksamheter som förvärvats eller avyttrats under året tas upp i koncernredovisningen från förvärvstidpunkten och fram till den dag när det bestämmande inflytandet upphör. Intressebolag konsolideras enligt kapitalandelsmetoden. Som intressebolag, betraktas de bolag där Skandia Liv utövar ett betydande men inte bestämmande inflytande, vanligtvis genom innehav av mellan 20-49 procent av rösterna. Inom kapitalförvaltningen finns investeringar där Skandia Liv innehar mer än 20 procent av rösterna. Dessa investeringar förvaltas av externa förvaltare och Skandia har inget inflytande över investeringsstrategier eller avkastningen. Innehaven redovisas som andra aktieinnehav under rubriken Aktier och andelar. Joint ventures är redovisningsmässigt de företag för vilka koncernen genom samarbetsavtal med en eller flera parter har ett gemensamt bestämmande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen. Skandia hade vid årsskiftet inga joint ventures.

Alla koncerninterna balansposter, intäkter och kostnader elimineras vid konsolideringen. Undantag görs för framförallt kostnader i försäkringsrörelsen, det vill säga Skandia Liv och Skandia AB, avseende försäljningsprovisioner till egen säljkår. Intäkten redovisas i posten Resultat övriga rörelsedrivande bolag där Skandia Försäljnings hela resultat ingår. Fondföretag i vilket Skandia genom fondförsäkringsavtal eller på annat sätt äger mer än 50 procent av andelarna konsolideras helt i balansräkningen. De andelar som innehas av försäkringstagarna redovisas i posten Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk. Övriga andelar redovisas i posten Tillgångar i konsoliderade fonder. Skulderna avseende de ej ägda andelarna redovisas på skuldsidan i posten Skulder i konsoliderade fonder.

6. UPPSTÄLLNINGSPRINCIPER I RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING

I koncernens finansiella rapporter inkluderas Skandia Liv Fastigheter AB, Skandia AB och samtliga bolag i Danmark på respektive rad. Skandiabankens tillgångar respektive skulder, eliminerade för koncerninterna poster, redovisas på egna rader i balansräkningen benämnda Tillgångar respektive Skulder i bankverksamheten. I resultaträkningen redovisas Skandiabankens resultat före skatt på en egen rad i det icke-tekniska resultatet. Skatten redovisas tillsammans med övriga skatter. I Rapport över totalresultatet inkluderas Skandiabanken rad för rad. I raden Resultat övriga bolag redovisas nettoresultatet före skatt för Skandikon Administration AB, Skandikon Pensionsadministration AB, Skandia Försäljning AB, Skandia Capital AB, Skandia Fonder AB och Skandia Investment Management AB. Skatten redovisas tillsammans med övriga skatter.

7. UTLÄNDSK VALUTA

Transaktioner i utländsk valuta omräknas, när de tas in i redovisningen, till SEK enligt transaktionsdagens valutakurs. Som approximation för transaktionsdagens valutakurs används periodens genomsnittskurs i resultaträkningen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till SEK med balansdagens valutakurser. Valutakursdifferenser som därigenom uppstår redovisas i resultaträkningen som valutarresultat netto. Omräkning av balansräkningen i koncernens utländska dotterbolag och filialer, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, görs från deras funktionella valuta till SEK med balansdagens valutakurser. Resultaträkningen omräknas till periodens genomsnittskurs. Omräkningsdifferenser som uppkommer till följd av att eget kapital omräknas efter en annan kurs vid årets slut än vid dess början och att årets resultat i balansräkningen omräknas efter en annan kurs än i resultaträkningen redovisas i Övrigt totalresultat. Aktier i koncernföretag värderas till valutakursen vid investeringstidpunkten. Bankens filial i Norge valutasäkras. Se nedan under Säkringsredovisning.

8. IMMATERIELLA TILLGÅNGAR**IMMATERIELLA TILLGÅNGAR VID RÖRELSEFÖRVARV**

Goodwill förvärvat i rörelseförvärv värderas till anskaffningsvärdet med avdrag för nedskrivningar. Nedskrivningsbehov av goodwill prövas årligen eller då händelser eller omständigheter indikerar en värdenedgång. I syfte att pröva goodwill för nedskrivning allokeras den vid förvärvstidpunkten till kassagenererande enhet. Nedskrivningsbehov fastställs genom att bedöma återvinningsvärdet för den kassagenererande enheten som goodwillen är kopplad till. Då återvinningsvärdet är lägre än det redovisade värdet redovisas nedskrivning i resultaträkningen. Anskaffningsvärdet för andra immateriella tillgångar vid ett rörelseförvärv motsvaras av verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Immateriella tillgångar med bestämbar nyttjandeperiod skrivs av över nyttjandeperioden och nedskrivningsprövas minst årligen. För immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod sker ingen avskrivning men de nedskrivningsprövas minst årligen. Se vidare i not 21.

ÖVRIGA IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Övriga immateriella tillgångar i koncernen redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan. De består främst av förvärvat eller egenutvecklad programvara som bedöms ha ett ekonomiskt värde under kommande år. Alla internt utarbetade immateriella tillgångar som avser egenutvecklad programvara redovisas endast om samtliga av följande villkor uppfylls:

- Det finns en identifierbar tillgång.
- Det är troligt att den tillgång som utarbetats kommer att generera framtida ekonomiska fördelar.
- Tillgångens anskaffningsvärde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Om indikationer finns på att det verkliga värdet på tillgången är lägre än det bokförda värdet nedskrivningsprövas tillgången.

9. PLACERINGSTILLGÅNGAR

Placeringsstillgångar utgörs av Byggnader och mark, Placeringar i koncernföretag och Andra finansiella placeringsstillgångar.

Köp och försäljning av värdepapper, derivat och valutor tas upp i, respektive bokförs bort från, balansräkningen per affärsdagen, det vill säga den dag affären genomförs. Motpartens fordran eller skuld redovisas mellan affärsdagen och likviddagen brutto under posten Övriga skulder eller Övriga fordringar. Om clearing sker via ett clearinginstitut redovisas posten netto. Köp och försäljning av byggnader och mark redovisas i balansräkningen

FORTS. NOT 1 VÄSENTLIGA REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

på tillträdesdagen. Övriga finansiella tillgångar och skulder upptas i balansräkningen per likviddag. Tillgångarna bokas bort från balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena upphör eller om företaget i allt väsentligt överför samtliga de risker och fördelar som är förknippade med ägande av den. Lån avförs från balansräkningen när de är förutbetalda eller inlösta. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när åtagandet upphör. Finansiella tillgångar och skulder netto redovisas i balansräkningen när det finns en legal rätt att reglera transaktioner och det finns en intention att erlätta likvid netto eller realisera tillgången och erlätta likvid för skulden samtidigt.

BYGGNADER OCH MARK

Samtliga Skandia Livs fastigheter redovisas enligt IAS 40 Förvaltningsfastigheter. Samtliga är klassificerade som förvaltningsfastigheter då de innehas för att inbringa hyresintäkter eller värdestegring eller en kombination av dessa. Fastigheterna värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Verkligt värde fastställs genom en extern värdering. Värderingsföretagen använder sig av en kassaflödesbaserad modell kompletterad med en ortspris-analys för att jämföra med liknande fastigheter som sålts under en relevant jämförelseperiod. Inför årsboks slut värderas samtliga fastigheter. Vid kvartalsboks slut värderas en modellportfölj motsvarande cirka 15 procent av fastighetsbeståndet och värdeförändringen per fastighetssegment appliceras på det totala beståndet. Se vidare i not 22. Tillkommande utgifter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

PLACERINGAR I KONCERNFÖRETAG

Aktier i koncernföretag värderas till anskaffningsvärde. Om det verkliga värdet på balansdagen bedöms understiga anskaffningsvärdet skrivs tillgången ned. Nedskrivningen redovisas i resultaträkningen. Om värdet bedöms öka igen återförs nedskrivningen via resultaträkningen.

FINANSIELLA INSTRUMENT I FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

KLASSIFICERING

Skandia har i enlighet med IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering, klassificerat sina finansiella instrument i olika kategorier. Dessa kategorier bestämmer hur instrumenten värderas efter anskaffningstidpunkten. För klassificering i Skandiabanken se punkt 11.

• Finansiella tillgångar och Finansiella skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen

I dessa ingår samtliga finansiella instrument på tillgångssidan och skuldsidan med undantag för en mindre låneportfölj. I dessa kategorier återfinns således även de tillgångar där försäkringstagaren bär placeringsrisken och de åtaganden som är kopplade till dessa.

Kategorin delas in i två underkategorier. Den ena består av tillgångarna och skulderna där Skandia initialt har valt denna klassificering då utvärderingen görs på basis av verkligt värde. Den andra, Innehav för handel, innehåller derivaten som definitionsmässigt klassificeras i denna underkategori.

• Lånefordringar och kundfordringar

I denna kategori ingår bland annat lån, kassa och fondlikvidfordringar.

• Övriga finansiella skulder

Här återfinns finansiella skulder, som fondlikvidskulder och leverantörsskulder.

I försäkringsrörelsen finns inga instrument som är klassificerade som Finansiella tillgångar som hålls till förfall eller Finansiella tillgångar som kan säljas.

VÄRDERING

Vid värdering till verkligt värde klassificeras varje innehav in i en av tre värderingsnivåer:

- Nivå 1 värdering till noterade kurser på en aktiv marknad.
- Nivå 2 beräknade värden som bygger på observerbara marknadsnoteringar för liknande instrument.
- Nivå 3 beräknade värden som bygger på antaganden och bedömningar samt, om det finns lämpliga sådana, observerbara marknadsnoteringar.

Med noterade priser på en aktiv marknad menar Skandia att noterade priser finns lätt tillgängliga på en börs, hos en mäklare eller liknande och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande transaktioner på affärsmässiga villkor. Finns ingen aktiv marknad används olika värderingstekniker som i så stor utsträckning som möjligt bygger på observerbara marknadsnoteringar.

Noterade aktier

Aktier redovisas vid anskaffningstillfället till köpeskilling minus transaktionskostnad, vilken kostnadsförs direkt. Därefter sker värdering till verkligt värde. Med verkligt värde avses försäljningsvärdet på balansdagen. För aktier noterade på en auktoriserad börs eller marknadsplats med en aktiv marknad beräknas försäljningsvärdet med senast noterad köpkurs eller om sådan saknas senast noterad betalkurs på balansdagen. Är marknaden inaktiv eller om noterad kurs saknas används olika värderingstekniker. Dessa bygger i så stor utsträckning som möjligt på observerbara kurser men även andra bedömningar och antaganden används.

Onoterade aktier

Innehav i onoterade aktier sker via så kallade Private Equityfonder. Värderingen görs av respektive förvaltare. Värdering av de underliggande portföljbolagen baseras på systematisk jämförelse med marknadsnoterade jämförbara bolag eller till ett värde baserat på en aktuell tredjeparts transaktion. I vissa fall är värderingarna baserade på diskonterade kassaflöden eller metoder baserade på andra icke observerbara data. Värderingen görs i enlighet med branschpraxis som till exempel EVCA (European Venture Capital Association).

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Räntebärande värdepapper redovisas vid anskaffningstillfället till köpeskilling minus transaktionskostnad, vilken kostnadsförs direkt. Obligationer och räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde enligt senast noterad köpkurs eller om sådan saknas senast noterad betalkurs. I det fall papperet inte är noterat värderas det till en kurs som baseras på likartade noterade värdepapper samt/eller med hjälp av vedertagna värderingsmodeller som innebär att kassaflöden diskonteras med relevant marknadsränta.

Alternativa placeringar

Alternativa placeringar består av investeringar i fonder med inriktning på råvaror, infrastruktur och låneportföljer samt hedgefonder. Innehav i råvarufonder och hedgefonder består till större del av noterade värdepapper och derivat och följer gängse värderingsprinciper för noterade innehav. Infrastrukturfonder värderas på samma sätt som onoterade aktier. Låneportföljer innehåller främst noterade banklån till stora och medelstora amerikanska och europeiska företag. Värdering av underliggande tillgångar sker huvudsakligen med observerbara marknadspriser.

Derivat

Derivat redovisas vid anskaffningstidpunkten till verkligt värde vilket motsvarar anskaffningsvärdet. Därefter värderas samtliga derivat till verkligt värde. Om värdet på derivatet är positivt upptas det i balansräkningen som en fordran och om värdet är negativt som en skuld. Börshandlade derivat värderas till noterade kurser. OTC-derivat värderas till avtalat noterat index eller med vedertagna värderingsmodeller som innebär att kassaflöden diskonteras med relevant marknadsränta. Affärerna sker inom ramen för aktuella riskmandat och används för att sänka den finansiella risken och/eller för att effektivisera förvaltningen.

Lånefordringar och kundfordringar

Den största delen av låneportföljen redovisas till verkligt värde med värdeförändringen via resultaträkningen. En liten portfölj med lån mot säkerhet redovisas till upplupet anskaffningsvärde med avdrag för eventuell nedskrivning. Nedskrivningar redovisas i posten Kapitalavkastning, kostnader. Kundfordringar redovisas till det belopp som förväntas inflyta efter avdrag för osäkra fordringar som bedömts individuellt. Kundfordringars förväntade löptid är kort, varför värdet redovisas till nominellt belopp utan diskontering. Nedskrivningar redovisas som en driftskostnad.

Övriga finansiella skulder

Räntebärande skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Räntekostnader allokeras till den period de tillhör. Leverantörsskulder och andra kortfristiga skulder med kort löptid redovisas till nominellt belopp utan diskontering.

NOTER

FORTS. NOT 1 VÄSENTLIGA REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

RESULTATREDOVISNING

Resultatet från finansiella instrument som är en del av försäkringsrörelsen redovisas i nedanstående poster i det tekniska resultatet. Övriga redovisas i motsvarande poster i det icke-tekniska resultatet. För Skandiabankens finansiella instrument se punkt 11.

Orealiserade och realiserade värdeförändringar på placeringstillgångar

Värdeförändringar, såväl realiserade som orealiserade, redovisas över resultaträkningen. De ingår i årets resultat i posterna Kapitalavkastning, intäkter eller kostnader respektive Orealiserade vinster eller förluster på placeringstillgångar. Med realiserat resultat avses skillnaden mellan erhållen försäljningslikvid och anskaffningsvärdet. Vid försäljning återläggs tidigare bokförda orealiserade värdeförändringar i resultaträkningen under orealiserade vinster respektive förluster. Orealiserade vinster eller förluster är skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde. Orealiserade valutakursvinster och förluster ingår inte i realiserat resultat utan redovisas netto som valutaresultat i posten Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader.

Ränteintäkter

Erhållen ränta och förändringar av upplupet anskaffningsvärde redovisas som ränteintäkter. Ränteintäkter allokeras till den period som de hänför sig till enligt effektivräntemetoden.

Kapitalavkastning, intäkter

Posten Kapitalavkastning, intäkter avser avkastning på placeringstillgångar och omfattar hyresintäkter från byggnader och mark, utdelning på aktier och andelar (inklusive utdelningar på aktier i koncern- och intresseföretag), ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar och realisationsvinster per placeringsslag (netto).

Kapitalavkastning, kostnader

Under Kapitalavkastning, kostnader redovisas kostnader för placeringstillgångar. Posten omfattar driftskostnader för byggnader och mark, räntekostnader, valutakursförluster (netto), nedskrivningar, realisationsförluster per placeringsslag (netto) samt kapitalförvaltningskostnader inklusive kostnader för egen personal, lokaler med mera som kan hänföras till kapitalförvaltningen.

Orealiserade vinster och orealiserade förluster på placeringstillgångar

Här redovisas orealiserade värdeförändringar på placeringstillgångar vid värdering till verkligt värde. Resultatet redovisas netto för olika placeringstyper.

Återköpstransaktioner (repor)

Vid en äkta återköpstransaktion, en försäljning av ett räntebärande värdepapper med avtal om återköp till ett förutbestämt pris, fortsätter tillgången att upptas i balansräkningen och likviden upptas som skuld i balansräkningen. Det sålda värdepapperet redovisas som ställd pant. Vid en omvänd återköpstransaktion, ett köp av ett räntebärande värdepapper med avtal om återförsäljning till ett förutbestämt pris, redovisas inte värdepapperet i balansräkningen. Istället redovisas den erlagda likviden i posten Övriga finansiella instrument. Resultatet av båda transaktionerna redovisas som ränta i posten Kapitalavkastning, intäkter eller kostnader.

10. PLACERINGSTILLGÅNGAR FÖR VILKA LIVFÖRSÄKRINGSTAGARNA BÄR PLACERINGSRISKEN

Dessa består av olika fonder eller av direkta innehav i obligationer eller aktier som försäkringstagarna valt. Samtliga dessa tillgångar värderas till noterade kurser. I viss omfattning finns även investeringar i strukturerade produkter som värderas med hjälp av observerbara marknadsnoteringar.

11. FINANSIELLA INSTRUMENT I BANKVERKSAMHETEN

Köp och försäljning av värdepapper, derivat och valutor tas upp i respektive bokförs bort från balansräkningen per affärsdagen, det vill säga den dag affären genomförs. Om clearing sker via ett clearinginstitut redovisas posten netto. För övriga tillämpas likviddagsredovisning. Lånefordringar bokas bort ur balansräkningen när de är förtidsinlösta eller när kreditförlust konstaterats. Övriga finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphör eller om företaget i allt väsentligt överfört samtliga de risker och fördelar som är förknippade med ägande av den. Finansiella skulder tas bort från

balansräkningen när de upphör, det vill säga när åtagandet upphör, makuleras eller förfaller. Finansiella tillgångar och skulder nettoredovisas i balansräkningen när det finns en legal rätt att reglera transaktioner och det finns en intention att erlagga likvid netto eller realisera tillgången och erlagga likvid för skulden samtidigt. Tillgångar och skulder redovisas på separata rader benämnda Tillgångar i bankrörelsen respektive Skulder i bankrörelsen.

KLASSIFICERING

Finansiella instrument klassificeras och värderas efter den initiala anskaffningen i följande kategorier:

- Finansiella tillgångar och Finansiella skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen
I dessa grupper ingår en mindre andel finansiella instrument på tillgångs- och skuldsidan. Kategorin delas in i två underkategorier. Den ena består av tillgångarna och skulderna där Skandiabanken initialt har valt denna klassificering då utvärderingen görs på basis av verkligt värde. Den andra, Innehav för handel, innehåller derivaten som definitionsmässigt klassificeras i denna underkategori.

- Finansiella tillgångar som kan säljas

Skandiabanken tillämpar denna kategori för en större portfölj finansiella instrument vilka normalt innehas fram till slutförfall men där det finns möjlighet att vid behov avyttra hela eller delar av innehavet. Tillgångarna i denna kategori värderas till verkligt värde via Övrigt totalresultat.

- Lånefordringar och kundfordringar

I denna kategori ingår främst bankens utlåning.

- Övriga finansiella skulder

Här återfinns övriga finansiella skulder som emitterade värdepapper och inlåning från allmänheten.

VÄRDERING

Skandiabanken värderar finansiella tillgångar och skulder på samma sätt som beskrivs ovan under Placerings-tillgångar med följande tillägg:

- Lånefordringar

Lånefordringar redovisas till upplupet anskaffningsvärde beräknat enligt effektivräntemetoden med hänsyn till avdrag för konstaterade kreditförluster och reservering för sannolika kreditförluster. Andra fordringar än lånefordringar och som ej är räntebärande värderas till anskaffningsvärde med avdrag för beräknade ej indrivbara belopp.

Kreditförluster:

En uppskattning görs av framtida kassaflöden med hänsyn till låntagarens återbetalningsförmåga samt uppskattning av det verkliga värdet på eventuella säkerheter. Vid bedömning av lånefordringar som värderas gruppvis, primärt konto- och kortkrediter, privatlån och avbetalning avseende bilkrediter, utgår värdering från historiska utfall på fallissemang.

- Övriga finansiella skulder

In- och upplåning och andra räntebärande skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Icke räntebärande skulder som leverantörsskulder och andra räntefria skulder redovisas till nominellt värde.

RESULTATREDOVISNING

I resultaträkningen visas bankens resultat utom skatt, bokslutsdispositioner och övrigt totalresultat på raden Resultat från Bankverksamhet. Bankens poster i Övrigt totalresultat inkluderas rad för rad i koncernen. Värdejustering av finansiella instrument som klassificerats som att de kan säljas redovisas i Övrigt totalresultat. Vid avyttring redovisas realiserad värdeförändring i resultaträkningen på raden Resultat från Bankverksamhet och förs därmed bort från Övrigt totalresultat.

Säkringsredovisning:

Säkringsredovisning tillämpas enbart för verksamhet i Skandiabanken. För att få tillämpa säkringsredovisning krävs att säkringen har en hög effektivitet. En säkring anses ha detta om det vid ingäendet och under säkringens hela löptid kan förväntas att förändringar i verkligt värde på den säkrade posten väsentligen neutraliseras av förändringar i verkligt värde på säkringsinstrumentet. Utfallet ska ligga inom intervallet 80–125 procent. Om säk-

FORTS. NOT 1 VÄSENTLIGA REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

ringsförhållandet inte uppfyller kraven avslutas säkringsredovisningen och det orealiserade värdet av derivaten redovisas i resultaträkningen, medan den säkrade posten nu istället värderas till upplupet anskaffningsvärde. Derivat vilka utgör säkringsinstrument klassificeras i två grupper beroende på syfte med säkringen:

- Portföljsäkring till verkligt värde

Portföljsäkring av verkligt värde tillämpas för exponeringar avseende ränterisk hänförlig till utlåning med fast ränta.

- Säkringar av nettoinvestering i utländska verksamheter

Valutaswappar innehas i syfte att säkra valutarisker i balansräkningen hänförliga till nettoinvestering i utlandsverksamhet.

12. NEDSKRIVNING AV TILLGÅNGAR

Det redovisade värdet av Skandias tillgångar granskas vid varje balansdag för att bedöma om det föreligger någon indikation på en värdeminskning. Om sådan indikation finns fastställs tillgångens återvinningsvärde, vilket är det högre av nettoförsäljningsvärdet och nyttjandevärdet. Vid bedömning av nyttjandevärde diskonteras förväntade framtida kassaflöden till nuvärde. En nedskrivning görs när tillgångens eller dess kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivningar kostnadsförs i resultaträkningen. En nedskrivning återförs om det både finns bevis på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet. Återföringen ökar tillgångens redovisade värde. Det redovisade värdet får inte överstiga det värde som redovisats efter avskrivningar, om en nedskrivning aldrig gjorts.

Tillgångar som undantas från denna princip är finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde över resultaträkningen, se avsnitt 9.

13. FÖRSÄKRINGSAVTAL OCH FINANSIELLA AVTAL

Skandia utfärdar försäkringsavtal och finansiella avtal. Försäkringsavtal är avtal i vilka Skandia åtar sig en betydande försäkringsrisk för försäkringstagaren genom att gå med på att kompensera försäkringstagaren eller annan förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa. Avtal som inte kan definieras som försäkringsavtal, eftersom de inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till bolaget, klassificeras som finansiella avtal.

KLASSIFICERING

I Skandia har obetydlig risk definierats som att den ersättning som betalas ut, om en försäkrad framtida händelse inträffar, inte överstiger den ersättning som betalas om händelsen inte inträffar med mer än 5 procent. En förändring av risken med +/- 2 procentenheter skulle inte förändra klassificeringen av några avtal. För Skandia ABs fondförsäkringar och traditionella livförsäkringar finns dock en möjlighet att värdera den finansiella komponenten separat från försäkringskomponenten på ett tillförlitligt sätt. För att ge en mer relevant finansiell information separeras därför dessa avtal i två delar oavsett hur stor risken är. Den finansiella komponenten redovisas enligt IAS 39, Finansiella instrument: Redovisning och värdering och försäkringskomponenten redovisas enligt IFRS 4, Försäkringsavtal. Avgifter och kostnader som uppstår ur dessa avtal fördelas mellan försäkringskomponenten och den finansiella komponenten. Även initiala avgifter och anskaffningskostnader fördelas skäligen mellan komponenterna.

I Skandia Liv innehåller samtliga finansiella avtal enligt definitionen ovan en diskretionär del. Detta innebär att försäkringstagaren kan erhålla, som komplement till garanterade ersättningar, ytterligare ersättning i form av återbäring. Detta gör att Skandia Liv redovisar även de finansiella avtalen enligt IFRS 4, Försäkringsavtal. Inbäddade derivat som utgör en del av ett försäkringsavtal, och som i sig självt utgör ett försäkringsavtal, separeras ej från huvudavtalet. Därmed görs inte någon separat värdering av det inbäddade derivatet.

FINANSIELLA AVTAL

Som finansiella avtal redovisas den finansiella komponenten av fondförsäkringar och traditionella livförsäkringar i Skandia AB.

VÄRDERING AV ÅTAGANDET

Det initiala och efterföljande värderingsbeloppet för det finansiella åtagandet är dess verkliga värde. Det verkliga värdet fastställs så att det speglar det verkliga värdet på de finansiella tillgångar till vilka de finansiella skulderna

är länkade. Om åtagandet innefattar en återköpsrätt är det verkliga värdet aldrig lägre än beloppet som betalas vid återköp. Om, i en specifik portfölj, de förväntade framtida intäkterna är lägre än förväntade framtida rörliga kostnader, måste en avsättning för förluster i denna portfölj göras. De finansiella avtalen redovisas på skuldsidan under rubrikerna Villkorad återbäring respektive Fondförsäkringsåtaganden.

REDOVISNING AV FINANSIELLA AVTAL

Värdeförändringar

Förändringar i värdet på investeringar, som innehas för att täcka åtaganden för fondförsäkringsavtal och traditionella livförsäkringar redovisade som finansiella avtal, samt motsvarande förändring i försäkringsåtaganden nettoredovisas i resultaträkningen då substansen i transaktionen är att värdeförändringarna helt och hållet tillhör försäkringstagarna.

Premieinkomst och försäkringsersättningar

Belopp som erhållits från och betalats till innehavarna av de finansiella avtalen redovisas över balansräkningen som insättningar eller uttag och inkluderas inte bland premier och försäkringsersättningar i resultaträkningen.

Avgifter

Avgifter som debiteras för förvaltning av finansiella avtal intäktsförs i takt med att Skandia tillhandahåller förvaltningstjänster till innehavarna av de finansiella avtalen. Intäkten redovisas i resultaträkningen som Intäkter från investeringsavtal respektive Övriga tekniska intäkter. Dessa tjänster är tillhandahållna jämnt fördelade under avtalets livstid.

Driftskostnader

Kostnader redovisas som kostnader när de uppstår, med undantag för provisioner som är relaterade till nya avtal och förnyelse av befintliga avtal. Dessa aktiveras som förutbetalda anskaffningskostnader. Principerna för att periodisera anskaffningskostnader för finansiella avtal är desamma som principerna för att periodisera anskaffningskostnaderna för försäkringsavtal. Kostnader för skadereglering, det vill säga kostnader för fortsatt hantering av de avtal som är under utbetalning, redovisas under Utbetalda försäkringsersättningar.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader som har ett klart samband med tecknande av finansiella avtal aktiveras som Förutbetalda anskaffningskostnader i balansräkningen. De anskaffningskostnader som aktiveras utgörs främst av Skandias rörliga, till nyförsäljningen relaterade, kostnader. Anskaffningskostnader skrivs av enligt plan. Avskrivningsplanen speglar de avgiftsuttag på försäkringarna som ska täcka dessa kostnader. Hänsyn har tagits till bland annat att kontrakt förtidslöses eller upphör vid dödsfall genom en förväntad återköps- eller dödsfallsfrekvens. Om det verkliga värdet på tillgången efter avskrivningar bedöms understiga det bokförda värdet skrivs tillgången ned. Nedskrivningen redovisas via resultaträkningen.

FÖRSÄKRINGSAVTAL

VÄRDERING AV FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

Ej intjänade premier och kvardröjande risker

För avtal där försäkringsriskpremierna under en period är avsedda att täcka försäkringsersättningar under denna period, redovisas den andel av premierna som relaterar till risker som ännu inte förfallit på balansdagen som ej intjänade premier.

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättningar motsvarar kapitalvärdet av de garanterade förpliktelseerna enligt löpande försäkringsavtal efter avdrag för kapitalvärdet av framtida avtalade premieinbetalningar. Avsättningarna beräknas enligt vedertagna aktuariella principer. Det innebär att avsättningarna nuvärdesberäknas och att beräkningarna bygger på antaganden om bland annat ränta dödlighet, skatt och driftskostnader. Livförsäkringsavsättningar och oreglerade skador som avser tjänstepensioner värderas enligt EUs tjänstepensionsdirektiv, vilket innebär att aktsamma, realistiska, antaganden ska användas. För övrig livförsäkring används betryggande antaganden, det vill säga antaganden som var för sig har en inbyggd säkerhetsmarginal. Vid värderingen har antagandet om diskonteringsränta störst påverkan. Valet av diskonteringsränta föreskrevs av Finansinspektionen i FFFS 2011:23. Föreskriften

FORTS. NOT 1 VÄSENTLIGA REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

anger att marknadsräntor (räntekurvor) ska användas, vilket innebär att valet av ränta beror på försäkringarnas kassaflödesprofil, det vill säga när i tiden inbetalningar och utbetalningar från försäkringen förväntas. Från räntebestämmandet för både tjänstepensioner och övriga pensioner har avdrag gjorts för avkastningsskatt och generella omkostnader. De dödlighetsantaganden som används vid värderingen är Skandias egna antaganden. Dessa bygger på en analys av vårt eget försäkringsbestånd.

Förlustprövning:

På varje bokslutsdag utför Skandia en förlustprövning av sina försäkringstekniska avsättningar för att säkerställa att det redovisade värdet på avsättningarna är tillräckligt högt upptaget med avseende på förväntade framtida kassaflöden. Avsättningens redovisade värde är värdet på avsättningen med avdrag för alla hänförliga immateriella tillgångar eller förutbetalda anskaffningskostnader. Då denna test utförs används de mest sannolika utfallen av beräknade framtida avtalade kassaflöden samt administrativa kostnader och skatt. Dessa kassaflöden diskonteras och jämförs med avsättningens redovisade värde. Alla underskott redovisas direkt i resultaträkningen.

I koncernredovisningen har livförsäkringsavsättningarna för den danska verksamheten beräknats enligt det danska regelverket. Detta regelverk föreskriver mer realistiska antaganden än det svenska.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador omfattar fyra olika avsättningar: avsättning för sjukräntor, rapporterade skador, icke rapporterade skador och en skadebehandlingsreserv.

Avsättningen för sjukräntor motsvarar kapitalvärdet av bolagets förpliktelser gentemot försäkrad vid skada eller sjukdom. Avsättningen för rapporterade skador är en avsättning för skador som är anmälda och godkända men ännu ej utbetalda. Avsättning för icke rapporterade skador avser ännu inte anmälda skador och har gjorts utifrån Skandias erfarenhet för respektive produkt.

Skadebehandlingsreserven utgörs av en värdering av framtida kostnader för hantering av de oreglerade skadorna, oavsett om de är kända eller okända vid bokslutstidpunkten.

REDOVISNING AV FÖRSÄKRINGSAVTAL**Värdetförändringar**

Förändringar av de försäkringstekniska avsättningarna redovisas i resultaträkningen i posten Förändring av övriga försäkringstekniska avsättningar utom förändring av Avsättning för oreglerade skador som redovisas i posten Utbetalda försäkringsersättningar.

Premieinkomst

För premiebetalningar tillämpas kontantprincipen. Kontantprincipen innebär att inbetalda premier intäktsförs när de inkommer oavsett vilken period de avser. Förskottsbetalda premier inkluderas där gällande avtal finns. Premierna redovisas som en intäkt i årets resultat men kommer samtidigt att ingå som ökning vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna. För vissa typer av riskförsäkringar kan en del av den inbetalade premien flyttas till kommande period genom en avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker.

Försäkringsersättningar

Garanterade ersättningar och skadeersättningar från försäkringsavtal redovisas som en kostnad i resultaträkningen samtidigt som den försäkringstekniska avsättningen i balansen minskar. Eventuella ytterligare ersättningar i form av tilldelat överskott redovisas i Övrigt totalresultat.

Preliminärt fördelade ej garanterade överskott, diskretionär del

De flesta av Skandia Livs avtal innehåller en diskretionär del. Det innebär att ett preliminärt beräknat överskott förs till varje försäkring. Det preliminärt fördelade överskottet är inte garanterat och kan därför minska. Överskottet används i första hand som riskkapital för att säkerställa att Skandia Liv kan fullgöra sina garanterade åtaganden. De upparbetade överskotten redovisas därför inte som skuld utan i konsolideringsfonden, som är en del av bolagets egna kapital.

Utbetalning av överskott

Det preliminärt fördelade överskottet på försäkringar med inslag av sparande tilldelas först i samband med utbetalningen. Vid utbetalning redovisas detta i resultaträkningen i posten Övrigt totalresultat. För riskprodukter, det vill säga försäkringar utan sparande, utbetalas inte överskottet. Dessa överskott används framförallt för att utjämna resultatet för dessa produkter över åren. Nyttjande av överskottet kan också ske genom att reducera premierna. Kostnaden för detta redovisas i posten Återbäring och rabatter och intäktsförs som Premieinkomst.

Försäkringsersättningen för konstaterade skador där utbetalningen förfallit till betalning men förmånstagaren inte kan lokaliseras skuldförs. Denna post redovisas under Övriga skulder i balansräkningen.

Driftskostnader

Kostnader redovisas som kostnader när de uppstår, med undantag för provisioner som är relaterade till nya avtal och förnyelse av befintliga avtal. Dessa aktiveras som Förutbetalda anskaffningskostnader. Kostnader för skadereglering, det vill säga kostnader för fortsatt hantering av de avtal som är under utbetalning, redovisas under Utbetalda försäkringsersättningar.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal aktiveras som Förutbetalda anskaffningskostnader i balansräkningen. De anskaffningskostnader som aktiveras utgörs främst av Skandias rörliga, till nyförsäljningen relaterade, kostnader. Anskaffningskostnader skrivs av enligt plan. Avskrivningsplanen speglar de avgiftsuttag på försäkringarna som ska täcka dessa kostnader. Hänsyn har tagits till bland annat att kontrakt förtidslöses eller upphör vid dödsfall genom en förväntad återköps- eller dödsfallsfrekvens. Om det verkliga värdet på tillgången efter avskrivningar bedöms understiga det bokförda värdet skrivs tillgången ned. Nedskrivningen redovisas via resultaträkningen.

14. PENSIONER FÖR EGEN PERSONAL**MODERBOLAGET**

I moderbolaget finns både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner som redovisas enligt Tryggandelagen vilket är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt.

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter som företaget åtagit sig att betala. Som förmånsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där den anställda garanteras en viss pension efter avslutad anställning som baseras på slutlönen. Kostnaderna för både de avgiftsbestämda och de förmånsbestämda planerna redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt pensionsrätten intjänas.

KONCERNEN

De avgiftsbestämda pensionsplanerna redovisas på samma sätt som i moderbolaget. För de förmånsbestämda planerna sker däremot årliga aktuariella beräkningar med den så kallade Projected Unit Credit Method. Metoden innebär i korthet en linjär kostnadsfördelning mellan tiden för anslutning till planen och pensionsåldern. Kostnad för tjänstgöring samt nettoränta på den förmånsbestämda pensionskulden redovisas som en kostnad i resultaträkningen och effekter av omvärderingar redovisas i Övrigt totalresultat. Pensionsskulden redovisas som en avsättning i balansräkningen. Se även i not 54.

15. ANDRA AVSÄTTNINGAR

Andra avsättningar redovisas i balansräkningen när Skandia har en förpliktelse, legal eller informell, på grund av en händelse som har inträffat och när det är troligt att någon form av ekonomisk kompensation kommer att utgå för att reglera förpliktelsen och det beloppet kan uppskattas tillförlitligt. Om tidpunkten för den eventuella ekonomiska kompensationen är känd och överstiger ett år diskonteras beloppet.

16. LEASING

Huruvida ett leasingavtal är finansiellt eller inte beror på transaktionens innebörd snarare än på avtalsformen. Ett leasingavtal klassificeras som finansiell leasing om det i allt väsentligt överför de risker och fördelar som följer med ägande. All annan leasing klassificeras som operationell leasing. Skandias operationella leasingavtal består framförallt av hyresavtal. Leasingavgiften redovisas fördelad på hyresintäkter och amortering av leasingfordran.

FORTS. NOT 1 VÄSENTLIGA REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

17. OBESKATTADE RESERVER

Svensk skattelagstiftning ger företaget möjlighet att genom avsättningar till obeskattade reserver minska årets skattepliktiga resultat. Förändringar av obeskattade reserver redovisas över resultaträkningen under rubriken Bokslutsdispositioner. I balansräkningen redovisas det ackumulerade värdet av avsättningarna under rubriken Obeskattade reserver. I koncernredovisningen delas dotterbolagens och moderbolagets obeskattade reserver upp i uppskjuten skatt och eget kapital.

18 SKATT

AVKASTNINGSSKATT

I Sverige betalar livförsäkringsbolag avkastningsskatt. Detta är inte en resultatskatt utan baseras på en schablonmässigt beräknad avkastning på de nettotillgångar som avser Skandias sparprodukter. Kostnaden beräknas varje år och redovisas som en skattekostnad. För de tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning dras gottgörelsen för denna skatt direkt från tillgångarna och redovisas i resultaträkningen i posten Övriga tekniska intäkter. Det finns här en omedelbar koppling mellan den avkastningsskatt som betalas och den kostnad som debiteras försäkringstagarna (gottgörelsen).

INKOMSTSKATT

Aktuell skatt

För en mindre andel av Skandias produkter, så kallade riskprodukter som till exempel sjukförsäkring, samt i övriga dotterbolag beräknas en aktuell skatt på resultatet. Aktuell skatt beräknas individuellt för varje bolag i koncernen. Bolagsskatten i Sverige är 22 procent av årets skattepliktiga resultat. Posten inkluderar även justering av inkomstskatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden och baseras på temporära skillnader mellan redovisat och skattemässigt värde av tillgångar och skulder. Uppskjuten skatt debiteras eller krediteras i resultaträkningen, förutom i de fall då den är hänförlig till poster som debiteras eller krediteras direkt mot Eget kapital eller redovisas i Övrigt totalresultat. I dessa fall redovisas även skatteeffekten mot Eget kapital eller i Övrigt totalresultat. Uppskjutna skattefordringar på grund av underskott redovisas bara om det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skattebetalningar inom en snar framtid. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser som förväntas gälla den period skulden betalas eller tillgången realiserar. Uppskjuten skatt har för räkenskapsåret 2013 beräknats med 22 procent. Uppskjutna skatteskulder eller fordringar diskonteras inte.

19. KONCERNBIDRAG OCH AKTIEÄGARTILLSKOTT I JURIDISK PERSON

Aktieägartillskott förs direkt mot Eget kapital hos mottagaren och aktiveras i Aktier och andelar hos givaren. Koncernbidrag redovisas hos både mottagaren och givaren i posten Bokslutsdispositioner som en ökning eller minskning av årets resultat. På koncernnivå elimineras dessa poster.

20. EVENTUALFÖRPLIKTELSE

Under eventualförpliktelser redovisas förpliktelser som härrör från inträffade händelser som inte uppfyller krav på att redovisas som skuld eller avsättning. Detta då det inte är troligt att en kostnad kommer att uppstå och/eller att förpliktelsen inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. I de fall behov föreligger av ianspråktagande av garantiförbindelser redovisas antingen en avsättning eller skuld i balansräkningen samt kostnad i resultaträkningen.

21. KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Kassaflödet fördelas på löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet. Eftersom kassaflöden i försäkringsverksamheten påverkar kassaflödet från placeringsverksamheten redovisas båda under den löpande verksamheten. Förändringen av placeringstillgångar, vilka inte används direkt i rörelsen, redovisas under rubriken Kassaflöde från investeringsverksamheten. Finansieringsverksamheten är i princip obefintlig.

2 RISKER OCH RISKHANTERING

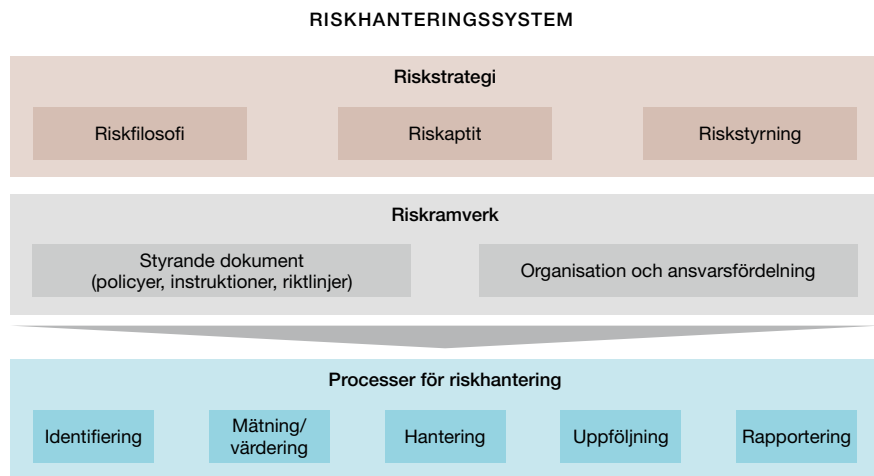
1. INLEDNING

Skandias verksamhet bygger på ett aktivt risktagande. Verksamheten ger upphov till ett brett spektrum av risker som påverkar koncernens resultat och ekonomiska ställning. Genom ett affärsmässigt och kontrollerat risktagande skapar Skandia värden för försäkringstagarna i form av försäkringsskydd, bankprodukter och en långsiktigt god avkastning på sparandet.

Skandias huvudintresse är knutet till att maximera försäkringstagarnas värde. Det innebär att värderisken, det vill säga risken för att det totala värdet en enskild kund har minskar, är av central betydelse. Skandias arbete med värderisk syftar till att skapa en så god värdeutveckling som möjligt under ett kontrollerat risktagande. Ett långsiktigt synsätt används för detta arbete eftersom målet är att ge spararna en god värdeutveckling till rimligt risktagande sett över hela försäkringstiden.

Skandias riskhanteringsarbete handlar inte bara om att skapa så bra värde som möjligt. En viktig del i riskarbetet är att hantera risken för att Skandia inte kan infria sina åtaganden mot försäkringstagarna, den så kallade solvensrisken. Solvensrisken, är av central betydelse för koncernen och är också den risk som tillsynsmyndigheten främst övervakar. Arbetet med solvensrisk sker för att grundtryggheten i de garantier som finns i Skandia Livs produkter inte ska äventyras. Eftersom de garanterade åtagandena alltid måste uppfyllas är tidsperspektivet här både kort och långt. Se närmare avsnitt om Solvensriskstyrning nedan.

Skandias risktagande kan innebära att förluster från tid till annan uppstår för till exempel enstaka försäkringsprodukter och i placeringsportföljen. Dessutom kan händelser utlösa oförväntade förluster på grund av till exempel brand eller fallerande datasystem. Detta är en naturlig del av verksamheten och Skandia arbetar kontinuerligt med att hantera och kontrollera riskerna i verksamheten så att förlusterna och skadeverkningarna minimeras. Ett ändamålsenligt riskhanteringssystem inom Skandia ger styrelsen och ledningen möjlighet att styra och hantera värde- och solvensrisken såväl som övriga risker på ett ändamålsenligt sätt. Skandias system för riskhantering sammanfattas i nedanstående bild. De olika delarna i systemet förklaras närmare i det följande.

UTVECKLING 2013

Under 2013 har Skandia fortsatt att öka medvetenheten om samspelet mellan risk, kapitalkrav och värdeskapande. Detta sker inom ramen för Solvens 2-projektet och Skandiabankens Basel 3-projekt, samt genom löpande utbildning i Skandias riskramverk.

Inom regelverksområdet pågår ett antal större förändringar som i varierande grad påverkar eller kan komma att påverka Skandia, dessa omfattar bland annat Solvens 2 för försäkringsbolag, nya regler för tjänstepensionsinstitut samt förändrade kapitaltäckningsregler i form av Basel 3. Även Finansinspektionens förslag till nya föreskrifter och allmänna råd baserade på GL44 kommer att ha påverkan på Skandia.

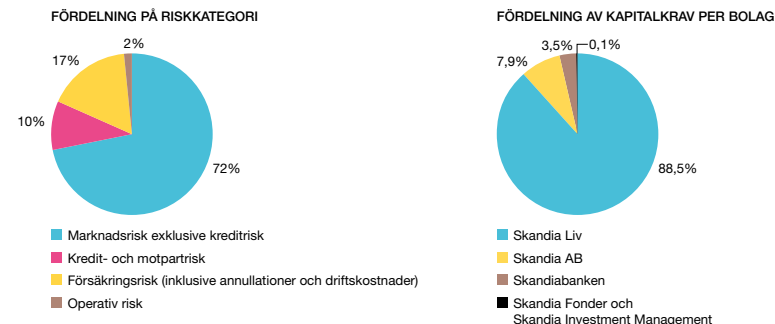
EU-kommissionen, Europeiska rådet och Europaparlamentet har kommit överens om att Solvens 2 ska tillämpas från den 1 januari 2016, med en förväntad övergångsperiod på fyra år. Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten har beslutat om riktlinjer för hur förberedelsen inför Solvens 2 ska gå till. Finansinspektionen kommer via sin tillsyn verka för att försäkringsföretagen förbereder sig inför det kommande Solvens 2. Under förberedelseperioden fortsätter nuvarande nationella regelverk att gälla.

Skandia har under 2013 arbetat vidare med förberedelsen inför Solvens 2. Finansinspektionens förhandsgranskning av Skandias interna kapitalmodell har visat att Skandia är på god väg att möta kommande krav.

Basel 3/CRD4, en ny kapitaltäckningsförordning och ett nytt direktiv för kreditinstitut och värdepappersföretag, kommer att gälla från och med den 1 januari 2014. Den nödvändiga svenska lagstiftningen kommer dock inte att kunna vara på plats förrän tidigast halvårsskiftet 2014, under första halvåret 2014 kommer således både de nuvarande och kommande direktiven att vara gällande.

SKANDIAS RISKEXPONERING

En illustrativ bild av Skandias risker fördelade på riskkategori respektive bolag presenteras i bilderna nedan. Bilderna visar hur den samlade risken, mätt i form av kapitalkrav, fördelar sig mellan olika riskkategorier och mellan koncernens bolag.

Som framgår av bilden ovan domineras Skandias riskexponering av marknadsrisk och då framförallt aktieprisrisk. Marknadsrisken utgör cirka 72 procent av risken, en minskning med cirka 5 procentenheter från föregående år. Under året har kreditriskens andel ökat med cirka 3 procentenheter främst som en följd av ökad kredit- och motpartsrisk i placeringsportföljen. Skandia AB och Skandiabanken står för cirka 8 procent respektive 3 procent av Skandias risk. Som framgår av bilden står Skandia Liv för den största delen av koncernens risk varmed beskrivningen i det följande främst fokuserar på Skandia Liv.

Moderbolagets och dotterbolagens hantering av respektive riskkategori framgår under avsnitt Väsentliga risker i verksamheten och dess hantering nedan.

FORTS. NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

2. BESKRIVNING AV RISKHANTERINGSSYSTEMET RISKSTRATEGI

En viktig del av Skandias riskhanteringssystem är riskstrategin. Riskstrategin syftar till att ge en vägledning vid beslutsfattande som innebär ett risktagande, på ett sådant sätt att Skandias målsättning kan nås på bästa sätt. Riskstrategin utformas integrerat med Skandias affärsstrategi och ses över årligen, samt vid ändrade interna eller externa förutsättningar som signifikant påverkar koncernens riskbild. Tillsammans med affärsstrategin och affärsmodellen ger riskstrategin de långsiktiga grundförutsättningarna för affärs- och kapitalplan.

Skandias riskstrategi omfattar begreppen riskfilosofi, riskkapitit samt riskstyrning. Riskfilosofin anger Skandias inställning till risk och risktagande och består av ett antal principer som styr Skandias risktagande, till exempel att Skandia verkar under aktsamhetsprincipen. Riskfilosofin är anpassad till det ömsesidigt verkande bolagets unika förutsättningar som bland annat omfattar principer för hur det värde som skapas fördelas mellan försäkrings-tagarna. För att säkerställa att vi följer de principer som anges av riskfilosofin, behöver vi en riskkapitit som begränsar hur mycket och vilken risk vi utsätter försäkringstagarna för. Till exempel sätter styrelsen begränsningar för mängden placeringsrisk inom kapitalförvaltningen samt för bolagets totala risk.

Inom de ramar som ges av riskkapititen ska Skandia fatta de affärsmässiga beslut som får mest positiv inverkan på försäkringstagarvärdet. Det kräver en avvägning mellan de värdeskapande möjligheter som finns och de riskerna som är förknippade med dem. Detta möjliggörs genom en aktiv framåtblickande riskstyrning som ger vägledning vid beslut kring risktagande. Exempel på processer och beslut genom vilka risker aktivt styrs är Skandias kapitalplanering, prissättning och lönsamhetsuppföljning, produktutveckling, samt förvaltningsprocesser inom Skandia Livs kapitalförvaltning.

RISKRAMVERK

Skandias riskstrategi konkretiseras genom Skandias riskramverk. Detta omfattar styrande dokument i form av policyer, instruktioner och riktlinjer samt Skandias organisation och ansvarsfördelning. Skandias styrande dokument säkerställer och reglerar styrningen av respektive riskkategori i koncernen, samt anger principer för fördelning av överskott i moderbolaget.

Organisation och ansvarsfördelning

Styrelsen är den yttersta ägaren av Skandias riskhanteringssystem och ska se till att Skandia har en god intern kontroll. Genom att styrelsen beslutar om bolagets riskstrategi och de övergripande delarna av riskramverket i form av policyer, instruktioner och riktlinjer fastställer de bolagets attityd till risk. Skandia Livs styrelse har det yttersta ansvaret för bolagets risknivå och bedömning av kapitalbehov. Styrelsen ska även se till att kapitalplanering och riskanalys genomförs i samband med framtagandet av affärsplanen.

En stor del av styrelsens arbete görs i de olika styrelseutskotten. Utskotten är tillsatta för att, inom specificerade ramar, granska vissa områden såsom ersättningar, riskhantering med mera samt inför styrelsemöten förbereda ärenden inom dessa områden. De inrättade styrelseutskotten är: ersättningsutskottet, revisionsutskottet, riskutskottet, placeringsutskottet samt kund- och produktutskottet.

Skandia Livs vd har det övergripande operativa ansvaret för styrning, hantering och kontroll av Skandias risker och svarar för rapportering till styrelsen. Vd har ansvar att förmedla och implementera styrelsens synsätt avseende riskhanteringssystemet samt säkerställa att det finns en implementerad och väl fungerande intern kontroll inom organisationen. Utifrån styrelsens övergripande styrdokument utfärdar vd mer detaljerade instruktioner för den operativa styrningen, hanteringen och kontrollen av Skandias risker. Vd har även delegerat delar av sitt operativa ansvar för riskhantering till Chief Risk Officer (CRO), chefen för kapitalförvaltningen och övriga enhetschefer. Den övergripande riskhanteringen och kontrollen sker under vds ledning i koncernledningen.

För att underlätta vds och koncernledningens arbete finns ett antal vd-kommittéer inrättade: Affärskommitté, Investeringsproduktkommitté, Asset & Liability Management-kommitté (ALM-kommitté), Försäkringskommitté, Riskkommitté, Affärs- och kapitalplaneringskommitté och Bokslutskommitté. Affärskommittén har ett ansvar för styrning och uppföljning av koncernens samlade produktutbud och prissättning medan Investeringsproduktkommittén ansvarar för styrning och uppföljning av risktagande och lönsamhet i koncernens investeringsproduktportfölj, bestående av fonder och strukturerade produkter. ALM-kommittén har till uppgift att analysera och

bevaka solvensrisken samt besluta om fördelningen av de kortsiktiga riskmandat som moderbolagets kapitalförvaltning och dotterbolagen sedan förfogar över. I kommitténs uppgifter ingår även att bereda beslutsunderlag kring val av ramar och restriktioner för Skandia Livs kapitalförvaltning. Försäkringskommittén ansvarar för styrning av utformningen av koncernens försäkrings- och försäkringssparprodukter, både ur ett risk- och lönsamhetsperspektiv samt ur ett rättviseperspektiv. Riskkommitténs uppdrag består bland annat i att bistå Skandia Livs vd och CRO i att erhålla en samlad bild av Skandias risker samt hanteringen av dessa. Affärs- och kapitalplaneringskommitténs uppdrag består i att bistå Skandia Livs CFO och CRO med beredning av affärs- respektive kapitalplan för vidare diskussion och beslut i styrelsen. Bokslutskommittén ansvarar för att säkerställa en enhetlig och korrekt finansiell rapportering för koncernen som helhet.

Inom Skandia finns en centralt placerad enhet för riskstyrning och riskkontroll, Riskenheten. Chefen för enheten, tillika CRO Skandia Liv, har av vd delegerats ett samlat ansvar för övergripande styrning och kontroll av Skandia Livs risker. CRO rapporterar till vd och styrelsen. CRO ska ge en självständig, saklig och aggregerad bild av bolagets och dotterbolagens risker till vd, ledning, och styrelse. CRO ansvarar också för att, på en övergripande nivå, utvärdera att riskhanteringssystemet på ett ändamålsenligt sätt bidrar till att uppnå Skandias vision samt vid behov bereda rekommendationer till förändringar för beslut av styrelsen eller vd. CRO är också sammankallande och ordförande i ALM-kommittén och Riskkommittén.

Inom Riskenheten finns bland annat bolagsansvariga CROs för de bolag inom koncernen som bedriver tillståndspflichtig verksamhet. Även chefaktuarier för Skandia Liv samt Skandia AB finns inom enheten.

Skandia Livs Chefaktuarie har via lag ett särskilt ansvar för Skandia Livs försäkringstekniska beräkningar och utredningar, och har både möjlighet och skyldighet att informera styrelsen när behov föreligger. Chefaktuarien utformar utifrån styrelsens riktlinjer principer för premieberäkning och avgiftssättning samt försäkringstekniska avsättningar. Chefaktuarien är sammankallande och ordförande i Försäkringskommittén samt ingår i Bokslutskommittén.

Funktionen för regelefterlevnad, Compliance, är ansvarig för att identifiera, bedöma, kontrollera och rapportera risker för sanktioner, betydande finansiella förluster eller ryktesförlust som bolaget kan drabbas av till följd av bristande regelefterlevnad (compliancerisker). Funktionen ska även bistå med råd och stöd gällande compliance-frågor. Chief Compliance Officer har en skyldighet att löpande rapportera status avseende bolagets regelefterlevnad till vd och styrelse.

Skandias internrevision är direkt underställd styrelsen och dess revisionsutskott och är organisatoriskt separerad från Skandias verksamhet. Deras ansvar är att utföra en oberoende granskning av både de operativa enheterna och kontrollfunktionerna. En viktig del i den oberoende granskningen är att utvärdera den interna kontrollen. Externrevision är tillsatt av bolagsstämman och ska uppfylla vissa behörighetskrav. Externrevision utför i sammanhanget en extern oberoende granskning.

Riskhanteringsansvar

Skandias ansvarsmodell avseende riskhantering bygger på dualitet, proportionalitet och effektivitet. Andra viktiga principer är självständighet, aktiv riskstyrning och utmaning. Ett "verktyg" för att enkelt och effektivt säkerställa att dessa principer tillämpas av de operationella affärsenheterna inom Skandia är principen om "tre försvarslinjer". Modellen om "tre försvarslinjer" skiljer mellan de operationella affärsenheter som äger och hanterar risk och regelefterlevnad i den egna verksamheten (första linjen), funktioner för styrning, utmaning och självständig uppföljning av risker och riskhantering samt regelefterlevnad (andra linjen) och funktioner för oberoende granskning samt tillsyn (tredje linjen). Nedan presenteras en översikt av uppgifter och ansvar inom respektive försvarslinje.

Första försvarslinjen

Skandias Livs vd har, med stöd av koncernledningen, det övergripande ansvaret för hantering av de risker som Skandia utsätts för. Vd har delegerat ansvaret för löpande hantering av de risker som uppkommer i verksamheten till "utsedda" riskägare, vanligtvis enhetschefer. Riskägarna ska fortlöpande identifiera, mäta/värdera, hantera, följa upp och rapportera risker inom sitt ansvarsområde. Riskhanteringen baseras på en tydlig strategi, policyer, instruktioner och riktlinjer. Riskägarna har kontrollfunktioner som är självständiga i förhållande till de som gör affärer. Dessa kontrollfunktioner kontrollerar limiter och mandat med mera.

FORTS. NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

Andra försvarslinjen

Den andra försvarslinjen ansvarar för koncernövergripande riskstyrning och självständig uppföljning av risker och regelefterlevnad samt för en samlad analys och rapportering av Skandias risker. Andra försvarslinjen upprätthåller principer och ramverk för första linjens riskhantering samt validerar första linjens metoder och modeller för riskmätning och kontroll. Den andra försvarslinjen ska även utmana första linjens arbete. Chefen för riskenheten ska stötta vd i Skandia Liv i hanteringen av koncernövergripande risker vid större förändringar i riskprofilen, till exempel på grund av strukturaffärer, organisationsförändring eller nya affärsområden.

Tredje försvarslinjen

Funktionerna i den tredje försvarslinjen utvärderar koncernens samlade hantering av risk och regelefterlevnad. Detta hanteras av Skandias internrevision och styrelsens riskutskott och revisionsutskott.

RISKHANTERINGSPROCESSER

Skandias riskhanteringsprocesser omfattar de processer genom vilka riskstrategin implementeras/operationaliseras utifrån de ramar och regler samt den organisation och ansvars- samt beslutsstruktur som ges av Skandias riskramverk. Processerna ska säkerställa att Skandia verkar i linje med sin risk- och affärsstrategi, och att det finns en god kontroll av risker inom hela organisationen. Processerna omfattar identifiering, mätning/värdering, hantering, uppföljning och rapportering av risker. För att säkerställa enhetlighet i riskhanteringen har Skandia en gemensam definition av sina huvudsakliga risker enligt tabellen nedan.

Riskkategori	Definition och förklaring
Försäkringsrisk	Risken för oförväntade förändringar i bland annat biometriska och demografiska faktorer (t.ex. dödsfall och sjuklighet) samt i kundrelaterade faktorer som annullationer och olika ändringar av kontrakten som påverkar åtagandena.
Marknadsrisk	Risken för att värdet på ett finansiellt instrument fluktuerar på grund av prisförändringar på de finansiella marknaderna och därmed påverkar Bolagets resultat.
Kredit- och motpartsrisk	Risken för förlust till följd av att en kredittagare inte fullgör sina förpliktelser.
Likviditetsrisk	Risken för att Bolaget vid förfalldatum inte kan fullgöra sina betalningsåtaganden eller endast kan göra detta till höga kostnader.
Operativ risk	Operativ risk är risken för förlust till följd av bristande processer, system och/eller externa händelser samt avsiktliga eller oavsiktliga bristande handlingar av anställda.
Affärsrisk	Affärsrisk är risken för att Bolagets värde reduceras på grund av avvikelse från förväntat utfall för kostnader, volymer och marginaler etc.
Strategisk risk	Strategisk risk uppstår i samband med att Bolaget ska fatta större beslut av strategisk karaktär. Risken ligger i de möjliga utfall som följer av beslutsfattandet.

3. SOLVENSRIKSTYRNING

Solvensrisken definieras som risken för att Skandia inte kan infria sina åtaganden mot försäkringstagarna. Solvensriskstyrningen används för att hantera den totala risknivån i Skandia. Skandia ska uppfylla både externa och interna krav på solvensrisk.

EXTERN KRAV

Det samlade kapitalet, kapitalbasen, för gruppen respektive samtliga reglerade bolag ska överstiga de legala kraven på kapital. De legala kapitalkraven för försäkringsgruppen och de enskilda försäkringsbolagen i Skandia ges av solvensmarginalen enligt Solvens 1. Skandiabanken regleras av Basel 2 (under 2014 Basel 3), där schablonmetoden idag används för kreditrisker och basmetoden för operativa risker. Även Skandia Investment

Management regleras av Basel 2. Skandia Fonder regleras av lagen om investeringsfonder och AIFM-direktivet, kapitalkraven i dessa regelverk är inte lika omfattande som för försäkringsbolag och kreditinstitut.

Finansinspektionen har beslutat att Skandia är ett finansiellt konglomerat, där alla bolag i koncernen ingår i konglomeratet. Skandia ska rapportera riskkoncentration, interna transaktioner och finansiell ställning för de reglerade bolagen i konglomeratet. Avräknings- och sammanläggningsmetoden används för att beräkna finansiell ställning, kapitalkrav och kapitalbas, eftersom moderbolaget på toppen är ett försäkringsbolag. Endast de reglerade bolagen i koncernen ingår i beräkningen. För de svenska försäkringsbolagen gäller även det tillsynsbaserade kravet, det så kallade trafikljuset. För koncernens danska försäkringsbolag gällde Solvens 1,5 under 2013. Solvens 1,5 är ett mellanting mellan Solvens 1 och det kommande regelverket Solvens 2. I Danmark gäller från den 1 januari 2014 ett nytt solvenskrav, som närmar sig krav enligt kommande Solvens 2. Skillnaden är primärt att skuldsidan i det nya solvenskravet överensstämmer med gällande dansk lagstiftning avseende värdering av skuldsidan, denna är ännu inte identisk med värdering enligt kommande Solvens 2.

Per sista december 2013 uppfyllde Skandia Liv och reglerade dotterbolag i koncernen alla legala och tillsynsbaserade kapitalkrav med god marginal. Av tabellen nedan framgår kapitalkrav enligt det tillsynsbaserade kravet, trafikljuset, samt överskott för Skandia Liv.

KAPITALKRAV OCH SOLVENSRIK

	2013	2012	Förändring 1 år
Tillgångar	352 420	326 820	25 600
Försäkringstekniska avsättningar ¹⁾	-198 444	-194 465	-3 979
Övriga skulder	-31 633	-19 685	-11 948
Eget kapital	122 343	112 670	9 673
Kapitalkrav finansiella risker	-64 814	-57 784	-7 030
Kapitalkrav försäkringsrisker	-5 512	-4 729	-783
Diversifieringseffekt	5 278	4 536	742
Överskott	57 295	54 693	2 602

¹⁾ I FTA enligt Trafikljuset ingår 2013 en riskmarginal, beräknad utifrån en av Finansinspektionen angiven standardparameter.

INTERNA KRAV

Solvensrisken för Skandia styrs och kontrolleras utifrån solvens i ett grupperperspektiv. Gruppen omfattar moderbolaget Skandia Liv samt de finansiella företagen i koncernen. Skandia Livs styrelse har, i enlighet med kommande Solvens 2, fastslagit att solvensrisken får vara högst 0,5 procent (motsvarande en händelse av 200 under en ettårsperiod). Skandia har för detta syfte utvecklat en intern kapitalmodell (IKM) för att mäta, styra och följa upp solvensrisken.

IKM definierar hur kapitalbasen och kapitalkravet ska beräknas. Kapitalkravet ger en skattning av hur mycket kapitalbasen kan minska i ett "1 på 200 år"-scenario. IKM utgör en infasning från en enklare kapitalberäkningsmetod, baserad på standardmetoden i det kommande regelverket Solvens 2, till Skandias partiella interna modell för beräkning av solvensrisk. IKM ger ett kapitalkrav för gruppen som ligger mellan standardformelns kapitalkrav och kapitalkrav enligt Skandias partiella interna modell.

Gruppens riskutnyttjande definieras som gruppens kapitalkrav. På kort sikt styrs solvensrisken genom att gruppens kapitalbas fördelas i form av riskmandat av Skandia Livs ALM-kommitté till Skandia Livs kapitalförvaltning och dotterbolag. Riskmandatet ska täcka respektive "riskägares" bidrag till gruppens riskutnyttjande. På lång sikt styrs solvensrisken genom affärs- och kapitalplaneringsprocessen som knyter ihop affärsmålen, risktagandet och det riskkapital som behövs under affärsplaneringsperioden. Detta utvärderas genom att studera affärsplanen för ett basscenario samt ett antal alternativa scenarier under planeringsperioden. Resultatet blir en framåtblickande analys av viktiga nyckeltal och en möjlighet att utvärdera kapitalbehov och proaktiva åtgärder.

FORTS. NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

Dotterbolag

Skandia AB har som eget juridiskt bolag ett legalt och ett tillsynsbaserat krav att förhålla sig till, se beskrivning ovan för Skandia Liv. Skandia AB har juridiskt sett även ett legalt gruppkrav, Skandia har dock under 2013 fått dispens för detta gruppkrav från Finansinspektionen då Skandia Liv rapporterar ett legalt gruppkapitalkrav. De externa kraven anger villkoren för erforderlig storlek på kapitalbasen samt storlek på kapitalkrav, vilket säkerställer att Skandia ABs åtagande mot sina försäkringstagare kan uppfyllas. Skandia AB har dessutom interna kapitalkrav att följa i enlighet med de riskmandat som fördelas av Skandia Livs ALM-kommitté.

Skandiabanken har också legala krav att uppfylla som egen juridisk enhet. Det legala kravet omfattar ett minimikapitalkrav enligt Pelare 1 vilket innebär att kapitalbasen i förhållande till riskvägt exponeringsbelopp avseende fastställda risker ska uppgå till minst 8 procent. Utöver det lagstadgade minimikravet på kapital förväntas banker hålla en högre kapitalbas vilket hanteras under Pelare 2, "Kapitalutvärdering och riskhantering". Beräkning av internt kapitalbehov utförs för att säkerställa att tillräckligt kapital hålls för samtliga väsentliga risker, med hänsyn till Skandiabankens verksamhet. En buffert av kapital finns tillgängligt utöver kapitalbehov för identifierade risker och med hänsynstagande till fortsatt expansion. Bankens strategi är att alltid ligga över 11,5 procent i kapitaltäckningsgrad inklusive behov av internt kapital. I avvaktan på de nya kapitaltäckningsreglerna, som träder i kraft den 1 januari 2014, har banken fastställt nivåer på kärnprimärkapital till 8 procent, uttryckt i proportion av riskvägda tillgångar under Pelare 1 och totalt kapital. Nivån för totalt kapital har bestämts till 11,5 procent, uttryckt som proportion av riskvägda tillgångar under Pelare 1 och 2. Nivåerna är satta för att säkerställa att banken klarar miniminivåerna under såväl gällande som kommande regelverk. Skandiabanken har dessutom interna kapitalkrav att följa i enlighet med de riskmandat som fördelas av Skandia Livs ALM-kommitté. De interna riskmandaten fungerar som ett kortsiktigt styrmedel och justeras mer frekvent än de av styrelsen fastställda nivåerna för kärnprimärkapital och kapitalbas och kan, beroende på den fastställda nivån, utgöra ytterligare en restriktion för Skandiabanken att förhålla sig till.

SKULD TÄCKNING

Skandia Liv och Skandia AB ska vid var tidpunkt ha tillgångar som täcker de legala kraven på skuldtäckning. För Skandia Liv utgör skuldtäckningen en restriktion i förvaltningen av tillgångsportföljen. Skuldtäckningen ligger på en tillfredsställande nivå.

4. STYRNING AV VÄRDERISK

Värderisken avser risken för att kundens totala värde minskar. Värderisk hanteras främst kvalitativt genom ett antal processer som finns på plats för att säkerställa en tillfredsställande lönsamhet och att försäkringstagarnas samlade risktagande beaktas. Styrning och uppföljning av att risktagandet ger en rimlig avkastning, det vill säga en tillfredsställande värdeutveckling, sker dels övergripande på koncernnivå, dels på bolags- och verksamhetsnivå. Inom Skandia pågår ett arbete för att ta fram verktyg för att kunna mäta och styra värderisk mer direkt.

Värderisken styrs huvudsakligen på följande sätt:

- Inom ramen för affärs- och kapitalplaneringsprocessen analyseras och utvärderas strategiska satsningar för att säkerställa att de utnyttjar kapitalet på ett effektivt sätt och genererar en tillfredsställande avkastning,
- genom sund prissättning och lönsamhetsuppföljning för att säkerställa god lönsamhet,
- genom analys och hantering av risker vid utformning av produkter och villkor,
- genom ramar för hantering av Skandia Livs placeringsrisk på tillgångssidan, samt
- genom proaktiv hantering av operativ risk med syfte att begränsa operativa förluster.

Det värde som skapas inom Skandia fördelas till försäkringstagarna enligt de regler som gäller för respektive produkt. Värdefördelningsrisker hanteras genom regelverk för att säkerställa skälighet och kontribution; försäkringstekniska riktlinjer, överskottsfordelning, prissättning, garantiutformning och villkor.

5. VÄSENTLIGA RISKER I VERKSAMHETEN OCH DESS HANTERING

I det följande beskrivs Skandias väsentliga risker och hantering av dessa. Beskrivningen avser moderbolaget Skandia Liv och dotterbolagen Skandia AB, Skandiabanken, Skandia Danmark, Skandia Investment Management, Skandia Fonder och Skandia Försäljning. Då Asset and Liability Management och hanteringen av försäkringsrisker samt finansiella risker är anpassad efter respektive bolags verksamhet, är beskrivningen av dessa risker uppdelad på respektive bolag. Hanteringen av operativ risk, affärsrisk och strategisk risk är i stora delar koncerngemensam och beskrivs därmed oberoende av verksamhetsform.

SKANDIA LIV

Asset and Liability Management (ALM)

ALM-risk avser risken för att kunden får oönskade produktenskaper till följd av sammansättningen av tillgångar och skulder. Den uppstår övergripande genom att utvecklingen av produktens värde för kunden inte överensstämmer med vad kunden förväntat sig utifrån det som inträffat på till exempel den finansiella marknaden. En väsentlig ALM-risk beror på svårigheten att få produktens värde att utvecklas stabilt under stora förändringar på räntemarknaden.

Inom Skandia Liv hanteras matchningsrisk genom ett antal olika processer och av flera olika enheter. Detta avspeglas i att regler och principer för hantering av ALM-risker ingår i ett antal policyer såsom de försäkrings-tekniska riktlinjerna, produktutvecklingspolicyen, solvensriskpolicyen samt placeringsriktlinjerna. Det främsta ALM-arbetet sker i processerna enligt följande:

- Riskenheten arbetar med ALM utifrån ett bolagsövergripande perspektiv. Huvudaktiviteter är beräkning av riskkapital och kapitalplanering, analyser i samband med produktutveckling och produktuppföljning, beräkningsantaganden vid utfärdandet av garantier, beredning av beslut om fördelning av riskmandat, analys av tillgångsallokeringens effekt på produktenskaper och övergripande riskkontroll.
- Det löpande ALM-arbetet avseende övergripande hantering av ALM-risk på tillgångs- och skuldsidan sker inom kapitalförvaltningen i samband med beredning av beslutsunderlag till styrelsens placeringsutskott och löpande hantering av tillgångarna i enlighet med solvensriskpolicyen och placeringsriktlinjerna.
- Försäkringskommittén har även den en roll i hantering av ALM-risk, hanteringen avser här matchningsrisk på produktnivå. Kommittén ansvarar för styrning av utformningen av koncernens försäkrings- och försäkrings-sparprodukter, både ur ett risk- och lönsamhetsperspektiv samt ur ett rättviseperspektiv. Viktiga medel är produktvillkor, prissättning och produktmix.

Försäkringsrisk

Försäkringsrisk avser risker som är förknippade med biometrisk och demografiska faktorer, främst dödlighet och sjuklighet. Försäkringsriskerna överförs från försäkringstagarna till koncernens försäkringsbolag. Dessutom ingår risker som är förknippade med kundrelaterade faktorer till exempel återköp och flytt, vilken också är den mest väsentliga delen av försäkringsrisk. Inom koncernen bedrivs försäkringsverksamhet i Skandia Liv, Skandia AB samt de tre försäkringsbolagen i Danmark i form av tjänstepensions- och livförsäkringsverksamhet samt ren riskförsäkringsverksamhet i form av sjuk- och olycksfallsförsäkring.

De demografiska riskerna kan uppstå av olika skäl, såsom variationer i till exempel dödlighet och politiska eller socioekonomiska faktorer som inte kunnat förutses. Riskerna för Skandia består i att den faktiska framtida utvecklingen blir en annan än den Skandia antagit i sina beräkningar, antingen genom att enskilda inträffade skador blir dyrare än förväntat, eller genom att ett högre antal skador än förväntat inträffar. Till detta kommer så kallad modellrisk som är ett samlingsnamn på alla risker som är förbundna med systematiska felaktiga antaganden, i uppskattning av såväl förväntade som oförväntade värden. De förväntade värdena, "bästa skattning", ligger till grund för storleken på åtagandena, och därför benämns denna modellrisk ibland för reservsättningsrisk.

Kundbetenderisk är risken att kunder till exempel återköper eller flyttar sina försäkringsavtal eller upphör att betala premier för sina avtal med Skandia i en utsträckning som inte har förutsetts. Allmänt sett kan kundåtgärder som återköp, förtida utbetalningar eller upphörda premiebetalningar orsaka likviditetsproblem, se även avsnitt om likviditetsrisker, men också förlust av framtida intäkter.

FORTS. NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

Kundbeteenderisker hanteras främst genom en medveten produktdesign samt genom en löpande service under hela avtalsperioden. Många sparforsäkringsavtal kan helt eller delvis sägas upp före förfallodagen mot ett kontant återköpsbelopp. Denna risk reduceras genom att en återköpsavgift tas av kunder och/eller distributörer som säger upp avtal i förtid.

Storleken på Skandia Livs försäkringsrisker framgår av tabellen nedan. I tabellen visas känslighetsfaktorer och kapitalkrav för alla riskfaktorer liksom diversifieringseffekten mellan dem beräknat utifrån Finansinspektionens trafikjussystem.

FÖRSÄKRINGSRISKER SKANDIA LIV, MSEK

Riskfaktor	Riskexponering		Känslighetsfaktor	Kapitalkrav		Förändring 1 år
	2013	2012		2013	2012	
Dödlighetsrisk	182 685	188 385	2,58 standardavvikelse på kostnaden för dödlighetsutfall och förändring i ettårig döds sannolikhet med +/- 20 %	4 421	3 781	640
Sjuk- och olycksfallsrisk	6 309	5 407	Ändringar i ett antal tillämpade antaganden i avvecklingsfunktion vilka medför ökade kostnader för bolaget	2 421	2 153	268
Annulationsrisk	167 327	154 331	<ul style="list-style-type: none"> • 20 % av eventuella underskott i flytt- och återköpbara försäkringar • 20 % av förutbetalda anskaffningskostnader • 0,15 % av försäkringskapitalet för flytt- och återköpbara försäkringar 	404	391	13
Driftskostnadsrisk	1 048	1 005	Årliga fasta kostnader +10 %	105	100	3
Totalt kapitalkrav				7 351	6 425	926
Diversifieringseffekt				-1 839	-1 696	-143
Kapitalkrav netto				5 512	4 729	783

Genom storleken på Skandia Livs försäkringstagarkollektiv och Skandia Livs breda produktsortiment är koncentrationsrisker inom försäkringsriskerna generellt av mindre betydelse. Det betyder att inverkan av en händelse hos en enskild försäkringstagare i regel är hanterbar även om engagemanget är stort med svenska mått mätt. Det bottnar i att bolaget har en mycket stor portfölj av försäkringskontrakt där riskerna i stor utsträckning tar ut varandra (poolas). Dessutom återförsäkras de största individuella exponeringarna inom både dödsfallsförsäkring och sjukförsäkring. Då Skandia Livs verksamhet i huvudsak bedrivs i Sverige är dock försäkringsriskerna koncentrerade geografiskt. Detta medför att till exempel en plötslig och väsentligt ökad livslängd eller en ökad sjuklighet i den svenska populationen i sin helhet är svåra risker att hantera för Skandia Liv. Risken för ökad livslängd tillägnas därför särskild uppmärksamhet vid till exempel produktutveckling och mätning av risk, för att undvika överraskningar och upptäcka eventuella problem i god tid.

Ökad sjuklighet kan uppkomma plötsligt till följd av politiska beslut kring reglerna för sjukskrivning. Denna risk hanteras genom att aktivt följa utvecklingen inom sjukvårdsförsäkringsområdet och aktivt anpassa produkterna till nya förutsättningar. Epidemier kan leda till både ökad dödlighet och sjuklighet och är den risk som Skandia Liv endast kan hantera genom sin produktutformning. Katastrofrisker, till exempel en större flyg- eller tågolycka, är en annan form av koncentrationsrisk. Skandia Liv hanterar katastrofrisker med hjälp av en återförsäkringslösning.

Storleken på riskerna inom försäkringsverksamheten är naturligtvis beroende av hur produkterna är utformade i form av försäkringsvillkor, inkluderade garantiåtaganden, och produktregelverk. När dessa väl är satta styrs riskerna av kundernas efterfrågan på olika produkter, vilket egentligen bara kan påverkas via prissättningen, det vill säga genom premie- och avgiftsnivåer. Prissättningen utgör således ett viktigt instrument för att hantera riskerna.

Finansiella risker

Skandia Livs kapitalförvaltning hanterar inom givna ramar och mandat moderbolagets finansiella risker i form av placeringsrisker på tillgångssidan. Skandia Livs affärsstrategiska placeringar hanteras direkt av styrelsen. Placeringsriskerna delas upp i marknadsrisker, det vill säga aktie-, fastighets- och råvaruprisrisker, valuta- och ränterisker samt hedgefondersrisker, likviditetsrisker samt kredit- och motpartsrisker. Skandia Livs tillgångar placeras i olika typer av tillgångsslag, instrument, i olika valutor och med stor geografisk spridning. Detta gör att placeringsportföljen är väl diversifierad.

10 STÖRSTA SVENSKA INNEHAVEN		10 STÖRSTA UTLÄNDSKA INNEHAVEN		VALUTAFÖRDELNING TOTALT	
	MSEK		MSEK		% (avrundad)
1 Hennes & Mauritz	3 227	1 Novo Nordisk	499	SEK	73,8 %
2 Nordea Bank	2 103	2 Apple	479	USD	19,0 %
3 Swedbank	1 883	3 Exxon Mobil	437	JPY	2,2 %
4 Investor	1 557	4 Toyota Motor	392	EUR	1,6 %
5 Atlas Copco	1 495	5 Roche Holding	326	GBP	1,1 %
6 SEB	1 390	6 Nestle	315	Övriga	2,3 %
7 Volvo	1 337	7 Novartis	313		100,0 %
8 TeliaSonera	1 326	8 Microsoft	294		
9 Ericsson	1 294	9 Google	283		
10 Svenska Handelsbanken	1 097	10 Pandora	269		
	16 709		3 607		

Marknadsrisk

Kapitalförvaltningens mål är att inom ramen för styrelsens riktlinjer åstadkomma högsta möjliga avkastning under förutsättning att spararnas garanterade ränta med stor säkerhet infrias. I styrelsens placeringsriktlinjer fastställs intervall för tillgångsklassernas andel av portföljen och andra restriktioner som ska gälla för risktagandet. Inom, av styrelsen, fastställda ramar fattar styrelsens placeringsutskott (PU) beslut om övergripande fördelning av placeringstillgångar på tillgångsslag, så kallad referensportfölj. Placeringsutskottet fastställer även övergripande förvaltningsstrategier inom och mellan tillgångsslag samt intervall för rebalansering av placeringstillgångarna i form av en rebalanseringspolicy. Beslut om övergripande fördelningen av tillgångsslag ska beakta:

- solvensrisk-, skuld täcknings- och konsolideringspolicyer samt legala och avtalsenliga restriktioner, samt
- det av ALM-kommittén fördelade riskmandatet.

För att uppnå avkastningsmålet och en god riskspridning är det nödvändigt att ha en väl diversifierad tillgångs-portfölj som dessutom ger en rimlig matchning av ränteriskerna i Skandia Livs åtaganden. Skandia Livs tillgångs-portfölj innehåller således en stor andel räntebärande tillgångar men också ett antal andra tillgångsslag, såsom aktier, fastigheter, råvaror med mera. Aktieportföljen är i sin tur fördelad på olika länder och sektorer, vilket ytterligare bidrar till riskdiversifieringen.

Vd har delegerat samtliga befogenheter i enlighet med av styrelsen beslutade placeringsriktlinjer, solvensrisk-policy samt av PU fattade beslut avseende bland annat övergripande tillgångsfördelning till chefen för kapitalförvaltningen. Chefen för kapitalförvaltningen ansvarar därmed för att förvalta placeringstillgångarna inom de av styrelsen och PU satta ramarna och riktlinjerna samt för att hålla portföljens totala risk inom det av ALM-kommittén givna riskmandatet. Chefen för kapitalförvaltningen beslutar bland annat om hur marknadsexponeringen i respektive tillgångsklass ska åstadkommas och vilken aktiv risk, om någon, som ska tillåtas på total nivå och inom enskilda tillgångsslag. Besluten avseende den löpande förvaltningen resulterar i ett antal mandat och limiter som sedan respektive intern och extern förvaltare har att hålla sig inom. Under året tillkom en ny förvaltare i form av dotterbolaget Skandia Investment Management som förvaltar delar av placeringstillgångarna.

FORTS. NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

Inom kapitalförvaltningen finns en funktion som följer upp att kapitalförvaltningen som helhet och interna förvaltare håller sig inom givna limiter och mandat, både de limiter som har beslutats av styrelsen och PU såväl som de limiter/mandat som har beslutats av ALM-kommittén och chefen för kapitalförvaltningen.

Av tabellen nedan framgår kapitalkravet för de finansiella riskerna beräknat utifrån Finansinspektionens trafikljussystem. I tabellen visas även riskexponeringar, känslighetsfaktorer och kapitalkrav för alla riskfaktorer liksom diversifieringseffekten mellan dem.

FINANSIELLA RISKER SKANDIA LIV, MSEK

Riskfaktor	Riskexponering		Kapitalkrav		
	2013	2012	2013	2012	Förändring 1 år
Ränterisk åtaganden	188 994	194 465	16 564	11 409	5 155
Ränterisk tillgångar	149 537	141 599	-6 730	-4 237	-2 493
Diversifieringseffekt			138	136	2
Ränterisk netto			9 972	7 308	2 664
					Parallellförflyttning av räntekurva enligt: • Nominell sek +/- 30 % av 10-årig riskfri ränta • Real sek +/- 30 % av längsta riskfri ränta • Nominell euro +/- 25 % av 10-årig riskfri ränta • Övriga utländska +/- 30 % av 10-årig riskfri ränta
Aktieprisrisk	155 563	150 135	62 947	56 243	6 704
					Svenska aktier -40 % Utländska aktier -37 %
Fastighetsprisrisk	32 954	30 170	11 534	10 560	974
					Beräknas som förändring i värdet på räntebärande tillgångar givet förändring i ränteskillnad mellan tillgången och riskfri ränta. Ränteskillnaden ökas med max (100 % ; 25 baspunkter)
Kreditrisk	113 896	101 557	588	2 858	-2 270
Valutarisk	23 978	16 235	2 398	1 623	775
					+/-10 %
Totalt kapitalkrav			87 439	78 592	8 847
Diversifieringseffekt			-22 625	-20 808	-1 817
Kapitalkrav netto			64 814	57 784	7 030

Som framgår av tabellen utgör aktieprisrisken den största enskilda riskfaktorn. Det bör noteras att aktieprisrisken för utländska aktier inkluderar valutakursrisken på dessa tillgångar. Det förhållandet att trafikljussystemet inte har råvarurisker som en särskild riskfaktor gör det nödvändigt att betrakta dessa risker som aktieprisrisker. Av samma skäl beräknas hedgefondrisker utifrån de underliggande värdena i fonderna, främst aktier. Det är också värt att notera att diversifieringseffekten, det vill säga vinsten av att sprida tillgångarna till olika tillgångsslag, är förhållandevis stor.

Likviditetsrisk

Hantering av likviditetsrisk ska säkerställa att Skandia Liv kan infria sina betalningsförpliktelser på förfalldagen genom likviditetsplanering och genom att hålla tillräckliga likviditetsreserver.

Likviditetsplanering och flödesanalyser baserade på försäkringsrörelsens utveckling beaktas vid långsiktig planering och styrning av tillgångsslag inom kapitalförvaltningen.

Att livförsäkringsbolag har mycket långa åtaganden. Som framgår av tabellen nedan har drygt 68 procent av Skandia Livs åtaganden en löptid överstigande fem år. Enligt Skandia Livs placeringsriktlinjer ska likviditetsreserver av tillräcklig omfattning finnas omedelbart tillgängliga. Lägst 10 procent av placeringstillgångarna placeras i likvida korta räntebärande placeringar eller statsobligationer. Därutöver ska likviditeten i placeringstillgångarna vara tillfredsställande god och innehålla minst 50 procent likvida värdepapper.

KONTRAKTUELLA FÖRFALLOTIDPUNKTER FÖR FINANSIELLA OCH FÖRSÄKRINGSTEKNISKA ÅTAGANDEN SOM ÄR EXPONERADE FÖR LIKVIDITETSRIKTER 2013, MSEK

2013	Totalt	Inom 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	över 15 år
Livförsäkringsavsättningar	190 102	13 145	47 086	42 245	29 792	57 834
Avsättning för oreglerade skador	5 569	774	2 149	1 388	674	584
Derivat med negativa värden	645	477	146	19	—	3
Återköpstransaktioner	27 712	27 712	—	—	—	—
Övriga skulder	2 927	2 927	—	—	—	—

2012	Totalt	Inom 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	över 15 år
Livförsäkringsavsättningar	199 546	13 179	48 245	43 699	31 248	63 175
Avsättning för oreglerade skador	5 520	957	2 286	1 438	573	266
Derivat med negativa värden	690	483	207	—	—	—
Återköpstransaktioner	13 812	13 812	—	—	—	—
Övriga skulder	4 915	4 915	—	—	—	—

Kredit- och motpartsrisk

Skandia Livs exponering mot kredit- och motpartsrisk omfattar huvudsakligen exponering mot motparter och emittenter med hög kreditvärdighet och den sammantagna kreditrisken är låg. Kreditrisk får bara avse emittenter och motparter inom OECD-området. För att bedöma graden av kreditvärdighet hos emittenter och motparter tillämpas ratingklassificering. Kreditrisken begränsas även genom att en högsta exponering tillåts per emittent/motpart. Vid handel med OTC-derivat ska giltigt ISDA- och CSA-avtal finnas. Anvisningar för begränsning av kreditrisk ges i Skandia Livs kreditinstruktion.

RISKEXPONERING, MSEK

	Räntebärande värdepapper	Valutaderivat	Räntederivat	Övriga derivat
AAA	132 378	—	—	—
AA	2 887	-64	-2 022	—
A	1 479	23	—	-5
BBB	1 020	-77	-3	23
BB eller lägre	2 445	—	—	—
	140 209	-118	-2 025	18

FORTS. NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

SKANDIA AB

Försäkringsrisk

För Skandia AB hanteras de demografiska försäkringsriskerna genom regelbunden uppföljning av skadeutfall och vid behov omprövning av tillämpade antaganden vid premiesättning och beräkning av avsättningsbehov för inträffade skador. Sjukrisiker inklusive försäkringsrisken för privatvårdsförsäkring är till exempel till viss del konjunkturberoende. Även dödlighetsutvecklingen i samhället och i försäkrat bestånd studeras fortlöpande.

Försäkringsavtalen är i de flesta fall skrivna så att framtida förändringar av tillämpade antaganden är tillåtna, även om förändringen kan komma att leda till premieändringar. Skandia AB har en försiktig hållning till försäkringsrisker och har ett regelverk som syftar till att begränsa försäkringsrisken för egen räkning. Både sjuklighetsrisker och dödlighetsrisker återförsäkras när risken i ett enskilt försäkringskontrakt överstiger en angiven gräns, det så kallade självbehållet. Den riskförsäkringsaffär som nytecknas idag inom fondförsäkringsaffären omfattar främst premiebefrielse, det vill säga sjukrisiker. Avtalen tecknas med individuella kunder i samband med tjänstepensions-sparande i Sverige. Risken för moturval vid tecknande av försäkring innehållande försäkringsrisk hanteras genom instruktioner, som bland annat innehåller rutiner för riskbedömning kopplade till storleken på försäkrat belopp.

Skandia ABs affär av privatvårdsförsäkring och gruppolycksfallsförsäkring är sedan mitten av 2010 inte längre återförsäkrad. Skandia AB har valt att acceptera denna risk och hantera den löpande, då bolaget anser att den riskjusterade avkastningen utan återförsäkring överstiger den med återförsäkring.

Åtagandena förvaltas genom en durationsmatchad obligationsportfölj och riskerna analyseras inom Skandia ABs Asset & Liability Committee (ALCO). Skadekostnadernas duration visas i tabell nedan.

DURATION

	< 1 år	1 år-5 år	> 5	TOTAL
Skadereserv Privatvård Sverige	51 %	45 %	4 %	100 %
Skadereserv Privatvård Danmark	87 %	13 %	0 %	100 %
Skadereserv Gruppolycksfall	27 %	50 %	23 %	100 %
Skadereserv Premiebefrielseförsäkring	15 %	42 %	43 %	100 %

Finansiella risker

Marknadsrisk

Skandia ABs direkta exponering för marknadsrisk är begränsad då det egna kapitalet till största delen investeras i en väldiversifierad obligationsportfölj. Hanteringen av egna investeringar, det vill säga styrning och mandat, regleras av Skandia ABs placeringsriktlinjer. Uppföljning av skuldtäckning, utfall och risk hanteras i Skandia ABs ALCO. Därutöver är Skandia AB indirekt exponerad för denna risk då intäkterna till stor del består av avgifter från kundernas tillgångar under förvaltning vilka påverkas av tillgångarnas värdeförändring. Exempelvis påverkas värdet av fonder och depåer av både ränterörelserna och aktiemarknadens utveckling och det finns därför både ränterisker och aktiekursrisker vilka påverkar Skandia ABs resultat. Skandia AB säkrar inte dessa risker hänförliga till förändringar i värdet på kundernas investeringar eller de som uppkommer på grund av valutakursförändringar.

Skandia AB är också exponerat för marknadsrisk vid köp och försäljning av fondandelar eller andra finansiella instrument som sker till följd av försäkringstagares handel. Den valutakursrisk som detta medför valutasäkras. Marknadsrisk i form av optioner förekommer i vissa försäkringskontrakt men i liten utsträckning. På grund av inriktningen av Skandia ABs verksamhet är dessa risker av liten betydelse. Riskhantering i form av kontroller utövas med avseende på dessa risker.

Likviditetsrisk

Skandia AB exponeras för likviditetsrisker på flera områden. Några exempel är fondbyten inom fondförsäkring samt finansiering av oväntat stora volymer av ny affär. Skandia AB hanterar likviditetsrisken (1) genom att varje verksamhet har likviditetsstrategier för den dagliga hanteringen av likviditet i verksamheten, (2) genom att bestämma och löpande övervaka likviditetslimiter samt (3) genom upprättandet av kontinuitetsplaner för likviditetskriser. För kända stora likviditetsrisker finns system för att regelbundet beräkna worst-case scenarier. Skandia ABs ALCO följer upp likviditeten och bevakar likviditetsriskerna löpande. På daglig basis hanteras likviditets-

riskerna för försäkringsverksamheten av Skandias Treasuryavdelning genom prognostisering och upprätthållande av kreditfaciliteter. Genom kreditfaciliteterna ges Skandia AB en bättre förutsättning att hantera oförutsedda likviditetsflöden.

Kredit- och motpartsrisk

Skandia AB exponeras för kreditrisk bland annat i samband med placeringar av skuldtäckningstillgångar. Skandia AB exponeras för kreditrisk bland annat i samband med återförsäkring, som dock numera inte är materiell. När det gäller investeringar i obligationer och derivat tillämpar Skandia AB en konservativ placeringsstrategi vilken är begränsad i koncentration och kreditvärdighet. På liknande sätt använder Skandia AB, där det är möjligt, enbart sådana återförsäkrare som långsiktigt bedöms ha en god rating, lägst A i kreditvärdighet enligt Standard & Poor, eller motsvarande. Skandia AB exponeras även för kreditrisker inom distributionsledet. Dessa risker är väldiversifierade med lokala övre gränser för enskilda exponeringar.

SKANDIABANKEN

Finansiella risker

Marknadsrisk

Skandiabanken exponeras huvudsakligen för marknadsrisk i form av ränterisk, valutakursrisk samt andra prisrisker. Styrelsen beslutar om policy och limiter för ränte- och valutakursrisk. Det yttersta ansvaret för Skandia-bankens hantering av dessa risker åligger vd. Vd har delegerat ansvaret för ränte- och valutakursrisk till CFO, vilken i sin tur lagt ut hanteringen av ränterisk och valutakursrisk till Skandias Treasuryavdelning i enlighet med ett separat avtal.

Ränterisk uppkommer då räntebindningstider för tillgångar, skulder och derivatinstrument inte sammanfaller och det verkliga värdet eller framtida kassaflöden påverkas av förändringar i marknadsräntor. Skandiabankens låga känslighet för ränterisker ligger i linje med en målsättning att resultaträkningen i möjligaste mån ska spegla den egentliga bankrörelsen och vara begränsat påverkbar av externa faktorer som tillfälliga svängningar i marknadsräntor. Huvuddelen av bankens in- och utlåning, efter riskavtäckning, är kortfristig, vilket innebär att påverkan på marknadsvärdet är liten då räntorna förändras. Den ränterisk som uppkommer avseende fastföräntade bolånekrediter reduceras genom ränteswappar som omvandlar fast räntebindning till rörlig. Ränterisk hänförlig till placeringar i räntebärande värdepapper reduceras av ökad fastförräntad inlåning samt av banken emitterade värdepapper.

Skandiabanken exponeras för valutakursrisk främst genom in- och utlåning till den norska filialen. Skandia-bankens policy är att samtliga poster avseende in- och utlåning mellan den svenska delen och den norska filialen säkras med valutaswappar. Exponering för valutakursrisk uppstår även vid kundhandel avseende fond- och aktiehandel på de internationella valutamarknaderna. Den svenska bankverksamheten hanterar de norska kundernas handel på fond- och aktiemarknaden samt kundaktiviteter hänförliga till banktransaktioner vilket dessutom innebär valutakursrisk i den svenska verksamheten. Exponering uppstår vidare vid kundaktiviteter hänförliga till banktransaktioner. Exponeringar säkras med valutaterminer för att reducera valutarisken. Valutakursrisken beräknas på samtliga exponeringar i utländsk valuta hänförligt till tillgångar, skulder samt åtaganden utanför balansräkningen. Positionerna värderas till aktuellt marknadsvärde samt omräknade till svenska kronor enligt balansdagkurs. Årets löpande resultat hänförligt till utlandsverksamhet beaktas vid positionsberäkning av valutakursrisk.

Andra prisrisker avser aktie- och fondandelskursrisk samt kreditspreadar och räntor. Beroende på val av metod för klassificering av det finansiella instrumentet redovisas värdeförändringar i resultaträkningen alternativt i Övrigt totalresultat. Banken har ett marginellt handelslager i aktier och fonder, vilket ger en begränsad kursrisk med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen.

Likviditetsrisk

Styrelsen beslutar om policy och limiter för likviditetsrisk. Det yttersta ansvaret för Skandiabankens likviditet och finansiering åligger vd. Vd har delegerat ansvaret för likviditetsrisk till CFO, vilken i sin tur lagt ut likviditetshanteringen av likviditetsrisk till Skandias Treasuryavdelning i enlighet med ett separat avtal.

Treasury ansvarar för den dagliga likviditetshanteringen för den svenska och norska verksamheten. Likviditeten i den norska filialen finansieras av och investeras i norska kronor medan likviditeten i den svenska verksamheten

FORTS. NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

finansieras av och investeras i svenska kronor. Vid behov kan likviditet överföras från ett land till ett annat land utan några juridiska restriktioner. Treasury ansvarar för genomförande av sådana transaktioner, vilka ska säkras med valutaderivat.

Inom hanteringen av likviditet ingår dagliga stresstester, prognostisering av likviditet och finansieringsbehov, hantering av överskottlikviditet, beredskapsplaner för likviditet samt en årlig intern likviditetsutvärdering (ILU). ILU, som liknar intern kapitalutvärdering, men adresserar likviditetsrisk, innebär en kontinuerlig och grundlig utvärdering av samtliga komponenter som tillsammans utgör och/eller stödjer bankens ramverk för likviditetshantering.

Treasury mäter både kortfristig och långfristig likviditetsrisk för varje valuta och på en total basis. Kortfristig likviditet hanteras på interbankmarknaden genom kontinuerlig bevakning av kända framtida in- och utflöden i kombination med prognos på förväntade flöden baserat på erfarenhet av kundernas beteende. För att säkerställa beredskap i situationer där Skandiabanken är i akut behov av likviditet håller Skandiabanken en likviditetsreserv. Likviditetsreserven består av tillgängliga medel som Treasury förfogar över och som är godtagbara som säkerhet hos den svenska och/eller den norska centralbanken. Likviditetsreserven säkerställer att Skandiabanken har möjlighet att omvandla tillgångar med kort varsel till kontanter.

Kredit- och motpartsrisk

Det yttersta ansvaret för Skandiabankens kreditrisk åligger vd. Vd har delegerat ansvaret för kreditrisk avseende utlåning till allmänheten till administrativ vice vd. Ansvaret för kreditrisk avseende överskottlikviditet och stora exponeringar har vd delegerat till CFO.

Hantering av kreditrisk bestäms av om kreditrisken hänförs till utlåning till allmänheten i form av hushållsexponeringar eller om kreditrisken avser placeringar av överskottlikviditet. Skandiabankens utlåning till allmänheten avser hushållsexponeringar i form av bolånekrediter med säkerhet i fastighet eller bostadsrätt, avbetalning, privatlån, konto- och kortkrediter samt depåutlåning. Risken hanteras genom att samtliga kreditpropåer provas genom en bedömning av kreditöskandens återbetalningsförmåga och finansiella ställning samt en värdering av erhållen säkerhet. Hantering av kreditrisker för hushållsexponeringar syftar till att reducera kreditförlusterna och målsättningen är att lånefordringar i största möjliga omfattning ska bestå av ett stort antal krediter med låg risk och god riskspridning.

Skandiabankens inlåning är större än dess utlåning och skillnaden genererar en överlikviditet som placeras i kort utlåning och räntebärande värdepapper med motparter inom stat, kommun, institut och företag. Risken hanteras genom att exponeringarna provas genom en bedömning av motpartens återbetalningsförmåga och finansiella ställning samt en värdering av erhållen säkerhet.

Motpartsrisk avser risker kopplade till förändringar i marknadsvärdet för derivat, återköpstransaktioner och lån av värdepapper. Det positiva marknadsvärdet plus belopp för möjlig riskförändring utgör bankens potentiella totala exponering för motpartsrisk vid fallissemang. Med möjlig riskförändring avses ett belopp som skall ge uttryck för möjligheten att det positiva marknadsvärdet stiger under löptiden.

Koncentrationsrisk avser risker hänförliga till finansiella instrument med likartade egenskaper och som kan komma att påverkas på likartat sätt av omvärldsförändringar. Skandiabanken följer upp koncentrationer ur olika perspektiv såsom geografisk fördelning per land och inom respektive land samt större exponeringar mot enskilda kunder och grupper av kunder med inbördes anknytning.

SKANDIA DANMARK

Skandia Danmark bedriver både livförsäkringsverksamhet och fondförsäkringsverksamhet. Exponeringen mot försäkringsrisk är relativt sett högre i Danmark än i Skandia Liv och Skandia AB, men hanteringen överensstämmer i stora delar med det som beskrivits i ovan för Skandia Liv respektive Skandia AB.

Skandia Danmarks exponeringar mot marknadsrisk, likviditetsrisk, kredit- och motpartsrisk samt hanteringen av dessa överensstämmer i stort med vad som sägs under Skandia Livs respektive Skandia ABs avsnitt.

SKANDIA INVESTMENT MANAGEMENT (SIM)

SIM bedriver kapitalförvaltning genom att handla i finansiella instrument som är placerade på kundernas tillgångskonton. SIM har inte under året utfört finansiell handel för egen räkning utan endast inom ramen för de diskretionära mandat bolaget fått från kunder. Under 2013 har Skandia Liv och Skandia Fonder varit de enda kunderna och all handel med finansiella instrument inom det diskretionära mandaten har gjorts i deras namn.

Undantaget från denna regel är handel med det egna kapitalet, som dock endast placeras i korta räntepapper. SIM är utsatt för operativ risk, affärsrisk och strategisk risk vilka hanteras enligt koncernens processer för riskhantering.

SKANDIA FONDER

Skandia Fonders verksamhet består av förvaltning av fonder (internt och externt utlagda), administration, distribution samt produktutveckling. Verksamheten ger upphov till operativ risk, affärsrisk och strategisk risk vilka hanteras i enlighet med koncernens processer.

SKANDIA FÖRSÄLJNING (SFAB)

SFAB bedriver rådgivnings- och försäkringsförmedlingsverksamhet. Ett område där SFAB särskilt kan utsätta övriga bolag i Skandia för risk är genom bristande regelefterlevnad beträffande den verksamhet som bedrivs inom bolaget. Dessa risker hanteras enligt koncernens processer för riskhantering.

OPERATIV RISK

Operativ risk förekommer i alla bolag och alla typer av verksamhet inom Skandia. Hanteringen av operativ risk är därmed enhetligt utformad inom koncernen.

Operativa risker kan i princip bara hanteras genom förebyggande och skadereducerande åtgärder. Skandia hanterar operativa risker dels genom olika former av förebyggande åtgärder och säkerhetsarrangemang, dels genom kontinuitetsplanering som syftar till att hantera eventuella negativa, för Skandia, uppkomna situationer på ett så effektivt sätt som möjligt. Effekter av operativa risker uppkommer vanligtvis i form av kostnader eller ryktesförluster.

Ansvaret för att löpande hantera operativa risker är en integrerad del av chefsansvaret inom Skandia. Utöver den löpande och kvartalsvisa hanteringen genomför varje enhet årligen en så kallad självvärdering av operativa risker. Utvärderingen syftar till att identifiera operativa risker och att kvantifiera de förluster som kan uppstå. Arbetet resulterar i åtgärdsplaner vars implementering är föremål för löpande bevakning. Som ett stöd för riskhanteringen har Skandia ett system för rapportering och uppföljning av incidenter. Alla incidenter följs upp och åtgärder vidtas för att händelsen inte ska upprepas.

AFFÄRSRISK

Affärsrisk förekommer i alla bolag inom Skandia. Hanteringen av affärsrisk sker övergripande i samband med Skandias affärsplansarbete. Metodik för identifiering och värdering av affärsrisker är i stort överensstämmande med den metodik som tillämpas inom koncernen för operativa risker. Kundbeteenderisk är en del av affärsrisk. Risken innebär att kunder till exempel återköper, flyttar sina försäkringsavtal eller upphör att betala premier för sina avtal med Skandia i en utsträckning som inte har förutsetts, se vidare avsnitt om Försäkringsrisk ovan.

STRATEGISK RISK

Strategiska risker uppkommer i samband med vallsituationer och större förändringar (internt eller externt), till exempel genom felaktiga och missriktade affärsbeslut, som påverkar koncernen på lång sikt. De strategiska riskerna hanteras på en övergripande nivå för hela koncernen.

De strategiska riskerna kan ofta bara hanteras genom en god analys och bra planering inför beslut och genomförandet av förändringar i verksamheten. Detta gör att de strategiska riskerna ofta hanteras som en del av Skandias strategi- och affärsplansarbete. Även om det finns vissa riskbegränsande åtgärder att tillgå, är det ofta svårt att helt undvika dessa risker, som är förenade med all affärsverksamhet.

NOTER

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

3 PREMIEINKOMST, LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Koncernen	Individuell		Grupp		Totalt	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Periodisk premie i form av inbetalda premier	4 075	4 498	5 024	4 856	9 099	9 354
Engångspremie i form av inbetalda premier	4 564	4 400	395	325	4 959	4 725
Premieinkomst i form av tilldelad återbäring	45	0	123	28	168	28
Premieinkomst avseende inflyttade försäkringar	1 062	874	337	330	1 399	1 204
Portföljpremier, mottagna	370	321	293	485	663	806
Mottagen återförsäkring	—	—	—	—	—	—
Premieskatt	-46	-74	-26	-24	-72	-98
	10 070	10 019	6 146	6 000	16 216	16 019

15 305 (13 959) MSEK avser avtal tecknade i Sverige, 911 (1 268) MSEK avser avtal tecknade i Danmark samt — (792) MSEK avtal tecknade i Kina som är verksamhet under avveckling.

Av den totala premieinkomsten avser 13 497 (13 147) MSEK återbäringsberättigade avtal. Av premieinkomst inflyttat kapital avser 1 049 (906) MSEK inflyttat garanterat kapital och 350 (297) MSEK inflyttade återbäringsmedel.

Moderbolaget	Individuell		Grupp		Totalt	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Periodisk premie i form av inbetalda premier	3 074	3 125	5 024	4 854	8 098	7 979
Engångspremie i form av inbetalda premier	4 465	3 540	395	316	4 860	3 856
Premieinkomst i form av tilldelad återbäring	45	0	123	28	168	28
Premieinkomst avseende inflyttade försäkringar	1 062	873	337	330	1 399	1 203
Portföljpremier, mottagna	370	321	293	485	663	806
Mottagen återförsäkring	16	17	0	—	16	17
Premieskatt	—	—	-26	-24	-26	-24
	9 032	7 876	6 146	5 989	15 178	13 865

Premieinkomst avser i sin helhet avtal tecknade i Sverige.

Av den totala premieinkomsten avser 13 497 (12 053) MSEK återbäringsberättigade avtal.

Av premieinkomst inflyttat kapital avser 1 049 (906) MSEK inflyttat garanterat kapital och 350 (297) MSEK inflyttade återbäringsmedel.

4 KAPITALAVKASTNING INTÄKTER, TEKNISK REDOVISNING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Hyresintäkter från byggnader och mark	2 142	2 099	—	—
Utdelning på aktier och andelar				
Koncernföretag	—	—	3 774	4 109
Andra aktier och andelar	2 618	2 541	2 603	2 403
Alternativa placeringar	144	263	143	263
Ränteintäkter med mera				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 456	4 930	5 252	4 716
Övriga finansiella placeringstillgångar	1	281	1	281
Lån	24	4	24	0
Fordringar på koncernföretag ¹⁾	—	—	422	1 495
Övriga finansiella tillgångar ¹⁾	69	89	52	67
Realisationsvinst, netto				
Byggnader och mark	—	356 ²⁾	—	—
Aktier och andelar	5 830	1 697	5 840	1 488
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	1 096	—	957
Alternativa placeringar	—	544	—	544
	16 284	13 900	18 111	16 323

¹⁾ Ränteintäkter på finansiella tillgångar som inte värderas till verkligt värde.

²⁾ Föregående års siffror för Byggnader och mark har justerats mellan Kapitalavkastning och Orealiserat resultat.

5 OREALISERADE VINSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR, TEKNISK REDOVISNING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Byggnader och mark	1 882	520 ¹⁾	—	—
Aktier och andelar	12 281	11 495	12 281	11 439
Alternativa placeringar	72	136	73	148
	14 235	12 151	12 354	11 587

¹⁾ Föregående års siffror för Byggnader och mark har justerats mellan Kapitalavkastning och Orealiserat resultat.

6 UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR FÖRE AVGIVEN ÅTERFÖRSÄKRING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Livsfall	-9 582	-9 227	-9 453	-9 189
Annulationer och återköp	-3 037	-2 343	-462	-473
Utflyttade försäkringar ¹⁾	-928	-860	-928	-860
Dödsfall	-1 153	-1 135	-1 050	-1 007
Sjukfall	-1 153	-1 129	-869	-856
Skaderegleringskostnader	-95	-108	-59	-48
	-15 948	-14 802	-12 821	-12 433

¹⁾ Av utflyttade försäkringar avser -583 (-531) MSEK utflyttat garanterat kapital och -345 (-329) MSEK utflyttade återbäringsmedel.

7 ÅTERBÄRING OCH RABATTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Återbäring utbetald under året	-6 371	-6 434	-6 371	-6 434
Ianspråktagen konsolideringsfond	6 203	6 445	6 203	6 445
	-168	11	-168	11

8 DRIFTSKOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012 ⁴⁾	2013	2012
Anskaffningskostnader	-1 281	-897	-225	-226
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader direkt försäkring	-120	-134	-47	-59
Administrationskostnader ¹⁾	-1 861	-2 175	-1 287	-1 342
Återförsäkrars provisioner och vinstandelar	0	-2	0	1
Totalt driftskostnader i liv- och skade-försäkringsrörelsens tekniska resultat	-3 262	-3 208	-1 559	-1 626
Förvaltningskostnader placeringstillgångar ²⁾	-350	-305	-216	-189
Fastighetsförvaltningskostnader	-61	-67	—	—
Skaderegleringskostnader ³⁾	-109	-110	-60	-62
Kostnader i bankverksamheten	-1 148	-931	—	—
Kostnader övriga rörelsedrivande enheter	-264	-142	—	—
Totalt driftskostnader	-5 194	-4 763	-1 835	-1 877

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012 ⁴⁾	2013	2012
Samtliga driftskostnader per kostnadsslag				
Personalkostnader	-2 411	-1 892	-1 247	-350
Lokalkostnader	-135	-185	-169	-2
Avskrivningar	-45	-300	-15	-1
IT-kostnader	-611	-459	-435	-75
Provisioner externa	-988	-931	-267	-293
Övrigt	-1 004	-996	298	-1 156
	-5 194	-4 763	-1 835	-1 877

¹⁾ I administrationskostnader för koncernen ingår ersättning till revisionsföretag enligt nedan.

²⁾ Ingår i Kapitalavkastning kostnader i det tekniska och icke-tekniska resultatet.

³⁾ Ingår i Försäkringsersättningar i resultaträkningen.

⁴⁾ Resultatet från förvärvat verksamhet i Skandia AB-koncernen ingår fr.o.m. den 22 mars 2012.

⁵⁾ Föregående års siffror har justerats på grund av ny definition.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Ersättning till revisionsföretag				
Revisionsarvoden				
Deloitte	-19	-18	-7	-6
KPMG	—	-1	—	0
	-19	-19	-7	-6
Revisionsarvoden utöver revisionsuppdraget				
Deloitte	-1	-1,0	-1	0
KPMG	—	—	—	—
	-1	-1,0	-1	0
Skatterådgivning				
Deloitte	-1	0	—	—
KPMG	—	—	—	—
	-1	0	—	—
Övriga tjänster				
Deloitte	-8	-19	-7	-17
KPMG	—	-1	—	-1
	-8	-20	-7	-18
Totalt ersättning till revisionsföretag	-29	-40	-15	-24

9 KAPITALAVKASTNING KOSTNADER, TEKNISK REDOVISNING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Driftskostnader från byggnader och mark	-892	-897	—	—
Kapitalförvaltningskostnader	-341	-294	-216	-189
Räntekostnader				
Räntekostnader finansiella instrument	-15	-53	-15	-53
Övriga räntekostnader med mera ¹⁾	-5	-12	-3	-1
Övriga finansiella kostnader	-73	-226	-43	-58
Valutakursförlust, netto ²⁾	-1 907	-3 964	-1 905	-3 952
Nedskrivningar dotterbolagsaktier	—	—	-644	-407
Realisationsförlust, netto				
Byggnader och mark	-348	—	—	—
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-400	—	-344	—
Alternativa placeringar	-1 177	—	-1 184	—
	-5 158	-5 446	-4 354	-4 660

¹⁾ Räntekostnader på finansiella skulder som inte värderas till verkligt värde.

²⁾ Valutakursresultat, både positiva och negativa, uppkommer då Skandia Liv har omfattande utländska tillgångar.

10 OREALISERADE FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR, TEKNISK REDOVISNING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Byggnader och mark	—	— ¹⁾	—	—
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-6 999	-411	-6 826	-845
	-6 999	-411	-6 826	-845

¹⁾ Föregående års siffra för Byggnader och mark har justerats mellan Kapitalavkastning och Orealiserat resultat.

11 ÖVRIGA TEKNISKA INTÄKTER OCH KOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Volymbaserad kostnadsreduktion	1 357	583	—	—
Avgiftsuttag för avkastningsskatt ¹⁾	326	253	—	—
Övriga intäkter	325	198	0	1
Övriga kostnader	0	0	—	-1
	2 008	1 034	0	0

¹⁾ Motsvarande kostnad redovisas som skattekostnad och ingår i raden avkastningsskatt i not 19.

12 KAPITALAVKASTNING INTÄKTER, ICKE-TEKNISK REDOVISNING

	Koncernen	
	2013	2012
Andra aktier och andelar	7	53
Ränteintäkter med mera		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	52	3
Övriga ränteintäkter	39	—
Valutavinst netto	50	64
Realisationsvinst, netto		
Aktier i dotterbolag	48	—
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	59
	196	179

13 OREALISERADE VINSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR, ICKE-TEKNISK REDOVISNING

	Koncernen	
	2013	2012
Aktier och andelar	—	67
Räntebärande värdepapper	—	63
	—	130

14 KAPITALAVKASTNING KOSTNADER, ICKE-TEKNISK REDOVISNING

	Koncernen	
	2013	2012
Driftskostnader från byggnader och mark	—	-7
Kapitalförvaltningskostnader	-9	0
Räntekostnader		
Övriga räntekostnader med mera	-122	-48
Realisationsförlust, netto		
Räntebärande värdepapper	-10	—
Andra aktier och andelar	—	-9
Övriga finansiella placeringstillgångar	-6	-64
	-147	-128

15 OREALISERADE FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR, ICKE-TEKNISK REDOVISNING

	Koncernen	
	2013	2012
Räntebärande värdepapper	-33	—
	-33	—

16 RESULTAT FRÅN BANKVERKSAMHET, FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER

Resultaträkning	2013	2012
	jan - dec	jan - dec ¹⁾
Ränteintäkter	2 710	2 838
Räntekostnader	-1 592	-1 719
Räntenetto²⁾	1 118	1 119
Provisionsintäkter	415	406
Provisionskostnader	-82	-79
Provisionsnetto	333	327
Nettoreultat finansiella transaktioner	59	47
Övriga rörelseintäkter	64	74
Totalt rörelseintäkter	1 574	1 567
Personalkostnader ³⁾	-366	-368
Övriga administrationskostnader	-798	-829
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar	-3	-6
Övriga rörelsekostnader	-68	-33
Totalt kostnader före kreditförluster	-1 235	-1 236
Resultat före kreditförluster	339	331
Kreditförluster, netto ⁴⁾	-41	-7
Avyttring materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar, netto	0	1
Årets resultat före skatt	298	325
Koncernjustering på resultat före skatt	0	-82
Årets resultat före skatt och bokslutsdispositioner, efter koncernjustering	298	243

¹⁾ Jämförelsesiffror motsvarar upprättad koncernredovisning för Skandiabanken med avdrag för Skandia Fonder AB som fr.o.m. november 2012 ägs direkt av Skandia AB.

NOTER

FORTS. NOT 16 RESULTAT FRÅN BANKVERKSAMHET, FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER

2) Räntenetto	2013		2012	
	Ränta	Medelränta %	Ränta	Medelränta %
Ränteintäkter				
Utlåning till kreditinstitut	24	1,04	30	1.09
Utlåning till allmänheten	2 327	3,58	2 227	4.00
Räntebärande värdepapper	351	1,91	580	2.66
Övriga	0	0,00	0	0
	2 702	3,07	2 837	3.52
Räntekostnader				
Skulder till kreditinstitut	-2	1,28	-2	2.44
In- och upplåning från allmänheten	-1 417	1,94	-1 641	2.22
Emitterade värdepapper	-122	1,86	-21	2.47
Efterställda skulder	-28	2,48	-41	3.40
Övriga	-15	0,26	-13	0,29
	-1 584	2,13	-1 718	2.13
Räntenetto	1 118	1,81	1 119	1.39

Avvikelse totala ränteintäkter respektive räntekostnader jämfört med resultaträkningen uppgår till 8 (1) MSEK. Avser räntekostnader hänförliga till säkringsinstrument vilka i not förs om till ränteintäkter för att ge en mer rättvisande bild med hänsyn tagen till syftet med säkringarna.

³⁾ För personalkostnader hänvisas till koncernens not 52.

4) Kreditförluster	2013	2012
Specifik reservering för individuellt värderade lånefordringar		
Årets bortskrivning för konstaterade kreditförluster	-10	-15
Återförda tidigare gjorda reserveringar för sannolika kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade	11	15
Årets reservering för sannolika kreditförluster	-15	-9
Inbetalt på tidigare års konstaterade kreditförluster	0	1
Återförda ej längre erforderliga reserveringar för sannolika kreditförluster	10	8
Årets nettokostnad	-4	0
Årets förändring av reservering för individuellt värderade lånefordringar	-5	0
Årets förändring av reservering av gruppvisa homogena lånefordringar	0	0
Portföljreserveringar för lån som individuellt inte bedömts osäkra	-5	0
Gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk:		
Årets bortskrivning för konstaterade kreditförluster	-28	-53
Inbetalt på tidigare års konstaterade kreditförluster	8	19
Avsättning/upplösning för gruppvis värderade homogena lånefordringar	-12	27
Årets nettokostnad för gruppvis värderade lånefordringar	-32	-7
Årets nettokostnad för kreditförluster	-41	-7

17 RESULTAT ÖVRIGA RÖRELSEDRIVANDE ENHETER, FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER

Koncernen	2013	2012
Skandikon Pensionsadministration AB	-1	-5
Skandikon Administration AB	7	-2
Skandia Fonder AB	22	26
Skandia Försäljning AB	-27	-26
Skandia Capital AB	15	22
Skandia Investment Management AB	0	—
Koncernjusteringar	0	-24
	16	-9

18 ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Periodens avskrivning PVIF ¹⁾	-1 376	-1 377	—	—
Periodens avskrivning Stabil inlåning ¹⁾	-56	-56	—	—
Övrigt	-6	144	—	—
	-1 438	-1 289	—	—

¹⁾ Se not 21.

19 SKATT

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Aktuell skattekostnad				
Avkastningsskatt	-912	-864	-586	-850
Kupongskatt	-188	-184	-188	-184
Inkomstskatt	-127	-96	-3	-30
	-1 227	-1 144	-777	-1 064
Uppskjuten skatt	-125	247	-61	-131
	-1 352	-897	-838	-1 195
Aktuell skattekostnad				
Avkastningsskatt	-1 061	-1 118	-735	-1 104
Justering av avkastningsskatt hänförlig till tidigare taxeringsår	149	254	149	254
Kupongskatt	-188	-184	-188	-184
Totalt avkastningsskatt och kupongskatt	-1 100	-1 048	-774	-1 034
Skatt på årets resultat	-123	-101	-2	-35
Justering av skatt hänförlig till tidigare taxeringsår	-4	5	-1	5
Totalt inkomstskatt	-127	-96	-3	-30
	-1 227	-1 144	-777	-1 064
Uppskjuten skatt hänförlig till				
Orealiserade resultat på placeringstillgångar	-57	-132	-63	-132
Skillnaden mellan bokförda och skattemässiga värden på fastigheter	-516	361	—	—
Beräknad pensionsskuld	246	-14	1	1
Övriga temporära skillnader	-9	-130	1	0
Underskottsavdrag	140	-65	—	—
Obeskattade reserver	4	83	—	—
Immateriella tillgångar	67	144	—	—
	-125	247	-61	-131
Skatt på årets resultat				
Aktuell skatt	-127	-96	-3	-30
Uppskjuten skatt	-125	247	-61	-131
	-252	151	-64	-161

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Avstämning effektiv skattesats avseende inkomstskatt				
Resultat före skatt	28 911	14 965	29 171	16 996
Avgår resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	-26 163	-12 235	-27 670	-14 975
Totalt resultat i inkomstbeskattad verksamhet	2 748	2 730	1 501	2 021
Skatt enligt gällande skattesats 22 % (26.3 %)	-605	-718	-330	-532
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader/ ej skattepliktiga intäkter	26	295	261	331
Skatteeffekt av tidigare år	53	5	-1	6
Skatteeffekt av andra skattesatser i utlandet	-11	-7	—	—
Skatteeffekt av utnyttjande av tidigare års underskottsavdrag	0	17	—	—
Skatteeffekt av förändring av underskottsavdrag för vilka uppskjuten skatt ej beaktats	279	-25	—	—
Skatteeffekt avseende ändrad skattesats från 26,3 % till 22 %	—	596	—	46
Övrigt	6	-12	6	-12
	-252	151	-64	-161

20 NETTORESULTAT PER KATEGORI PLACERINGSTILLGÅNGAR SAMT ÖVRIGA FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Koncernen	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen				Lånefordringar och kundfordringar		Finansiella tillgångar som kan säljas		Säkringsredovisning		Övrig tillgång/skuld ej värderad till verkligt värde		Fastigheter värderade till verkligt värde över resultaträkningen		Totalt		
	Som bestämts tillhöra kategorin		Innehav för handel		2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	
	2013	2012	2013	2012													
Förvaltningsfastigheter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 367	2 089	2 367	2 089
Aktier	19 508	11 217	9	102	—	—	17	12	—	—	76	141	—	—	19 610	11 472	
Räntebärande värdepapper	-1 506	6 281	12	75	—	—	366	669	—	—	—	—	—	—	-1 128	7 025	
Alternativa placeringar	-909	508	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-909	508	
Derivat	—	—	-1 256	619	—	—	—	—	61	-74	—	—	—	—	-1 195	545	
Övriga lån och fordringar	—	—	—	—	2 863	2 387	—	—	-61	64	—	—	—	—	2 802	2 451	
Övriga finansiella skulder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-114	-365	—	—	-114	-365	
Emitterade värdepapper	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-122	-22	—	—	-122	-22	
Inlåning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-1 442	-1 657	—	—	-1 442	-1 657	
	17 093	18 006	-1 235	796	2 863	2 387	383	681	0	-10	-1 602	-1 903	2 367	2 089	19 869	22 046	

Moderbolaget	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen				Lånefordringar och kundfordringar		Övrig tillgång/skuld ej värderad till verkligt värde		Totalt	
	Som bestämts tillhöra kategorin		Innehav för handel		2013	2012	2013	2012	2013	2012
	2013	2012	2013	2012						
Aktier	19 501	10 887	—	—	—	—	3 130	—	22 631	10 887
Räntebärande värdepapper	-1 353	5 576	—	—	—	—	—	—	-1 353	5 576
Alternativa placeringar	-915	520	—	—	—	—	—	—	-915	520
Derivat	—	—	-1 254	491	—	—	—	—	-1 254	491
Övriga lån och fordringar	—	—	—	—	495	5 270	—	—	495	5 270
Övriga finansiella skulder	—	—	—	—	—	—	-103	-150	-103	-150
	17 233	16 983	-1 254	491	495	5 270	3 027	-150	19 501	22 594

NOTER TILL BALANSRÄKNING

21 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Koncernen	2013						2012					
	Förvärvade immateriella tillgångar ¹⁾				Övriga immateriella tillgångar	Totalt immateriella tillgångar	Förvärvade immateriella tillgångar ¹⁾				Övriga immateriella tillgångar ²⁾	Totalt immateriella tillgångar
	PVIF	Stabil inlåning	Varumärke	Goodwill			PVIF	Stabil inlåning	Varumärke	Goodwill		
Anskaffningsvärde vid årets början	13 754	442	413	329	717	15 655	—	—	—	—	414	414
Årets investeringar	—	—	—	—	30	30	13 794	442	416	330	275	15 257
Årets försäljning/utrangeringar	—	—	—	—	-3	-3	—	—	—	—	—	—
Borttag av immateriella tillgångar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valutaomräkningseffekt	40	—	3	1	5	49	-40	—	-3	-1	28	-16
Akkumulerat anskaffningsvärde	13 794	442	416	330	749	15 731	13 754	442	413	329	717	15 655
Avskrivningar vid årets början	-1 375	-56	—	—	-507	-1 938	—	—	—	—	-137	-137
Årets avskrivningar ²⁾	-1 376	-55	—	—	-20	-1 452	-1 377	-56	—	—	-324	-1 757
Borttag av immateriella tillgångar	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	-11	-11
Valutaomräkningseffekt	-8	—	—	—	-5	-13	2	—	—	—	-35	-33
Akkumulerade avskrivningar	-2 759	-111	—	—	-529	-3 399	-1 375	-56	—	—	-507	-1 938
Nedskrivningar vid årets början	—	—	—	—	-152	-152	—	—	—	—	-10	-10
Årets nedskrivningar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-142	-142
Borttag av immateriella tillgångar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valutaomräkningseffekt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkumulerade nedskrivningar	—	—	—	—	-152	-152	—	—	—	—	-152	-152
Redovisat värde	11 035	331	416	330	68	12 180	12 379	386	413	329	58	13 565

¹⁾ De immateriella tillgångarna består av Förvärvade övervärden i försäkringsbestånd så kallad purchased value of in force (PVIF), stabil inlåning i Skandiabanken och varumärket Skandia som har förvärvats från Old Mutual för nyttjanderätt inom Sverige.

²⁾ Avskrivningar på PVIF och Stabil inlåning redovisas på raden Övriga rörelsekostnader. Avskrivningar på Övriga immateriella tillgångar redovisas på raden Driftkostnader.

FORTS. NOT 21 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Avskrivningstider

Typ av immateriell tillgång	Nyttjandeperiod	Avskrivningsmetod
Programvaror och IT system	3-10 år	Linjär
PVIF	15 år	50 % linjär 1-5 år, 50 % linjär 6-15 år
Stabil inlåning	8 år	Linjär
Varumärke	Obestämbar	—
Goodwill	Obestämbar	—

Immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod fördelad per verksamhet

Verksamhet	Redovisat värde		
	Goodwill	Varumärke	Totalt
Skandia AB	265	234	499
Skandia Link Danmark	19	103	122
Skandiabanken och Skandia Fonder	46	79	125
	330	416	746

Prövning av nedskrivningsbehov

Nedskrivningsprövning genomförs för samtliga förvärvade immateriella tillgångar hänförliga till Skandia AB förvärvet. Prövningen genomförs per kassagenererande enhet, definierat som förvärvat legal enhet som utgör ett verksamhetsområde. Tre kassagenererande enheter identifierades: Skandia AB, Skandiabanken samt Skandia Link Danmark.

Nedskrivningsprövningen genomförs för varje kassagenererande enhet genom att jämföra det bokförda värdet på nettotillgångarna, inklusive goodwill, med återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet motsvarar ett nyttjandevärde som beräknas genom diskonterade kassaflöden.

Försäkringsverksamheterna Skandia AB och Skandia Link Danmark

Nyttjandevärdet utgör justerat eget kapital¹⁾ plus övervärden i försäkringsrörelsen. Övervärdet är framtida kassaflöden justerat för risk och beräkningen följer "the European Insurance CFO Forum Market Consistent Embedded Value Principles (MCEV Principles)". Övervärdet motsvarar nuvärdet av framtida kassaflöden på befintliga livförsäkringskontrakt som uppstår under kontraktens förväntade livslängd samt ett uppskattat värde av framtida nyförsäljning approximerat till en multipel 5 på värdet av senaste 12 månaders nyförsäljning. Dessa framtida kassaflöden reduceras med skattekostnader på tillgångar knutna till kapitalkravet och kostnaden för icke-hedgningsbara risker i enlighet med MCEV Principles. I linje med MCEV Principles är värderingen marknads-konsistent och den riskfria räntekurvan utgör grunden i värderingen. Icke ekonomiska antaganden ska vara bästa skattning i enlighet med MCEV Principles. MCEV-beräkning och ramverk revideras årligen av oberoende extern part gentemot MCEV Principles.

Bank- och fondverksamheten - Skandiabanken och Skandia Fonder

Nyttjandevärdet motsvarar nuvärdet av potentiellt framtida utdelningsbara kassaflöden med hänsyn tagen till eventuella tillskott och ökade kapitalkrav. Kassaflödena baseras på, av företagsledningen, fastställd femårig affärsplan. Antagen tillväxt efter fem år sätts till noll. Kassaflödena rensas för eventuella omstruktureringar. Framtida kassaflöden diskonteras med en ränta baserad på den långfristiga riskfria räntan plus en riskpremie. För prövningen av nedskrivningsbehovet 2013 används en diskonteringsränta uppgående till 9,6 procent.

Utfall och känslighetsanalys

De prövningar av nedskrivningsbehovet som gjordes 2013 på samtliga tre kassagenererande enheter påvisade inte något behov av en nedskrivning av goodwill eller övriga förvärvade immateriella tillgångar.

Ett antal stresstester har genomförts på samtliga kassagenererande enheter där scenarion med lägre förväntade kassaflöden och lägre förväntat värde på ny affär har prövats. De scenarion som har prövats i bankverksamheten är att det förväntade utfallet enligt plan justeras till 80 procent. I försäkringsverksamheten prövas scenariot att det uppskattade värdet av framtida försäljning justeras ned till 50 procent. Utfallet av stresstesterna visade ej på något behov av en nedskrivning av goodwill eller övriga förvärvade immateriella tillgångar.

¹⁾ För Skandia AB innebär justeringen främst aktier i dotterbolag, obeskattade reserver och förutbetalda anskaffningskostnader. För Skandia Link Danmark avser justeringen förutbetalda anskaffningskostnader.

22 FÖRVALTNINGSFASTIGHETER

Koncernen	2013	2012
Verkligt värde		
Ingående balans förvaltningsfastigheter	30 170	30 480
Förvärv under året	174	221
Investering i befintliga fastigheter	1 215	941
Försäljningsintäkter sålda fastigheter	-140	-2 348
Realiserad värdeförändring	-358	999
Orealiserad värdeförändring	1 893	-123
Utgående balans verkligt värde	32 954	30 170
Skattemässigt restvärde i Sverige	17 492	17 343

Under året har 2 fastigheter förvärvats med tillträde under 2013. En av fastigheterna har förvärvats genom fastighetsreglering.

Under 2013 har 1 (16) fastighet samt tomträtt sålts till ett värde av 123 (2 348) MSEK.

Därutöver har tilläggsköpeskillingar med mera erhållits med 17 MSEK.

Under 2013 genererade 98,8 % (94,5 %) av förvaltningsfastigheterna hyresintäkter.

Verkligt värde på förvaltningsfastigheter

Diligentia redovisar förvaltningsfastigheter till verkligt värde, det vill säga till det marknadsvärde som vid en extern värdering har åsatts fastigheterna. Samtliga fastigheter marknadsvärderas vid årsskiftet enligt värderings-handledning och följer riktlinjerna för IPD Svenskt Fastighetsindex.

Diligentia använder sig av flera externa värderingsföretag där alla värderare är auktoriserade av Samhällsbyggarna. Föreningen Samhällsbyggarna bildades den 1 januari 2013 genom en sammanslagning av ASPECT och Lantmätnarnas- och Fastighetsekonomenas Riksföreningar samt SVR (Väg- och Vattenbyggarnas Riksförbund). Flera av värderarna är även certifierade enligt den internationella organisationen RICS (Royal Institution of Chartered Surveyors).

En omfördelning av objekten mellan värderingsföretagen sker över tiden för att öka tillförlitligheten i bedömda verkliga värden. Alla fastighetsvärden är resultatet av värderingsföretagens bedömningar vid en given tidpunkt, värdetidpunkten den 31 december 2013, och inkluderar en viss osäkerhet vilken uppskattningsvis rör sig om +/- 5-10 % per fastighet.

Värderingsprinciper

Värderingsföretagen har i sina värdebedömningar utgått från två olika värderingsmetoder, dels kassaflödesmetod och dels ettårig nettokapitaliseringsmetod.

De olika metoderna bör komma fram till likartat resultat eftersom båda bygger på ortsprisanalyser. I Diligentias fall har verkligt värde bedömts via en kassaflödesanalys för flertalet fastigheter.

En kassaflödesanalys baseras på uppskattningar av en fastighets avkastningsförmåga. Metoden innebär att förväntade framtida betalningsströmmar och restvärden nuvärdesberäknas.

Värderingsantaganden:	2013	2012
Kalkylperiod, i huvudsak	5 alt. 10	5 alt. 10 år
Årlig inflation, i huvudsak	2	2 %
Kalkylränta	5,0-10,2	5,1-16,8 %
Viktad kalkylränta	7,2	7,3 %
Direktavkastningskrav	3,0-8,0	3,0-14,5 %
Viktat direktavkastningskrav för bedömning av restvärde	5,1	5,2 %
Drifts- och underhållskostnader	547	544 kr/kvm
Genomsnittlig långsiktig vakans:		
Kommersiellt	3,4	3,2 %
Bostäder	0,5	0,9 %

Känslighetsanalys avseende fastigheternas marknadsvärde.

Fastigheternas marknadsvärde är känsliga för de antaganden som används i kalkylen.

Genom att variera ett antal parametrar beräknas känsligheten i värderingen.

Känslighetsanalys	Förändring	Värdeförändring
Hyresintäkter	+/-1 %	+420 / -420 MSEK
Direktavkastningskrav	+/-1 %-enhet	-5 402 / +8 038 MSEK
Känslighetsanalys resultat	Förändring	Årlig resultateffekt
Ekonomisk uthyrningsgrad	+/-1 %-enhet	+/- 20 MSEK
Hyresintäkter	+/-1 %	+/- 19 MSEK
Fastighetskostnader	+/-1 %	+/- 8 MSEK
Värdeförändring förvaltningsfastigheter	+/-1 %	+/- 330 MSEK

NOTER

23 PLACERINGAR I KONCERNFÖRETAG OCH INTRESSEFÖRETAG

Aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag ¹⁾	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier	Eget kapital	Varav resultat	Kapitalandel, %	Verkligt värde 2013	Verkligt värde 2012	Redovisat värde 2013	Redovisat värde 2012
Försäkringsaktiebolaget Skandia AB ²⁾³⁾⁶⁾	502017-3083	Stockholm	1 030 762 688	19 232	467	100	24 626	24 116	22 754	22 754
Skandia Liv Fastigheter AB ²⁾	556140-2826	Stockholm	50 000	11 183	1 827	100	11 183	11 051	5 610	5 610
Skandia Livsforsikring A/S ³⁾		Köpenhamn	17	523	-127	100	523	1 055	523	1 055
Skandia Livsforsikring A A/S ³⁾		Köpenhamn	90 006	171	-106	100	171	256	171	256
Skandia Investment Management AB	556606-6832	Stockholm	1 000	87	-3	100	87	10	87	10
Skandikon Pensionsadministration AB	556217-8300	Stockholm	1 000	31	-1	100	31	32	28	28
Skandia Försäljning AB	556649-0362	Stockholm	1 000	14	-24	100	14	3	14	3
Skandikon Administration AB	556023-4782	Malmö	1 200	9	3	100	9	6	7	7
Skandia Asset Management Fondsmæglerselskab A/S ⁴⁾		Köpenhamn	4 000 000	50	24	50	50	21	2	2
Skandia A/S ⁴⁾		Köpenhamn	250	3	0	50	3	3	1	1
							36 697	36 553	29 197	29 726

Lån till koncernföretag

Skandia Liv Fastigheter AB									16 600	16 600
Skandia Livsforsikring A/S ⁵⁾									83	81
Skandia Livsforsikring A A/S ⁵⁾									71	69
									16 754	16 750

Totalt placeringar i koncernföretag och intresseföretag

45 951 46 476

¹⁾ Samtliga bolag är onoterade. Skandia Liv har inga intresseföretag.

²⁾ Eget kapital och resultat är konsoliderade uppgifter för bolaget inklusive dotterbolag.

³⁾ Utöver eget kapital tillkommer värdet av befintligt och framtida försäkringsbestånd.

⁴⁾ Ägs 50/50 av Skandia Liv och Skandia AB.

⁵⁾ Lånen löper utan fastställd slutförfallodag.

⁶⁾ Här ingår även värdet på Skandiabanken.

Förändring i aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag	2013	2012
Anskaffningsvärde ingående balans	30 934	7 726
Årets kapitaltillskott	115	422
Årets anskaffningar	—	22 786
Utgående balans anskaffningsvärde	31 049	30 934
Nedskrivningar ingående balans	-1 208	-801
Årets nedskrivningar	-695	-452
Återlagda nedskrivningar	51	45
Nedskrivningar utgående balans	-1 852	-1 208
	29 197	29 726

24 AKTIER OCH ANDELAR

	2013		2012	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Koncernen				
Svenska företag	22 381	33 563	23 507	30 799
Utländska företag	68 076	80 301	73 657	77 518
	90 457	113 864	97 164	108 317
Noterade aktier		90 451		86 551
Onoterade aktier		23 413		21 766
		113 864		108 317
Moderbolaget				
Svenska företag	22 495	33 563	23 621	30 798
Utländska företag	67 974	80 199	73 828	77 468
	90 469	113 762	97 449	108 266
Noterade aktier		90 350		86 116
Onoterade aktier		23 412		22 150
		113 762		108 266

Allt kan men kommer inte att avvecklas inom 12 månader.

25 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

	2013		2012	
	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde
Koncernen				
Värdepapper emitterade av:				
Svenska staten	21 789	21 115	34 113	37 253
Svenska bostadsinstitut	83 955	83 827	67 445	68 738
Övriga svenska emittenter	28 685	29 186	27 537	28 832
Utländska stater	2 212	2 207	1 325	1 377
Övriga utländska emittenter	13 772	13 830	14 728	17 591
	150 413	150 165	145 148	153 791
Noterade värdepapper		150 115		152 675
Onoterade värdepapper		50		1 116
		150 165		153 791
Moderbolaget				
Värdepapper emitterade av:				
Svenska staten	21 295	20 597	33 533	36 626
Svenska bostadsinstitut	83 737	83 605	67 245	68 540
Övriga svenska emittenter	28 004	28 499	26 970	28 250
Utländska stater	—	—	—	—
Övriga utländska emittenter	4 122	3 924	3 769	3 845
	137 158	136 625	131 517	137 261
Noterade värdepapper		136 625		136 511
Onoterade värdepapper		—		750
		136 625		137 261

Bokfört värde överstiger respektive understiger nominella värden med 9 370 (13 515) MSEK respektive 687 (47) MSEK för koncernen och 7 906 (13 107) MSEK respektive 622 (25) MSEK för moderbolaget.

Samtliga räntebärande värdepapper är tidsbundna.

Allt kan men kommer inte att avvecklas inom 12 månader.

NOTER

26 ALTERNATIVA PLACERINGAR

Koncernen	2013		2012	
	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde
Svenska hedgefonder	—	—	99	216
Utländska hedgefonder	63	24	496	441
Råvaror	1 606	1 540	1 629	1 733
Infrastruktur	2 094	2 444	2 381	2 489
Låneportfölj fond	2 366	2 666	2 421	2 648
	6 129	6 674	7 026	7 527
Moderbolaget				
Svenska hedgefonder	—	—	99	216
Utländska hedgefonder	37	20	49	28
Råvaror	1 606	1 540	1 629	1 733
Infrastruktur	2 094	2 444	2 381	2 489
Låneportfölj fond	2 366	2 666	2 421	2 648
	6 103	6 670	6 579	7 114

Samtliga innehav är onoterade.

Allt kan men kommer inte att avvecklas inom 12 månader.

27 DERIVATINSTRUMENT

Koncernen	2013				2012			
	Nominellt belopp	Anskaffningsvärde	Positiva värden	Negativa värden	Nominellt belopp	Anskaffningsvärde	Positiva värden	Negativa värden
Derivatinstrument upptagna i balansräkningen								
Optioner / Swaptioner								
Räntebärande	2 207	75	160	—	-28 316	340	3	8
Terminer								
Aktier	16	—	—	1	-3	—	—	—
Valuta	19 007	—	178	40	15 895	—	251	210
Räntebärande	7 625	—	—	—	-382	—	—	—
Swappar								
Aktier	8 572	—	47	7	6 071	—	201	—
Valuta	32 049	—	186	378	22 742	—	462	379
Räntebärande	40 604	2	565	258	9 940	—	1 493	342
Råvaror	15 820	—	21	44	12 537	—	12	100
Koncernen exklusive Skandiabanken	125 900	77	1 157	728	38 484	340	2 422	1 039
Skandiabanken								
Valuta	—	—	—	—	—	—	—	—
Räntebärande	3 490	—	1	17	—	—	—	—
Koncernen inklusive Skandiabanken	129 390	77	1 158	745	38 484	340	2 422	1 039

FORTS. NOT 27 DERIVATINSTRUMENT

Moderbolaget	2013				2012			
	Nominellt belopp	Anskaffningsvärde	Positiva värden	Negativa värden	Nominellt belopp	Anskaffningsvärde	Positiva värden	Negativa värden
Derivatinstrument upptagna i balansräkningen								
Optioner / Swaptioner								
Räntebärande	—	—	—	—	-28 515	282	0	0
Terminer								
Aktier	16	—	0	1	-3	—	—	—
Valuta	18 989	—	177	40	2 179	—	41	1
Räntebärande	7 625	—	—	—	-382	—	—	—
Swappar								
Aktier	8 572	—	47	7	6 071	—	201	—
Valuta	29 161	—	121	377	22 001	—	451	379
Räntebärande	31 789	2	508	176	-869	—	1 370	210
Råvaror	15 820	—	21	44	12 537	—	12	100
	111 972	2	874	645	13 019	282	2 075	690

I moderbolaget förfaller 68 MSEK av tillgångarna och 60 MSEK av skulderna inom 12 månader och i koncernen förfaller 133 MSEK av tillgångarna och 90 MSEK av skulderna inom 12 månader.

28 TILLGÅNGAR FÖR VILLKORAD ÅTERBÄRING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Aktiebaserade fonder	8 956	6 201	—	—
Räntebaserade fonder	15 925	12 262	—	—
	24 881	18 463	—	—

För moderbolaget finns inga avskiljbara tillgångar för Villkorad återbäring. 2 894 MSEK förfaller inom 12 månader (koncern).

29 FONDFÖRSÄKRINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Aktiebaserade fonder	72 669	72 383	—	—
Räntebaserade fonder	47 583	33 765	—	—
	120 252	106 148	—	—

7 507 MSEK förfaller inom 12 månader (koncern).

30 TILLGÅNGAR I BANKVERKSAMHET

Tillgångar	2013-12-31	2012-12-31 ¹⁾
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	544	424
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m. ²⁾	6 207	5 826
Utlåning till kreditinstitut	1 384	654
Utlåning till allmänheten ³⁾	77 894	60 011
Verkligt värde för en portföljsäkring av ränterisk	71	132
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ⁴⁾	11 559	17 025
Aktier och andelar	64	50
Övriga tillgångar	874	535
Totalt tillgångar	98 597	84 657
Avgår koncerninterna poster	-3 594	-3 771
Totalt tillgångar i Bankverksamheten	95 003	80 886

¹⁾ Jämförelsesiffror motsvarar upprättad koncernredovisning för Skandiabanken med avdrag för Skandia Fonder AB som fr.o.m. november 2012 ägs direkt av Skandia AB.

NOTER

FORTS. NOT 30 TILLGÅNGAR I BANKVERKSAMHET

²⁾ Belåningsbara statskuldförbindelser m.m.	2013-12-31	2012-12-31 ¹⁾
Svenska kommuner	4 432	3 107
Utländska stater	—	697
Utländska kommuner	1 775	2 022
	6 207	5 826
Nominellt värde	6 200	5 817
³⁾ Utlåning till allmänheten		
Utlåning till allmänheten	77 986	60 102
Reservering för osäkra lånefordringar	-92	-91
	77 894	60 011
Osäkra lånefordringar och reserveringar		
Osäkra lånefordringar brutto	139	169
Reserveringar för osäkra lånefordringar		
Specifika reserveringar för individuellt värderade lånefordringar	-17	-22
Reserveringar för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde	-68	-66
Gruppvisa reserveringar för individuellt värderade lånefordringar	-7	-3
	-92	-91
Totalt osäkra lånfordringar netto	47	78
Utlåning från allmänheten		
Utlåningen fördelad efter återstående löptid, bokfört värde		
Betalbara på anfordran	19	1
Högst 3 månader	19 825	17 178
Längre än 3 månader men högst 1 år	8 263	4 955
Längre än 1 år men högst 5 år	11 732	11 920
Längre än 5 år	38 055	25 957
	77 894	60 011

⁴⁾ Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2013-12-31	2012-12-31 ¹⁾
Emitterade av offentliga organ	270	1 635
Emitterade av andra låntagare	11 289	15 390
	11 559	17 025
Emittenter		
Svenska kommuner	270	1 051
Svenska kreditinstitut	4 783	8 095
Övriga svenska emittenter	—	100
Utländska kommuner	—	584
Utländska kreditinstitut	6 135	6 893
Övriga utländska emittenter	371	302
	11 559	17 025
Återstående löptid		
Högst 1 år	4 511	5 364
Längre än 1 år men högst 5 år	7 048	11 661
	11 559	17 025
Genomsnittlig återstående löptid, år	7	1,5
Genomsnittlig återstående räntebindningstid, år	0,1	0,1
varav onoterade värdepapper	10 560	—
varav noterade värdepapper	999	17 025
varav innehav ställt som säkerhet till förmån för Sveriges riksbank	2 599	2 854
varav innehav ställt som säkerhet till förmån för Norges Bank	2 676	2 354

¹⁾ Jämförelsesiffror motsvarar upprättad koncernredovisning för Skandiabanken med avdrag för avvecklad verksamhet Skandia Fonder.

31 ÖVRIGA FORDRINGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Ej likviderad försäljning av placeringstillgångar	2 759	154	2 753	154
Forordningar koncernföretag	—	—	1 374	534
Betald kontantsäkerhet avseende derivataffärer	250	257	250	257
Övrigt	538	745	29	154
	3 547	1 156	4 406	1 099

32 AVSÄTTNING FÖR SKATTER

Koncernen	Skattefordran		Skatteskuld		Netto	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Avkastningsskatt	15	145	24	28	-9	117
Inkomstskattefordran/skuld	10	154	3	20	7	134
	25	299	27	48	-2	251
Bankverksamhet inkomstskattefordran/skuld	23	18	85	72	-62	-54
	48	317	112	120	-64	197

Preliminärt inbetald skatt anses i första hand avse avkastningsskatt och i andra hand inkomstskatt.

Moderbolaget	Skattefordran		Skatteskuld		Netto	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Avkastningsskatt	—	130	—	—	—	130
Inkomstskattefordran/skuld	1	136	—	—	1	136
	1	266	—	—	1	266

Preliminärt inbetald skatt anses i första hand avse avkastningsskatt och i andra hand inkomstskatt.

Avsättning för uppskjuten skatt

Koncernen	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Uppskjuten skatt redovisad via resultaträkningen hänförlig till:						
Immateriella tillgångar	31	28	647	710	-616	-682
Byggnader och mark	8	68	3 379	2 920	-3 371	-2 852
Aktier och andelar	—	—	294	141	-294	-141
Alternativa placeringar	1	—	7	7	-6	-7
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	—	1	75	-1	-75
Derivat	—	—	5	13	-5	-13
Obeskattade reserver	—	—	476	480	-476	-480
Finansiella anläggningstillgångar	103	103	—	—	103	103
Pensionsskuld	237	237	-4	251 ²⁾	241	-14
Övriga temporära skillnader	37	42	34	39	3	3
Underskottsavdrag	962	776	—	—	962	776
Avgår: poster som ej möter kraven för tillgångsredovisning ¹⁾	-238	-192	—	—	-238	-192
	1 141	1 062	4 839	4 636	-3 698	-3 574
Bankverksamhet						
Uppskjuten skatt redovisad via resultaträkningen	24	47	—	-4	24	51
Uppskjuten skatt redovisad via övrigt totalresultat	-7	-22	—	—	-7	-22
	1 158	1 087	4 839	4 632	-3 681	-3 545

¹⁾ Avser skattefordran på underskottsavdrag i de fall det bedöms som mindre sannolikt att de kommer att kunna avräknas mot framtida beskattningsbara vinster eller att det föreligger osäkerhet om underskottens slutliga storlek.

²⁾ Se not 1, 54 och 56.

Moderbolaget	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Uppskjuten skatt hänförlig till:						
Aktier och andelar	—	—	295	141	-295	-141
Alternativa placeringar	—	—	7	7	-7	-7
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	—	-7	75	7	-75
Derivat	—	—	4	12	-4	-12
Pensionsskuld	1	1	—	—	1	1
Övriga temporära skillnader	2	0	—	—	2	0
	3	1	299	235	-296	-234

Samtliga förändringar ingår i årets resultat.

33 MATERIELLA TILLGÅNGAR

Koncernen	2013			2012		
	Maskiner och inventarier	Förbättringsutgift på annans fastighet	Totalt materiella tillgångar	Maskiner och inventarier	Förbättringsutgift på annans fastighet	Totalt materiella tillgångar
Anskaffningsvärde vid årets början	201	—	201	78	—	78
Förvärvat ingående balans	—	—	—	180	—	180
Årets investeringar	82	4	86	29	—	29
Omklassificering	—	—	—	—	—	—
Årets försäljning/utrangeringar	-142	—	-142	-86	—	-86
Valutaomräkningseffekt	1	—	1	0	—	0
Akkumulerat anskaffningsvärde	142	4	146	201	—	201
Avskrivningar vid årets början	-98	—	-98	-63	—	-63
Förvärvat ingående balans	—	—	—	-93	—	-93
Omklassificering	—	—	—	—	—	—
Årets försäljning/utrangeringar	64	—	64	95	—	95
Årets avskrivningar	-21	0	-21	-37	—	-37
Valutaomräkningseffekt	0	—	0	0	—	0
Akkumulerade avskrivningar	-55	0	-55	-98	—	-98
Redovisat värde	87	4	91	103	—	103
Moderbolaget						
Anskaffningsvärde vid årets början	5	—	5	38	—	38
Årets investeringar	74	4	78	—	—	—
Omklassificering	—	—	—	—	—	—
Årets försäljning/utrangeringar	-3	—	-3	-33	—	-33
Valutaomräkningseffekt	—	—	—	—	—	—
Akkumulerat anskaffningsvärde	76	4	80	5	—	5
Avskrivningar vid årets början	-1	—	-1	-35	—	-35
Omklassificering	—	—	—	—	—	—
Årets försäljning/utrangeringar	2	—	2	35	—	35
Årets avskrivningar	-14	0	-14	-1	—	-1
Valutaomräkningseffekt	—	—	—	—	—	—
Akkumulerade avskrivningar	-13	0	-13	-1	—	-1
Redovisat värde	63	4	67	4	—	4

34 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader				
Ingående balans	929	813	754	813
Förvärvad balans	—	24	—	—
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader				
Aktivering av nya anskaffningskostnader	291	342	200	201
Avskrivning av anskaffningskostnader	-202	-246	-247	-260
Valutaomräkningseffekt	2	-4	—	—
Utgående balans	1 020	929	707	754

35 ÖVRIGA FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Övriga förutbetalda kostnader	1 184	521	60	1
Upplupna intäkter från koncernföretag	—	—	4	3
Övriga upplupna intäkter	365	332	—	—
	1 549	853	64	4

36 EGET KAPITAL

De mest väsentliga beståndsdelarna inom Eget kapital består av följande:

Konrolleringsfond

Här redovisar moderbolaget Skandia Liv som drivs enligt ömsesidiga principer samlade överskott genom åren. Överskottet får endast betalas ut till försäkringstagarna i form av återbäring eller användas för förlusttäckning.

Fond för verkligt värde

Här redovisas realiserade värdeförändringar för Finansiella tillgångar som kan säljas. Skandiabanken tillämpar denna kategori för räntebärande värdepapper samt för aktieinnehav. Vid avyttring omklassificeras realiserade värdeförändringar till resultaträkningen.

Omräkningsreserv

Med Omräkningsreserv avses de valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av utlandsverksamheternas finansiella rapporter till koncernens rapportvaluta i SEK samt valutakursdifferens avseende säkring av nettoinvestering i utländsk valuta (avser endast Skandiabankens norska filial). Vid avyttring omklassificeras realiserade värdeförändringar till resultaträkningen.

Balanserade vinstmedel

Här ingår upparbetade vinstmedel från dotterbolag inom Skandiakoncernen. Samtliga poster i det egna kapitalet inom Skandia Livkoncernen och moderbolaget Skandia Liv är bundet eget kapital då inget är utdelningsbart med mer än att det tilldelas som återbäring till försäkringstagarna.

2013 års ordinarie bolagsstämma disponerade vinstmedlen enligt 2012 års balansräkning Moderbolaget
2012 års redovisade resultat

Överfört till konsolideringsfond för följande försäkringsgrenar:	
Förmånsbestämd försäkring	131
Avgiftsbestämd traditionell försäkring	4 038
Tjänsteanknuten sjukförsäkring och premiebefrielseförsäkring	833
Individuell traditionell livförsäkring	9 784
Ouppsägbar sjuk-och olycksfallsförsäkring samt premiebefrielseförsäkring	484
Gruppliv- och tjänstegrupplivförsäkring	376
Uppsägbar sjuk-och olycksfallsförsäkring	145
Mottagen återförsäkring	10
	15 801

37 OBESKATTADE RESERVER

Moderbolaget	2013	2012
Ingående Balans	86	40
Årets avsättning	—	45
Förändring i tidigare års avsättning	-19	1
Utgående balans	67	86

Obeskattade reserver består av en periodiseringsfond.

38 EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISKER FÖRE AVGIVEN ÅTERFÖRSÄKRING

Koncernen	2013	2012
Skadeförsäkring	292	236
Livförsäkring	5	33
	297	269

39 LIVFÖRSÄKRINGSAVSÄTTNING FÖRE AVGIVEN ÅTERFÖRSÄKRING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Ingående balans	210 527	208 959	199 546	194 807
Förvärd balans	—	527	—	—
Premier	13 833	12 856	13 142	11 743
Utbetalningar	-14 393	-12 924	-11 177	-10 846
Riskresultat	82	21	38	9
Tilldelad ränta brutto	4 881	5 022	4 896	5 042
Kostnadsuttag	-2 004	-1 920	-1 952	-1 860
Avkastningsskatt	-1 267	-894	-1 267	-894
Effekt av ändrad marknadsränta	-13 161	5 308	-12 187	4 745
Effekt av ändrade antaganden	134	—	—	—
Tilldelad återbäring	252	377	134	—
Effekt av skillnad i garantiränta och diskonteringsränta	-1 165	-1 107	-1 165	-1 107
Effekt av annullationer	-105	-1 005	-105	-1 005
Premiereserv riskprodukter	601	44	428	44
Överföring till pensionsskulden enligt IAS 19	-251	-3 069	—	—
Valutaeffekt	339	-546	—	—
Andra förändringar	574	-1 122	-229	-1 132
Utgående balans	198 877	210 527	190 102	199 546

I moderbolaget förfaller 13 145 MSEK inom 12 månader och i koncernen förfaller 13 225 MSEK inom 12 månader.

Moderbolaget

Avsättningarna beräknas enligt vedertagna aktuariella principer. Det innebär att avsättningarna nuvärdesberäknas och att beräkningarna bygger på antaganden om bland annat ränta, dödlighet, skatt och driftskostnader. Livförsäkringsavsättningar som avser tjänstepensioner värderas enligt aktsamhetsprincipen, det vill säga realistiska antaganden ska användas. För Övrig livförsäkring (icke tjänstepensionsklassad försäkring) används betryggande antaganden, det vill säga antaganden som var för sig har en inbyggd säkerhetsmarginal.

Vid värderingen har antagandet om diskonteringsränta störst påverkan. Valet av diskonteringsränta föreskrivs av Finansinspektionen i FFFS 2013:23. Föreskriften anger att marknadsräntor (räntekurvor) ska användas vilket innebär att valet av ränta beror på försäkringarnas kassaflödesprofil, det vill säga när i tiden inbetalningar och utbetalningar från försäkringen förväntas.

Från ränteantagandet avseende både Tjänstepension och Övrig försäkring har avdrag gjorts för avkastningsskatt och generella omkostnader om sammanlagt cirka 1-2 procent.

Skandia Liv använder sig av Skandiaspecifika dödlighetsantaganden. Metoden som använts för att fastställa dessa grundar sig på en branschgemensam dödlighetsundersökning, som publicerades våren 2007.

40 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR FÖRE AVGIVEN ÅTERFÖRSÄKRING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Skadeförsäkring				
Ingående balans Inträffade och rapporterade skador	821	—	—	—
Ingående balans Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	88	—	—	—
Totalt ingående balans	909	—	—	—
Förvärd balans	—	920	—	—
Övriga förändringar	106	20	—	—
Avvecklingsresultat	-25	-31	—	—
Valutaeffekt	—	—	—	—
Totalt utgående balans	990	909	—	—
Utgående balans Inträffade och rapporterade skador	902	821	—	—
Utgående balans Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	88	88	—	—
Livförsäkring				
Ingående balans Inträffade och rapporterade skador	397	105	106	105
Ingående balans Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	1 377	1 363	1 239	1 327
Ingående balans Avsättning för sjukräntor	4 653	4 623	4 024	4 623
Ingående balans Skadebehandlingsreserv	151	165	151	165
Totalt ingående balans	6 578	6 256	5 520	6 220
Förvärd balans	—	932	—	—
Kostnad för skador som rapporterats under året	815	874	790	707
Utbetalt	-891	-825	-838	-775
Avvecklingsresultat	83	-210	44	-205
Effekt av ändrad marknadsränta	-152	74	-152	74
Effekt av ändrade antaganden	264	-543	208	-544
Avvecklad verksamhet ¹⁾	-638	—	—	—
Valutaeffekt	13	-1	—	—
Andra förändringar	-28	21	-3	43
Totalt utgående balans	6 044	6 578	5 569	5 520
Utgående balans Inträffade och rapporterade skador ²⁾	381	397	102	106
Utgående balans Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR) ³⁾	1094	1377	886	1 239
Utgående balans Avsättning för sjukräntor	4 421	4 653	4 432	4 024
Utgående balans Skadebehandlingsreserv	149	151	149	151
Totalt Utgående balans Skadeförsäkring och Livförsäkring	7 034	7 487	5 569	5 520

FORTS. NOT 40 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR FÖRE AVGIVEN ÅTERFÖRSÄKRING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Avsättning för inträffade och rapporterade skador	1 282	1 218	102	106
Avsättning för inträffade men ej rapporterade skador	1 182	1 465	886	1 239
Avsättning för sjukräntor	4 421	4 653	4 432	4 024
Avsättning för skadebehandlingskostnader	149	151	149	151
	7 034	7 487	5 569	5 520

¹⁾ Avser försäljning av Old Mutual Guodian Life Insurance Company Ltd ("Kina").

²⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 422 (443) MSEK i koncernen och 101 (106) MSEK för moderbolaget.

³⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 949 (1 388) MSEK i koncernen och 921 (1 249) MSEK för moderbolaget.

Oreglerade skador som avser tjänstepensioner värderas enligt akksamhetsprincipen, det vill säga realistiska antaganden ska användas. För Övrig livförsäkring (icke tjänstepensionsklassad försäkring) används betryggande antaganden, det vill säga antaganden som var för sig har en inbyggd säkerhetsmarginal.

Vid värderingen har antagandet om diskonteringsränta stor påverkan. Valet av diskonteringsränta föreskrivs av Finansinspektionen i FFFS 2013:23. Föreskriften anger att marknadsräntor (räntekurvor) ska användas vilket innebär att valet av ränta beror på försäkringarnas kassaflödesprofil, det vill säga när i tiden utbetalningar från försäkringen förväntas.

För värdering av indexerade sjukräntor så tas utvecklingen av underliggande index i beaktande. Detta sker genom ett inflationsantagande som, likt valet av marknadsränta, beror på försäkringens kassaflödesprofil. Avsättningen för sjukräntor har beräknats utifrån antaganden som bygger på bolagets egna erfarenheter. Avsättningen innehåller även en avsättning för framtida driftskostnader för hantering av pågående sjukräntor, den så kallade Skadebehandlingsreserven. Minskningen av Skadebehandlingsreserv redovisas i resultaträkningens post Utbetalda försäkringsersättningar. Vid beräkning av reserver för sjukräntor behövs också antaganden om reaktivering av sjuka. De antaganden som använts bygger på bolagets egna erfarenheter.

41 VILLKORAD ÅTERBÄRING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Villkorad återbäring i trad liv portfölj¹⁾				
Ingående balans	236	254	235	254
Ianspråktagen återbäring för betalning av nya premier	-35	-63	-35	-63
Förändring av villkorad återbäring	84	45	85	44
Utgående balans	285	236	285	235
Villkorad återbäring i depåförsäkringsportföljen				
Ingående balans	18 463	—	—	—
Förvärvat ingående balans	—	14 017	—	—
Insättningar	6 641	4 837	—	—
Förtida uttag	-1 490	-735	—	—
Uttag vid dödsfall	-106	-45	—	—
Värdeförändringar värdepapper				
Orealiserad värdeförändring	819	280	—	—
Realiserad vinst	953	383	—	—
Realiserad förlust	-75	-123	—	—
Kostnadsuttag	-324	-151	—	—
Utgående balans	24 881	18 463	—	—
Totalt Utgående balans	25 166	18 699	285	235

¹⁾ Den ianspråktagna villkorade återbäringen får bara användas för att betala nya premier. Beloppet förs således direkt till premieinkomst. Marknadsförändringar påverkar inte den villkorade återbäringen direkt. Påverkan är indirekt genom bolagets fördelning av överskott genom återbäringsräntan.

42 FONDFÖRSÄKRINGSÅTAGANDEN

Koncernen	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Ingående balans	106 206	—	—	—
Förvärvat ingående balans	—	105 842	—	—
Insättningar	11 277	8 545	—	—
Förtida uttag	-6 486	-5 369	—	—
Uttag vid förfall	-2 963	-2 549	—	—
Uttag vid dödsfall	-129	-117	—	—
Förändringar i fondvärden				
Orealiserad värdeförändring	9 517	-1 011	—	—
Realiserad vinst	4 396	3 138	—	—
Realiserad förlust	-908	-1 142	—	—
Kostnadsuttag	-1 114	-867	—	—
Valutakursdifferens	466	-264	—	—
Utgående balans	120 262	106 206	—	—

NOTER

43 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR¹⁾

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Uppskjutna lagfartskostnader	118	120	—	—
Skatteskuld avseende skattetvist	64	10	—	10
Avsättning för avveckling av tjänstepensionsbestånd	1	20	—	—
Övriga avsättningar	—	45	—	—
	183	195	—	10
	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Ingående balans	195	254	10	10
Förvärdad balans	—	44	—	—
Nya avsättningar	10	1	—	—
lanspråkta avsättningar	-11	-31	—	—
Återförda avsättningar från tidigare år	-11	-56	-10	—
Andra avsättningar	—	-17	—	—
Utgående balans	183	195	—	10

Av avsättningarna kommer för koncernen 51 (11) MSEK att avvecklas inom 12 månader.

¹⁾ Omklassificering har gjorts av särskild löneskatt från Övrig avsättning till Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser.

44 SKULDER I BANKVERKSAMHET

Skulder	2013-12-31	2012-12-31 ¹⁾
Skulder till kreditinstitut	68	99
In- och upplåning från allmänheten ²⁾	75 677	77 365
Emitterade värdepapper ³⁾	16 864	1 826
Övriga skulder	1 041	972
Efterställda skulder ⁴⁾	900	1 200
Totalt skulder	94 550	81 462
Avgår koncerninterna poster	-3 594	-3 731
Totalt skulder i Bankverksamheten	90 956	77 731

¹⁾ Jämförelsesiffror motsvarar upprättad koncernredovisning för Skandiabanken med avdrag för Skandia Fonder AB som fr.o.m. november 2012 ägs direkt av Skandia AB.

	2013-12-31	2012-12-31
²⁾ Inlåning och upplåning från allmänheten		
Inlåningen fördelad efter återstående löptid, bokfört värde		
Betalbara vid anfordran	71 977	72 835
Högst 3 månader	2 387	3 331
Längre än 3 månader men högst 1 år	940	822
Längre än 1 år men högst 5 år	373	377
Längre än 5 år	—	0
	75 677	77 365
³⁾ Emitterade värdepapper m.m.		
Certifikat	4 568	743
Obligationslån	3 729	1 083
Säkerställda obligationslån	8 567	—
	16 864	1 826
⁴⁾ Efterställda skulder		
Tidsbundna förlagslån	—	300
Eviga förlagslån	900	900
	900	1 200

Specifikation	Nominellt belopp	Räntevillkor	Förfallodag
2018	200	3 mån stibor + 1%	2014-01-02
2019	400	3 mån stibor + 1%	2014-01-02
Evigt	300	3 mån stibor + 1%	2014-01-02

45 SKULDER AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Försäkringstagare	1 231	1 153	926	842
Försäkringsförmedlare	47	49	—	—
	1 278	1 202	926	842

46 ÖVRIGA SKULDER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Ej likviderade köp av placeringstillgångar	1 025	433	840	153
Skulder till koncernföretag	—	—	255	1 488
Erhållen kontantsäkerhet avseende derivataffärer	298	1 603	298	1 603
Övrigt	1 155	1 840	376	591
	2 478	3 876	1 769	3 835

47 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Upplupna räntekostnader	101	129	—	1
Upplupna löner och sociala avgifter	297	306	133	38
Upplupna hyreskostnader	—	95	—	24
Övriga upplupna kostnader	408	354	89	164
Upplupen kostnad till fondvärdet	20	19	—	—
Förutbetalda intäkter	396	480	—	—
	1 222	1 383	222	227

48 POSTER INOM LINJEN

Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar ¹⁾				
Byggnader och mark	16 983	18 576	16 983	18 576
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	175 058	147 292	141 650	131 469
Aktier och andelar	122 195	119 297	109 872	106 557
Övriga lån	1 010	—	1 010	—
Fondförsäkringstillgångar	101 912	92 987	—	—
Tillgångar för villkorad återbäring	24 880	18 464	—	—
Premiefordringar	82	22	—	—
Kassa och Bank	—	875	—	—
	422 120	397 513	269 515	256 602
Ställd pant för säkerställda obligationer - bolån	20 377	—	—	—
	462 497	397 513	269 515	256 602

Övriga ställda panter och därmed jämförliga säkerheter	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Marginalsäkerhet för derivatavtal	3 084	3 583	3 084	3 358
Värdepapper avseende återköpsttransaktioner	27 197	13 812	27 197	13 812
Obligationer pantsatta hos Riksbanken i Sverige och Norge ²⁾	5 276	5 208	—	—
Kontanta medel	318	292	250	257
Övriga panter	—	—	—	—
	35 875	22 895	30 531	17 427

¹⁾ I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna. Under rörelsens gång har företaget rätt att föra tillgångar in och ut ur registret så länge som samtliga försäkringsåtaganden är skuldäckta enligt försäkringsrörelselagen.

²⁾ Säkerheter ställs för intradagslimit och avseende likvid till påföljande dag. Centralbankskontona används för all clearing-avveckling mellan bankerna och säkerhet krävs från första kronan av eventuellt uppkommande minussaldon på respektive konto. Avser bankverksamhet.

Ansvarsförbindelser/Eventualförpliktelser	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Borgens- och garantiförbindelser	11	28	—	—
Övriga ansvarsförbindelser/eventualförpliktelser	—	4	—	—
	11	32	—	—

Åtaganden	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Utfästa investeringar inom private equity/fonder	19 982	20 189	19 982	20 189
Outnyttjad del av beviljad räkningkredit i bankverksamhet	7 037	7 026	—	—
Beviljade men ej utbetalade krediter i bankverksamhet	15 855	13 058	—	—
	42 874	40 273	19 982	20 189

49 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER OCH DERAS VERKLIGA VÄRDEN

KONCERNEN 2013	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen										
	Som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handel	Säkrings-redovisning	Finansiella tillgångar som innehåses till förfall	Lån och kundfordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	Icke finansiella tillgångar	Redovisat värde	Verkligt värde	
Immateriella tillgångar	—	—	—	—	—	—	—	12 180	12 180	12 180	
Byggnader och mark/Förvaltningsfastigheter	—	—	—	—	—	—	—	32 954	32 954	32 954	
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	—	—	—	—	—	—	—	0	0	0	
Aktier och andelar	113 864	0	—	—	—	—	—	—	113 864	113 864	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	148 527	1 638	—	—	—	—	—	—	150 165	150 165	
Alternativa placeringar	6 674	—	—	—	—	—	—	—	6 674	6 674	
Lån	—	—	—	—	—	5	—	—	5	5	
Övriga lån	1 007	—	—	—	—	—	—	—	1 007	1 007	
Derivat	—	1 157	—	—	—	—	—	—	1 157	1 157	
Återköpstransaktioner	19 129	—	—	—	—	—	—	—	19 129	19 129	
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	145 133	—	—	—	—	—	—	—	145 133	145 133	
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	—	—	7	—	623	630	630	
Tillgångar i konsoliderade fonder	—	—	—	—	—	—	—	10 714	10 714	10 714	
Tillgångar i bankverksamhet	—	10	145	—	76 888	17 820	—	140	95 003	95 098	
Fordringar	—	—	—	—	3 365	—	—	334	3 699	3 699	
Aktuell skattefordran	—	—	—	—	—	—	—	25	25	25	
Uppskjuten skattefordran	—	—	—	—	—	—	—	1 141	1 141	1 141	
Andra tillgångar	—	—	—	—	16 194	—	—	202	16 396	16 396	
Upplupna ränte- och hyresintäkter	—	—	—	—	2 750	—	—	—	2 750	2 750	
Förutbetalda anskaffningskostnader	—	—	—	—	—	—	—	1 020	1 020	1 020	
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	—	—	—	—	1 549	—	—	—	1 549	1 549	
SUMMA TILLGÅNGAR	434 334	2 805	145	—	100 758	17 820	—	59 333	615 195	615 291	
Försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	206 242	206 242	206 242	
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	145 143	—	—	—	—	—	—	285	145 428	145 428	
Andra avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	8 980	8 980	8 980	
Depåer från återförsäkrare	—	—	—	—	—	—	7	—	7	7	
Skulder i bankverksamhet	—	0	80	—	—	—	—	90 735	141	90 956	
Skulder i konsoliderade fonder	—	—	—	—	—	—	—	10 714	10 714	10 714	
Derivat	—	728	—	—	—	—	—	—	728	728	
Återköpstransaktioner	27 712	—	—	—	—	—	—	—	27 712	27 712	
Övriga skulder	—	—	—	—	—	—	—	2 202	1 566	3 768	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	—	—	—	—	—	—	1 098	124	1 222	
SUMMA AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	172 855	728	80	—	—	—	94 042	228 052	495 757	495 759	

FORTS. NOT 49 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER OCH DESS VERKLIGA VÄRDEN

MODERBOLAGET 2013	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen										
	Som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handel	Säkrings-redovisning	Finansiella tillgångar som innehas till förfall	Lån och kundfordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	Icke finansiella tillgångar	Redovisat värde	Verkligt värde	
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	—	—	—	—	—	—	—	45 951	45 951	45 951	
Aktier och andelar	113 762	—	—	—	—	—	—	—	113 762	113 762	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	136 625	—	—	—	—	—	—	—	136 625	136 625	
Alternativa placeringar	6 670	—	—	—	—	—	—	—	6 670	6 670	
Lån	—	—	—	—	5	—	—	—	5	5	
Övriga lån	1 007	—	—	—	—	—	—	—	1 007	1 007	
Derivat	—	874	—	—	—	—	—	—	874	874	
Återköpstransaktioner	19 129	—	—	—	—	—	—	—	19 129	19 129	
Fordringar	—	—	—	—	4 406	—	—	2	4 408	4 408	
Aktuell skattefordran	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	
Uppskjuten skattefordran	—	—	—	—	—	—	—	3	3	3	
Andra tillgångar	—	—	—	—	13 113	—	—	67	13 180	13 180	
Upplupna ränte- och hyresintäkter	—	—	—	—	2 590	—	—	—	2 590	2 590	
Förutbetalda anskaffningskostnader	—	—	—	—	—	—	—	707	707	707	
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	—	—	—	—	64	—	—	—	64	64	
SUMMA TILLGÅNGAR	277 193	874	—	—	20 178	—	—	46 731	344 976	344 976	
Obeskattade reserver	—	—	—	—	—	—	—	67	67	67	
Försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	195 671	195 671	195 671	
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	—	—	—	—	—	—	—	285	285	285	
Andra avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	362	362	362	
Derivat	—	645	—	—	—	—	—	—	645	645	
Återköpstransaktioner	27 712	—	—	—	—	—	—	—	27 712	27 712	
Övriga skulder	—	—	—	—	—	—	1 769	936	2 705	2 705	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	—	—	—	—	—	222	—	222	222	
SUMMA AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	27 712	645	—	—	—	—	1 991	197 321	227 669	227 669	

NOTER

FORTS. NOT 49 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER OCH DESS VERKLIGA VÄRDEN

KONCERNEN 2012	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen				Lån och kundfordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	Icke finansiella tillgångar	Redovisat värde	Verkligt värde
	Som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handel	Säkringsredovisning	Finansiella tillgångar som innehåses till förfall						
Immateriella tillgångar	—	—	—	—	—	—	—	13 565	13 565	13 565
Byggnader och mark/Förvaltningsfastigheter	—	—	—	—	—	—	—	30 170	30 170	30 170
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	—	—	—	—	—	—	—	473	473	473
Aktier och andelar	108 317	—	—	—	—	—	—	—	108 317	108 317
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	150 833	2 034	—	802	—	122	—	—	153 791	153 791
Alternativa placeringar	7 527	—	—	—	—	—	—	—	7 527	7 527
Lån	—	—	—	—	7	—	—	—	7	7
Derivat	—	2 422	—	—	—	—	—	—	2 422	2 422
Återköpstransaktioner	8 453	—	—	—	—	—	—	—	8 453	8 453
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	124 611	—	—	—	—	—	—	—	124 611	124 611
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	498	498	498
Tillgångar i konsoliderade fonder	—	—	—	—	—	—	—	9 080	9 080	9 080
Tillgångar i bankverksamhet	—	23	133	—	57 791	22 890	—	49	80 886	80 886
Fordringar	—	—	—	0	856	—	—	422	1 278	1 278
Aktuell skattefordran	—	—	—	0	—	—	—	299	299	299
Uppskjuten skattefordran	—	—	—	—	—	—	—	1 062	1 062	1 062
Andra tillgångar	—	—	—	0	9 450	—	—	1 473	10 923	10 923
Upplupna ränte- och hyresintäkter	—	20	—	0	2 855	—	—	60	2 935	2 935
Förutbetalda anskaffningskostnader	—	—	—	—	266	—	—	663	929	929
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	—	—	—	0	356	—	—	497	853	853
SUMMA TILLGÅNGAR	399 741	4 499	133	802	71 581	23 012	—	58 311	558 079	558 079
Försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	218 283	218 283	218 283
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	124 670	—	—	—	—	—	—	235	124 905	124 905
Andra avsättningar	—	—	—	—	—	—	7	9 188 ¹⁾	9 195	9 195
Depåer från återförsäkrare	—	—	—	—	—	—	8	—	8	8
Skulder i bankverksamhet	—	—	134	—	—	—	77 412	185	77 731	77 731
Skulder i konsoliderade fonder	—	—	—	—	—	—	—	9 080	9 080	9 080
Derivat	—	1 039	—	—	—	—	—	—	1 039	1 039
Återköpstransaktioner	13 812	—	—	—	—	—	—	—	13 812	13 812
Övriga skulder	—	—	—	—	0	—	3 437	1 660	5 097	5 097
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	128	—	—	6	—	538	711	1 383	1 383
SUMMA AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	138 482	1 167	134	—	6	—	81 402	239 342	460 533	460 533

¹⁾ Se not 1, 54 och 56.

FORTS. NOT 49 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER OCH DESS VERKLIGA VÄRDEN

MODERBOLAGET 2012	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen										
	Som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handel	Säkringsredovisning	Finansiella tillgångar som innehas till förfall	Lån och kundfordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	Icke finansiella tillgångar	Redovisat värde	Verkligt värde	
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	—	—	—	—	—	—	—	46 476	46 476	46 476	
Aktier och andelar	108 266	—	—	—	—	—	—	—	108 266	108 266	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	137 261	—	—	—	—	—	—	—	137 261	137 261	
Alternativa placeringar	7 114	—	—	—	—	—	—	—	7 114	7 114	
Lån	—	—	—	—	6	—	—	—	6	6	
Derivat	—	2 075	—	—	—	—	—	—	2 075	2 075	
Återköpstransaktioner	8 453	—	—	—	—	—	—	—	8 453	8 453	
Fordringar	—	—	—	—	1 099	—	—	2	1 101	1 101	
Aktuell skattefordran	—	—	—	—	—	—	—	266	266	266	
Uppskjuten skattefordran	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	
Andra tillgångar	—	—	—	—	5 661	—	—	4	5 665	5 665	
Upplupna ränte- och hyresintäkter	—	—	—	—	2 807	—	—	—	2 807	2 807	
Förutbetalda anskaffningskostnader	—	—	—	—	—	—	—	754	754	754	
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	—	—	—	—	—	—	—	4	4	4	
SUMMA TILLGÅNGAR	261 094	2 075	—	—	9 573	—	—	47 507	320 249	320 249	
Obeskattade reserver	—	—	—	—	—	—	—	86	86	86	
Försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	205 066	205 066	205 066	
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	—	—	—	—	—	—	—	235	235	235	
Andra avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	268	268	268	
Derivat	—	690	—	—	—	—	—	—	690	690	
Återköpstransaktioner	13 812	—	—	—	—	—	—	—	13 812	13 812	
Övriga skulder	—	—	—	—	—	—	3 835	853	4 688	4 688	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	—	—	—	—	—	194	33	227	227	
SUMMA AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	13 812	690	—	—	—	—	4 029	206 541	225 072	225 072	

NOTER

FORTS. NOT 49 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER OCH DESS VERKLIGA VÄRDEN

BESTÄMNING AV VERKLIGT VÄRDE GENOM PUBLICERADE PRISNOTERINGAR ELLER VÄRDERINGSTEKNIKER

	Koncernen 2013			Koncernen 2012		
	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad Nivå 1	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata Nivå 2	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata Nivå 3	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad Nivå 1	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata Nivå 2	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata Nivå 3
Tillgång värderad till verkligt värde via resultaträkningen						
Som bestämts tillhöra kategorin						
Förvaltningsfastigheter	—	—	32 954	—	—	30 170
Aktier och andelar	90 439	12	23 413	85 733	434	22 150
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	133 213	15 314	—	129 953	20 880	—
Övriga lån	—	—	1 007	—	—	—
Alternativa placeringar	—	3 135	3 539	—	3 814	3 713
Återköpstransaktioner	—	19 129	—	—	8 453	—
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	133 979	11 154	—	116 573	8 038	—
Innehav för handel						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	923	715	—	1 203	831	—
Derivat	—	1 157	—	—	2 422	—
Upplupna ränte- och hyresintäkter	—	—	—	—	20	—
Tillgångar i bankverksamhet	—	10	—	—	23	—
Finansiella tillgångar till försäljning						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	—	—	122	—	—
Tillgångar i bankverksamhet	2 035	15 785	—	704	22 186	—
	360 589	66 411	60 913	334 288	67 101	56 033
Skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen						
Som bestämts tillhöra kategorin						
Återköpstransaktioner	—	27 712	—	—	13 812	—
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	115 667	29 476	—	116 632	8 038	—
Innehav för handel						
Derivat	1	727	—	—	1 039	—
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	—	—	—	128	—
Skulder i bankverksamhet	1	79	—	—	134	—
	115 669	57 994	—	116 632	23 151	—

Då det inte finns något enskilt antagande som påverkar värderingen av tillgångarna klassificerade i nivå 3, utom förvaltningsfastigheter, får en förändring av ett antagande en mycket begränsad påverkan på resultat- och balansräkning.

För förvaltningsfastigheterna innebär en förändring av hyresintäkter med +/- 1 % +410 / -410 MSEK och en förändring av direktavkastningskravet med +/- 1 %-enhet -5 104 / +7 534 MSEK.

Som ett resultat av en detaljerad genomgång av nivåindelningarna har en justering gjorts avseende nivåklassificeringen av obligationer och andra räntebärande papper, derivaten, återköpstransaktioner, placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk och försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk. Justeringen har även gjorts av jämförelsesiffrorna och den innebär att 22 397 MSEK har flyttats på tillgångssidan och 20 493 MSEK på skuldsidan från nivå 1 till nivå 2. Några andra flyttar mellan nivåerna har inte gjorts under 2013.

FORTS. NOT 49 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER OCH DESS VERKLIGA VÄRDEN

SÄRSKILDA UPPLYSNINGAR FÖR DE FINANSIELLA INSTRUMENTEN I NIVÅ 3

Tillgångar	Koncernen 2013					Koncernen 2012			
	Förvaltnings- fastigheter ¹⁾	Aktier och andelar	Alternativa placeringar	Övriga lån	Totalt	Förvaltnings- fastigheter ¹⁾	Aktier och andelar	Alternativa placeringar	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen									
Ingående balans	30 170	22 150	3 713	—	56 033	30 480	18 229	3 070	51 779
Vinst/förlust i resultaträkning	—	632	-235	0	397	999	879	159	2 037
Köp	174	4 123	807	1 033	6 137	221	6 363	1 009	7 593
Investering i befintliga fastigheter	1 215	—	—	—	1 215	941	—	—	941
Försäljningar	-140	-4 744	-985	-15	-5 884	-2 349	-2 895	-447	-5 691
Valutakursförändring	—	37	26	-13	50	—	-810	-157	-967
Värdeförändring	1 535	1 215	213	2	2 965	-122	384	79	341
Rörelser ut ur nivå 3	—	0	—	—	—	—	—	—	—
Utgående balans	32 954	23 413	3 539	1 007	60 913	30 170	22 150	3 713	56 033
Den del av vinst/förlust som avser tillgångar innehavda på balansdagen	1 893	502	-296	—	2 099	807	892	159	1 858

¹⁾ Med anledning av införandet av IFRS 13 har förvaltningsfastigheter tillkommit i tabellen. Eventuella överföringar mellan nivåerna anses ha skett vid rapportperiodens slut.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR SOM INTE HAR BOKATS BORT¹⁾

Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen	Koncernen	
	2013	2012
Räntebärande värdepapper		
Redovisat värde tillgång	27 712	13 812
Redovisat värde tillhörande skuld	-27 712	-13 812
Nettoexponering	—	—

¹⁾ Vid en äkta återköpsransaktion, en försäljning av ett räntebärande värdepapper med avtal om återköp till ett förutbestämt pris, fortsätter tillgången att upptas i balansräkningen och likviden upptas som skuld. Dessa tillgångar kan inte användas för skuldtäckning.

NOTER

FORTS. NOT 49 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER OCH DESS VERKLIGA VÄRDEN

BESTÄMNING AV VERKLIGT VÄRDE GENOM PUBLICERADE PRISNOTERINGAR ELLER VÄRDERINGSTEKNIKER

	Moderbolaget 2013			Moderbolaget 2012		
	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad Nivå 1	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata Nivå 2	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata Nivå 3	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad Nivå 1	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata Nivå 2	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata Nivå 3
Tillgång värderad till verkligt värde via resultaträkningen						
Som bestämts tillhöra kategorin						
Aktier och andelar	90 351	—	23 411	86 116	—	22 150
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	121 311	15 314	—	122 345	14 916	—
Övriga lån	—	—	1 007	—	—	—
Alternativa placeringar	—	3 131	3 539	—	3 401	3 713
Återköpstransaktioner	—	19 129	—	—	8 453	—
Innehav för handel:						
Derivat	0	874	—	—	2 075	—
	211 662	38 448	27 957	208 461	28 845	25 863
Skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen						
Som bestämts tillhöra kategorin						
Återköpstransaktioner	—	27 712	—	—	13 812	—
Innehav för handel						
Derivat	1	644	—	—	690	—
	1	28 356	—	—	14 502	—

Då det inte finns något enskilt antagande som påverkar värderingen av samtliga onoterade innehav får en förändring av ett antagande en mycket begränsad påverkan på resultat- och balansräkning.

Som ett resultat av en detaljerad genomgång av nivåindelningarna har en justering gjorts avseende nivåklassificeringen av obligationer och andra räntebärande papper, derivat och återköpstransaktioner. Justeringen har även gjorts av jämförelsesiffrorna och den innebär att 16 306 MSEK har flyttats på tillgångs sidan och 14 402 MSEK på skuldsidan från nivå 1 till nivå 2. Några andra flyttar mellan nivåerna har inte gjorts under 2013.

FORTS. NOT 49 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER OCH DESS VERKLIGA VÄRDEN

SÄRSKILDA UPPLYSNINGAR FÖR DE FINANSIELLA INSTRUMENTEN I NIVÅ 3

Tillgångar	Moderbolaget 2013				Moderbolaget 2012		
	Aktier och andelar	Alternativa placeringar	Övriga lån	Totalt	Aktier och andelar	Alternativa placeringar	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen							
Ingående balans	22 150	3 713	—	25 863	18 229	3 070	21 299
Vinst/förlust i resultaträkning	632	-235	0	397	879	159	1 038
Köp	4 121	807	1 033	5 961	6 363	1 009	7 372
Försäljningar	-4 744	-985	-15	-5 744	-2 895	-447	-3 342
Valutakursförändring	37	26	-13	50	-810	-157	-967
Värdoförändring	1 215	213	2	1 430	384	79	463
Rörelser ut ur nivå 3	0	—	—	0	—	—	—
Utgående balans	23 411	3 539	1 007	27 957	22 150	3 713	25 863
Den del av vinst/förlust som avser tillgångar innehavda på balansdagen	502	-296	0	206	892	159	1 051

FINANSIELLA TILLGÅNGAR SOM INTE HAR BOKATS BORT¹⁾

Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen	Moderbolaget	
	2013	2012
Räntebärande värdepapper		
Redovisat värde tillgång	27 712	13 812
Redovisat värde tillhörande skuld	-27 712	-13 812
Nettoexponering	—	—

¹⁾ Vid en äkta återköpstransaktion, en försäljning av ett räntebärande värdepapper med avtal om återköp till ett förutbestämt pris, fortsätter tillgången att upptas i balansräkningen och likviden upptas som skuld. Dessa tillgångar kan inte användas för skuldteckning.

Samtliga finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde klassificeras i en värderingshierarki som speglar hur observerbara priser eller annan input är i de värderingstekniker som använts. Överföringar mellan nivåer i hierarkin kan ske när det finns indikationer på att marknadsförutsättningarna, till exempel likviditeten, har ändrats.

I nivå 1 används noterade priser som är lättillgängliga hos flera prisställare och representerar verkliga och frekventa transaktioner. Här återfinns statspapper och andra räntebärande papper samt noterade aktier som handlas aktivt. Här återfinns också fondandelar kopplade till fondförsäkringskontrakten och tillhörande skulder. I nivå 2 används värderingsmodeller som bygger på observerbara marknadsnoteringar. Här återfinns bland annat räntebärande papper samt ränte- aktie- och valutaderivat. I nivå 3 används i hög utsträckning värderingstekniker som bygger på parametrar som inte är direkt observerbara på en marknad. Här återfinns framförallt så kallade private equityfonder, private debtfonder och förvaltningsfastigheter. En väsentlig andel av värderingarna i nivå 3 görs av externa förvaltare/oberoende värderingsinstitut. Värdet fastställs utifrån värdeutvecklingen i de underliggande tillgångarna. Beräkningarna görs i enlighet med IPEV (International Private Equity and Venture Capital Valuation) eller US GAAP ASC 820 som är motsvarigheten på den amerikanska marknaden.

De marknadsnoteringar som används vid värdering i nivå 1 och 2 är genomsnittliga köp- eller säljkurser vid dagens slut hämtade från externa källor. Som en del av värderingsprocessen sker sen en validering av använda priser. Skulle marknaden förändras kraftigt, som helhet eller för vissa tillgångar eller emittenter, görs ytterligare genomgångar för att säkerställa en korrekt värdering.

50 FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER SOM KVITTAS ELLER LYDER UNDER NETTNINGSAVTAL

KONCERN	Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal								
	MSEK	Bruttobelopp	Kvittade	Nettobelopp i balansräkningen	Relaterade avtal		Nettobelopp	Tillgångar- och skulder som inte lyder under nettningsavtal	Totalt i balansräkningen
Ramavtal om nettning					Säkerheter erhållna/ställda				
2012 dec									
Derivat i Skandiabanken	—	—	—	—	—	—	—	13	13
Derivat	2 346	-36	2 310	-447	-1 603	260	112	2 422	
Omvända repor	8 453	—	8 453	-8 453	—	—	—	8 453	
Tillgångar	10 799	-36	10 763	-8 900	-1 603	260	125	10 888	
Derivat i Skandiabanken	—	—	—	—	—	—	—	134	134
Derivat	892	0	892	-447	-392	53	147	1 039	
Repor	13 812	—	13 812	-8 453	-5 281	78	—	13 812	
Skulder	14 704	0	14 704	-8 900	-5 673	131	281	14 985	
2013 dec									
Derivat i Skandiabanken	1	—	1	-1	—	—	—	73	74
Derivat	2 663	-1 506	1 157	-530	-298	329	0	1 157	
Omvända repor	19 129	—	19 129	-19 129	—	—	—	19 129	
Tillgångar	21 793	-1 506	20 287	-19 660	-298	329	73	20 360	
Derivat i Skandiabanken	17	—	17	-1	-16	—	—	63	80
Derivat	4 801	-4 073	728	-530	-264	-66	0	728	
Repor	27 712	—	27 712	-19 129	—	8 583	—	27 712	
Skulder	32 530	-4 073	28 457	-19 660	-280	8 517	63	28 520	

FORTS. NOT 50 FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER SOM KVITTAS ELLER LYDER UNDER NETTNINGSAVTAL

MODERBOLAGET	Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal						Tillgångar- och skulder som inte lyder under nettningsavtal	Totalt i balansräkningen
	Bruttobelopp	Kvittade	Nettobelopp i balansräkningen	Ramavtal om nettnings	Säkerheter erhållna/ställda	Nettobelopp		
MSEK								
2012 dec								
Derivat	2 050	0	2 050	-296	-1 603	151	25	2 075
Återköpsavtal (Omvända repor)	8 453	—	8 453	-8 453	—	—	—	8 453
Tillgångar	10 503	0	10 503	-8 749	-1 603	151	25	10 528
Derivat	568	0	568	-296	-248	24	122	690
Återköpsavtal (Repor)	13 812	—	13 812	-8 453	-5 280	79	—	13 812
Skulder	14 380	0	14 380	-8 749	-5 528	103	122	14 502
2013 dec								
Derivat	874	0	874	-483	-298	93	—	874
Återköpsavtal (Omvända repor)	19 129	—	19 129	-19 129	—	—	—	19 129
Tillgångar	20 003	0	20 003	-19 612	-298	93	—	20 003
Derivat	646	-1	645	-483	-250	-88	—	645
Återköpsavtal (Repor)	27 712	—	27 712	-19 129	—	8 583	—	27 712
Skulder	28 358	-1	28 357	-19 612	-250	8 495	—	28 357

Tabellen visar redovisade finansiella tillgångar och skulder som presenteras netto i balansräkningen eller med rättsligt bindande ramavtal om nettnings eller liknande avtal, till exempel så kallade ISDA-avtal, tillsammans med relaterade säkerheter. I kolumnen med Nettobelopp i balansräkningen visas exponeringen mot motparter som nettoredovisas under normala affärsförhållanden såväl som i händelse av betalningsinställelse eller insolvens. I kolumnen Tillgångar- och skulder som inte lyder under nettningsavtal redovisas avtal som inte nettoredovisas i balansräkningen och heller inte lyder under ett rättsligt bindande avtal.

Finansiella tillgångar och skulder nettoredovisas i balansräkningen när Skandia har en legal rätt att nettoredovisa transaktioner, under normala affärsförhållanden och i händelse av insolvens, och det finns en avsikt att erlagga likvid netto eller realisera tillgången och erlagga likvid för skulden samtidigt. Finansiella tillgångar och skulder som lyder under rättsligt bindande ramavtal om nettnings eller liknande avtal som inte presenteras netto i balansräkningen är arrangemang som vanligtvis träder i laga kraft i händelse av insolvens eller vid betalningsinställelse men inte under normala affärsförhållanden eller arrangemang där Skandia inte har intentionen att avveckla instrumenten samtidigt.

NOTER

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

51 LEASING

I egenskap av leasetagare har koncernen ingått ett antal operationella leasingavtal. De avser hyra av lokaler för några av koncernens dotterbolag. Den totala leasingkostnaden för året uppgick till 154 (130) MSEK. Förfallotidpunkter för det sammanlagda beloppet av framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal per den 31 december fördelar sig enligt följande:

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Operationella leasingavtal				
inom ett år	179	147	164	—
senare än ett år men inom fem år	643	645	577	—
senare än fem år	130	255	113	—
Totalt leasingavgifter	952	1 047	854	—

I egenskap av leasegivare har koncernen ingått ett antal operationella leasingavtal. Avtalen avser uthyrning av bostäder och lokaler. Förfallotidpunkter för det sammanlagda beloppet av framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal per den 31 december fördelar sig enligt följande:

	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Operationella leasingavtal				
inom ett år	637	350	—	—
senare än ett år men inom fem år	1 210	1 337	—	—
senare än fem år	437	396	—	—
Totalt leasingavgifter	2 284	2 083	—	—

Variabel del av hyresavtal som ingår i periodens resultat uppgår till 36 (43) MSEK.

52 MEDELANTAL ANSTÄLLDA SAMT LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR

Personalkostnader KSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2013	2012	2013	2012
Löner och ersättningar	1 520 045	1 247 698	722 040	179 431
Sociala kostnader	433 611	358 186	235 791	55 031
Pensionskostnader (inklusive särskild löneskatt)	471 423	381 802	229 231	83 959
Övriga personalkostnader	156 780	101 989	95 035	31 621
Personalkostnader	2 581 859	2 089 675	1 282 097	350 042

Medelantal anställda	2013			2012						
	Kvinnor	Män	Total	Kvinnor	Män	Total				
Moderbolaget i Sverige	690	55 %	574	45 %	1 264	107	46 %	126	54 %	233
Dotterbolag i Sverige	373	43 %	493	57 %	866	923	51 %	901	49 %	1 824
Totalt i Sverige	1 063	50 %	1 067	50 %	2 130	1 030	50 %	1 027	50 %	2 057
Dotterbolag i Danmark	112	56 %	89	44 %	201	113	59 %	78	41 %	191
Dotterbolags filial i Norge	99	55 %	80	45 %	179	100	55 %	81	45 %	181
Totalt i utländska dotterbolag och filialer	211	56 %	169	44 %	380	213	57 %	159	43 %	372
Totalt koncernen¹⁾	1 274	51 %	1 236	49 %	2 510	1 243	51 %	1 186	49 %	2 429

¹⁾ År 2013 är 2 274 (2 199) anställda kontorstjänstemän och 236 (230) anställda fäitmän.

Könsfördelning inom företagsledningen per den 31 december

Moderbolaget i Sverige	2013			2012						
	Kvinnor	Män	Total	Kvinnor	Män	Total				
Styrelse	6	40 %	9	60 %	15	5	45 %	6	55 %	11
vd och andra personer i företagets ledning	3	30 %	7	70 %	10	5	33 %	10	67 %	15
Dotterbolag										
Styrelse	15	26 %	42	74 %	57	11	18 %	50	82 %	61
vd och andra personer i företagets ledning	15	33 %	30	67 %	45	17	34 %	33	66 %	50
Totalt koncernen										
Styrelse	21	29 %	51	71 %	72	16	22 %	56	78 %	72
vd och andra personer i företagets ledning	18	33 %	37	67 %	55	22	34 %	43	66 %	65

FORTS. NOT 52 MEDELANTAL ANSTÄLLDA SAMT LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR

Ersättningspolicy

Den ersättningspolicy som antagits av Skandia Livs styrelse anger bland annat att ersättningarna till de anställda ska utformas med hänsyn till vikten av att verksamheten är kostnadseffektiv och konkurrenskraftig. Systemet för ersättningar ska uppmuntra till ett långsiktigt värdeskapande för Skandia med en väl avvägd riskhorisont. Ersättningar till anställda inom Skandia ska vara verksamhetsstyrda, individuella och differentierade samt baseras på:

- Den anställdes prestation, erfarenhet och kompetens samt agerandet i enlighet med Skandias önskade värdegrund. Även engagemang, samarbetsförmåga samt utveckling av egen och andras kompetens ska beaktas.
- Marknaden, det vill säga vad andra bolag betalar för liknande arbetsuppgifter inom det som kan betraktas som medarbetarens potentiella arbetsmarknad.
- Befattningens (arbetsuppgifternas) ansvar och svårighetsgrad.

Ersättningspolicyn för Skandia Liv ses över årligen, så att den utvecklas i takt med förändringar i bolagets miljö. Skandias funktion för internrevision ska årligen självständigt granska om bolagets ersättningar överensstämmer med ersättningspolicyn och rapportera resultatet av granskningen till styrelsen. Denna rapportering sker normalt i samband med att årsredovisningen fastställs. En bolagsanpassad ersättningspolicy finns i samtliga tillståndspliktiga dotterbolag.

Riskanalys

Innan beslut fattas om ersättningssystemet eller väsentliga förändringar av detsamma görs en analys av hur systemet påverkar de risker Skandia Liv utsätts för och hur dessa risker hanteras. Skandia Livs Chief risk officer, har ett särskilt ansvar för denna bedömning.

Riskanalysen omfattar en beskrivning av struktur och innehåll i ersättningsprogram till Skandia Livs anställda, hur Skandia Livs ersättningspolicy ska tillämpas samt en analys av processen för identifiering av anställda som kan påverka bolagets risknivå. Analysen innehåller också en beskrivning av Skandia Livs system för riskstyrning och riskhantering.

Genomförd riskanalys, tillsammans med antagandet att riskhanterings- och kontrollsystemet efterlevs, visar sammanfattningsvis att Skandia Livs ersättningspolicy och ersättningssystem stödjer en effektiv riskhantering inom bolaget och inte uppmuntrar till ett ökat risktagande. Följande delar av ersättningssystemet är viktiga komponenter som beaktas vid analysen:

- Ett ersättningsutskott med uppgift att bereda frågor om förmåner till anställda inom Skandia Liv och dess dotterbolag. Härigenom får styrelsen anses kunna ta ett medvetet och aktivt beslut i ersättningsfrågor. Processen säkerställer också en transparens i ersättningsutformningen för verkställande direktören och dennes ledningsgrupp samt för dotterbolagen.
- Huvuddelen av ersättningen till Skandia Livs medarbetare sker i form av fast ersättning.
- Tydliga processer för godkännande av lönejusteringar, den så kallade "farfarsprincipen", som innebär att godkännande måste ske av "chefens chef".

Berednings- och beslutsprocess

I Skandia Liv finns ett ersättningsutskott. Ersättningsutskottet är ett permanent styrelseutskott bestående av tre styrelseledamöter som är oberoende i förhållande till bolaget och aktieägaren. Utskottets ledamöter är Gunnar Palme, ordförande, Lars Otterbeck och Gunnar Holmgren. Vd och personalchefen är, i den utsträckning ersättningsutskottet så begär, adjungerade.

Utskottets uppgift är att bereda väsentliga ersättningsfrågor rörande anställda i Skandia Liv och dess dotterbolag. Utskottet ska bland annat bereda styrelsens beslut om ersättning och övriga anställningsvillkor för vd, övriga medlemmar i Skandialeddningen samt, i förekommande fall, andra som är ansvariga direkt inför styrelsen eller vd. I de fall vd för dotterbolag ingår i Skandialeddningen beslutas ersättningen för dessa av respektive bolags styrelse och godkänns av ersättningsutskottet.

Beslut om ersättning till övriga anställda i Skandia Liv fattas i enlighet med den så kallade "farfarsprincipen" som tillämpas i Skandia.

Anställda som påverkar Skandias risknivå

Med utgångspunkt från riskanalysen har Skandia Liv definierat de personalkategorier av anställda som kan påverka Skandias risknivå. Med anställd som kan påverka Skandias risknivå avses en anställd som tillhör en personalkategori som i tjänsten utövar eller kan utöva ett inte oväsentligt inflytande på Skandias risknivå (Risktagare). De Risktagare som identifierats utvärderas löpande och kan därmed, mot bakgrund av den påverkan de har på Skandia Livs risknivå, komma att ändras från tid till annan.

Inläsning av rörlig ersättning för vissa anställda och riskjusterad utbetalning

Det finns anställda i Skandia som tidigare varit berättigade till rörlig ersättning som kommer att betalas ut under kommande år. För dessa anställda gällde vid beslutet om den rörliga ersättningen att utbetalningen av 60 procent av den rörliga ersättningen blev uppskjuten i tre år. Innan den uppskjutna delen utbetalas ska beloppet riskjusteras, det vill säga resultatet som ersättningen baseras på ska säkras och utvärderas. Detta innebär att den rörliga ersättningen kan komma att reduceras om det i efterhand visar sig att den anställde, resultatenheten eller Skandia inte uppfyllt de resultatkrav som uppställts. En avsättning av den del av risktagarnas rörliga ersättning som skjuts upp görs i balansräkningen. Det avsatta beloppet förändras under inläsningsperioden i samma utsträckning som värdet på Skandia Livs finansiella tillgångar förändras. Skandia Livs styrelse har rätt att ensidigt besluta att rätten till utbetalning av den uppskjutna ersättningen faller bort vid sådana extraordinära förhållanden som innebär att bolagets finansiella stabilitet är hotad eller att resultatkravet inte uppfyllts.

Ersättningens komponenter

Ersättningen utgörs av en eller flera av följande komponenter:

- Grundlön, det vill säga fast lön som utgår månadsvis.
- Provision, inom dotterbolaget Skandia Försäljning AB används provision baserat på kollektivavtal. Sådan ersättning baseras på uppnådd försäljning.
- Skandianen som är en resultatandelstiftelse.
- Pensionsplanerna i Skandia Liv utgörs främst av pensionsförmåner enligt kollektivavtalet inom försäkringsbranschen (FTP), samt i vissa fall tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension.
- Övriga förmåner, till exempel förmånsbil, privatvård, räntesubventioner och friskvårdsersättning.

Lön och arvoden

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Till ledamöter som är anställda i Skandia utgår inga arvoden. Ersättningen till vd och övriga i Skandialeddningen utgörs av en fast grundlön.

Skandianen

Skandianen är en resultatandelstiftelse. För de anställda görs en årlig avsättning till Skandianen baserat på Skandiakoncernens finansiella resultat på maximalt 125 procent av ett halvt prisbasbelopp. För 2013 kan avsättningen maximalt uppgå till 27 800 SEK per medarbetare. Ersättningen kan disponeras först det femte året efter intjänandeåret. Vd och övriga i Skandialeddningen är inte berättigade till utfall i Skandianen.

NOTER

FORTS. NOT 52 MEDELANTAL ANSTÄLLDA SAMT LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR

2013 KSEK Moderbolaget i Sverige	Grundlön/ Styrelse arvode ¹⁾	Rörlig ⁷⁾ ersättning	Övriga förmåner och ersättningar	Pensions- kostnad	Totalt
Styrelseordförande Gunnar Palme	1 500	—	—	—	1 500
Styrelseledamot Hans-Erik Andersson	100	—	—	—	100
Styrelseledamot Elisabet Annell Åhlund	650	—	—	—	650
Styrelseledamot Peggy Bruzelius	600	—	—	—	600
Styrelseledamot Gunnar Holmgren	600	—	—	—	600
Styrelseledamot Sverker Lundkvist	650	—	—	—	650
Styrelseledamot Lars Otterbeck	650	—	—	—	650
Styrelseledamot Kristina Schauman	600	—	—	—	600
Styrelseledamot Leif Victorin	550	—	—	—	550
Verkställande direktör Bengt-Åke Fagerman ²⁾	5 916	—	95	5 187	11 198
Andra ledande befattningshavare (9 personer) ^{2) 3)}	25 082	—	804	9 315	35 201
Andra anställda som påverkar företagets risknivå (39 personer) ²⁾	42 744	-110	1 836	16 794	61 264
Övriga anställda (1 215 personer)	624 829	12 322	40 403	149 709	827 263
Totalt moderbolag	704 471	12 212	43 138	181 005	940 826

2013 KSEK Dotterbolag	Grundlön/ Styrelse arvode ¹⁾	Rörlig ⁷⁾ ersättning	Övriga förmåner och ersättningar	Pensions- kostnad	Totalt
Styrelseordförande (2 personer) ⁴⁾	954	—	—	—	954
Styrelseledamöter (13 personer) ⁴⁾	1 705	—	—	—	1 705
Verkställande direktörer	27 555	442	968	5 414	34 379
Vice verkställande direktörer	6 079	130	233	2 390	8 832
fd Verkställande direktörer (1 person)	—	—	19	266	285
Andra ledande befattningshavare i dotterbolagets ledningar (31 personer)	38 032	2 667	1 795	12 385	54 879
Andra anställda som påverkar företagets risknivå (40 personer) ²⁾	35 384	2 866	1 224	8 487	47 961
Övriga anställda (1 160 personer)	658 716	18 225	33 185	151 342	861 468
Totalt dotterbolag⁹⁾	768 425	24 330	37 424	180 284	1 010 463

2013 KSEK Koncernen	Grundlön/ Styrelse arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner och ersättningar	Pensions- kostnad	Totalt
Styrelseordförande	2 454	—	—	—	2 454
Styrelseledamöter	6 105	—	—	—	6 105
Verkställande direktörer och vice verkställande direktörer	39 550	572	1 296	12 992	54 410
Andra ledande befattningshavare i koncernens ledning	25 082	—	804	9 315	35 201
Andra ledande befattningshavare i dotterbolagens ledningar	38 032	2 667	1 795	12 385	54 879
Andra anställda som påverkar företagets risknivå	78 128	2 856	3 060	25 281	109 325
Övriga anställda	1 283 545	30 447	73 607	301 316	1 688 915
Totalt koncernen⁹⁾	1 472 896	36 542	80 562	361 289	1 951 289

¹⁾ Styrelsearvodena motsvarar de av stämman beslutade.

²⁾ Risktagare enligt definition ovan.

³⁾ Med andra ledande befattningshavare menas i moderbolaget de nio personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. I koncernledningen ingår även skandiabankens vd som har sin anställning i och erhåller sin ersättning därifrån.

⁴⁾ Avser externa styrelseordföranden och styrelseledamöter. Utöver dessa finns interna ordföranden och ledamöter som ej erhåller några arvoden.

⁵⁾ I totalt dotterbolag ingår 189 297 KSEK avseende ersättningar till dotterbolag i Danmark och 138 650 KSEK avseende ersättningar till dotterbolags filial i Norge.

⁶⁾ I totalt koncernen avser 248 217 KSEK löner och ersättningar till fältmän, resten avser löner och ersättningar till kontors-tjänstemän.

⁷⁾ Fr.o.m. 2013 avser detta endast avsättning till resultatandelsstiftelsen Skandianen.

2012 KSEK Moderbolaget i Sverige	Grundlön/ Styrelse arvode ¹⁾	Rörlig ersättning	Övriga förmåner och ersättningar	Pensions- kostnad	Totalt
Styrelseordförande Gunnar Palme	1 245	—	—	—	1 245
Styrelseledamot Elisabet Annell Åhlund	395	—	—	—	395
Styrelseledamot Peggy Bruzelius	365	—	—	—	365
Styrelseledamot Gunnar Holmgren	541	—	—	—	541
Styrelseledamot Sverker Lundkvist	429	—	—	—	429
Styrelseledamot Lars Otterbeck	437	—	—	—	437
Styrelseledamot Kristina Schauman	365	—	—	—	365
Styrelseledamot Leif Victorin	479	—	—	—	479
Fd Styrelseledamot Jens Erik Christensen	83	—	—	—	83
Fd Styrelseledamot Monica Lindstedt	104	—	—	—	104
Verkställande direktör Bengt-Åke Fagerman ²⁾	5 499	—	102	3 843	9 444
Andra ledande befattningshavare (5 personer) ^{2) 3)}	12 543	—	567	3 945	17 055
Andra anställda som påverkar företagets risknivå (27 personer) ²⁾	21 083	2 669	968	6 885	31 605
Övriga anställda (200 personer)	122 804	9 517	5 534	57 260	195 115
Totalt moderbolag	166 372	12 186	7 171	71 933	257 662

FORTS. NOT 52 MEDELANTAL ANSTÄLLDA SAMT LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR

2012 KSEK Dotterbolag	Grundlön/ Styrelse arvode ¹⁾	Rörlig ersättning	Övriga förmåner och ersättningar	Pensions- kostnad	Totalt
Andra ledande befattningshavare i koncernens ledning (anställda i dotterbolag, 6 personer)	14 485	—	6 657	4 142	25 284
Styrelseordförande (1 person) ⁴⁾	600	—	—	—	600
Styrelseledamöter (11 personer) ⁴⁾	1 933	—	—	—	1 933
Verkställande direktörer och vice verkställande direktörer (8 personer)	16 782	4 508	1 714	5 108	28 112
Fd Verkställande direktörer (2 personer)	5 445	1 015	4 015	1 699	12 174
Andra ledande befattningshavare i dotterbolagens ledningar (32 personer)	35 918	5 088	1 495	10 271	52 772
Övriga anställda (2 149 personer)	890 481	61 615	88 865	209 515	1 250 476
Totalt dotterbolag⁵⁾	965 644	72 226	102 746	230 735	1 371 351

2012 Koncernen	Grundlön/ Styrelse arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner och ersättningar	Pensions- kostnad	Totalt
Styrelseordförande	1 845	—	—	—	1 845
Styrelseledamöter	5 131	—	—	—	5 131
Verkställande direktörer och vice verkställande direktörer	27 726	5 523	5 831	10 650	49 730
Andra ledande befattningshavare i koncernens ledning	27 028	—	7 224	8 087	42 339
Andra ledande befattningshavare i dotterbolagens ledningar	35 918	5 088	1 495	10 271	52 772
Andra anställda som påverkar företagets risknivå	21 083	2 669	968	6 885	31 605
Övriga anställda	1 013 285	71 132	94 399	266 775	1 445 591
Totalt koncernen⁶⁾	1 132 016	84 412	109 917	302 668	1 629 013

¹⁾ Styrelsearvodena motsvarar de av stämman beslutade.

²⁾ Risktagare enligt definition ovan.

³⁾ Med andra ledande befattningshavare menas i moderbolaget de fem personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. I koncernledningen ingår även sex personer som har sin anställning i och erhåller sin ersättning från andra koncernbolag. Antal personer är omräknat så att det avser helårstjänster då det under året slutat och tillkommit personer som ej suttit i koncernledningen hela året.

⁴⁾ Avser externa styrelseordföranden och styrelseledamöter. Utöver dessa finns interna ordföranden och ledamöter som ej erhåller några arvoden.

⁵⁾ I totalt dotterbolag ingår 133 793 KSEK avseende ersättningar till anställda i dotterbolag i Danmark och 136 013 KSEK avseende ersättningar till anställda i dotterbolags filial i Norge.

⁶⁾ I totalt koncernen avser 254 802 KSEK löner och ersättningar till fältmän, resten avser löner och ersättningar till kontors-tjänstemän.

Förändring av skuld för rörlig ersättning

Koncernen	Anställda i ledande position	Andra anställda som påverkar företagets risknivå	Övriga anställda	Totalt	Varav uppskjuten ersättning
Ingående balans 1 januari 2012	24 194	8 282	71 720	104 197	8 200
Kursdifferens	-93	13	388	307	—
Beräknad avsättning för intjänade rörliga ersättningar under år 2012	8 598	4 975	61 859	75 432	—
Utbetalda och innehållna ersättningar som intjänats under tidigare år ¹⁾	-12 277	-3 343	-56 752	-72 371	18 861
Justering av ersättningar från tidigare år	482	362	-4 663	-3 819	—
Utgående balans 31 december 2012	20 904	10 290	72 552	103 746	27 061
Kursdifferens	-63	-132	-786	-981	—
Överförd/Emottagen avsättning för rörlig ersättning	0	0	0	0	0
Beräknad avsättning för intjänade rörliga ersättningar under år 2013 ²⁾	1 962	2 246	51 375	55 581	—
Utbetalda och innehållna ersättningar som intjänats under tidigare år ¹⁾	-6 705	-2 666	-39 019	-48 389	3381
Justering av ersättningar från tidigare år ³⁾	154	555	-23 115	-22 405	—
Utgående balans 31 december 2013	16 252	10 293	61 007	87 552	30 442

¹⁾ Utbetalning av rörlig ersättning samt avsättningen till resultatandelsstiftelsen Skandianen.

²⁾ Avser avsättning till resultatandelsstiftelsen Skandianen.

³⁾ Ytterligare kostnadsförd eller återlagd avsättning

Moderbolaget

Ingående balans 1 januari 2012	5 242	3 932	8 346	17 520	3 018
Beräknad avsättning för intjänade rörliga ersättningar under år 2012	—	2 419	10 013	12 432	—
Utbetalda och innehållna ersättningar som intjänats under tidigare år ¹⁾	-1 081	-1 232	-8 520	-10 833	3 470
Justering av ersättningar från tidigare år	-623	249	175	-199	—
Utgående balans 31 december 2012	3 538	5 368	10 014	18 920	6 488
Överförd/Emottagen avsättning för rörlig ersättning p.g.a. omstrukturering	3 589	431	24 840	28 860	4 689
Beräknad avsättning för intjänade rörliga ersättningar under år 2013 ²⁾	—	705	22 925	23 630	—
Utbetalda och innehållna ersättningar som intjänats under tidigare år ¹⁾	—	-717	-22 331	-23 048	2 005
Justering av ersättningar från tidigare år ³⁾	—	-667	-10 885	-11 552	—
Utgående balans 31 december 2013	7 127	5 120	24 563	36 810	13 182

¹⁾ Utbetalning av rörlig ersättning samt avsättningen till resultatandelsstiftelsen Skandianen.

²⁾ Avser avsättning till resultatandelsstiftelsen Skandianen.

³⁾ Ytterligare kostnadsförd eller återlagd avsättning.

NOTER

FORTS. NOT 52 MEDELANTAL ANSTÄLLDA SAMT LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR

Tjänstepensioner

Från det att vd fyller 60 år kan han begära förmånsbestämd pension på lönedelar upp till 52 inkomstbasbelopp. Ordinarie pensionsålder är 65 år. På lönedelar över 52 inkomstbasbelopp är pensionen avgiftsbestämd med en årlig premie på 35 procent.

För andra ledande befattningshavare inom Skandia föreligger både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsutfästelser. Pensionsåldern är 65 år. En ledande befattningshavare har en premiebaserad pensionsplan (FTP avdelning 1) i botten samt en extra premie på 7 procent av den fasta lönen på lönedelar över 30 inkomstbasbelopp. Övriga ledande befattningshavare i Sverige har en förmånsbaserad pensionsplan (FTP avdelning 2) i botten samt en premiebaserad pensionsplan med en premie på 37 procent av den fasta lönen på lönedelar över 30 inkomstbasbelopp

Pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande lön

Koncernen	2013		2012	
	Avgift-bestämd	Förmånsbestämd	Avgift-bestämd	Förmånsbestämd
Verkställande direktörer	27 %	16 %	34 %	15 %
Andra ledande befattningshavare	28 %	5 %	14 %	13 %

Pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande lön

Moderbolaget	2013		2012	
	Avgift-bestämd	Förmånsbestämd	Avgift-bestämd	Förmånsbestämd
Verkställande direktör ¹⁾	34 %	47 %	22 %	44 %
Andra ledande befattningshavare ²⁾	31 %	3 %	17 %	4 %

¹⁾ För verkställande direktören: Pensionsförpliktelser beräknade enligt IAS 19 "Ersättningar till anställda" uppgick till 29 237 KSEK.

²⁾ För övriga ledande befattningshavare: Pensionsförpliktelser beräknade enligt IAS 19 "Ersättningar till anställda" uppgick till 8 848 KSEK.

Uppsägningsvillkor och avgångsvederlag

Vid uppsägning från bolagets sida har vd rätt till lön under uppsägningstiden, vilken är 12 månader. Vidare har vd rätt till avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner (grundlön) vilket 2013 motsvarar 5 733 KSEK. Från avgångsvederlag avräknas eventuella andra inkomster. Vid egen uppsägning har vd 6 månaders uppsägningstid.

Övriga i Skandialeddningen har en ömsesidig uppsägningstid på 6 månader. Vidare har dessa befattningshavare rätt till avgångsvederlag motsvarande 6 månadslöner.

Avgångsvederlag och garanterade ersättningar¹⁾

Koncernen	2013				2012			
	Anställda i ledande position	Andra anställda som påverkar företags risknivå	Övriga anställda	Totalt	Anställda i ledande position	Andra anställda som påverkar företags risknivå	Övriga anställda	Totalt
Avgångsvederlag	485	—	8 125	8 610	7 954	—	17 085	25 039
Antal personer	1	—	12	13	4	—	22	26
Ärets utbetalda								
Avgångsvederlag	4 959	—	10 067	15 026	1 898	—	16 786	18 684
Utfästa belopp:								
Avgångsvederlag	27 616	633	7 582	35 831	30 482	—	5 222	35 704
Antal personer som omfattas av sådan utfästelser	16	1	4	21	18	—	3	21
Högsta enskilda utfästa belopp	5 733	633	3 240		5 358	—	3 090	

¹⁾ Inga garanterade ersättningar föreligger.

Moderbolaget	2013				2012			
	Anställda i ledande position	Andra anställda som påverkar företags risknivå	Övriga anställda	Totalt	Anställda i ledande position	Andra anställda som påverkar företags risknivå	Övriga anställda	Totalt
Avgångsvederlag	—	—	2 977	2 977	—	—	12 180	12 180
Antal personer	—	—	3	3	—	—	14	14
Ärets utbetalda								
Avgångsvederlag	—	—	4 425	4 425	—	—	10 732	10 732
Utfästa belopp:								
Avgångsvederlag	19 798	633	4 342	24 773	11 833	—	—	11 833
Antal personer som omfattas av sådana utfästelser	10	1	3	14	7	—	—	7
Högsta enskilda utfästa belopp	5 733	633	2 554		5 358	—	—	

¹⁾ Inga garanterade ersättningar föreligger.

FORTS. NOT 52 MEDELANTAL ANSTÄLLDA SAMT LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR

Lån

Skandia Liv erbjuder sina anställda personalkrediter som har utfärdats av Skandiabanken. Personalkrediter beviljas upp till maximalt 35 prisbasbelopp vilket motsvarar cirka 1,5 MSEK. Den anställda förmånsbeskattas fortlöpande med den av Skatteverket fastställda statslåneräntan den 30 november året före beskattningsåret, plus en procentenhet minus den avtalade räntan. Skandia Liv betalar sociala avgifter på förmånsräntan. För krediter som överstiger 35 prisbasbelopp tillämpas marknadsmässig prissättning. Sedvanlig kreditprövning görs för samtliga krediter.

Lån till personer i ledande ställning

	2013	2012
Styrelseledamöter samt styrelsesuppleanter i Skandiakoncernen	17 103	14 538
Verkställande direktörer samt vice verkställande direktörer i Skandiakoncernen	9 291	8 404
Övriga ledande befattningshavare i Skandiakoncernen	45 758	43 735
-varav styrelseledamöter samt styrelsesuppleanter i Skandia Liv	—	—
-varav verkställande direktör i Skandia Liv	1 947	2 169
-varav övriga ledande befattningshavare i Skandia Liv	11 981	15 866

Angivna lån har utfärdats av Skandiabanken. Samtliga lån avser lån med fullgod pantsäkerhet eller borgen bortsett från övriga lån på 340 (229) KSEK samt 590 (472) KSEK i krediter utan säkerhet, till ett beviljat belopp av 2 422 (2 152) KSEK.

Lånevillkoren överensstämmer med de som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten eller till övrig koncernpersonal.

Skandiabanken eller koncernbolagen har inte ställt säkerhet eller ingått ansvarförbindelser till förmån för redovisade personer.

53 UPPLYSNINGAR NÄRSTÅENDE

NÄRSTÅENDE

Skandia Liv är ett helägt dotterbolag till Thulestiftelsen. Verksamheten i Skandia Liv bedrivs enligt ömsesidiga principer, vilket innebär att ingen vinst delas ut till ägaren.

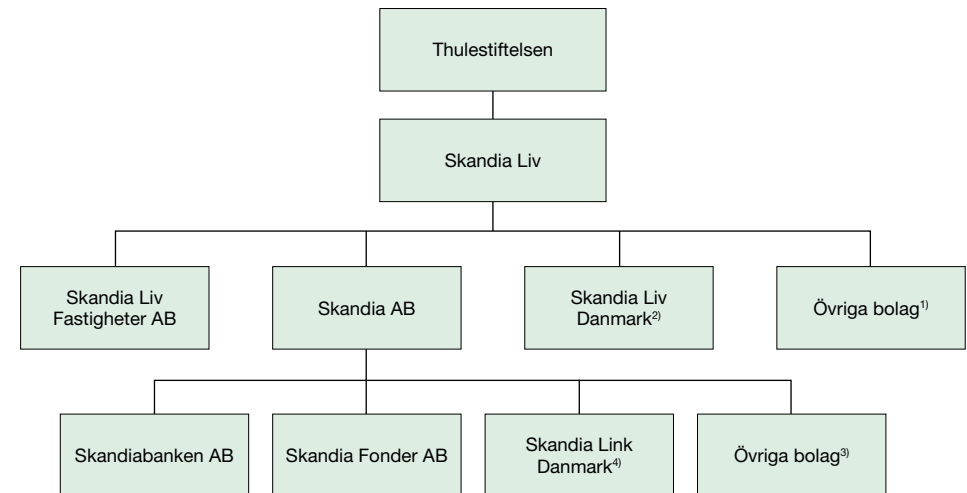
Som närstående definieras samtliga bolag inom Skandiakoncernen, styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare i Skandiakoncernen. Som närstående betraktas även deras närstående och de bolag, utanför Skandiakoncernen, där Skandias styrelseledamöter och ledande befattningshavare har styrelseuppdrag. Med dessa personer och bolag förekommer dock inga transaktioner utöver normala kundtransaktioner på marknadsmässiga villkor. Med bolag inom Skandiakoncernen förekommer transaktioner baserat på marknadspris där så anges. Annars grundas transaktionerna på självkostnadsprincipen.

Transaktioner mellan Skandia Liv, dess ledande befattningshavare och styrelse framgår av not 52.

ORGANISATION

Den 1 januari 2013 flyttades större delen av den administrativa verksamheten och därmed personalen i Skandia AB över till moderbolaget Skandia Liv, se även avsnitt om rörelseöverlåtelse under Väsentliga händelser. Även den IT-verksamhet, inklusive personal, som tidigare bedrivits i Skandia Informationsteknologi AB överfördes den 1 januari 2013 till Skandia Liv. Skandia Liv blev därmed den part till vilken övriga Skandiabolag outsourcat mycket av sin verksamhet.

Övergripande beskrivning av Skandiakoncernen

¹ I övriga bolag ingår Skandia Försäljning AB, Skandia Investment Management AB, Skandikon Administration AB och Skandikon Pensionsadministration AB.

² I Danmark finns Skandia Livsforsikring A/S, Skandia Livsforsikring A A/S, Skandia Asset Management Fondsmægler-selskab A/S (50 procent) samt Skandia A/S (50 procent).

³ Övriga bolag som Skandia AB äger avser Skandia Capital AB, Skandia Informationsteknologi AB samt Sophiahemmet Rehab Center AB.

⁴ I Danmark finns Skandia Link Livsforsikring A/S, Skandia Asset Management Fondsmægler-selskab A/S (50 procent) samt Skandia A/S (50 procent).

NOTER

FORTS. NOT 53 UPPLYSNINGAR NÄRSTÅENDE

Skandiakoncernens säljkår finns i Skandia Försäljning AB och tillhandahåller förmedlings- och rådgivningstjänster till Skandia Liv, Skandia AB och Skandiabanken AB. Skandia har sedan den 1 maj 2013 bildat ett kapitalförvaltningsbolag, Skandia Investment Management AB. Bolaget tar över delar av den interna förvaltningen av Skandias värdepappersportfölj.

Transaktioner av återkommande karaktär mellan Skandia Liv och övriga Skandiabolag¹⁾

MSEK Karaktär	Erhållen ersättning Skandia Liv		Betald ersättning till andra Skandiabolag	
	2013	2012	2013	2012
Ränta på långfristiga lån och koncernkontopool	423	1 503	1	8
Stabstjänster och övriga koncernkostnader	557	—	—	233
Affärsstöd	192	—	—	240
Produktutveckling	120	—	14	53
IT	325	—	—	151
Distributionsersättning	—	—	265	272
Arvode kapitalförvaltning	23	—	81	—
Övriga ersättningar	61	65	76	68

¹⁾ Jämförelsesiffror har i konsekvens med den nya organisationsstrukturen omgrupperats i tabell och not. Utöver det har distributionsersättningen 2012 justerats ovan så att den bara avser interna ersättningar trots att de externa flödena administrativt går via Skandia AB. Vid jämförelse med föregående år måste man beakta att flödena från den outsourcade verksamheten i koncernen bytt riktning och 2013 då Skandia Liv utför dessa tjänster på uppdrag av övriga bolag. 2012 låg den största delen av den outsourcade verksamheten i Skandia AB.

Ränta på långfristiga lån och koncernkonto

Skandia Liv Fastigheter AB har lån från Skandia Liv uppgående till totalt 16 600 (16 600) MSEK per den 31 december 2013. Lånen löper med marknadsmässig ränta och den längsta löptiden är ett år. Skandia Livsforsikring A/S och Skandia Livsforsikring A A/S har lån från Skandia Liv uppgående till totalt 155 (150) MSEK per den 31 december 2013. Även dessa löper med marknadsmässig ränta men utan slutförfallodag.

Samtliga svenska dotterbolag till Skandia Liv exklusive Skandia AB ingår i en gemensam koncernkontostruktur med tillhörande dotterbolag. Dotterbolagen erhåller eller betalar marknadsmässig ränta till Skandia Liv för sin andel av behållningen på kontot.

Stabstjänster, affärsstöd och produktutveckling

I samband med att administrativ verksamhet, samt IT-verksamhet överfördes till Skandia Liv ändrades relationen mellan de olika parterna inom koncernen med vilka funktionsavtal funnits. Nya avtal, som bygger på befintliga avtal avseende process och prissättningsmekanism, har slutits utan större förändring. Funktionsavtalens reglerar de uppdrag som Skandia Liv har att utföra åt andra Skandiabolag. Skandia Liv tillhandahåller numera:

- Stabstjänster som inkluderar bland annat Finance, HR, Juridik, Kundombudsmannen, Riskhantering och Compliance.
- Affärsstöd till exempel marknadsföring och försäljningsstöd av koncernens produkter.
- Produktutveckling som inkluderar utveckling och paketering av produkter och koncept.
- IT, verksamhet för drift, förvaltning och utveckling.

Den ersättning som utgår för dessa områden grundas på självkostnader som fördelas utifrån faktiskt utnyttjande, baserat på nyttjandegrad enligt ABC-metodik.

Distributionsersättning

Skandia Liv betalar en marknadsmässig distributionsersättning till Skandia Försäljning AB. Därutöver betalar Skandia Liv ett fast belopp per säljare.

Arvode kapitalförvaltning

Förvaltningskostnader avseende Skandia Livs värdepappersportfölj som Skandia Liv betalar till Skandia Investment Management.

Övriga ersättningar

Från och med september 2009 har Skandia AB erlagt ett fast belopp om 13,9 MSEK per kvartal som ersättning för den kompensation som Skandia Liv utgivit till DnBNOR, med anledning av ett omförhandlat kapitalförvaltningsavtal. Denna ersättning är nu betald, enligt plan, i sin helhet under 2013.

Skandia AB återförsäkrar en del av bolagets sjukförsäkringsrisker inom Sverige hos Skandia Liv. På så sätt uppnås samordningsvinster i riskprövning med mera.

Skandia Liv erbjuder, inom sjukförsäkringskonceptet Hälsokedjan, rehabilitering. Rehabiliteringsdelen köps av Skandia AB.

Skandikon Pensionsadministration AB utför administrativa tjänster avseende tjänstepensioner för anställda inom Skandia.

Skandia Liv hyr kontorslokaler runt om i Sverige från Skandia Liv Fastigheter AB.

Tjänstepensioner för anställda och personalförmåner

Skandia Liv tillhandahåller tjänstepensioner för de anställda inom Skandia. Dessa pensionsförmåner grundas på avtal på den svenska arbetsmarknaden och premier betalas av respektive bolag i koncernen. Totalt har Skandia Liv erhållit 112 MSEK i inbetalda premier.

Anställda i Skandia har möjlighet att ta lån på förmånliga villkor hos Skandiabanken. Ränteskillnad upp till marknadsränta hänförlig till anställda i övriga juridiska enheter än Skandiabanken vidaredebiteras till den juridiska person där respektive person är anställd. Skandia Livs kostnad för detta uppgår till 35 MSEK.

Information om lån till personer i ledande ställning framgår av not 52.

Verksamhet i Danmark

I Danmark samarbetar dotterbolagen Skandia Livsforsikring A/S och Skandia Livsforsikring A A/S med Skandia Link Livsforsikring A/S genom bolagen Skandia A/S, som är ett rent administrationsbolag, och Skandia Asset Management Fondsmäglerselskab A/S som tillhandahåller kapitalförvaltning. Syftet är att samordna alla administrativa resurser vilket ger möjligheter till kostnadssynergier. Kostnaderna i Skandia A/S fördelas till respektive bolag med hjälp av en ABC-fördelning och kapitalförvaltningsbolaget ersätts utifrån storleken på det förvaltade kapitalet.

Koncernbidrag, utdelningar och kapitaltillskott

Skandia Liv har i maj erhållit utdelning från Skandia Liv Fastigheter AB på 1 700 MSEK och från Skandia AB på 2 345 MSEK. Del av utdelning från Skandia AB, 445 MSEK, är relaterad till försäljningen av Old Mutual Guodian Insurance Company Ltd. Denna del av utdelningen har vidareförmedlats till Old Mutual plc i enlighet med överenskommelse i förvärsavtalet, mellan Old Mutual och Skandia från december 2011. Skandia Liv har även erhållit utdelning från Skandia Livsforsikring A/S om 173 MSEK.

Kapitaltillskott har lämnats till Skandia Investment Management AB på 80 MSEK samt till Skandia Försäljning AB om 35 MSEK. Vidare har Skandia Liv lämnat koncernbidrag till Skandia AB om 60 MSEK.

54 AVSÄTTNING FÖR PENSIONER

Pensionskostnader	2013	2012
Kostnad avseende tjänstgöring under innevarande period	55	41
Räntekostnad	141	123
Beräknad ränta på förvaltningstillgångar	-6	-5
Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder	—	46
Pensionskostnader förmånsbestämda planer	190	205
Pensionskostnader avgiftsbestämda planer	278	205
Särskild löneskatt	93	51
Totala pensionskostnader	561	461

Avstämning av förmånsbestämda pensionsplaner i balansräkningen

Nuvärdet av helt eller delvis fonderade förmånsbestämda förpliktelse	191	213
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde ¹⁾	-192	-196
Förpliktelsens nuvärde minus förvaltningstillgångar	-1	17
Nuvärdet av helt ofonderade planer	4 032	4 555
Redovisad förmånsbestämd skuld (+) och tillgång (-)	4 031	4 572
Redovisad förmånsbestämd skuld (+) och tillgång (-) inklusive särskild löneskatt²⁾	3 772	4 450

Specifikation av förändring i redovisad förmånsbestämd nettopensionsskuld

Ingående balans	4 572	265
Nettokostnad redovisad i resultaträkningen	190	205
Utbetalda pensionsersättningar från förvaltningstillgångar	-234	-185
Förvärv av Skandia AB	—	3 947
Omvärdering via Övrigt totalresultat	-493	340
Valutadifferens	-4	0
Utgående balans nettopensionsskuld	4 031	4 572
Utgående balans nettopensionsskuld inklusive särskild löneskatt²⁾	3 772	4 450

Nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelse

Ingående balans	4 768	282
Kostnad avseende tjänstgöring under innevarande period	55	41
Räntekostnader	141	123
Utbetalda pensionsersättningar från förvaltningstillgångar	-227	-186
Förvärv av Skandia AB	—	4 146
Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder	—	46
Omvärdering av pensionsförpliktelse	-506	316
Valutadifferens	-8	0
Utgående balans förmånsbestämda förpliktelse	4 223	4 768

Förvaltningstillgångar ¹⁾	2013	2012
Ingående balans	196	—
Beräknad ränta på förvaltningstillgångar	6	3
Förvärv av Skandia AB	—	199
Premier betalda av arbetsgivaren	14	6
Utbetalda pensionsersättningar från förvaltningstillgångar	-8	-9
Avkastning på förvaltningstillgångar exklusive belopp som ingår i räntekostnader/(intäkter)	-13	-3
Valutadifferens	-4	0
Utgående balans	191	196

Poster i Övrigt totalresultat

Omvärderingar av nettopensionsförpliktelsen		
Varav effekter av förändrade demografiska antaganden	—	—
Varav effekter av förändrade finansiella antaganden	-529	331
Varav effekter av erfarenhetsbaserade justeringar	23	6
Avkastning på förvaltningstillgångar exklusive belopp som ingår i räntekostnader/(intäkter)	13	3
Summa i Övrigt totalresultat	-493	340

Förvaltningstillgångar, fördelning

Räntebärande värdepapper	107	112
Fastigheter	14	14
Aktier och liknande finansiella instrument	65	60
Övrigt	5	10
Totala förvaltningstillgångar¹⁾	191	196

Varav 135 MSEK är marknadsnoterat.

Viktigaste aktuariella antagandena³⁾

Diskonteringsränta	3,75 %	3,00 %
Löneökningstakt ⁴⁾	3,00 %/4,50 %	3,00 %/4,50 %
Inflation	2,00 %	2,00 %

Vägd genomsnittlig löptid för pensionsförpliktelsen är 15,9 år.

Genomsnittlig återstående tjänstgöringstid är 10,4 år.

Av total pensionsförpliktelse hänförs 34 procent till inaktiva, det vill säga avser redan intjänade förmåner för tidigare anställda och pensionärer.

¹⁾ Avser förvaltningstillgångar som tryggas utanför Skandiakoncernen.

²⁾ Särskild löneskatt har beräknats på nettopensionsförpliktelsen med hänsyn tagen till totala förvaltningstillgångar inklusive de som tryggas inom Skandiakoncernen.

³⁾ Antaganden är angivna som sammanvägda medelvärden för respektive pensionsplan.

⁴⁾ För högre befattningshavare förväntas löneökningstakten uppgå till 4,5 procent.

FORTS. NOT 54 AVSÄTTNING FÖR PENSIONER

Pensionskostnaderna för förmånsbestämda pensioner år 2014 enligt IAS 19 beräknas till 186 MSEK. Pensionspremiebetalningar för 2014 förväntas ligga i nivå med 2013.

Av de totala pensionskostnaderna redovisas kostnader avseende tidigare och innevarande period samt särskild löneskatt, 426 (343) MSEK, i driftskostnaderna. Resterande kostnader, 135 (118) MSEK, redovisas som Kapitalavkastning, netto i det icke-tekniska resultatet.

Skandia började tillämpa den omarbetade standarden IAS 19 "Ersättningar till anställda" den 1 januari 2013. Den största förändringen avser borttaget av möjligheten att använda den så kallade korridorregeln, det vill säga möjligheten att endast redovisa en andel av aktuariella vinster och förluster som en intäkt eller kostnad. Omvärderingar i de förmånsbestämda pensionsplanerna redovisas istället löpande i Övrigt totalresultat. Den ändrade standarden innebär även att avkastning på förvaltningstillgångar inte redovisas som tidigare med förväntad avkastning. Istället redovisas en ränteintäkt baserad på diskonteringsräntans storlek vid ingången av året i resultaträkningen. De nya principerna påverkar redovisningen retroaktivt varför en omräkning har gjorts av jämförelsesiffrorna.

Avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner

I Skandia finns det två typer av pensionsplaner, avgiftsbestämda och förmånsbestämda. Avgiftsbestämda pensionsplaner innebär att bolagets pensionskostnad utgörs av en procentuell andel av den anställdes lön i varje redovisningsperiod som den anställda utfört tjänster åt företaget. Redovisningen av avgiftsbestämda planer innebär att premien kostnadsförs i takt med att förmånen intjänas. Förmånsbestämda pensionsplaner innebär att den anställda garanteras en viss pension efter avslutad anställning. Pensionen baseras på slutlönen, varför Skandia har en förpliktelse mot nuvarande och tidigare anställda som skall redovisas i balansräkningen.

Redovisning av pensionsförpliktelse och pensionskostnad

I moderbolaget och respektive dotterbolag redovisas kostnaden för avgifts- och förmånsbestämda pensionsplaner som den driftskostnad som uppstår när fakturerade premier betalas. På koncernnivå skiljer sig redovisningen av de förmånsbestämda pensionsplanerna. Koncernredovisningen utgår från en beräkning som visar den slutförpliktelse företaget anses ha mot de anställda när de går i pension. Företagets utestående förpliktelse samt kostnad för förmånsbestämda pensionsplaner beräknas årligen med hjälp av aktuariella metoder grundade på företagets långsiktiga antaganden om bland annat diskonteringsränta, löneökningstakt, anställningstid samt inflation. Den utestående pensionsförpliktelsen och pensionskostnaden fastställs enligt den så kallade Projected Unit Credit Method. Denna metod innebär i korthet en linjär kostnadsfördelning mellan tiden från det att man börjar tjäna in sin pension tills pensionsåldern uppnås.

Förmånsbestämda pensionsplaner finns i Sverige och Norge. Norges andel av koncernens totala förpliktelse för förmånsbestämda pensionsplaner utgör cirka 1 procent varför denna inte särredovisas i ovanstående sammanställningar.

Den huvudsakliga delen av de anställdas förmånsbestämda pensionsplaner (96 procent) tryggas i Skandia Liv, vilket innebär att de beräknas och redovisas tillsammans med Skandia Livs totala förvaldade kapital och försäkringstekniska avsättningar. För dessa pensionsplaner har Skandia inga förvaltningstillgångar som är direkt avskiljbara varför den i balansräkningen redovisade pensionsskulden för dessa planer motsvarar pensionsåtagandet brutto. Övriga pensionsåtaganden med tryggande utanför Skandia redovisas netto efter avdrag för förvaltningstillgångar.

De aktuariella antagandena fastställs årligen i anslutning till balansdagen. Diskonteringsräntan baseras på bostadsobligationsräntan. Övriga finansiella antaganden är baserade på Skandias långsiktiga förväntningar. De viktigaste antagandena som fastställdes för årsberäkningen framgår av ovanstående tabell. En sänkning av diskonteringsräntan med 0,5 procentenheter skulle medföra en ökning av pensionsskulden med cirka 8 procent eller 334 MSEK.

Aktuariella vinster och förluster till följd av erfarenhetsbaserade justeringar och förändringar i aktuariella antaganden redovisas i Övrigt totalresultat under den period då de uppstår.

I koncernens resultaträkning utgörs kostnaden för förmånsbestämda pensionsplaner av summan av kostnader

avseende tjänstgöring under innevarande och tidigare period, räntekostnader och beräknad ränta på förvaltningstillgångar. Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande period och tidigare perioder samt särskild löneskatt redovisas som en driftskostnad. Nettoräntekostnaden redovisas som Kapitalavkastning i det icke-tekniska resultatet.

Pensionsplanerna

Pensionsplanerna i Skandia utgörs främst av pensionsförmåner som framgår av kollektivavtal om tjänstepension (FTP-planen) samt i viss grad av tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare. Motsvarande förhållande gäller för Norge och Danmark. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension.

Pensionsplanerna för de anställda i Skandia tryggas genom betalning av försäkringspremier till främst moderbolaget Skandia Liv. Pensionsförpliktelserna inkluderar till viss del även ett säkerställande genom företagsägda kapitalförsäkringar och tryggnade via Försäkringsbranschens pensionskassa (FPK). Förpliktelsen inkluderar dessutom en skuld avseende rätt till förtida pension för vissa anställda. Enligt gällande kollektivavtal omfattas denna medarbetargrupp av möjligheten till förtida pension vid 62 års ålder jämfört med 65 år för övriga anställda.

55 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN**Ombildningen av Skandia Liv**

Den 1 januari 2014 överfördes med verkan mellan bolagen hela verksamheten i Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ) till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt genom en beståndsoverlåtelse. Den fick verkan även mot försäkringstagarna den 2 januari 2014 och följdes samma dag av en fusion av Skandia Liv in i Skandia Öms. Skandia Liv har därmed omvandlats till ett ömsesidigt livförsäkringsbolag som ägs direkt av försäkringstagarna. Dessa utövar styrning över bolaget genom att nominera och utse ledamöter till Skandias fullmäktige som är det högsta beslutande organet i Skandia. Fullmäktige utser i sin tur Skandias styrelse.

Skandias första ordinarie bolagsstämma kommer att hållas den 12 juni 2014.

För mer information avseende ombildningen se sidan 10.

Omstrukturering i koncernen

En omstrukturering genomfördes i Skandia den 2 januari 2014 då Skandia ABs dotterbolag Skandia Link Livsförsäkring A/S samt intressebolagen Skandia Asset Management Fondsmaeglerselskab A/S och Skandia A/S, samtliga med säte i Danmark, såldes till moderbolaget Skandia Öms. Försäljningen verkställdes till ett totalt bokfört värde om 745 MSEK.

Från den 1 april 2014 kommer rådgivningsverksamheten inom Skandia Försäljning AB att upphöra och flyttas över till moderbolaget Skandia Öms.

Återbäringsräntan

Den 1 januari 2014 höjde Skandia den ordinarie återbäringsräntan på kundernas traditionellt förvaldade försäkringskapital från 5 procent till 6 procent.

Nytt bolag i Luxemburg

Skandia etablerade den 17 januari 2014 ett nytt Luxemburgbaserat bolag (Thule Fund S.A., SICAV-SIF) i koncernen. Huvudsyftet med bolaget är att starta alternativa investeringsfonder så kallade AIF fonder. Skandia ABs dotterbolag Skandia Fonder är ägare till det nya bolaget.

56 EFFEKTER AV ÄNDRAD REDOVISNINGSPRINCIP

Skandia började tillämpa den omarbetade standarden IAS 19 "Ersättningar till anställda" den 1 januari 2013. Den största förändringen avser borttaget av möjligheten att använda den så kallade korridorregeln, det vill säga möjligheten att endast redovisa en andel av aktuariella vinster och förluster som en intäkt eller kostnad. Omvärderingar i de förmånsbestämda pensionsplanerna ska istället redovisas löpande i Övrigt totalresultat.

De nya principerna påverkar redovisningen retroaktivt och därför har ingående balans per den 1 januari 2012 räknats om. Vidare har jämförelsesiffrorna i balansräkningen justerats. Jämförelsesiffrorna i resultaträkningen har inte påverkats nämnvärt och har därför inte justerats.

Effekt på balansräkningen 2012-12-31	Koncernen		
	Före justering	Justering IAS 19	Efter justering
Årets resultat ¹⁾	14 026	—	14 026
Andra fonder	-18	-362	-380
Balanserade vinstmedel	6 106	-16	6 090
TOTALT EGET KAPITAL	97 924	-378	97 546
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	3 896 ²⁾	420	4 316
Avsättning för uppskjuten skatt	4 677	-41	4 636
Skulder i bankverksamhet	77 732	-1	77 731
TOTALT EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	558 079	0	558 079
Effekt på totalresultat 2012			
ÅRETS RESULTAT, ENLIGT RESULTATRÄKNING	14 068	—	14 068
Omvärdering av förmånsbestämda pensioner	—	-393	-393
Skatter hänförligt till omvärdering av förmånsbestämda pensioner	—	31	31
ÅRETS TOTALRESULTAT	5 785	-362	5 423

¹⁾ Ingen omräkning av årets resultat, ej materiellt, avskrivning på 1 MSEK (1,170 MSEK).

²⁾ Omklassificering har gjorts av särskild löneskatt (137 MSEK) från Övrig avsättning till Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser.

57 AVSTÄMNING AVKASTNING I TOTALAVKASTNINGSTABELL MOT FINANSIELLA RAPPORTER

POSTER I RESULTATRÄKNING	2013	2012
Kapitalavkastning, intäkter		
Hyresintäkter från byggnader och mark (koncern) ¹⁾	2 142	2 099
Utdelning på aktier och andelar		
Koncernföretag ²⁾	3 774	4 109
Andra aktier och andelar ¹⁾	2 603	2 403
Alternativa placeringar ¹⁾	143	263
Ränteutgifter med mera		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ¹⁾	5 252	4 716
Övriga finansiella placeringar ¹⁾	1	281
Lån ¹⁾	24	0
Fordringar på koncernföretag ²⁾	422	1 495
Övriga finansiella tillgångar ¹⁾	52	67
Realisationsvinst, netto		
Byggnader och mark (koncern)	—	999
Aktier och andelar	5 840	1 488
Obligationer och räntebärande värdepapper	—	957
Alternativa placeringar	—	544
Orealiserade vinster på placeringstillgångar		
Byggnader och mark (koncern)	1 882	—
Aktier och andelar	12 281	11 439
Alternativa placeringar	73	148
Kapitalavkastning, kostnader		
Driftskostnader från byggnader och mark (koncern) ¹⁾	-892	-897
Kapitalförvaltningskostnader	-216	-189
Räntekostnader		
Räntekostnader finansiella instrument ¹⁾	-15	-53
Övriga räntekostnader med mera ¹⁾	-3	-1
Övriga finansiella kostnader ¹⁾	-43	-58
Valutakursförlust netto	-1 905	-3 952
Nedskrivningar dotterbolagsaktier ²⁾	-644	-407
Realisationsförlust, netto		
Byggnader och mark (koncern)	-348	—
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-344	—
Alternativa placeringar	-1 184	—

NOTER

FORTS. NOT 57 AVSTÄMNING AVKASTNING I TOTALAVKASTNINGSTABELL
MOT FINANSIELLA RAPPORTER

	2013	2012
Orealiserade förluster på placeringstillgångar		
Byggnader och mark (koncern)	—	-123
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-6 826	-845
Totalt kapitalavkastning enligt resultaträkningen	22 069	24 483
Justering		
Skillnad på grund av andra valutakurser i redovisningen	—	104
Skillnad på grund av andra värderingskurser i redovisningen	216	422
Övriga justeringar	381	465
Kapitalförvaltningskostnader	216	189
Koncernföretagsposter ²⁾	-2 122	-3 021
Totalt kapitalavkastning enligt Totalavkastningstabellen³⁾	20 760	22 642

¹⁾ Direktavkastning beräknas genom att ta ovanstående poster ställt i relation till ett genomsnitt av nettoplaceringstillgångarna under året.

²⁾ Totalavkastningen utgår från placeringstillgångarna i moderbolaget. Avseende fastigheter ersätts det bokförda värdet av Skandia Liv Fastigheter AB med det redovisade värdet på fastigheterna.

³⁾ Totalavkastning beräknas utifrån ovanstående avkastning ställt i relation till dagsviktade nettoplaceringstillgångar. Detta överensstämmer med branchpraxis.

POSTER I BALANSRÄKNING

	2013	2012
Placeringstillgångar		
Byggnader och Mark (Koncern) ¹⁾	32 954	30 170
Koncernföretag ¹⁾	45 951	46 476
Aktier och andelar	113 762	108 266
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	136 625	137 261
Alternativa placeringar	6 670	7 114
Lån med säkerhet i fast egendom	5	6
Kreditinvesteringar	1 007	—
Derivat	874	2 075
Övriga finansiella placeringstillgångar	19 129	8 453
Fordringar		
Ej likviderad försäljning av placeringstillgångar ²⁾	2 753	154
Betald kontantsäkerhet avseende derivataffärer ²⁾	250	257
Upplupna ränteintäkter	2 588	2 805
Övriga fordringar	9	11
Andra tillgångar		
Kassa och bank ³⁾	12 399	3 570

	2013	2012
Skulder		
Derivat	-645	-690
Återköpsransaktioner	-27 712	-13 812
Ej likviderade köp av placeringstillgångar ⁴⁾	-840	-153
Erhållen kontantsäkerhet avseende derivataffärer ⁴⁾	-298	-1 603
Upplupna räntekostnader	0	-1
Övriga skulder	-57	-37
Totalt marknadsvärde, netto	345 424	330 322
Justeringar		
Minoritetsintresse i fastigheter (koncern)	-380	-358
Koncernföretag ¹⁾	-22 210	-22 441
Skillnad på grund av andra valutakurser i redovisningen	—	104
Skillnad på grund av andra värderingskurser i redovisningen	216	422
GarantiPension Plus (GPP)	-1 030	-696
Övriga justeringar	-87	-202
Övervärde i fondförsäkringsaffären	1 871	1 361
Marknadsvärde enligt totalavkastningstabell	323 804	308 512

¹⁾ Totalavkastningen utgår från placeringstillgångarna i moderbolaget. Avseende fastigheter ersätts det bokförda värdet av Skandia Liv Fastigheter AB med det redovisade värdet på fastigheterna.

²⁾ Se not 31.

³⁾ Bankkonton i kapitalförvaltningen. Bankkonton tillhörande försäkringsrörelsen inkluderas inte.

⁴⁾ Se not 46 Övriga skulder.

58 FÖRVÄRV AV SKANDIA AB

Den 21 mars 2012 förvärvade Skandia Liv 100 procent av aktiekapitalet i Skandia AB med dess nordiska försäkrings- och bankverksamhet från Old Mutual. Köpeskillingen uppgick till 22 592 MSEK. Den preliminära förvärvsanalysen som upprättades under 2012 har kunnat fastställas under 2013 utan justeringar av beloppen. Således har det verkliga värdet för nettotillgångarna fastställts till 22 262 MSEK och en goodwill om 330 MSEK.

Under året har också avtalet om överlåtelse avseende Skandia ABs innehav i det kinesiska bolaget Old Mutual Guodian Life Insurance Company Ltd ("Kina") till ett bolag inom Old Mutual-koncernen kunnat genomföras. Då Kina var en tillgång som förvärvades med avsikt att avyttras värderades Kina till överenskommen köpeskillning vilket motsvarade bokfört värde i Skandia AB.

Bolagsstyrningsrapport

BOLAGET

Skandia Liv är ett svenskt livförsäkringsaktiebolag med säte i Stockholm, Sverige. Skandia Liv är ett helägt dotterbolag till Thulestiftelsen som bildades i december 2011 för att möjliggöra Skandia Livs förvärv, i mars 2012, av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandia AB) från Old Mutual. I och med förvärvet blev Skandia Liv moderbolag i en grupp av bolag som bedriver finansiell verksamhet (Skandia) tillsammans. Skandia tillhandahåller försäkrings-, bank- och fondprodukter inom Norden. Skandia Liv drivs enligt ömsesidiga principer, vilket innebär att allt överskott i Skandia Liv tillfaller försäkringstagarna och de försäkrade i Skandia Liv. Styrningen sker genom årsstämman, styrelse och vd i enlighet med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Utöver dessa externa regelverk utgår styrningen från bolagsordningen samt interna policyer och instruktioner som reglerar Skandias verksamhet. Skandia Liv följer Svensk kod för bolagsstyrning (Koden).

KODEN

Syftet med Kodens regler är att utveckla bolagsstyrningen och främja förtroendet för näringslivet. Grundprincipen är att tillämpa Koden genom "följ eller förklara", det vill säga att avvikelser från Koden är tillåtna men måste förklaras. Koden riktar sig till noterade bolag, men även för bolag som Skandia Liv, med ett stort antal försäkringstagare som står för bolagets riskkapital lämpar sig tillämpning av Koden. Mot bakgrund av Skandias storlek och allmänna intresse har styrelsen i Skandia Liv valt att följa Koden. De regler som styrelsen valt att avvika från och förklaringar till dessa följer nedan.

AVVIKELSER FRÅN KODEN

KODBESTÄMMELSE 1 - ÅRSSTÄMMA

Skandia Liv följer inte Kodens regler om årsstämman eftersom bolaget bara har en ägare.

KODBESTÄMMELSE 3.1 - STYRELSENS UPPGIFT

Vinstutdelning från bolaget är förbjuden och styrelsens uppgift är därför inte att främja ägarens intresse av avkastning på aktiekapitalet. Allt överskott i bolaget tillkommer försäkringstagarna och de försäkrade.

KODBESTÄMSELERNA 4.2 OCH 4.4 - STYRELSENS SAMMANSÄTTNING

Sammansättningen av styrelsen regleras av särreglerna för icke vinstutdelande livförsäkringsaktiebolag i försäkringsrörelselagen (jämför ovan).

KODBESTÄMMELSE 7.6 - STYRELSENS ARBETSFORMER

Granskning av delårsrapporter – Bolagets revisorer granskar inte bolagets halvårsrapport. Avvikelse från Kodens bestämmelser sker med hänsyn till att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag och med syftet att begränsa kostnaderna för försäkringstagarna.

KODBESTÄMMELSE 9.1 - ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Skandia Liv tillämpar Finansinspektionens allmänna råd om ersättningspolicy i försäkringsföretag med mera och omfattas inte av denna punkt.

STYRDOKUMENT

Skandia omfattar i huvudsak Skandia Liv med dotterbolagen Diligentia, Skandikonbolagen, Skandia Försäljning, Skandia Investment Management, Skandia Livsforsikring A/S, Skandia Livsforsikring A A/S och Skandia AB med dess dotterbolag Skandiabanken, Skandia Fonder och Skandia Link Livsforsikring A/S. Av dessa är Skandia Liv, Skandia AB, Skandiabanken, Skandia Fonder och Skandia Investment Management tillståndspliktiga bolag i Sverige och står under Finansinspektionens tillsyn.

Ägarstyrningen av Skandia utgår från Thulestiftelsens instruktion till Skandia Liv med dotterbolag som beslutades den 21 mars 2012. I denna har Thulestiftelsen särskilt tagit fasta på vad som stadgas i Skandia Livs bolagsordning beträffande verksamhetens inriktning samt reglerna om vinstutdelningsförbud och styrelsesammansättning. Som verksamhet anges att Skandia Liv, direkt eller genom dotter- och intresseföretag, ska tillhandahålla försäkrings- och bankprodukter för sparande eller trygghet vid sjukdom, olycksfall eller dödsfall. Bolagsordningen föreskriver att Skandia Liv inte får dela ut vinst till aktieägaren och att en ledamot som är utsedd av försäkringstagarna, eller intressegrupp med anknytning till dem, ska ingå i styrelsen. Ägarinstruktionen anger att ägarstyrningen ska ske med beaktande av vinstutdelningsförbudet. Vidare anges att Skandia Liv ska bistå Thulestiftelsen i förberedelserna för och genomförandet av ombildningen av Skandia Liv till ett ömsesidigt försäkringsbolag.

Härutöver har Skandia Livs styrelse beslutat om arbetsordning, inklusive mandat för vd och instruktioner för styrelseutskotten. Motsvarande styrdokument, med anpassningar till verksamheten, har antagits av styrelserna för Skandia AB, Skandia Investment Management AB, Skandiabanken AB och Skandia Fonder AB. Styrelsen har vidare beslutat en manual för styrning av Skandia Livs dotterbolag som syftar till att kombinera god styrning och kontroll med möjligheter till effektiv och flexibel förvaltning av verksamheterna i Skandia. Manualen fastställer ramarna för bolagsstyrningen och är antagen av alla bolag i Skandia. Den innehåller bland annat krav på att vissa affärshändelser ska eskaleras till styrelsen i Skandia Liv eller dotterbolagsstyrelser för beslut, beloppsmässiga begränsningar i beslutanderätt och riktlinjer för arbetet i styrelser, kommittéer och forum.

BOLAGSSTÄMMAN

Bolagsstämman är Skandia Livs högsta beslutande organ. Vid årsstämman fastställs resultat- och balansräkning, vidare utses revisorer och ledamöter i styrelsen. Det beslutas också om arvoden till styrelseledamöter och revisorer, samt ansvarsfrihet för styrelsen och vd. Stämman fastställer att rörelseresultatet ska överföras till eller tas från konsolideringsfonden (en fond bestående av försäkringstagarnas överskottsmedel som är bolagets riskkapital). Beslutanderätten hos stämman ligger hos Thulestiftelsen som äger samtliga aktier i Skandia Liv, till dess att verksamheten övergår till att bedrivas genom ett ömsesidigt försäkringsbolag.

Det hölls två bolagsstämmor i Skandia Liv under 2013. Styrelsen består för närvarande av Gunnar Palme, som är styrelsens ordförande, Hans-Erik Andersson, Elisabeth Annell Åhlund, Peggy Bruzelius, Gunnar Holmgren, Lars Otterbeck, Kristina Schauman och Leif Victorin. Härtill består styrelsen av försäkringstagarrepresentanten Sverker Lundkvist samt de fackliga representanterna Anne Andersson, Lars Nordin och Jane Olofsson. Stämman beslutade vidare att utse revisionsbolaget Deloitte AB, med Svante Forsberg, till huvudansvarig revisor.

STYRELSEN

Styrelsen är enligt försäkringsrörelselagen ansvarig för bolagets organisation och förvaltning. Den beslutar om Skandia Livs strategiska inriktning, utser vd och fastställer policyer och instruktioner. Styrelsen ska se till att det finns lämpliga interna regelverk för riskhantering och riskkontroll, och har i anslutning till utvecklingen av affärstrategin genomfört en riskanalys. Till styrelsens uppgifter hör också att se till att det finns en tillfredsställande kontroll över redovisningen och medelsförvaltning. Styrelsen följer löpande Skandia Livs verksamhet, ekonomiska resultat och kapitalförvaltning. Till hjälp i uppföljningen har styrelsen internrevision som är oberoende i förhållande till verksamheten. Vidare hanterar och beslutar styrelsen i frågor som rör ersättningar till bland annat ledande befattningshavare i Skandia. Styrelsens beslutanderätt inskränks av bolagsstämmans ensamrätt att besluta i vissa frågor och möjlighet att besluta i andra frågor som inte uttryckligen hör till styrelsens eller vds kompetens.

Mer än hälften av ledamöterna i en styrelse i ett icke vinstutdelande försäkrings-

bolag ska enligt försäkringsrörelselagen vara oberoende. Med oberoende ledamot avses en person som varken är anställd i bolaget, anställd eller styrelseledamot i företag som ingår i samma koncern som bolaget eller i en företagsgrupp av motsvarande slag. Härtill stadgar Koden att minst två av de styrelseledamöter som är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen även ska vara oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. Skandia Livs styrelse består för närvarande av tolv ordinarie ledamöter, varav sju inklusive ordföranden är oberoende. Åtta av styrelsens ledamöter inklusive ordföranden är valda av årsstämman. En ledamot är utsedd av en särskild försäkringstagarkommitté. I styrelsen ingår tre ledamöter som de fackliga organisationerna utser enligt lag. Särskilda lagregler gäller även om jäv. Vd i Skandia Liv är adjungerad till styrelsens sammanträden.

ARBETSFÖRDELNING INOM STYRELSEN

Styrelsen i Skandia Liv har fem utskott vars huvuduppgifter beskrivs under rubrikerna nedan. Utskotten är beredande och fattar inte beslut annat än i de fall då styrelsen delegerat beslutanderätten till utskottet. Utskottens uppgifter är fastställda av styrelsen i särskilda instruktioner. De dotterbolagsstyrelser som har motsvarande utskott har instruktioner som överensstämmer med motsvarande utskott i Skandia Liv, efter anpassning till verksamheten. Gemensamt för utskotten gäller att styrelsen inom sig utser minst tre styrelseledamöter att ingå i respektive utskott. Särskilda regler finns beträffande ordförandeskap i utskotten, samt krav på styrelseledamöters oberoende i förhållande till bolaget och ägaren. Utöver styrelseledamöterna är befattningshavare i Skandia adjungerade till utskotten och deltar i sammanträdena i den utsträckning som begärs.

REVISIONSUTSKOTTET

Revisionsutskottet ska bistå styrelsen vid fullgörandet av styrelsens skyldigheter att fortlöpande bedöma Skandia Livs och Skandiakoncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Utskottet ska tillse att Skandia Liv har god intern styrning och kontroll och for-

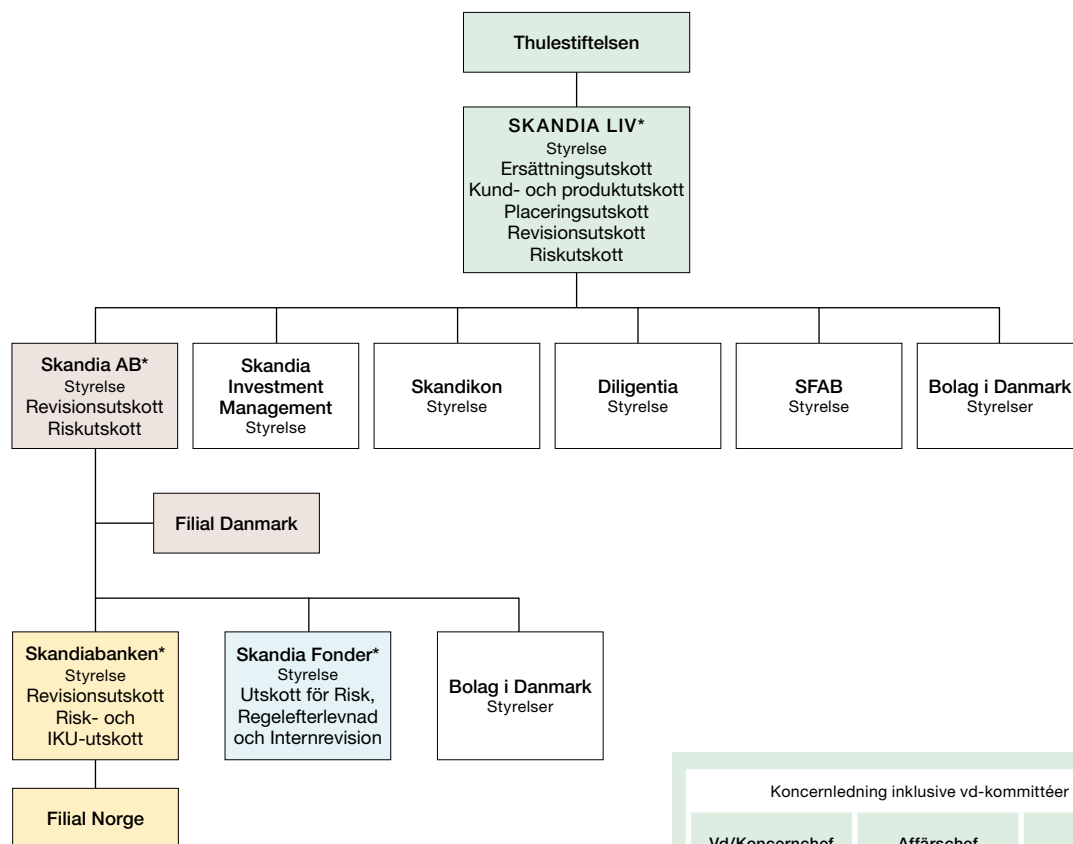
maliserade rutiner som säkerställer att fastlagda principer för finansiell rapportering och intern kontroll efterlevs samt att bolagets finansiella rapportering är upprättad i överensstämmelse med lag, tillämpliga redovisningsstandarder och övriga krav på noterade bolag. Utskottet ska vidare verka för en fullgod tillämpning i organisationen av Finansinspektionens allmänna råd om styrning, intern information och intern kontroll inom försäkringsbolag och understödsföreningar. Samtliga fem ledamöter är oberoende. Adjungerade till utskottet är vd, Chief Financial Officer (CFO), Chief Risk Officer (CRO), Chief Compliance Officer (CCO), Chefaktuarie och andra ledande befattningshavare i bolaget, internrevisionschefen samt representanter för de externa revisorerna.

RISKUTSKOTTET

Riskutskottet ska, inför styrelsemöten, förbereda ärenden om riskhantering och intern kontroll i Skandia Liv och dess dotterbolag. Utskottet ska även för styrelsens räkning granska rapporter avseende ledningens riskhantering och riskkontroll, särskilt i fråga om strukturen för och implementeringen av riskhanteringssystemet, det vill säga riskstrategi, riskramverk och riskhanteringsprocesser. Utskottet ska även granska Compliancefunktionens rapporter avseende verksamhetens regelefterlevnad och den interna kontrollens kvalitet och effektivitet. I utskottets uppgifter ingår vidare granskning av rapporter avseende ledningens hantering av skälighets- och contributionsprincipen. Ordförande är styrelseledamot i Thulestiftelsen och därmed inte oberoende styrelseledamot i Kodens mening. Övriga tre ledamöter är oberoende. Vd, CFO, CRO, CCO, Chefaktuarie, andra ledande befattningshavare i bolaget, internrevisionschefen samt representanter för de bolagsstämmovalda revisorerna ska delta i den utsträckning utskottet bestämmer.

PLACERINGSUTSKOTTET

Styrelsens placeringsutskott har ett särskilt ansvar för förvaltningen av Skandia Livs finansiella placeringstillgångar. Utskottet förbereder styrelsebeslut i strategiska placeringfrågor, fattar beslut om den övergripande tillgångsfördelningen inom de ramar som styrelsen beslutar och det riskmandat Asset Liability Management-kommittén

* Tillståndspliktigt bolag i Sverige under Finansinspektionens tillsyn.

löpande rekommenderar samt utvärderar löpande förvaltningens resultat och risktagande. I beslutprocessen rörande den övergripande fördelningen av tillgångsslag ska utskottet beakta solvensrisk-, skuldtäcknings- och konsolideringspolicyer samt legala och avtalsenliga restriktioner, säkerställa att portföljrisken ligger inom det riskmandat som Asset Liability Management-kommittén rekommenderat, fastställa avkastningskrav och förvaltningsstrategier för tillgångsslag, fatta beslut om rebalanseringspolicy och kreditinstruktion. I placeringsutskottet ingår Skandia Livs vd. Övriga fyra ledamöter i utskottet är oberoende. Föredragande i utskottet är Kapitalförvaltningschefen i Skandia Liv.

ERSÄTTNINGsutskottet

Utskottet förbereder styrelsens beslut om ersättningsfrågor rörande bland annat ledande befattningshavare i Skandia. Bland utskottets uppgifter ingår att bereda och föreslå ersättningsvillkoren för vd samt vds förslag om ersättningar till Skandialedningen och andra som är direkt ansvariga inför Skandia Livs styrelse. Utskottet godkänner vidare styrelsebeslut som tagits i Skandia Livs dotterbolag om ersättningar till de verkställande direktörerna. Samtliga tre ledamöter i utskottet är oberoende. HR-chefen i Skandia Liv är adjungerad till utskottet. Särskilt utsedda ledamöter från dotterbolagen kan vara adjungerade som ett led i förberedelsen av väsentliga ersättningsfrågor. Vidare kan CRO vara adjungerad avseende utvärdering och uppföljning av ersättningspolicyns påverkan på risker som Skandia utsätts för och hanteringen av dessa.

Koncernledning inklusive vd-kommittéer och koncernledningsforum			
Vd/Koncernchef Affärs- och kapitalplaneringskommittén	Affärschef Affärskommitté Erbjudandeforum	CFO Bokslutskommitté	Chef Produkt Investeringsprodukt-kommitté Produktforum
Chef Riskhantering ALM-kommitté Försäkringskommitté Riskkommitté	Chefjurist	Compliancechef	COO Outsourcingforum
Danmarksansvarig	HR-chef	Informationschef	IT-chef
Kapitalförvaltningschef	Strategi- och verksamhetschef	Vd Skandia AB	Vd Skandiabanken

KUND- OCH PRODUKTUTSKOTTET

Utskottet har bland annat till uppgift att bereda ärenden avseende principer för produkt- och tjänsteutbud, information och service till Skandia Livs kunder. Samtliga fyra ledamöter är oberoende och ordförande är försäkringstagarledamot i Skandia Livs styrelse. Adjungerade till utskottet är vd, Chefaktuarien, cheferna för Produkt- och Affärsenheterna och andra befattningshavare i bolaget. Utskottet kan vidare adjungera företrädare för försäkringstagarintresse eller annan i lämplig utsträckning.

ÖVERSIKT ÖVER LEDAMÖTERNAS NÄRVARO VID STYRELSENS OCH UTSKOTTENS SAMMANTRÄDEN 2013

Ledamöter	Styrelsen	Placerings- utskottet	Revisions- utskottet	Risk- utskottet	Ersätt- nings- utskottet	Kund- och produkt- utskottet
Gunnar Palme	10	4	3	5	6	5
Hans-Erik Andersson	från och med 2013-09-20	3				
Elisabet Annell Åhlund	11		4	5		
Peggy Bruzelius	9	5	4			
Gunnar Holmgren	11	5			6	
Lars Otterbeck	11	5			7	6
Kristina Schauman	11		3			6
Leif Victorin	11			5		6
Sverker Lundkvist	11			5		6
Anne Andersson	10					
Lars Nordin	11					
Jane Olofsson	9					
Suppleanter						
Linda Lundin	10					
Dahn Eriksson	1					
Leif Nordqvist	0					

STYRELSENS ARBETE UNDER 2013

Skandia Livs styrelse har under 2013 haft 11 sammanträden. Agendan har fokuserat på Skandiakoncernens långsiktiga strategi. Vidare har styrelsen följt arbetet kring det kommande solvensregelverket för försäkringsbolag Solvens 2 samt Skandiabankens IRK-ansökan. Vid sidan av dessa större frågor har styrelsen behandlat löpande ärenden, beslutat om policyer och fastställt affärsplanen.

ORDFÖRANDENS ROLL

Ordföranden leder arbetet i styrelsen och har kontinuerliga kontakter med vd i Skandia Liv och styrelsen för Thulestiftelsen. I kontakterna med vd är syftet att fungera som samtalspartner och följa bolagets löpande utveckling samt frågor av strategisk karaktär. Ordförande ansvarar för att styrelsens arbete är välorganiserat och bedrivs på ett effektivt sätt. Det innebär bland annat att styrelsen regelbundet uppdateras om Skandias verksamhet, får ändamålsenlig utbildning och tillräckliga beslutsunderlag för att arbetet ska kunna fungera effektivt. Ordförande ska kontrollera att styrelsens beslut verkställs och ta initiativ till styrelsens årliga utvärdering av sitt arbete.

VDS ROLL

Vd, som sedan förvärvet av Skandia AB även är koncernchef i Skandia, ansvarar för bolagets löpande förvaltning enligt de riktlinjer och anvisningar som styrelsen meddelar. Vd har utsett en ledningsgrupp och ansvarsuppdelningen inom denna regleras i mandat för respektive befattningshavare. I syfte att uppnå bättre löpande samarbete mellan affärsenheterna har vd inrättat kommittéer och forum som ledningen är ansvariga för inom respektive befattningshavares mandat.

SKANDIA LIVS STYRELSE

ORDINARIE LEDAMÖTER

Gunnar Palme

Ordförande och oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2008. Ordförande i ersättningsutskottet, samt ledamot i övriga styrelseutskott. Född 1954, jur kand vid Stockholms universitet. Styrelseordförande i Sveriges Jordägareförbund samt styrelseledamot i Schenck Process GmbH, Actic AB, Axema AB och Bergene Holm AS. Tidigare vd och CEO i AssiDomän och Munksjö samt tidigare anställd och vice vd i Atlas Copco. Tidigare CEO och ordförande i Finn Power. Tidigare ordförande i Bewator, Rexell och Ung Företagsamhet i Sörmland, Bystad Holding AB samt styrelseledamot i Sydsvenska Kemi och Senior Advisor i EQT.

Hans-Erik Andersson

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan september 2013. Ledamot i revisions- och i kund- och produktutskotten. Född 1950, Ekonomistudier vid Stockholms Universitet. Styrelseordförande i Cision AB samt styrelseledamot i Gjensidige Forsikring ASA, Anticimex International AB och SinterCast AB. Tidigare tjänstgjort inom bl.a. Mercantile & General Re, Marsh & McLennan och Skandia-koncernen. Var mellan 2004 och 2006 koncernchef i Skandiakoncernen. Tidigare styrelseordförande för Semcon AB, Erik Pensar Bankaktiebolag och Canvisa AB.

Elisabet Annell Åhlund

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2012. Ordförande i revisionsutskottet och ledamot i riskutskottet. Född 1945, fil pol mag vid Stockholms Universitet. Styrelseordförande i Knightec AB och Lärande i Sverige AB.

Styrelseledamot i Arlandabanan Infrastructure AB. Tidigare anställd vid KPMG som auktoriserad revisor, och vd i ett antal olika revisions- och konsultföretag. Tidigare vd och koncernchef för den internationella SIFO-gruppen. Tidigare styrelseuppdrag i bl.a. TV4, Bure, Sardus, Lantmännen, Ax:son Johnson International, Catella, Danderyds sjukhus, JM AB och Upplands Motor AB. Ingick under 2003-2010 i Skandia Livs styrelse.

Peggy Bruzelius

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2012. Ledamot i placerings- och revisionsutskottet. Född 1949, ekon dr h.c. och civilekonom vid Handelshögskolan. Styrelseuppdrag i bl.a. Axfood, Akzo Nobel (Nederländerna) och Diageo plc (Storbritannien) och styrelseordförande i Lancelot Holding AB. Tidigare tjänstgjort inom Boliden, ABB och SEB-koncernen. Har sedan 1998 varit verksam inom ett stort antal bolagsstyrelser, bl.a. Electrolux, Husqvarna, Scania och Ratos.

Gunnar Holmgren

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2002. Ordförande i placeringsutskottet och ledamot i ersättningsutskottet. Född 1957, ekon dr vid Åbo Akademi. Tidigare Generaldirektör för Försvarets materielverk, vd för Sveriges Försäkringsförbund och Finansråd i Finansdepartementet. Lång erfarenhet av ägarstyrningsfrågor inom både privat och statlig bolagsverksamhet. Erfarenhet av styrelsearbete från bl.a. annat SBAB och Stadshypotek.

Sverker Lundkvist

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2012 (Försäkrings-

tagarrepresentant). Ordförande i kund- och produktutskottet och ledamot i riskutskottet. Född 1943, civilekonom vid Handelshögskolan i Stockholm. Tidigare vd i Dresdner Bank Stockholm och Köpenhamn, vd och grundare av Coopers & Lybrand Konsulter AB samt finansdirektör i Alfa Laval, Skandia International och Incentive. Styrelseledamot i Tysk-Svenska Handelskammaren och institutioner knutna till kulturlivet. Ingick mellan 2005-2010 i Skandia Livs styrelse.

Lars Otterbeck

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2012. Ledamot i placerings-, ersättnings- samt kund- och produktutskotten. Född 1942, ekon dr och docent vid Handelshögskolan i Stockholm. Ledamot i styrelsen för Aberdeen Property Investors Indirect Investment Management AB, Tiohundra AB samt Besikta AB. Tidigare vd i Alecta, Dagab och Saba, samt vice ordförande i SAF. Tidigare styrelseuppdrag i bl.a. Hakon Invest, Tredje AP-Fonden, Lindex och Kollegiet för Bolagsstyrning. Styrelseledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2007. Ordförande i Skandia AB mellan 2007-2012 och tidigare ledamot i Skandiabanken.

Kristina Schauman

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2012. Ledamot i revisions-, samt kund- och produktutskotten. Född 1965, civilekonom vid Handelshögskolan i Stockholm. Innehar styrelseuppdrag i ÅF, Apoteket, Orexo och är ledamot för Rädda Barnen Sveriges Advisory Board. Tidigare verksam i finansiella chefsbefattningar inom Stora Enso, ABB och Investor, och som finansdirektör i OMX och Carnegie bank. Tidigare styrelseledamot i

bl.a. Vasakronan, AB L M Ericsson Finans och Saab Aircraft Credit AB.

Leif Victorin

I Kodens mening ej oberoende styrelseledamot sedan 2012 genom uppdrag som ledamot i Thulestiftelsen och Skandia AB. Ordförande i riskutskottet. Född 1940, civilingenjörsexamen och tekn lic vid Chalmers tekniska högskola. Tidigare anställd, Sverigechef samt chef för Skandia Norden i Skandia och vd för Skandia Liv. Tidigare vice ordförande i försäkringstagarföreningen ProSkandia. Tidigare styrelseuppdrag för Autoliv, Sophiahemmet och Anticimex. Oberoende försäkrings- tagarledamot i Skandia Livs styrelse mellan 2008-2012.

Anne Andersson

Ej oberoende ledamot (arbetstagarrepresentant) i Skandia Livs styrelse sedan 2012. Arbetstagarrepresentant i Skandiabanken sedan 2004. Tidigare arbetstagarrepresentant i Skandia AB mellan 2004 - 2012. Född 1956, Internationell ekonomexamen Linköpings Universitet. Anställd i Skandia 1986. Arbetar idag med personuppgiftsfrågor på Juridikavdelningen. Ordförande i Skandias Sacoförening.

Lars Nordin

Ej oberoende ledamot (arbetstagarrepresentant) i Skandia Livs styrelse sedan 2012. Tidigare arbetstagarrepresentant i Skandia AB mellan 2011-2012. Född 1956. Gymnasial utbildning i ekonomi samt intern säljutbildning. Högre utbildningen i IFU 1990-1993. Anställd inom Skandia som rådgivare sedan 1982. Förtroendevald sedan 1993 i Föreningen Skandias Fälttjänstemän och sedan 2011 ordförande i föreningen (FSF) som är lokalorganisation till Försäkringstjänstemannaförbundet (FTF).

Jane Olofsson

Ej oberoende ledamot (arbetstagarrepresentant) i Skandia Livs styrelse sedan 2011. Tidigare suppleant sedan 2010. Född 1982, gymnasial utbildning inom Samhällsvetenskap. Anställd i Skandia som personskadereglerare sedan 2005. Förtroendevald inom FTF-facket för försäkring och finans sedan 2008. Ordförande för Skandias FTF-förening. Styrelseledamot i FTFs Föbundsstyrelse.

STYRELSESUPPLEANTER

Dahn Eriksson

Ej oberoende suppleant (arbetstagarrepresentant) i Skandia Livs styrelse sedan 2007. Född 1962, civilekonomexamen vid Uppsala universitet. Anställd i Skandia Liv sedan 2001 på ekonomienheten. Tidigare skatterevisor och IT-revisor på Skattemyndigheten i Stockholm. Styrelseledamot i Saco-föreningen i Skandia.

Linda Lundin

Ej oberoende suppleant (arbetstagarrepresentant) i Skandia Livs styrelse sedan 2011. Född 1977, yrkesutbildning i datateknik och programmering. Anställd i Skandia sedan 2000 som systemutvecklare. Ordförande i Skandias FTF-Klubb Öster. Vice ordförande i FTF-föreningen i Skandia.

Leif Nordqvist

Ej oberoende suppleant (arbetstagarrepresentant) i Skandia Livs styrelse sedan 2011. Född 1958, lärarexamen Göteborg 1983. Anställd i Skandia som försäkrings- rådgivare sedan 1988. Förste vice ordförande i Föreningen Skandias Fälttjänstemän (FSF) .

STYRELSESEKRETERARE

Viveka Classon Källström

Född 1968, chefjurist Skandia Liv. Styrelsesekreterare sedan 2012.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Bengt-Åke Fagerman

Född 1954, civilekonomexamen vid Stockholms universitet, MIL managementutbildning och Skandias interna försäkringsutbildning. Anställd i Skandia sedan 1978. Affärsområdeschef inom Skandias Sverigeorganisation 1989-1995, chef för affärsområde Företag inom Skandia Liv 1995-1997, chef för Skandia Marknadsstöd, SMS, 1997-2001. Vd för SMS 2001-2002, vice vd för Skandia Liv, 2002-2005, vd för Skandia Liv sedan 2005 och sedan förvärvat 2012 koncernchef Skandia. Styrelseledamot i Skandia AB och Skandiabanken AB. Vice ordförande i Svensk försäkring och styrelseledamot i Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation (FOA). Vd har inget delägarskap i företag som Skandia Liv och övriga Skandiabolag har betydande affärsförbindelser med.

Stående (från vänster): Leif Victorin, Sverker Lundkvist, Jane Olofsson, Linda Lundin, Lars Nordin, Gunnar Holmgren.
Sittande (från vänster): Lars Otterbeck, Peggy Bruzelius, Gunnar Palme, Anne Andersson, Hans-Erik Andersson.
Ej på bild: Kristina Schauman, Elisabet Annell Åhlund, Dahn Eriksson och Leif Nordqvist.

LEDNINGEN I SKANDIA

Bengt-Åke Fagerman
Vd Skandia Liv
Födelseår: 1954
Anställd i Skandia sedan 1978

Bengt Blomberg
IT-chef
Födelseår: 1962
Anställd i Skandia sedan 1983

Viveka Classon Källström
Chefjurist
Födelseår: 1968
Anställd i Skandia sedan 1997

Johan Ekström
Chef Strategi
Födelseår: 1970
Anställd i Skandia sedan 2011

Håkan Ljung
Chef Riskhantering
Födelseår: 1967
Anställd i Skandia sedan 2006

Marek Rydén
CFO
Födelseår: 1969
Anställd i Skandia sedan 1996

Annie Sebelius
Kommunikationschef
Födelseår: 1971
Anställd i Skandia sedan 2009

Hans Sterte
Kapitalförvaltningschef
Födelseår: 1961
Anställd i Skandia sedan 2007

Anna-Carin Söderblom Agius
COO och tf chef Produkt
Födelseår: 1967
Anställd i Skandia sedan 2007

Øyvind Thomassen
Vd Skandiabanken
Födelseår: 1962
Anställd i Skandia sedan 1989

Bo Ågren
Affärschef
Födelseår: 1964
Anställd i Skandia sedan 1988

Stående (från vänster): Johan Ekström, Viveka Classon Källström, Bengt-Åke Fagerman, Marek Rydén, Øyvind Thomassen, Bengt Blomberg.
Sittande (från vänster): Håkan Ljung, Bo Ågren, Annie Sebelius, Hans Sterte, Anna-Carin Söderblom Agius.

ERSÄTTNING TILL STYRELSELEDAMÖTER OCH FÖRETAGSLEDNING

Ersättningen för 2013 till styrelseledamöter framgår av not 52. Ingen rörlig ersättning utgår till ledande befattningshavare i Skandia Liv.

INTERN KONTROLL

Skandias interna kontroll bygger, om inte annat särskilt anges, på en verksamhetsanpassad tillämpning av principen om tre försvarslinjer. Dessa utgör den generella grunden för verksamhetens riskhantering, riskkontroll och regelefterlevnad. Principen om tre försvarslinjer syftar till att tydliggöra uppdelningen av ansvar gällande risk och regelefterlevnad inom Skandia och skiljer mellan:

- första försvarslinjen som styr och kontrollerar sin verksamhet (med dess risker och krav på regelefterlevnad),
- funktionerna i andra försvarslinjen som följer upp och kontrollerar verksamhetsstyrningen och kontrollen av risker och regelefterlevnad i första försvarslinjen, och
- funktionerna i tredje försvarslinjen som utvärderar Skandias samlade hantering av risk och regelefterlevnad samt intern styrning och kontroll.

INTERNREVISION

Skandia Livs internrevision är direkt underställd styrelsens revisionsutskott och är organisatoriskt separerad från verksamheten. Internrevisionens arbetet är riskbaserat och utförs enligt en årlig revisionsplan som fastställs av styrelsen. Arbetet omfattar att granska och utvärdera effektiviteten i den interna styrningen och kontrollen, inklusive funktionerna för riskhantering och regelefterlevnad. Samordning sker med Skandia Livs externa revisorer och övriga interna kontrollfunktioner i syfte att undvika dubblering av insatserna. Chefen för internrevision rapporterar direkt till Skandia Livs revisionsutskott, avger periodiska rapporter till styrelsen samt informerar löpande vd i Skandia Liv.

EXTERNREVISORERNA

Vid årsstämman 2013 utsågs revisionsbolaget Deloitte AB, med auktoriserade revisorn Svante Forsberg som huvudansvarig revisor, till Skandia Livs revisorer till utgången av 2014 års årsstämma. Valet av revisorerna skedde efter beredning i Skandia Livs

revisionsutskott. Svante Forsberg är licensierad för finansiella företag och även revisor för Alliance Oil, Anticimex, Black Earth Farming, Fabege, Lannebo Fonder, O2 Vind och Swedbank. Under 2013 har Deloitte utfört revisions- och revisionsnära uppdrag åt Skandia Liv samt assisterat Skandia Liv i integrationsarbetet som har pågått sedan förvärvet av Skandia AB från Old Mutual, ombildningen till ömsesidigt bolag och genomgång av kunddokumentation. De externa revisorernas arbete är koordinerat med Skandia Livs internrevision. Ersättning till revisorerna framgår av not 8.

RISK OCH INTERN KONTROLL AVSEENDE DEN FINANSIELLA RAPPORTERINGEN 2013

Skandias arbete med risk och intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen baseras på det ramverk som har etablerats av Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). Ramverket har utformats för att säkerställa att finansiell rapportering och redovisning i all väsentlighet är korrekt och tillförlitlig, i enlighet med tillämpliga lagar och förordningar, redovisningsstandarder samt övriga krav. Ramverket bygger på fem komponenter kopplat till intern kontroll: Kontrollmiljö, Riskanalys, Kontrollaktiviteter, Information och Kommunikation samt Uppföljning.

KONTROLLMILJÖ

Kontrollmiljön är basen för den interna kontrollen eftersom den innefattar den kultur som styrelse och ledning kommunicerar och arbetar efter. Kontrollmiljön utgörs av Skandias etiska värderingar och integritet, kompetens, ledningsfilosofi, organisationsstruktur, ansvar och befogenheter, policyer och instruktioner samt riktlinjer. Skandias arbete med intern kontroll i den finansiella rapporteringen bedrivs i ett program som benämns Finansiell Intern Kontroll (FIK). Ramarna för arbetet regleras i, den av vd, beslutade instruktionen för finansiell redovisning och rapportering.

FIK Programkontor verkar i den första försvarslinjen och rapporterar löpande aktuell effektivitet i kontrollramverket till FIK styrgrupp och revisionsutskotten. FIK styrgrupp består av respektive CFO för Skandia Liv, Skandia AB och Skandiabanken, koncernredovisningschef samt chef för IT- risk och compliance. Skandias CFO fungerar ytterst som kravställare och beslutsfattare för frågor som rör FIK. FIK Program-

kontor arbetar kontinuerligt, tillsammans med verksamheten, med att förbättra den interna kontrollen och styrningen i de processer som är kopplade till den finansiella rapporteringen, samt med att tydliggöra ansvar och befogenheter och att öka risk- och kontrollmedvetenheten hos de anställda som utför uppgifter i dessa processer.

RISKBEDÖMNING

Riskbedömning görs både kvantitativt, ur ett resultat- och balansräkningsperspektiv, och kvalitativt för att identifiera processer med hög inneboende risk. En avgränsning görs även för vilka enheter, typ av finansiella rapporter och IT-system som är väsentliga för Skandia. För varje process finns en utsedd ägare (processägare) som ansvarar för att väsentliga risker inom processen är identifierade och tillräckligt hanterade genom effektiva kontrollaktiviteter för att den finansiella rapporteringen vid varje rapporttillfälle ska ge en rättvisande bild. Varje process och kontrollaktivitet riskvärderas som låg, medel eller hög, vilket sedan styr graden av uppföljning.

KONTROLLAKTIVITETER

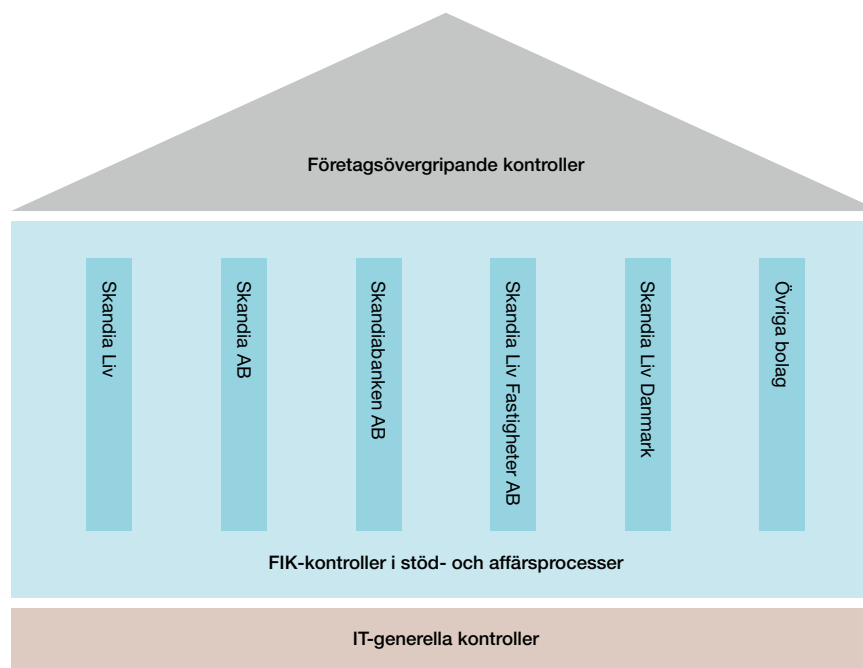
Kontrollaktiviteterna, som syftar till att förebygga, upptäcka och rätta till felaktigheter och avvikelser, finns på alla nivåer och i de allra flesta delarna av organisationen. Inom Skandia finns tre kontrollkategorier; företagsövergripande kontroller, finansiella kontroller och IT generella kontroller.

- Företagsövergripande kontroller: Kontroller som fångar upp efterlevnaden av styrelsens och ledningens direktiv för hela verksamheten. Detta är kontroller relaterade till företagets kontrollmiljö, vilket sätter ramarna för övriga kontrollkomponenter. Exempelvis omfattas kontroller gällande koncernövergripande policyer, instruktioner och riktlinjer, beslutsforum, roller och ansvar samt ledningens övervakning och delegering.
- Finansiella kontroller: Innefattar kontroller i stöd- och affärsprocesser som hanterar risker med en direkt eller indirekt påverkan på kvaliteten i den finansiella redovisningen och rapporteringen. Kontrollerna är utformade för att möta den inneboende risken för respektive materiellt väsentligt konto och/eller finansiell rapport för att säkerställa att relevanta räkenskapspåståenden är beaktade. Finansiella kontroller innefattar även End User Computing kontroller (EUC), det vill säga kontroller över persondatorbaserade applikationer som förvaltas av verksamheten.

EUC-applikationer kan vara kalkylblad (MS Excel), användarkontrollerande databaser (till exempel MS Access) och andra användarkontrollerande applikationer.

- IT-Generella Kontroller: Omfattar kontroller kopplat till systembehörigheter, åtkomstskydd samt kontroller i samband med systemutveckling. IT-Generella kontroller omfattar de system, applikationer och databaser som IT ansvarar för och som genererar/behandlar data vilken bedöms vara kritisk för Skandias redovisning och rapportering.

Till varje kontroll finns en utsedd kontrollägare, som löpande utför kontrollen och dokumenterar denna. Kontrollägaren utvärderar löpande utformningen av kontrollen, det vill säga dess förmåga att möta risken (design), och utförandet av kontrollen (operationell effektivitet). Inom FIK finns 343 unika kontroller, med 103 kontrollägare och 32 processägare. Utvärderingen görs i ett IT-system för internkontroll.

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Policyer, instruktioner och riktlinjer är särskilt viktiga för en korrekt redovisning, rapportering och informationsgivning och definierar även de kontrollaktiviteter som ska utföras. Skandias policyer och instruktioner uppdateras löpande och kommuniceras till relevanta verksamhetsfunktioner via mail eller möten. Detta sker inom respektive funktion, med stöd av Compliance som koordinerar. Samtliga policyer, instruktioner och riktlinjer som påverkar fler verksamheter och/eller funktioner publiceras på Skandias intranät.

FIK programkontor distribuerar information om aktuell effektivitet och pågående aktiviteter via intranätet och genom processägarmöten. En beskrivning av FIK-ramverket och dess förvaltningsorganisation finns i instruktionen för finansiell redovisning och rapportering, beslutad av vd. Kontinuerligt hålls även möten med internrevision, externrevision och riskavdelningen för ett löpande informationsutbyte.

UPPFÖLJNING

FIK följer löpande upp resultatet av kontrollägarnas självutvärderingar. Brister dokumenteras i en bristlogg tillsammans med åtgärdsplaner. FIK arbetar löpande, tillsammans med kontrollägare och processägare, med att stänga brister och att förbättra den interna kontrollen inom respektive process.

Årligen genomförs en oberoende testning av kontroller med högst risk, avseende design och implementering samt operationell effektivitet. Testningen kan utföras av externrevision, FIK programkontor och internrevision. FIK programkontor ansvarar för att koordinera den oberoende testningen.

FIK programkontor genomför även löpande processgenomgångar tillsammans med kontrollägare och processägare, i syfte att utvärdera riskerna och säkerställa att kontrollaktiviteterna är effektivt utformade för att möta de identifierade riskerna. Genomgångarna är ett sätt att öka risk- och kontrollmedvetenheten hos process- och kontrollägare. Detta är också ett sätt att se över och utvärdera kontroller som inte ingår i den oberoende testningen.

Resultat av utvärderingar, oberoende testning och processgenomgångar kommuniceras löpande till FIK styrgrupp och revisionsutskotten.

Underskrifter

STOCKHOLM DEN 7 APRIL 2014

Gunnar Palme
ORDFÖRANDE

Hans-Erik Andersson

Elisabet Annell Åhlund

Peggy Bruzelius

Gunnar Holmgren

Sverker Lundkvist

Lars Otterbeck

Kristina Schauman

Leif Victorin

Anne Andersson

Lars Nordin

Jane Olofsson

Bengt-Åke Fagerman
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

VÅR REVISIONSBERÄTTELSE HAR LÄMNATS DEN 7 APRIL 2014

Deloitte AB

Svante Forsberg
AUKTORISERAD REVISOR

Revisionsberättelse

TILL ORDINARIE STÄMMAN I LIVFÖRSÄKRINGSAKTIEBOLAGET SKANDIA, ÖMSESIDIGT ORGANISATIONSNUMMER 516406-0948

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN¹⁾

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ), organisationsnummer 502019-6365 för räkenskapsåret 2013-01-01 – 2013-12-31 med undantag för bolagsstyrningsrapporten på sidorna (95-105). Bolagets årsredovisning och koncernredovisning finns på sidorna (11-94).

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR FÖR ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

REVISORNS ANSVAR

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkes-

etiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

UTTALANDEN

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla avseenden rättvisande bild av koncernens

¹⁾ Den 1 januari 2014 fördes all verksamhet i Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ) över till det nybildade bolaget Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt med verkan mellan bolagen. Den 2 januari 2014 fick överföringen verkan även gentemot försäkringstagarna. Överföringen följdes av en överlåtelse av aktierna i Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ) till det nybildade bolaget. Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ) har därefter den 2 januari 2014 absorberats upp genom fusion. Fusionen innebär att Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ) har upplösts varför bolaget, formellt sett, inte behöver avge en årsredovisning och inte heller håller någon årsstämma för räkenskapsåret 2013. Eftersom fusionen är en del av ombildningen av Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ) till ett ömsesidigt bolag, som endast syftat till ett byte av associationsform, har styrelsen beslutat att avge en årsredovisning avseende Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ)s verksamhet under 2013 samt att lägga fram denna på ordinarie stämman för Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt.

finansiella ställning per den 31 december 2013 och dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Ovanstående uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten på sidan 95-105. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att ordinarie stämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ) för räkenskapsåret 2013-01-01 – 2013-12-31. Vi har även utfört en lagstadgad granskning av bolagsstyrningsrapporten.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen samt att bolagsstyrningsrapporten på sidorna (95-105) är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

REVISORNS ANSVAR

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder

och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning för försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Därutöver har vi läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning och vår kunskap om bolaget och koncern anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning om omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god redovisningssed i Sverige har.

UTTALANDEN

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats och dess lagstadgade information är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningens övriga delar.

STOCKHOLM DEN 7 APRIL 2014

Deloitte AB

Svante Forsberg

AUKTORISERAD REVISOR

Ordlista

Annullationer

I förtid upphört sparande på grund av helåterköp, delåterköp, premiesänkning, fribreve eller flytt.

Annullationsrisk

Risk för uppsägning av försäkringskontrakt under kontraktets löptid.

Anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader inkluderar samtliga kostnader, såväl interna som externa, som uppstår vid försäljning av försäkringsprodukter. Vissa anskaffningskostnader aktiveras, se Förutbetalda anskaffningskostnader.

Avsättning för oreglerade skador

Skuldpost i balansräkningen som utgör det beräknade värdet av ännu inte utbetalda försäkringsersättningar för redan inträffade försäkringsfall.

Clearingsinstitut

Institut som går in som motpart i standardiserade termins- och optionsavtal.

Derivat

Ett finansiellt instrument vars värdeutveckling beror på värdeutvecklingen på underliggande värdepapper eller varor.

Direktavkastning i procent

Netto av ränteintäkter, räntekostnader, utdelning på aktier och andelar samt driftsnetto på egna fastigheter. Detta sätts i relation till genomsnittliga marknadsvärdet på placeringstillgångarna.

Diskontering

Diskontering innebär att man beräknar vad en betalningsström i framtiden är värd idag utifrån ett avkastningskrav.

Diskretionär förvaltning

Kapitalförvaltning enligt uppdrag från kunden.

Driftskostnader i försäkringsrörelsen

Kostnader för administration, affärsutveckling, marknadsföring och försäljning. Kostnader för kapitalförvaltningen och skadereglering ingår inte i begreppet.

Driftskostnadsprocent

Driftskostnader i förhållande till premieintäkt för egen räkning i skadeverksamheten respektive premieinkomst för egen räkning i livförsäkringsverksamheten.

Fallissemang

En kreditexponering anses vara i fallissemang när det framstår som sannolikt att inte alla avtalade belopp kommer att erhållas enligt villkoren eller när betalning av förfallna belopp är mer än 60 dagar försenade.

Flytträtt

Rätt att flytta försäkringskapitalet från ett försäkringsbolag till ett annat.

Fondförsäkring

Livförsäkringsform där försäkringstagaren kan välja mellan ett antal av försäkringsbolaget erbjudna fonder för spardelen av de premier som inbetalas. Kallas ibland unit linked-försäkring.

FTP-planen

FTP är en tjänstepension för försäkringstjänstemän. Det nya FTP-avtalet trädde i kraft den 1 januari 2008.

Försäkringskapital

Ett värde på försäkringen som avser att spegla verkligt utfall vad gäller kapitalavkastning, dödlighet och omkostnader. Om försäkringskapitalet är större än det garanterade värdet har det uppstått ett överskott. Detta överskott är preliminärt fördelat och kan både öka och minska.

Försäkringstekniska avsättningar

En skuldpost i balansräkningen i livförsäkrings- och skadeförsäkringsbolag som avser garanterade åtaganden gentemot försäkringstagarna.

Förutbetalda anskaffningskostnader

DAC (Deferred Acquisition Costs). Rörliga kostnader direkt hänförliga till anskaffning av försäkringsavtal periodiseras och redovisas i balansräkningen under rubriken "Förutbetalda anskaffningskostnader".

Förvalt kapital

Verkligt värde på de tillgångar som förvaltas för försäkringstagarens räkning.

Förvaltningskostnadsprocent

Relationen mellan driftskostnader och genomsnittligt förvaltad kapital.

Kapitalförsäkring

En typ av livförsäkring med skatteregler som skiljer sig från en pensionsförsäkring. Premier i en kapitalförsäkring är inte avdragsgilla, vilket medför att utbetalningarna är fria från inkomstskatt.

Kollektiv konsolideringsgrad

Ett nyckeltal som för försäkringar med inslag av sparande beskriver värdet av tillgångar i förhållande till värdet av garanterade utfästelser och icke-garanterad återbäring som fördelats på försäkringsavtalen.

Konsolideringskapital

Aktiekapital, överskottsmedel samt uppskjuten skatt på realiserade vinster och obeskattade reserver.

Livförsäkringsavsättning

Värdet av framtida försäkringsersättningar som garanteras försäkringstagaren, efter avdrag av värdet av framtida avtalade premiebetalningar.

Nyteckning (viktad)

Beräknad årspremievolym av nya försäkringar. Enligt branschens definition beräknad som engångspremier för nya försäkringar dividerat med 10 plus årliga premier för nya försäkringar. Används i Svensk Försäkrings marknadsandelstatistik för nyteckning.

Optioner

Ett finansiellt instrument som ger innehavaren rättigheten men inte skyldigheten att köpa (köpoption) eller sälja (säljoption) en viss tillgång till ett fixerat pris vid viss framtida tidpunkt. Optionen ger utfärdaren motsvarande skyldighet att sälja eller köpa ifrågakvarande tillgång.

OTC-derivat

OTC (over the counter) är derivat som handlas mellan två parter utan att gå genom en marknadsplats. Exempel på OTC-derivat är valutaterminer och ränteterminer.

Privat pensionsförsäkring

Med privat pensionsförsäkring menas ett bundet sparande i försäkring som tidigast kan tas ut från 55 års ålder och där utbetalningarna ska ske i minst fem år. Inbetalningar till en pensionsförsäkring är avdragsgilla i deklarationen. Normal avdragsrätt är 12 000 kronor.

Premie

Det belopp som betalas för en försäkring. Förutom sparande och/eller riskskydd ska premien även täcka bolagets omkostnader.

Premiebefrielseförsäkring

En premiebefrielseförsäkring betalar premien för din sparförsäkring om du blir långvarigt sjuk.

Premieinkomst

Summa premier influata under perioden eller upptagna som fordran vid dess slut för kontrakt klassificerade som försäkring.

Premieintäkt

Den del av premieinkomsten som hänför sig till perioden, det vill säga premieinkomst med avdrag för avgivna återförsäkringspremier justerat för den del av premien som ännu ej är intjänad.

Riskpremie

Den del av premien som avser att täcka själva försäkringsrisken.

Räntenetto bankverksamhet

Externa ränteintäkter reducerat med externa räntekostnader i bankverksamheten.

Ränteswap

Avtal om byte av räntebetalningar från fast till rörlig ränta eller vice versa.

Sjukförsäkring

En sjukförsäkring ger ersättning om du blir sjuk-skriven under en längre period.

Solvensgrad

Förhållandet mellan bolagets totala nettotillgångar och försäkringstekniska avsättningar.

ORDLISTA

Solvenskapital

Tillgångar utöver det garanterade kapitalet.

Solvenskvot

Anger kvoten mellan bolagets kapitalbas och den så kallade solvensmarginalen.

Solvensmarginal

Försäkringsrörelselagens uppställda krav på det minsta solvenskapital som ett försäkringsbolag måste ha.

Strukturerade produkter

Placeringslösningar som kombinerar olika typer av finansiella instrument, oftast obligationer och aktierelaterade derivat. Produkterna innehåller oftast någon form av garanti på insatt kapital samt ett större eller mindre inslag av aktier. Ett exempel på en strukturerad produkt är en aktieindexobligation.

Termin

Avtal om framtida köp eller försäljning av vara, finansiellt instrument eller valuta till ett fixerat pris med likvid per avtalad leveransdag.

Tillgångsallokering

Fördelning mellan olika tillgångsslag, till exempel fastigheter, aktier och obligationer.

Tjänstepension

En pension som bekostas av arbetsgivaren. Anställda på företag med kollektivavtal har kollektivavtalade tjänstepensioner som till exempel ITP och Avtalspension SAF-LO. Anställda på företag utan kollektivavtal, personer som tjänar mer än tio basbelopp per år samt ett företags så kallade frikrets kan ha individuella egna tjänstepensionslösningar.

Tjänstepensionsdirektiv

EU-direktiv med ett stort antal regler i bland annat livbolag för hanteringen av tjänstepensioner.

Totalavkastning

Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster, nedskrivningar och reverseringar av nedskrivningar, valutarresultat och förändring av realiserade vinster/förluster på placeringstillgångar.

Totalavkastning i procent

Relationen mellan totalavkastning och genomsnittligt verkligt värde på placeringsportföljen.

Traditionell förvaltning

Kapitalet som sparas i en försäkring förvaltas i en gemensam portfölj som hanteras av bolagets kapitalförvaltare. Den enskilde kunden har inget inflytande över hur pengarna förvaltas. Den innehåller en blandning av aktier, räntebärande placeringar, fastigheter och andra tillgångar. Med traditionell förvaltning garanteras ett visst försäkringsbelopp.

Unbundling

Uppdelning av ett försäkringsavtal i en försäkringsdel och en depositionsdel/finansiell komponent i redovisningen. Respektive komponent redovisas som om de vore separata avtal.

Återbäring

Överskott uppstår när den verkliga totalavkastningen blir högre än den antagna räntan, det vill säga garantiräntan, eller när de verkliga risk- och driftskostnaderna blir lägre än vad som antagits. Överskott som uppstår i en livförsäkring med återbäringsrätt återförs till försäkringstagaren i form av återbäring vid utbetalningstillfället.

Återbäringsränta

Räntesats som används för att fördela bolagets kapitalavkastning. Räntan räknas på hela försäkringskapitalet.

Återförsäkring

Riskfördelningsmetod som innebär att ett försäkringsbolag hos andra försäkringsbolag avtäckar en större eller mindre del av sitt ansvar på grund av ingångna försäkrings- eller återförsäkringsavtal.

Återköp

Ett försäkringsbolags utbetalning till försäkringstagaren av försäkringens värde avseende en i förtid annullerad försäkring. Försäkringstekniska, skattemässiga och civilrättsliga hinder kan föreligga för återköp.

Ömsesidigt bolag

Delägarna i ett ömsesidigt försäkringsbolag är försäkringstagarna det vill säga bolagets kunder. Både överskott och risker tillfaller försäkringstagarna.

Överskott

Ackumulerade överskottsmedel som utan garanti preliminärt fördelats till enskilda försäkringar. Överskottet bildar tillsammans med återköpsvärdet underlag för beräkningen av de belopp som ska betalas ut i samband med avtalsenlig utbetalning eller återköp.

skandia:

